

ORTAÖĞRETİM

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ ETKİNLİK KİTABI

9. Sınıf

Yazarlar

Dr. Muhammed Emin Şimşek	Elif Koyuncu
Dr. Nurullah Bora	Erol Çam
Abdullah Bektaş	Furkan Özudoğru
Abdullah Taşkiran	Havva Aldemir Emek
Ahmed Şentürk	Sümeyye Özaydın
Asiye Yılmaz	Zehra Erez
Elif Emine Dirlik	

DEVLET KİTAPLARI

Kitabın Basıldığı Matbaa Adı, 2025

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI : 0000
DERS KİTAPLARI DİZİSİ : 0000

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiç bir surette alınıp yayımlanamaz.

Editör

Sabahattin Nayir

Dil Uzmanları

Hacı Abuzer Nas

Hilal Arslan Kutlu

Görsel Tasarımcılar

Veysel Kubat

Fatih Çam

Program Geliştirme Uzmanları

Leyla Akın

Sertaç Irmak

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı

Şafak Cansu Cirit

Baskı

Baskı Matbaanın Adı ve

Ticaret Unvanı

Tel: (0000) 000 00 00

ISBN 978-975-11-8116-9

Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulunun 00.00.0000 gün ve 00000000 sayılı kararı ile ders kitabı olarak kabul edilmiştir.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerâhamdan İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

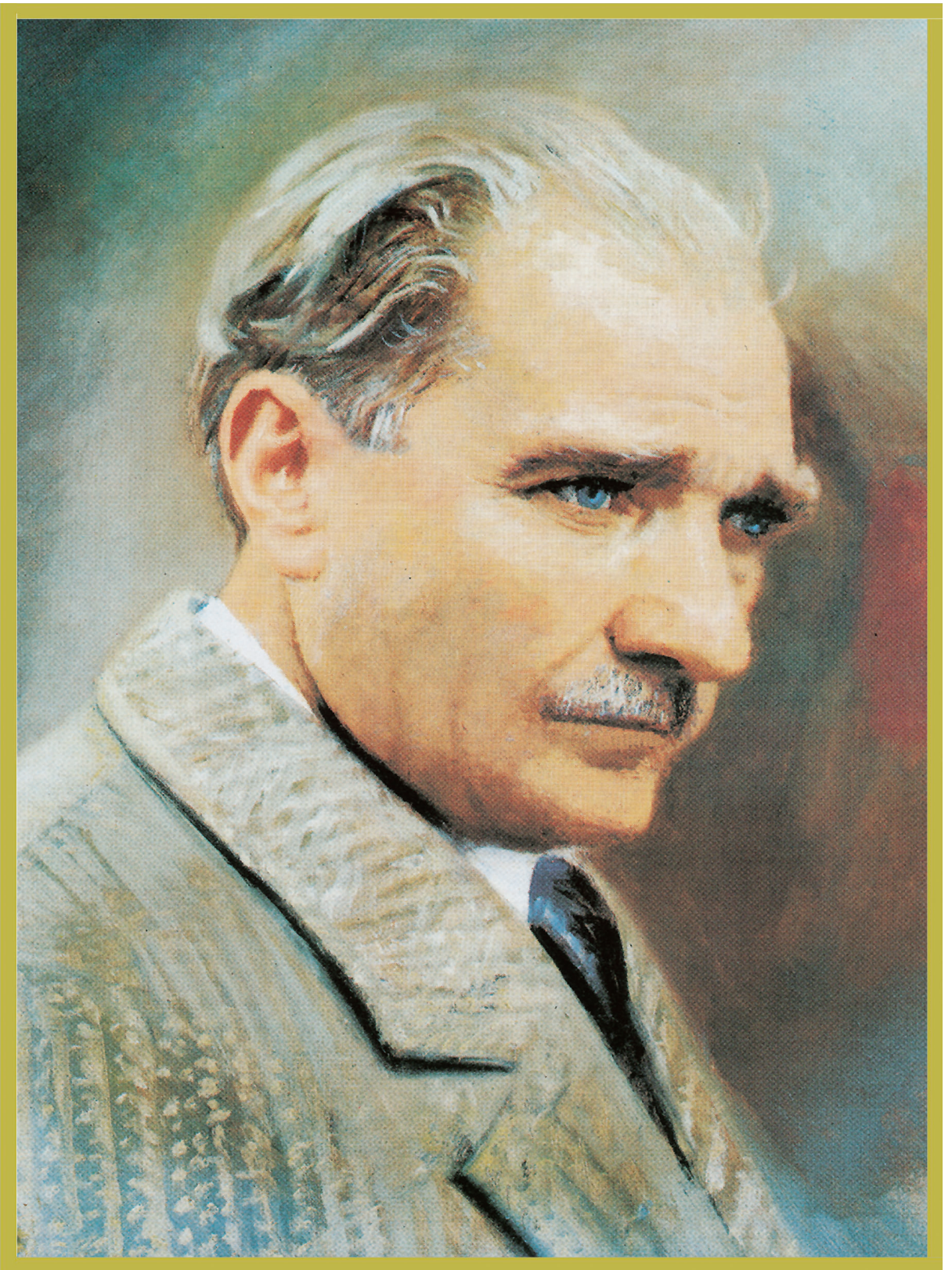
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

Kitabın dijital kopyalarında "İçindekiler" sayfasında başlıklar üzerine tıklayarak ilgili sayfalara, iç sayfalarda da Ünite/Tema isimleri üzerine tıklayarak "İçindekiler" sayfasına ulaşabilirsiniz.

Kitabın Tanıtımı.....	10
Kısaltmalar	10

1. Ünite : Allah-İnsan İlişkisi 11

Etkinlik 1.1	12
Etkinlik 1.2	15
Etkinlik 1.3	17
Etkinlik 1.4	20
Etkinlik 1.5	23
Etkinlik 1.6	24
Etkinlik 1.7	26
Etkinlik 1.8	28
Etkinlik 1.9	30
Etkinlik 1.10	32
Etkinlik 1.11	34
Etkinlik 1.12	36
Etkinlik 1.13	38
Etkinlik 1.14	41
Etkinlik 1.15	43
Etkinlik 1.16	45
Etkinlik 1.17	47
Etkinlik 1.18	49
Etkinlik 1.19	51
Etkinlik 1.20	53
Etkinlik 1.21	55
Ölçme ve Değerlendirme	57

2. Ünite : İslam'da İnanç Esasları68

Etkinlik 2.1	69
Etkinlik 2.2	71
Etkinlik 2.3	72
Etkinlik 2.4	74
Etkinlik 2.5	76
Etkinlik 2.6	78
Etkinlik 2.7	80
Etkinlik 2.8	83
Etkinlik 2.9	85
Etkinlik 2.10	88
Etkinlik 2.11	90
Etkinlik 2.12	93

Etkinlik 2.13	96
Etkinlik 2.14	98
Etkinlik 2.15	100
Etkinlik 2.16	102
Etkinlik 2.17	104
Etkinlik 2.18	106
Etkinlik 2.19	108
Etkinlik 2.20.....	109
Etkinlik 2.21	110
Ölçme ve Değerlendirme	113

3. Ünite : İslam'da İbadetler 123

Etkinlik 3.1	124
Etkinlik 3.2	126
Etkinlik 3.3	128
Etkinlik 3.4.....	130
Etkinlik 3.5	132
Etkinlik 3.6	135
Etkinlik 3.7	137
Etkinlik 3.8	140
Etkinlik 3.9	142
Etkinlik 3.10	143
Etkinlik 3.11	145
Etkinlik 3.12	147
Etkinlik 3.13	149
Etkinlik 3.14	151
Etkinlik 3.15	153
Etkinlik 3.16	156
Etkinlik 3.17	158
Etkinlik 3.18	160
Etkinlik 3.19	162
Etkinlik 3.20.....	164
Etkinlik 3.21	165
Ölçme ve Değerlendirme	167

4. Ünite : İslam'da Ahlak İlkeleri179

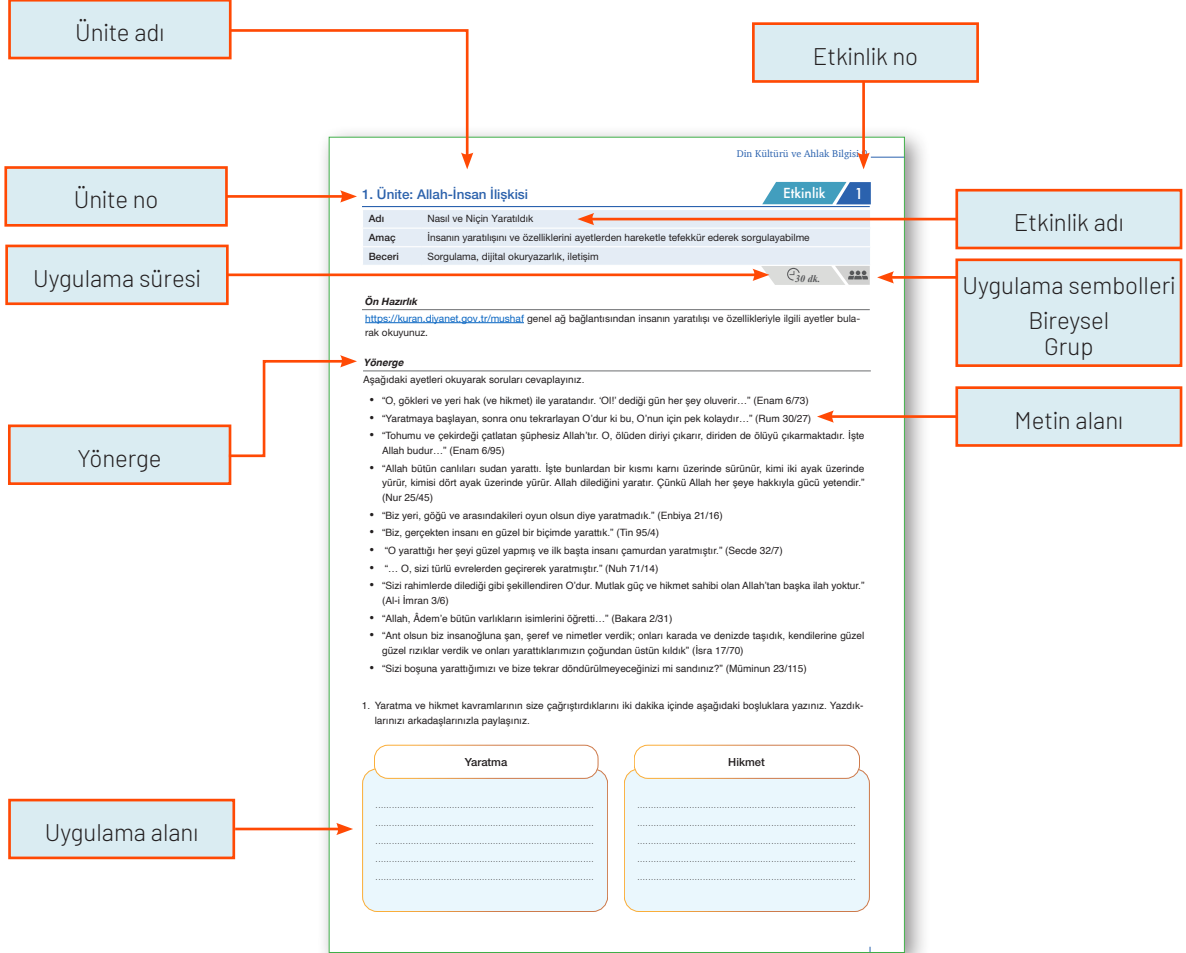
Etkinlik 4.1	180
Etkinlik 4.2	182
Etkinlik 4.3	184
Etkinlik 4.4	186
Etkinlik 4.5	188
Etkinlik 4.6	190
Etkinlik 4.7	193

Etkinlik 4.8	196
Etkinlik 4.9	198
Etkinlik 4.10	201
Etkinlik 4.11	203
Etkinlik 4.12	205
Etkinlik 4.13	207
Etkinlik 4.14	209
Etkinlik 4.15	211
Etkinlik 4.16	213
Etkinlik 4.17	215
Etkinlik 4.18	217
Etkinlik 4.19	219
Etkinlik 4.20	221
Etkinlik 4.21	223
Ölçme ve Değerlendirme	225

5. Ünite : Kur'an'a Göre Hz. Muhammed235

Etkinlik 5.1	236
Etkinlik 5.2	238
Etkinlik 5.3	239
Etkinlik 5.4.....	241
Etkinlik 5.5	243
Etkinlik 5.6	245
Etkinlik 5.7	247
Etkinlik 5.8	249
Etkinlik 5.9	251
Etkinlik 5.10	253
Etkinlik 5.11	255
Etkinlik 5.12	258
Etkinlik 5.13	260
Etkinlik 5.14	262
Etkinlik 5.15	264
Etkinlik 5.16	267
Etkinlik 5.17	268
Etkinlik 5.18	270
Etkinlik 5.19	271
Etkinlik 5.20.....	273
Etkinlik 5.21	275
Ölçme ve Değerlendirme	276
Kaynakça.....	286

Kitabın Tanıtımı

Kısaltmalar

bk.	: bakınız	Hz.	: Hazreti
C	: cilt	MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
cc	: cellecclalüh	ra	: radiyallahüanh / radiyallahüanha
çev.	: çeviren	s.	: sayfa
DİB	: Diyanet İşleri Başkanlığı	sav	: sallallahü aleyhi vesellem
ed.	: editör	TDV	: Türkiye Diyanet Vakfı
haz.	: hazırlayan		

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

9. Sınıf Etkinlik Kitabı

1. ÜNİTE

Allah-İnsan İlişkisi

1

- 1.1. İnsan ve İnsanın Yaratılışı
- 1.2. Doğruyu Arayan Bir Varlık Olarak İnsan
- 1.3. İbadet ve Dua Eden Bir Varlık Olarak İnsan
- 1.4. Kur'an'dan Mesajlar

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.1

Adı	Nasıl ve Niçin Yaratıldık
Amaç	İnsanın yaratılışını ve özelliklerini ayetlerden hareketle tefekkür ederek sorgulayabilme
Beceri	Sorgulama, dijital okuryazarlık, iletişim

30 dk.

Ön Hazırlık

<https://kuran.diyaret.gov.tr/mushaf> genel ağ bağlantısından insanın yaratılışı ve özellikleriyle ilgili ayetleri bularak okuyunuz.

Yönerge

Aşağıdaki ayetleri okuyarak 1-6 arasında verilen soruları cevaplayınız.

- “O, gökleri ve yeri hak (ve hikmet) ile yaratandır. ‘Ol!’ dediği gün her şey olur...” (Enam 6/73)
- “Yaratmaya başlayan, sonra onu tekrarlayan O’dur, ki bu, O’nun için pek kolaydır. Göklerde ve yerde (tecelli eden) en yüce sıfat O’nundur. O, mutlak güç ve hikmet sahibidir.” (Rum 30/27)
- “Tohumu ve çekirdeği çatlatan şüphesiz Allah’tır. O, ölüden diriyi çıkarır, diriden de ölüyü çıkarandır. İşte Allah budur...” (Enam 6/95)
- “Allah bütün canlıları sudan yarattı. İşte bunlardan bir kısmı karnı üzerinde sürünür, kimi iki ayak üzerinde yürür, kimisi dört ayak üzerinde yürür. Allah dilediğini yaratır. Çünkü Allah her şeye hakkıyla gücü yetendir.” (Nur 25/45)
- “Biz yeri, göğü ve arasındakileri oyun olsun diye yaratmadık.” (Enbiya 21/16)
- “Biz, gerçekten insanı en güzel bir biçimde yarattık.” (Tin 95/4)
- “O yarattığı her şeyi güzel yapmış ve ilk başta insanı çamurdan yaratmıştır.” (Secde 32/7)
- “... O, sizi türlü evrelerden geçirerek yaratmıştır.” (Nuh 71/14)
- “Sizi rahimlerde dilediği gibi şekillendiren O’dur. Mutlak güç ve hikmet sahibi olan Allah’tan başka ilah yoktur.” (Al-i İmran 3/6)
- “Allah, Âdem’e bütün varlıkların isimlerini öğretti...” (Bakara 2/31)
- “Ant olsun biz insanoğluna şan, şeref ve nimetler verdik; onları karada ve denizde taşıdık, kendilerine güzel güzel rızıklar verdik ve onları yarattıklarımızın çoğundan üstün kıldık.” (İsra 17/70)
- “Sizi boşuna yarattığımızı ve bize tekrar döndürülmeyeceğinizi mi sandınız?” (Müminun 23/115)
- “Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.” (Zariyat 51/57)

1. Yaratma ve hikmet kavramlarının size çağrıştırdıklarını iki dakika içinde aşağıdaki boşluklara yazınız. Yazdıklarınızı arkadaşlarınızla paylaşınız.

Yaratma

.....

.....

.....

.....

.....

Hikmet

.....

.....

.....

.....

.....

2. İnsanın yaratılış süreciyle ilgili, cevabını merak ettiğiniz soruları aşağıdaki numaralı alanlara yazınız. Yazdığınız soruları arkadaşlarınızla paylaşınız ve bu soruları verilen ayetlerden hareketle cevaplamak için arkadaşlarınızla beş dakika fikir alışverişi yapınız.

İnsanın yaratılış süreciyle ilgili, cevabını merak ettiğim sorular:

1.
2.
3.

3. Yaratılmış bir varlık olarak insanın özellikleri hakkındaki sorularınızı yazınız. Yazdığınız soruları arkadaşlarınızla paylaşınız ve bu soruları verilen ayetlerden hareketle cevaplamak için arkadaşlarınızla beş dakika fikir alışverişi yapınız.

İnsanın özellikleri hakkındaki sorularım:

1.
2.
3.

4. İnsanın yaratılış amacı ile ilgili, cevabını merak ettiğiniz soruları yazınız. Yazdığınız soruları arkadaşlarınızla paylaşınız ve bu soruları verilen ayetlerden hareketle cevaplamak için arkadaşlarınızla beş dakika fikir alışverişi yapınız.

İnsanın yaratılış amacı ile ilgili, cevabını merak ettiğim sorularım:

1.
2.
3.

5. Sınıftan bir yazman seçiniz ve sorulara verdiğiniz cevapları sınıfça değerlendirdikten sonra seçtiğiniz yazman aracılığıyla sınıf tahtasına özetleyerek yazınız. (Eş anlamlı cevap cümlelerini bir kere yazınız.)

6. Sınıfça ulaştığınız cevaplardan hareketle insanın yaratılışı ve özellikleriyle ilgili çıkarımlarınızı belirleyiniz ve aşağıdaki boş alana bir paragraf hâlinde özetleyiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. İnsanın yaratılışı ve özellikleriyle ilgili bilgi toplamak için verilen ayetlerden yararlandım.			
2. İnsanın yaratılışı ve özelliklerine dair merak ettiğim soruları tanımladım.			
3. İnsanın yaratılışı ve özelliklerine dair sorulara verilen cevapları sınıf arkadaşlarımla birlikte değerlendirdim.			
4. Sorularla ilgili fikirlerimi belirttim.			
5. İnsanın yaratılışı, özellikleri ve yaratılış amacına dair çıkarımlarımı sınıf arkadaşlarımla paylaştım.			
6. Sınıf arkadaşlarımla fikirlerini dinledim ve yorumladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.2

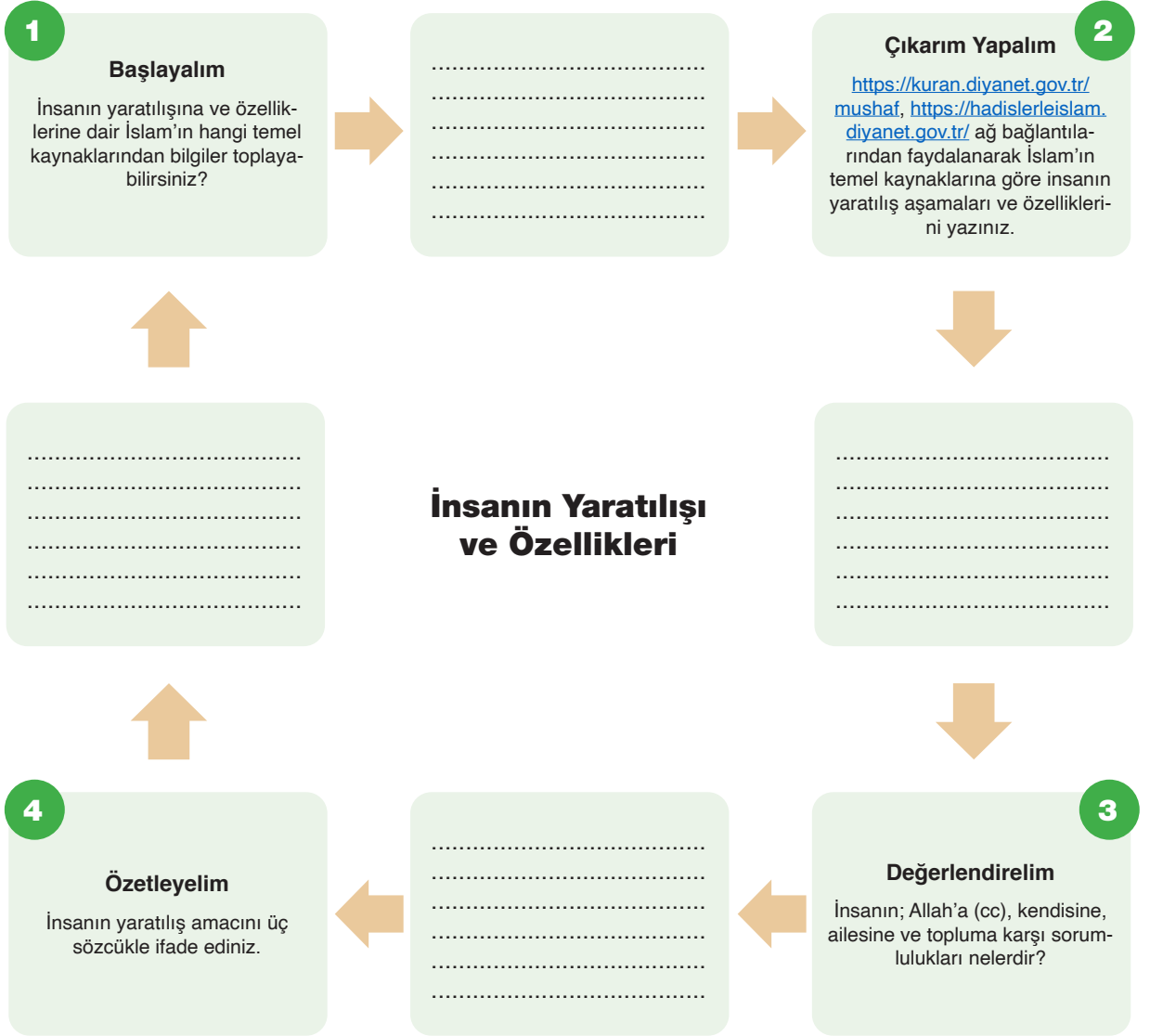
Adı	Kur'an'da İnsanın Yaratılışı ve Özellikleri
Amaç	İnsanın yaratılışına ve özelliklerine dair çıkarımlarda bulunabilme
Beceri	Sorgulama, dijital okuryazarlık, iletişim

30 dk.

Yönerge

Aşağıdaki bilgi grafiğini tamamlayınız.

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. İnsanın yaratılışına ve özelliklerine dair bilgi toplamak için kaynak belirttim.			
2. İslam'ın temel kaynaklarına göre insanın yaratılış aşamaları ve özelliklerini açıkladım.			
3. İnsanın; Allah'a (cc), kendisine, ailesine ve topluma karşı sorumlulukları hakkında çıkarımlarımı belirttim.			
4. İnsanın yaratılış amacını özetledim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.3

Adı	İnsanın Yaratılışı ve Sorumlulukları
Amaç	İnsanın yaratılışına ve özelliklerine dair çıkarımlarda bulunabilme
Beceri	Sorgulama

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki ayetleri okuyarak 1-3 arasında verilen soruları cevaplayınız.

Tabloda bazı ayetler verilmiştir. Ayetlerin karşısındaki boşluklara “İnsanın yaratılışı”, “İnsanın yaratılış özellikleri”, “İnsana verilen nimetler” konularından ayete uygun olanı ve bu ayetlerden ne anladığınızı yazınız.

Ayet	Ayetin Konusu	Bu Ayet Size Ne Anlatıyor?
“... O, sizi evrelerden geçirerek yaratmıştır.” (Nuh 71/14)		
“Gerçek şu ki biz insanı çamurdan alınmış bir özden yaratıyoruz. Sonra onu sağlam bir korunakta nutfе hâline getiriyoruz. Ardından nutfeyi (döllenmiş yumurta) alakaya (rahimde asılıp beslenen embriyo) çeviriyor, alakayı şekilsiz et (görünümünde) yapıyor, bu etten kemikler yaratıyor, daha sonra da kemiklere adale giydiriyoruz; nihayet onu bambaşka bir yaratık hâlinde inşa ediyoruz. Yapıp yaratanların en güzeli olan Allah çok yücedir.” (Müminun 23/12-14)		
“Sizi ondan (topraktan) yarattık; yine sizi oraya döndüreceğiz ve bir kez daha sizi ondan çıkaracağız.” (Taha 20/55)		
“Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan da eşini yaratan; ikisinden birçok erkek ve kadın (meydana getirip) yayan Rabbinize karşı gelmekten sakının. Kendisi adına birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah’a karşı gelmekten ve akrabalık bağlarını koparmaktan sakının. Şüphesiz Allah üzerinizde bir gözetleyicidir.” (Nisa 4/1)		
“Allah gökleri ve yeri hikmetli olarak yarattı, size şekil verdi, şeklinizi güzel yaptı. Dönüş de ancak O’nadır.” (Tegabün 64/3)		
“Ant olsun biz insanoğluna şan, şeref ve nimetler verdik; onları karada ve denizde taşıdık, kendilerine güzel güzel rızıklar verdik ve onları yarattıklarımızın çoğundan üstün kıldık.” (İsra 17/70)		

“Allah, Âdem’e bütün varlıkların isimlerini öğretti...” (Bakara 2/31)		
“Allah’ın, göklerde ve yerde bulunan şeyleri hizmetinize verdiğini, nimetlerini gizli ve açık olarak önünüze bolca serdiğini görmez misiniz?...” (Lokman 31/20)		
“Ey insanlar! Allah’ın üzerinizdeki nimetlerini hatırlınızdan çıkarmayın. Allah’tan başka gökten ve yerden size rızık veren yaratıcı var mı? O’ndan başka ilah yoktur...” (Fatır 35/3)		
“Bütün çiftleri O yaratmıştır. Size bineceğiniz gemiler ve hayvanlar var etmiştir ki böylece onların sırtına binip üzerlerine yerleşince Rabbinizin nimetini anarak bunu bizim hizmetimize vereni tespih ve takdis ederiz, yoksa biz bunlara güç yetiremezdik, diyesiniz.” (Zuhruf 43/12-14)		
“Allah yolunda harcama yapın; kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın. İyilik edin, kuşkusuz Allah iyilik edenleri sever.” (Bakara 2/195)		
“Allah’a kulluk edin ve O’na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anne babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşa, yolcuya, ellerinizin altında bulunanlara iyi davranın. Allah kendini beğenen ve böbürlenip duran kimseyi asla sevmez.” (Nisa 4/36)		

1. Verilen ayetleri değerlendirerek insanın yaratılışına dair çıkarımlarınızı yazınız.

.....

.....

.....

2. Verilen ayetleri değerlendirerek insanın özelliklerine dair çıkarımlarınızı yazınız.

.....

.....

.....

3. Verilen ayetleri değerlendirerek insanın Rabbine karşı sorumluluklarının neler olduğuyla ilgili çıkarımlarınızı yazınız.

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri dikkatlice okudum.			
2. Okuduğum ayetlerin konusunu belirttim.			
3. Okuduğum ayetlerden insana verilen nimetlerle ilgili çıkarımlarda bulundum.			
4. Ayetleri değerlendirerek insanın yaratılışına dair çıkarımlar yaptım.			
5. Ayetleri değerlendirerek insanın özelliklerine dair çıkarımlar yaptım.			
6. İnsanın, Rabbine karşı sorumluluklarının neler olduğuyla ilgili çıkarımlar yaptım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.4

Adı	Cevaplıyorum
Amaç	İnsanın yaratılışına ve özelliklerine dair İslam'ın temel kaynaklarından bilgiler toplayabilme
Beceri	Sorgulama

25 dk.

Yönerge

1. Aşağıdaki soruları ayetlerden yararlanarak cevaplayınız.

- “Oysa Allah sizi de yaptığınız şeyleri de yaratmıştır.” (Saffat 37/96)
- “O, takdir ettiği gibi yaratan, canlıları örneği olmadan var eden, biçim ve özellik veren Allah'tır. En güzel isimler O'nundur. Göklerdekilere ve yerdekilere hep O'nu tespih ederler. O üstündür, hikmet sahibidir.” (Haşr 59/24)
- “Ant olsun biz insanı, çamurdan (süzülüp çıkarılmış) bir özden yarattık. Sonra onu sağlam bir karargâhta nutfeye hâline getirdik. Sonra nutfeyi alaka (aşılınmış yumurta) yaptık. Peşinden, alakayı, bir parçacık et hâline soktuk; bu bir parçacık eti kemiklere (iskelete) çevirdik; bu kemikleri etle kapladık. Sonra onu başka bir yaratılışla insan hâline getirdik. Yapıp-yaratanların en güzeli olan Allah pek yücedir.” (Müminun 23/12-14)
- “Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.” (Zariyat 51/56)
- “De ki: “Yeryüzünde dolaşın da Allah'ın başlangıçta yaratmayı nasıl yaptığını bakın. Sonra Allah (aynı şekilde) sonraki yaratmayı da yapacaktır. (Kıyametten sonra her şeyi tekrar yaratacaktır.) Şüphesiz Allah'ın gücü her şeye hakkıyla yeter.” (Ankebut 29/20)
- “Sizi rahimlerde dilediği gibi şekillendiren O'dur. Mutlak güç ve hikmet sahibi olan Allah'tan başka ilah yoktur.” (Al-i İmran 3/6)
- “Biz, gerçekten insanı en güzel bir biçimde yarattık.” (Tin 95/4)
- “Ant olsun, biz insanoğlunu şerefli kıldık. Onları karada ve denizde taşıdık. Kendilerini en güzel ve temiz şeylerden rızıklandırdık ve onları yarattıklarımızın birçoğundan üstün kıldık.” (İsra 17/70)

Kim tarafından yaratılmıştır?	
Nasıl yaratılmıştır?	
Niçin yaratılmıştır?	
Ne zaman yeniden diriltilecektir?	
Hangi özelliklerle yaratılmıştır?	

2. Ayetleri okuyunuz ve soruları cevaplayınız.

- "Sizi toprak, sonra nutfе, sonra alaka aşamalarından geçirerek yaratan O'dur. Sonra O sizi bir bebek olarak hayat alanına çıkarır; ardından güçlü çağınıza ulaşınca, sonra da yaşlılar hâline gelinceye kadar sizi yaşattır; içinizden bazıları bundan önce vefat eder. Sonuçta belli bir vakte kadar yaşamaktasınız. Umulur ki (bunlar üzerine) akıl yorarsınız." (Mümin 40/67)
- "Ey insanlar! Öldükten sonra dirileceğinizden kuşku duyuyorsanız şunu unutmayın ki, biz sizi topraktan, sonra nutfeden, sonra alakadan, sonra belli belirsiz et parçasından yarattık ki size (kudretimizi) açıkça gösterelim ve biz dilediğimizin rahimlerde belirli bir vakte kadar kalmasını sağlarız, sonra sizi bebek olarak çıkarırız, ki daha sonra yetişkinlik çağınıza erişesiniz. İçinizden kimi erken vefat ettirilirken kimi de önceden bildiklerini bilmez hâle gelinceye kadar ömrün en düşkün çağına eriştirilir. Öte yandan yeryüzünü kupkuru ve cansız görürsün; üzerine yağmur indirdiğimizde ise (bir de bakarsın) canlanıp kabarrır ve her cinsten güzel bitkiler çıkarır." (Hac 22/5)
- "Ant olsun biz insanı, çamurdan (süzülüp çıkarılmış) bir özden yarattık. Sonra onu sağlam bir karargâhta nutfе hâline getirdik. Sonra nutfeyi alaka (aşılanmış yumurta) yaptık. Peşinden, alakayı, bir parçacık et hâline soktuk; bu bir parçacık eti kemiklere (iskelete) çevirdik; bu kemikleri etle kapladık. Sonra onu başka bir yaratışla insan hâline getirdik. Yapıp-yaratanların en güzeli olan Allah pek yücedir." (Müminun 23/12-14)

a. Ayetlerde insanın yaratılış aşamalarına dair neler anlatılmaktadır?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b. Ayetlerde insanın hangi özelliklerine değinilmektedir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

c. Ayetlerde insan hayatına dair anlatılanları kendi hayatınızdan ve çevrenizde edindiğiniz gözlemlerden hareketle çıkarımlarda bulununuz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri dikkatli bir şekilde okudum.			
2. Ayetlerden insanın bazı özelliklerini öğrendim.			
3. Ayetlerde geçen insanın yaratılış aşamalarını fark ettim.			
4. İnsanın yaratılışı ve özelliklerine dair sorulan sorulara ayetlerden cevaplar verdim.			
5. Ayetlerde insan hayatına dair anlatılanları kendi hayatımdan ve çevremden edindiğim gözlemlerden hareketle çıkarımlarda bulundum.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.5

Adı	Video İzliyoruz
Amaç	İnsanın yaratılışına ve özelliklerine dair sorular sorabilme
Beceri	Sorgulama, bilgi okuryazarlığı

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliği tamamlayınız.

1. İnsanın yaratılışıyla ilgili merak ettiğiniz soruları yazınız.

.....

.....

.....

2. <http://meb.ai/cn7Up3> genel ağ bağlantısından “Allah (cc) beni neden yarattı?” adlı videoyu izleyiniz.

3. Merak ettiğiniz soruların cevaplarını izlediğiniz videodan bulup yazınız.

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. İnsanın yaratılışıyla ilgili merak ettiklerimi belirledim.			
2. İnsanın yaratılışıyla ilgili sormak istediğim soruları yazdım.			
3. Genel ağ bağlantısındaki videoyu izledim.			
4. Videodan sorularıma cevaplar buldum.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.6

Adı	Hikâye Tamamlama
Amaç	İnsanın yaratılışına ve özelliklerine dair çıkarımlarda bulunabilme
Beceri	Sorgulama

20 dk.

Yönerge

- Aşağıdaki hikâyeyi okuyunuz, hikâyedeki boşluklara tablodaki ayetlerden en uygun olanların numarasını yazınız.
- Hikâyeye uygun bir başlık koyunuz.

1. “O, ölüden diriye, diriden de ölüyü çıkarıyor ve yeryüzünü ölümünün ardından canlandırıyor. İşte siz de böyle çıkarılacaksınız.” (Rum 30/19)	2. “Allah bütün canlıları sudan yarattı. İşte bunlardan kimi karnı üzerinde sürünür kimi iki ayak üzerinde yürür kimisi dört ayak üzerinde yürür. Allah dilediğini yaratır. Çünkü Allah her şeye hakkıyla gücü yetendir.” (Nur 25/45)
3. “Sizi toprak, sonra nutfе, sonra alaka aşamalarından geçirekе yaratan O’dur. Sonra O sizi bir bebek olarak hayat alanına çıkarır; ardından güçlü çağınıza ulaşınca, sonra da yaşlılar hâline gelinceye kadar sizi yaşatır; içinizden bazıları bundan önce vefat eder. Sonuçta belli bir vakte kadar yaşamaktasınız. Umulur ki (bunlar üzerine) akıl yorarsınız.” (Mümin 40/67)	4. “Yeryüzünü sizin için yerleşim alanı yapan, göğü de (üstünüze) bina eden, size şekil veren, şeklinizi de güzel yapan ve sizi temiz nimetlerle rızıklandıran Allah’tır. İşte Rabbiniz olan Allah; âlemlerin Rabbi olan Allah yüceler yücesidir.” (Mümin 40/64)
5. “Ben cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.” (Zariyat 51/56)	6. “Biz gökleri, yeri ve bunlar arasında bulunanları, oyun ve eğlence olsun diye yaratmadık.” (Duhan 44/38)

Liseye giriş sınavının ardından başlayan tatille birlikte köye gitmek ruhuna iyi gelecekti. Anneannesini, dedesini, köydeki arkadaşlarını, kınalı kuzuları bile özlemiş ve hasretle beklediği yolculuk günü gelmişti. Uzun bir yolculuktan sonra nihayet köye varmışlardı. Yakınlarıyla hasret giderdikten sonra sıra kınalı kuzuları ziyarete gelmişti. Dedesiyle birlikte kuzuları da alıp köyün otlaklarına doğru yol aldılar. Öğlen yemeği için bir ağacın gölgesine oturdular. Etrafını özlemle izlerken birden “Bu dağlar, ırmaklar, ağaçlar, masmavi gökyüzü ne güzel! İnsan bazen derin düşüncelere dalıp bütün bunların niçin yaratıldığını düşünmeden edemiyor.” dedi. Dedesi: “Konu derin, niçin yaratıldığını konuşuruz elbette ama niçin yaratılmadığının da farkında olmak gerek.” diyerek gülümsedi. (...)

“Hiç böyle düşünmemiştim.” diye mırıldandı. Kendi oynadığı oyunları düşündü. Onun bu düşünceli hâlini izleyen dedesi aklından geçenleri tahmin ederek “Oyun olsun diye değil.” dedi ve gülümseyerek devam etti: “İnsan kıymetli bu evrende. Gördüğün tüm bu dağlar, ırmaklar, otlaklar insanın hizmetinde. Kur’an bu gerçeği bize şöyle anlatır:” (...)

“İnsan kendisinin emrine verilen bu kâinatı tefekkür etmeyi de ihmal etmemelidir.” diye devam etti konuşmasına. “Mesela kuzular, onları izliyorsun nasıl büyüdüklerine şahitlik ediyorsun. İnsan da öyle. Doğuyor, büyüyor bir süre yaşıyor ve ölüyor. Bak! Kur’an bize bu konuyu nasıl ifade ediyor:” (...)

“Sonlu bir hayat yaşayan insan nasılsa öleceğiz duygusuyla bu hayatın anlamını aramayı ihmal etmemelidir. Sonu olan bu yol aslında bizi sonsuzluğa götürmektedir. İnsan, doğum ve ölüm çizgisinin arasında yaşanan bu hayatın bir anlamı olacağına, ölümden sonra dirilişin var olduğuna tabiatı inceleyerek de ulaşabilir. Kışın yapraklarını döken ağaçlar yazın yeşeren ve çiçeklenen ağaçlara nasıl dönüşüyor. Kur’an bu konuda bize şöyle bir misal getiriyor:” (...)

“İşte insan yaşarken girdiği anlam arayışı neticesinde farklı yollara sapabilir. Kur’an çıkılması gereken en doğru yolun kulluk olduğunu ifade eder. İnsan kulluk sayesinde aradığı anlamı da bulmuş olur. İnsanın yaratılış amacını bize anlatan ayetlerden biri de şöyledir:” (...)

“Evet kulluk ilahi bilgiye kulak vermenin, bu bilgiyle kendisinden istenen emir ve yasakları dinleyip yerine getirmenin, kâinatı tefekkür etmenin, etrafındaki canlılara merhamet etmenin adıdır yavrum.” dedi.

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri ve hikâyeyi dikkatli bir şekilde okudum.			
2. Hikâyede geçen boşlukları ilgili ayetlerle tamamladım.			
3. Hikâyeye uygun bir başlık koydum.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.7

Adı	İlkeler Çıkaralım
Amaç	Vahyin ve peygamberin gönderiliş amacına dair akıl yürütebilme
Beceri	Eleştirel düşünme

30 dk.

Yönerge

Aşağıdaki ayetlerden hareketle vahyin ve peygamberlerin gönderiliş amacına dair ilkeler çıkarınız.

- “(O peygamberleri) apaçık belgeler ve kitaplarla gönderdik. İnsanlara, kendilerine indirileni açıklamak ve onların da (üzerinde) düşünmeleri için sana bu Kur’an’ı indirdik.” (Nahl 16/44)
- “Her ümmetin bir peygamberi vardır. Onların peygamberi geldiği (tebliğini yaptığı) zaman, aralarında adaletle hükmedilir ve onlara asla zulmedilmez.” (Yunus 10/47)
- “O vakit Allah’tan bir rahmet ile onlara yumuşak davrandın! Şayet sen kaba, katı yürekli olsaydın, hiç şüphesiz, etrafından dağılıp giderlerdi. Şu hâlde onları affet; bağışlanmaları için dua et; iş hakkında onlara danış. Kararını verdiğin zaman da artık Allah’a dayanıp güven. Çünkü Allah, kendisine dayanıp güvenenleri sever.” (Al-i İmran 3/159)
- “İşte biz, insanlara bu misalleri anlatıyoruz ama bunların hikmetini gerçek bilgi sahibi olanlardan başkası kavrayamamaktadır.” (Ankebut 29/43)
- “Ant olsun ki içlerinden, kendilerine Allah’ın ayetlerini okuyan, (kötülüklerden ve inkârdan) kendilerini temizleyen, kendilerine kitap ve hikmeti öğreten bir peygamber göndermekle Allah, müminlere büyük bir lütufta bulunmuştur...” (Al-i İmran 3/164)

Vahyin Gönderiliş Amacı

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Peygamberlerin Gönderiliş Amacı

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri dikkatlice okudum.			
2. Ayetleri değerlendirerek vahyin gönderiliş amacı ile ilgili çıkarımlar yaptım.			
3. Ayetleri değerlendirerek peygamberlerin gönderiliş amacı ile ilgili çıkarımlar yaptım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.8

Adı	Blog Yazısı
Amaç	İnsanın doğruyu arayan bir varlık olarak bilgiye ulaşma yolları hakkında eleştirel düşünebilme
Beceri	Eleştirel düşünme
Malzeme	Genel ağ bağlantısı olan cihaz

30 dk.

Yönerge

- Aşağıdaki konuları içeren bir blog metni hazırlayınız. Metni yazmak için öğretmen rehberliğinde güvenilir kaynaklardan konuyla ilgili bilgi toplayınız.
- Hazırladığınız metinde verilen ayetlerden konunuzla ilişkili olanlara yer veriniz.

Konular
Vahye ve peygamberlere duyulan ihtiyaç
Vahyin ve peygamberlerin gönderiliş amacı
Peygamberlerin topluma kattığı değerler
Vahiy ve toplum ilişkisi
Akıl ve tefekkürün bilgiye ulaşmadaki rolü

Konularla ilgili ayetler

- “Ant olsun ki Resulullah, sizin için, Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah’ı çok zikredenler için güzel bir örnektir.” (Ahzab 33/21)
- “Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.” (Zariyat 51/56)
- “O, sizi bir tek nefisten yaratmıştır. (Sizin için) bir kalma yeri, bir de emanet olarak konulacağınız yer vardır. Gerçekten biz, derinlemesine düşünen bir topluluk için kanıtları birer birer açıkladık.” (Enam 6/98)
- “Biz, kimlerin daha güzel amel edeceğini deneyelim diye yeryüzündeki her şeyi oranın süsü yaptık.” (Kehf 18/7)
- “Hakka yönelen bir kimse olarak yüzünü dine çevir. Allah’ın insanları üzerinde yarattığı fıtrata sımsıkı tutun. Allah’ın yaratmasında hiçbir değiştirme yoktur. İşte bu dosdoğru dindir. Fakat insanların çoğu bilmezler.” (Rum 30/30)
- “Bunlar, iman edenler ve gönülleri Allah’ın zikriyle sükûnete erenlerdir. Bilesiniz ki, kalpler ancak Allah’ı anmakla huzur bulur.” (Rad 13/28)
- “... İyilik ve (Allah’ın yasaklarından) sakınma üzerinde yardımlaşın, günah ve düşmanlık üzerine yardımlaşmayın. Allah’tan korkun; çünkü Allah’ın cezası çetindir.” (Maide 5/2)
- “Bu, Rabbinin dosdoğru yoludur. Şüphesiz düşünüp öğüt alacak bir toplum için ayetleri ayrı ayrı açıkladık.” (Enam 6/126)
- “Şüphesiz biz ona (doğru) yolu gösterdik. İster şükredici olsun ister nankör.” (İnsan 76/3)
- “Sizi uyarması ve sizin de Allah’a karşı gelmekten sakınıp rahmete ulaşmanız için, içinizden bir adam aracılığı ile Rabbinizden size bir zikir (vahiy ve öğüt) gelmesine şaşırdınız mı?” (Araf 7/63)
- “Biz peygamberleri ancak müjdeciler ve uyarıcılar olarak göndeririz. Kim iman eder ve hâlini düzeltirse onlara korku yoktur, onlar üzüntü de çekmeyecekler.” (Enam 6/48)

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri dikkatlice okudum.			
2. Seçtiğim konuyla ilgili güvenilir kaynaklardan bilgiler topladım.			
3. Verilen ayetlerden konuyla ilgili olanları seçerek yazdığım metinde yer verdim.			
4. Vahye ve peygambere duyulan ihtiyaca dair çıkarımlar yaptım.			
5. Doğru bilgiye ulaşmada vahiy ve peygamberlerin önemini kavradım.			
6. İnsanın akıl yoluyla elde ettiği bilgilerle vahiy arasındaki ilişkiye dair çıkarımlar yaptım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.9

Adı	İnsan ve Hakikat
Amaç	İnsanın doğruyu arayan bir varlık olarak bilgiye ulaşma yolları hakkında eleştirel düşünebilme
Beceri	Eleştirel düşünme

30 dk.

Yönerge

Aşağıdaki ayetlerden hareketle verilen soruları cevaplayınız.

“Böylece biz İbrahim’e göklerin ve yerin melekûtunu görüp kavrama imkânı veriyorduk ki kesin inananlardan olsun. Gecenin karanlığı onu kaplayınca bir yıldız gördü. ‘Rabbim budur.’ dedi. Yıldız batınca da ‘Batanları sevmem.’ dedi. Ayı doğarken görünce, ‘Rabbim budur.’ dedi. O da batınca, ‘Rabbim bana doğru yolu göstermezse elbette yolunu şaşırmış kimselerden olurum.’ dedi. Güneşi doğarken görünce, ‘Rabbim budur; zira bu daha büyük’ dedi. O da batınca dedi ki: ‘Ey kavmim! ben, sizin (Allah’a) ortak koştuğunuz şeylerden uzağım. Ben, O’nun birliğine inanarak yüzümü, gökleri ve yeri yoktan yaratana çevirdim ve ben müşriklerden değilim.’” (Enam 6/75-79)

1. İnsanın doğru bilgiye ulaşmak için kullanabileceği yollar nelerdir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Doğru bilgiye ulaşmanın insan için önemi nedir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. İnsan vahye ve peygambere niçin ihtiyaç duyar? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri dikkatlice okudum.			
2. İnsanın doğru bilgiye ulaşmak için kullanabileceği yolların neler olduğuna dair çıkarımlar yaptım.			
3. İnsanın doğru bilgiye ulaşmasının fıtrat açısından önemine yönelik çıkarımlar yaptım.			
4. İnsanın vahye ve peygambere duyduğu ihtiyaca dair değerlendirmelerde bulundum.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.10

Adı	İnsanın Bilgiye Ulaşma Yolları
Amaç	İnsanın doğruyu arayan bir varlık olarak bilgiye ulaşma yolları hakkında eleştirel düşünebilme
Beceri	Eleştirel düşünme, iletişim

40 dk.

Yönerge

Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliği tamamlayınız.

- Üç gruba ayrılınız.
- Her grubun konusu farklı olacak şekilde aşağıdaki konu başlıklarını gruplara dağıtınız.
 - Duyular ve Algılar
 - Akıl ve Tefekkür
 - Vahiy ve Peygamberler
- Aşağıda konulara göre grup tartışma soruları verilmiştir. Grubunuza ait soruları grup arkadaşlarınızla 10 dakika boyunca tartışınız ve cevaplarınızı not ediniz.
 - Duyular ve Algılar:
 - Duyuların bilgiye ulaşmada rolü nedir?
 - Duyular kullanılarak hangi bilgilere ulaşılabilir?
 - Akıl ve Tefekkür:
 - Akıl ve derin düşünme (tefekkür) bilgiye ulaşmada nasıl kullanılır?
 - Akıl ve tefekkür yoluyla hangi bilgilere ulaşılabilir?
 - Vahiy ve Peygamberler:
 - Hangi bilgilere ulaşmak için vahye başvurulur?
 - Peygamberler yoluyla hangi bilgilere ulaşılabilir?
 - İnsanın hakikate ulaşma konusunda vahiy ve peygamberlere olan ihtiyacı neden önemlidir?
 - Vahiy neden gönderilmiştir ve insanlara ne tür bir rehberlik sunar?
 - Peygamberlerin gönderiliş amacı nedir?
- Seçeceğiniz grup sözcüsü aracılığıyla cevaplarınızı tüm sınıfla paylaşınız.
- Paylaşılan cevaplardan hareketle insanın bilgiye ulaşma yolları hakkındaki çıkarımlarınızı özetleyen bir paragraf yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Grupla birlikte ele alacağımız konuyu belirleme aşamasında aktif olarak görev aldım.			
2. Grup tartışmasına katıldım.			
3. Grup arkadaşlarımdan düşüncelerini dikkatle dinledim.			
4. Grup arkadaşlarımla fikir alışverişi yaparken saygılı davrandım.			
5. Önemli olduğunu düşündüğüm fikir ve paylaşımları not aldım.			
6. İnsanın bilgiye ulaşma yolları hakkındaki çıkarımlarımı özetledim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.11

Adı	Hakikate Ulaşma Yolculuğu
Amaç	İnsanın doğruyu arayan bir varlık olarak bilgiye ulaşma yolları hakkında eleştirel düşünebilme
Beceri	Eleştirel düşünme

25 dk.

Yönerge

Aşağıdaki soruları cevaplayarak etkinliği tamamlayınız.

İnsan, yaratılışı gereği kendisini ve içinde bulunduğu dünyayı anlamlandırmak ister. Bu istek, insanın derin düşünerek tefekkür sürecine girmesini sağlar. Tefekkür eden insan, hakikati bulmaya ve doğru bilgiye ulaşmaya çalışır. Bu süreçte ulaştığı bilgilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini sorgular. Bu aşamada bilgilerin kaynağını ve geçerliliğini değerlendirmek için aklını ve mantığını kullanır. Duyularıyla çevresindeki dünyayı algılar ve bu algıları bilgiye dönüştürür. Elde ettiği bilgileri, akıl yürütme ve mantık kullanarak analiz eder ve değerlendirir. Bilgiyi analiz ederken vahye başvurarak ilahi rehberlik arar. Vahiy ve peygamberlerin öğretilerini dikkate alarak doğruyu yanlıştan ayırt etmeye çalışır. Sonuç olarak insanın hakikate ulaşma yolculuğu; tefekkür, akıl yürütme ve ilahi rehberlikle tamamlanır.

1. Bu metinde vurgulanan düşünce nedir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Vahyin ve peygamberlerin rehberliğine başvurmadan sadece akıl ve duyularla hakikate ulaşmanın zorlukları nelerdir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Vahiy ve peygamberlerin rehberliğinin hakikate ulaşmadaki rolü nedir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Metinde vurgulanan düşüncüyü açıkladım.			
2. Sadece akıl ve duyularla hakikate ulaşmanın zorluklarını ifade ettim.			
3. Vahyin ve peygamberlerin rehberliğinin hakikate ulaşmadaki rolünü açıkladım.			
4. Cevaplarımı net, anlaşılır ve mantıklı bir şekilde ifade ettim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.12

Adı	Akıl, Vahiy ve Peygamberlerin Rehberliğinde Bilgiye Ulaşma
Amaç	İnsanın doğruyu arayan bir varlık olarak bilgiye ulaşma yolları hakkında eleştirel düşünebilme
Beceri	Eleştirel düşünme

30 dk.

Yönerge

Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliği tamamlayınız.

1. Aşağıdaki tabloda akıl ve vahiy yoluyla elde edilen bilgiler karşılaştırılmaktadır. Tabloyu dikkatlice inceleyiniz.

Özellik	Akılla Elde Edilen Bilgi	Vahiyle Elde Edilen Bilgi
Kaynak	Gözlem, deney ve akıl yürütme	İlahi mesaj (vahiy) ve peygamberlerin öğretileri
Kapsam	Fiziksel dünya, gözlemlenebilir olaylar	Fiziksel dünya, soyut ve manevi konular, ahlaki değerler
Değişkenlik	Zamanla değişebilir, yeni bilgiyle güncellenebilir	Zamanla değişmez
Rehberlik	Sınırlı rehberlik, daha çok bilimsel konular	Ahlaki, manevi ve fiziksel dünya ile ilgili rehberlik
Güvenilirlik	Kişisel	Evrensel, kesin

2. Akıl ve vahiy yoluyla elde edilen bilgilerin farklı alanlarda nasıl rehberlik sağladığını düşününüz. Vahiy ve peygamber rehberliği olmadan akılla elde edilen bilginin yetersiz olabileceğine dair bir örnek veriniz.

.....

.....

.....

3. Vahiy ve peygamberlerin örnekliliği günlük hayatta insana nasıl rehberlik eder?

.....

.....

.....

4. Akıl yoluyla elde edilen bilginin rehberlik edemediği alanlar nelerdir? Bu durumda vahyin rehberliği neden gereklidir?

.....

.....

.....

5. Akıl ve vahiy yoluyla elde edilen bilginin kapsadığı alanlar nelerdir? Kısaca açıklayınız.

.....

.....

.....

6. Günlük yaşamda karşılaşılan bir olay veya durum üzerinden akılla ulaşılan kişisel bir bilginin, farklı kişilerde nasıl değişebileceğini tartışınız. Vahiyle elde edilen bilginin ise bu bağlamda nasıl daha kesin bir rehber olabileceğine dair bir örnek veriniz.

.....

.....

.....

7. Akıl ve vahiy arasında bilgi kaynağı olarak denge kurmanın, insanın hem bilimsel hem de manevi gelişimi açısından önemi nedir?

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Akıl ve vahiy yoluyla elde edilen bilgileri karşılaştırdım.			
2. Akılla elde edilen bilginin yetersiz kaldığı bir örnekten hareketle vahyin ve peygamberlerin rehberliğini açıkladım.			
3. Vahiy ve peygamberlerin örnekliliği günlük hayatta insana nasıl rehberlik edeceğini açıkladım.			
4. Akıl yoluyla elde edilen bilginin rehberlik edemediği alanları ve vahiy rehberliğinin neden gerekli olduğunu ifade ettim.			
5. Akıl ve vahiy yoluyla elde edilen bilginin kapsadığı alanları açıkladım.			
6. Günlük yaşamda karşılaşılan bir olay veya durum üzerinden akılla ulaşılan kişisel bir bilginin, farklı kişilerde nasıl değişebileceğini ve vahiyle elde edilen bilginin ise nasıl daha kesin bir rehber olabileceğini açıkladım.			
7. Akıl ve vahiy arasında bilgi kaynağı olarak denge kurmanın, insanın hem bilimsel hem de manevi gelişimi açısından önemini anlattım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.13

Adı	Nasıl Dua Ederiz
Amaç	Allah (cc) ile iletişimin ibadet ve dua ile sağlandığını yansıtabilme
Beceri	Yansıtma, kendine uyarlama (öz yansıtma)

20 dk.

Yönerge

A. Aşağıdaki kutucuklarda Kur'an-ı Kerim'den dua örnekleri bulunmaktadır. Soruları kutucuklardaki harfleri kullanarak cevaplayınız. Aynı kutucuğu birden fazla soru için kullanabilirsiniz.

a

"(Rabbimiz!) Ancak sana kulluk eder ve yalnız senden yardım dileriz. Bizi dosdoğru yola ilet; nimetine erdirdiklerinin yoluna, gazaba uğramışların ve sapmışların yoluna değil!" (Fatıha 1/5-7)

b

"... Ey Rabbimiz! Bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver, bizi cehennem azabından koru."
(Bakara 2/201)

c

"Ey Rabbimiz! Bizi sana teslim olanlardan eyle, soyumuzdan da sana teslim olacak bir ümmet çıkar. Bize ibadet usullerimizi göster, tövbemizi kabul et. Şüphesiz tövbeleri kabul eden, merhameti bol olan yalnız sensin." (Bakara 2/128)

d

"... Ey Rabbim! Beni ve kardeşimi bağışla. Bizi kendi rahmetine sok. Sen merhametlilerin en merhametlisisin." (Araf 7/151)

e

"Rabbim! Beni ve soyumdan gelecek olanları namazı devamlı kılanlardan eyle; Rabbimiz, duamı kabul et!"
(İbrahim 14/40)

1. Hangileri ibadet konusuyla ilgilidir?
2. Hangileri hidayet konusuyla ilgilidir?
3. Hangilerinde yardım isteği vardır?
4. Hangilerinde affedilme isteği vardır?
5. Hangilerinde duanın kabul edilme isteği vardır?

B. Aşağıdaki kartları doldurunuz.

Sıklıkla Yaptığınız Bir Dua

.....

.....

.....

.....

Duanızın Size Hissettirdikleri

.....

.....

.....

.....

Bu Duanın Hayatınıza Etkileri

.....

.....

.....

.....

C. Aşağıdaki hadisleri okuyarak soruları cevaplayınız.

- “... Allah’ım! Huşu duymayan kalpten, doymayan nefisten, fayda vermeyen ilimden ve kabul olunmayan duadan sana sığınırım.” (Müslim, “Zikir”, 73)
- “Allah’ım! Gazabından rızana, cezandan affına sığınırım. Senden sana sığınırım. Sana tüm övgüleri saysam yine de bitiremem. Sen kendini nasıl övdüysen öylesin.” (Müslim, “Salat”, 222)
- “Allah’ım, sıkıntıdan, üzüntüden, borçların ağırlığından ve güç sahibi olan kişilerin haksızlığına uğramaktan sana sığınırım.” (Ebu Davud, “Vitr”, 32)
- “Allah’ım! Yolculuğun yorgunluk ve sıkıntılarından, yoldan kötü bir şekilde dönmekten, iyi hâllerden kötü hâllere düşmekten, mazlumin bedduasından, mala ve aileye gelecek kötülüklerden sana sığınırım.” (Müslim, “Hac”, 426)

1. Bu dualardan hareketle Hz. Muhammed’in (sav) hangi hususlara önem verdiğini yazınız.

.....

.....

.....

.....

2. Dualarınızın Allah (cc) ile olan iletişiminizdeki yeri nedir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Duaların günlük hayattaki yerini fark ettim.			
2. Sıklıkla ettiğim bir duanın hayatıma etkilerini açıkladım.			
3. Duanın Allah (cc) ile iletişimdeki işlevine dair çıkarımlarımı açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.14

Adı	Şiir ve Dua
Amaç	Allah (cc) ile iletişimin ibadet ve dua ile sağlandığını yansıtabilme
Beceri	Yansıtma, kendine uyarlama (öz yansıtma)

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki soruları şiire göre cevaplayınız. Cevaplarınızı sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

Bende sıklet, sende letâfet...
 Allah'ım, affet!
 Lâtîf'ten af bekler kesâfet?...
 Allah'ım, affet!
 Etten ve kemikten kıyâfet...
 Allah'ım, affet!
 Âcize imdadın şerâfet...
 Allah'ım, affet!
 Sen mutlaksın, bense izâfet...
 Allah'ım, affet!
 Ey kudret, ey rahmet, ey re'fet!
 Allah'ım, affet!

Necip Fazıl Kısakürek

Metinde Geçen Bazı Kelimelerin Anlamları:

izâfet: Bir şeye bağlı olmak.

kesâfet: 1. Çokluk, 2. Yoğunluk, 3. Saydam olmama durumu.

letâfet: Güzellik, incelik

Lâtîf: Kullarına iyilik ve merhamet eden anlamındaki Allah'ın (cc) isimlerinden biri.

mutlak: Kendi başına var olan, hiçbir şeye bağlı olmayan.

re'fet: Merhamet etme, acıma, esirgeme

sıklet: Ağırılık.

şerâfet: Şerefli olma, şerefliilik.

1. Şair duasında Allah'tan (cc) ne istemektedir?

.....

.....

.....

2. Siz dualarınızda Allah'tan (cc) neler istersiniz?

.....

.....

.....

3. Sizce Allah'a (cc) ibadet ve dua ederken hangi hususlara dikkat edilmelidir? Düşüncelerinizi gerekçeleri ile açıklayınız.

.....

.....

.....

4. Allah'a (cc) ibadet ve dua etmenin hayatınızdaki yeri ile ilgili düşünceleriniz nelerdir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Şiiri dikkatlice okudum.			
2. Şairin duasındaki isteklerini belirttim.			
3. Dualarımdaki kendi istek ve dileklerimi belirttim.			
4. İbadet ve dua ederken nelere dikkat edilmesi gerektiğini açıkladım.			
5. İbadet ve duanın müminlerin hayatındaki işlevini açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.15

Adı	Dua ve İbadet: Allah (cc) ile İletişim
Amaç	Allah (cc) ile iletişimin ibadet ve dua ile sağlandığını yansıtabilme
Beceri	Yansıtma, kendine uyarlama (öz yansıtma)

30 dk.

Yönerge

Aşağıdaki metinleri okuyarak soruları cevaplayınız.

İbadet

Sözlükte “boyun eğme, alçak gönüllülük, itaat, kulluk, tapma, tapınma” anlamlarına gelen ibadet, dinî bir terim olarak insanın Allah’a (cc) saygı, sevgi ve itaatini göstermek, O’nun hoşnutluğunu kazanmak niyetiyle ortaya koyduğu belirli tutum ve gerçekleştirdiği davranışlar için kullanılır. Daha genel olarak aynı mahiyetteki düşünüş, duyuş ve sözleri de ifade eder ancak kelimenin dinî içerikli belli ve düzenli davranış biçimleri için kullanımı daha yaygındır.

Dua

Dua kelimesi, “çağırma, seslenmek, istemek; yardım talep etmek” anlamlarına gelir. “Küçükten büyüğe, aşağıdan yukarıya doğru gerçekleşen talep ve niyaz” anlamına da gelir. Allah’a (cc) sunulacak talepleri sözlü veya yazılı olarak dile getiren metinlere de dua denir. İslâm’da dua, Allah’ın (cc) yüceliği karşısında kulun aczini itiraf etmesini, sevgi ve tazim duyguları içinde lütuf ve yardımını dilemesini ifade eder.

1. Dua ile ibadet arasındaki ortak noktalar nelerdir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Dua da bir ibadet türü olabilir mi? Arkadaşlarınızla tartışınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Evreni ve insanı yaratan Yüce Allah ile iletişim kurmak insanda hangi duyguları uyandırır? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Dua ile ibadet arasındaki ilişkiyi fark ettim.			
2. İbadet ve duanın Yüce Allah ile iletişimin farklı formları olduğunu fark ettim.			
3. Dua ve ibadetle sağlanan iletişimin mahiyeti hakkında değerlendirmelerde bulunup bunu arkadaşlarımla paylaştım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.16

Adı	Dua Örnekleri
Amaç	İbadet ve dua deneyimlerine dayalı çıkarım yapabilme
Beceri	Yansıtma, kendine uyarlama (öz yansıtma)

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki metni okuyunuz. Verilen bu metne uygun bir şekilde aşağıdaki kişilerin nasıl dua edebileceğini yazınız.

“Rahman ve rahim olan Allah’ın adıyla. Hamt, âlemlerin Rabbi, Rahman, Rahîm, hesap ve ceza gününün (ahiret gününün) maliki Allah’a mahsustur. (Allah’ım!) Yalnız sana ibadet ederiz ve yalnız senden yardım dileriz. Bizi dos-doğru yola ilet. Nimetine erdirdiklerinin yoluna, gazaba uğramışların yoluna da doğrudan sapmışların yoluna da değil!” (Fatiha 1/1-7)

Fatiha suresinde Allah’tan (cc) bir şey istemeden önce verdiği nimetler için O’na şükür ve övgüyle başlanır, O’na duyulan teslimiyet dile getirilir. Sonrasında doğru yola ulaştırması ve sapkın yollardan koruması için Allah’a (cc) dua edilir.

Üniversite sınavına girecek bir genç:

.....

.....

.....

.....

Kalp ameliyatına girecek bir hasta:

.....

.....

.....

.....

Uzun yola çıkacak biri:

.....

.....

.....

.....

Doğum yapacak bir hanım:

.....

.....

.....

.....

Yazdığınız dua örneklerinin kişileri ruhen ve bedenen nasıl etkilemesini beklersiniz? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

En çok sevdiğiniz üç duayı yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen metni dikkatlice okudum.			
2. İstenen durumlara ilişkin dua örneklerini gözlemlerime ve deneyimlerime dayanarak yazdım.			
3. Dua etmenin ruhsal ve bedensel iyilik ile ilişkisine dair çıkarımlarda bulundum.			
4. Kendi dua tecrübelerimi açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.17

Adı	Dua ve Şiir
Amaç	İbadet ve dua deneyimlerine dayalı çıkarım yapabilme
Beceri	Yansıtma, iletişim

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki şiiri okuyarak soruları cevaplayınız.

Bir Dua - Bir İnşirah

Çabalarda yorulursan avuçlarını semaya kaldır!

De ki: Rabbim gönlüme ferahlık ver, işimi bana kolaylaştır!

Bir sıkıntı çöker de bir ağrı yürürse kalbine doğru

De ki: Rabbim bize bu dünyada ve ahirette iyilik ver ve bizi ateş azabından koru!

Acziyetini düşündüğünde gölgesinde bir ağacın

De ki: Rabbim göndereceğin her hayra muhtacım.

Ağır gelirse bir duygu bir an hassas yüreğine

De ki: Rabbimiz! Kaldıramayacağımız şeyleri bize yükleme!

Başlangıçların heyecanı sararsa içini başla besmeleyle

De ki: Rabbim! Gireceğim yere doğrulukla girmemi, çıkacağım yerden doğrulukla çıkmamı nasip eyle!

Hatalar bize dair, insansın, şaşarsın, beşersin

De ki: Rabbim! Günahlarımızı başla, bize merhamet et. Merhamet edenlerin en hayırlısı sensin!

Bir işe koyulduğunda yorarsa seni bu yol

Hatırla Rabbinin “Her zorlukla birlikte bir kolaylık vardır.” sözünü ve doğrul.

Sıkar bazen dünya seni bil ki ilacın duadır.

De ki: Rabbimiz! Yalnızca sana güvenip dayandık, sana yöneldik. Dönüşümüz de ancak sanadır!”

Asiye Yılmaz

(Bu kitap için yazılmıştır.)

1. Bu şiirde dua etme sebepleri olarak neler gösterilmektedir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Siz en çok hangi durumlarda dua edersiniz?

.....

.....

.....

.....

.....

3. Dua etmenin hayatınıza ne gibi katkıları olduğunu düşünüyorsunuz? Örnek vererek açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

4. Bu şiire iki dize de siz ekleyiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Şiiri dikkatlice okudum.			
2. Kendi dua tecrübelerimi sınıf arkadaşlarımla paylaştım.			
3. Dua etmenin hayatıma etkileriyle ilgili çıkarımlarımı sınıf arkadaşlarımla paylaştım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.18

Adı	İbadetlerin Allah (cc) ile İletişimdeki Yeri
Amaç	Allah (cc) ile iletişimin ibadet ve dua ile sağlandığını yansıtabilme
Beceri	Yansıtma, kendine uyarlama (öz yansıtma)

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki tabloda verilen ibadetlerin Allah (cc) ile iletişimde sizin için ne anlam ifade ettiğini kısaca yazınız. Yazdıklarınızı sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

Namaz	
Oruç	
Zekât/İnfak/ Sadaka	
Hac	

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Allah (cc) ile iletişimde ibadetlerin benim için ne ifade ettiğini açıkladım.			
2. Çıkarımlarımı sınıf arkadaşlarımla paylaştım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.19

Adı	Hikâye Tamamlama
Amaç	Rum suresinin 17-27. ayetleri hakkında çözümleme yapabilme
Beceri	Özetleme

15 dk.

Yönerge

Aşağıdaki hikâyeyi okuyunuz, hikâyedeki boşluklara verilen ayetlerden uygun olanının künyesini yazınız.

1. “O’nun kanıtlarından biri, sizi topraktan yaratmış olmasıdır. Sonra bir de baktınız ki çoğalarak yeryüzüne dağılmış beşer topluluğusunuz.” (Rum 30/20)
2. “O’nun delillerinden biri de gökleri ve yeri yaratması, dillerinizin ve renklerinizin birbirinden farklı olmasıdır. Şüphesiz bunda bilenler için (alınacak) dersler vardır.” (Rum 30/22)
3. “Gece olsun gündüz olsun, uyumanız ve Allah’ın lütfundan (nasibinizi) aramanız da O’nun delillerindendir. Gerçekten bunda, işiten bir topluluk için ibretler vardır.” (Rum 30/23)
4. “Yine O’nun delillerindendir ki size korku ve ümit vermek üzere şimşeği gösteriyor, gökten su indirip ölümünün ardından yeryüzünü onunla diriltiyor. Doğrusu bunda, aklını kullanan bir topluluk için (alınacak) dersler vardır.” (Rum 30/24)
5. “Göğün ve yerin O’nun buyruğu ile durması da O’nun delillerindendir. Sonra sizi bulduğunuz yerden bir çağırdı mı hemen çıkıverirsiniz.” (Rum 30/25)

O’nun Delillerinden

- A. Havalimanına vardığında nefes nefese kalmıştı. Daha girişte öylesine bir kalabalık ile karşılaştı ki bir an uçağı kaçırmaktan korktu. “Uçağı yetişmem gerek, acaba müsaade etmeniz mümkün mü?” diyerek diğer yolculardan izin istedi. İşlemlerini yapıp kalabalık arasından geçerek uçağı vardı. Bu kadar insan, bu noktadan dünyanın hangi farklı bölgelerine dağılacak kim bilir diye düşünürken yaratılışla ilgili geçenlerde okuduğı bir ayeti hatırladı. (.....)
- B. Şehri kuş bakışı izlemek için özellikle cam kenarını seçmişti. Ancak daha uçak kalkmadan uykuya daldı. Saatler sonra şiddetli bir gök gürültüsüyle uyandı. Uçağın penceresinden baktığında çakan şimşekleri gördü. Bu durum onu biraz endişelendirse de kaygıdan uzaklaşmak istedi ve şu ayeti hatırladı. (.....)
- C. Artık uçak inişe geçmek üzereydi. İnişten sonra acele etmedi. El bagajlarını alan yolcuları bekledi. Sonra kalkıp el bagajını aldı ve inen diğer yolcuları takip etti. Önünde yürüyen yolculara baktı. Asyalı, Avrupalı, Afrikalı pek çok ırktan insan yürüyordu. Bu manzara aklına şu ayeti getirdi. (.....)
- D. Otele vardığında gece olmuştu. Yabancı bir ülkede otel odasında düşünceler içinde uyumak üzere yatağına yattı. Gece iyi ki var diye düşündü. Sabah dinlenerek uyandığını ve yeni işi için heyecanla yola koyulduğunu hayal etti. Bu da O’nun kanıtlarından değil miydi? (.....)

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri ve hikâyeyi dikkatli bir şekilde okudum.			
2. Hikâyede geçen boşlukları ilgili ayetlerle tamamladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.20

Adı Okuyalım-Sınıflandıralım

Amaç Rum Suresi 17-27. ayetlerinde geçen konuları sınıflandırabilme

Beceri Özetleme

20 dk.

Yönerge

Verilen ayetlerin konusunu ve ilişkili olabilecek bilim dallarını tablodaki ilgili boşluklara yazınız. Ayetleri konular bakımından sınıflandırınız.

	Ayetler	Ayette İşlenen Konular	Ayetin Konusuyla İlişkili Olabilecek Bilim Dalı
1	“O’nun kanıtlarından biri, sizi topraktan yaratmış olmasıdır. Sonra bir de baktınız ki, çoğalarak yeryüzüne dağılmış beşer topluluğusunuz.” (Rum 30/20)		
2	“Onlara ısınıp kaynaşasınız diye size kendi türünüzden eşler yaratıp aranızda sevgi ve şefkat duyguları yerleştirmesi de O’nun kanıtlarındandır. Doğrusu bunda iyi düşünen kimseler için dersler vardır.” (Rum 30/21)		
3	“O’nun kanıtlarından biri de gökleri ve yeri yaratması, dillerinizin ve renklerinizin farklı olmasıdır. Kuşkusuz bunda bilenler için ibretler vardır.” (Rum 30/22)		
4	“Gece ve gündüz uyuyabilmeniz ve Allah’ın lütfundan nasibinizi aramaya çalışmanız da O’nun kanıtlarındandır. Bunda, dinleyen kimseler için elbette dersler vardır.” (Rum 30/23)		
5	“Yine O’nun kanıtlarındandır ki, korku ve ümit vermek üzere size şimşeği gösteriyor, gökten su indirip ölümünün ardından yeryüzünü onunla canlandırıyor. Gerçekten bunda, aklını kullanan kimseler için ibretler vardır.” (Rum 30/24)		
6	“Göğün ve yerin Allah’ın buyruğu ile düzen içinde durması da O’nun kanıtlarındandır. Sonunda O, sizi (bulunduğunuz) yerden bir çağırdı mı hemen çıkıverirsiniz.” (Rum 30/25)		

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetlerin konularını belirledim.			
2. Bilim dallarını ayetlerin konularıyla ilişkilendirdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite: Allah-İnsan İlişkisi

Etkinlik

1.21

Adı	Okuyalım-Tamamlayalım
Amaç	Rum Suresi 17-27. ayetlerin mesajlarını özetleyebilme
Beceri	Özetleme, dijital okuryazarlık

20 dk.

Yönerge

<https://kuran.diyaret.gov.tr/mushaf/kuran-meal-1/rum-suresi-30/ayet-1/kuran-yolu-meali-5> genel ağ bağlantısından Rum suresi 17-27. ayetleri bularak okuyunuz. Okuduğunuz ayetlerden hareketle aşağıda verilen tabloyu tamamlayınız.

Ayet Numarası	Ayetten Ne Anladınız?	Ayette Bahsedilen Konular Nelerdir?
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		
26		
27		

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri dikkatlice okudum.			
2. Ayetlerde verilen mesajları belirledim.			
3. Ayetlerin konularını belirledim.			
4. Ayetlerin konu ve mesajlarından çeşitli çıkarımlarda bulundum.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

1. Ünite : Allah-İnsan İlişkisi

Ölçme ve Değerlendirme

1. İnsanın yaratılış aşamalarıyla ilgili bilgi almak isteyen birisi aşağıdaki ayetlerden hangisine kaynak olarak başvurabilir?

- A) “İnkâr edenler, gökler ve yer bitişik iken onları ayırdığımızı ve her canlıyı sudan yarattığımızı görmeyenler mi? Hâlâ inanmayacaklar mı?” (Enbiya 21/30)
- B) “O (Allah) ki yarattığı her şeyi güzel yapmış ve ilk başta insanı çamurdan yaratmıştır. Sonra ona düzgün bir şekil vermiş ve ruhandan ona üflemiş; sizi kulak, göz ve gönüllerle donatmıştır. Ne kadar da az şükrediyorsunuz!” (Secde 32/7 ve 9)
- C) “Ant olsun biz insanoğluna şan, şeref ve nimetler verdik; onları karada ve denizde taşıdık, kendilerine güzel güzel rızıklar verdik ve onları yarattıklarımızın çoğundan üstün kıldık.” (İsra 17/70)
- D) “Allah, Âdem’e bütün varlıkların isimlerini öğretti. Sonra onları meleklerle göstererek ‘Eğer doğru söyleyenler iseniz haydi bana bunların isimlerini bildirin.’ dedi.” (Bakara 2/31)
- E) “Allah, gökleri ve yeri yerli yerince yaratmıştır. Böylece herkes kazancına göre karşılık görür. Onlara haksızlık edilmez.” (Casiye 45/22)

- 2.
- “Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.” (Zariyat 51/56)
 - “De ki hak, Rabbinizdendir. Artık dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin...” (Kehf 18/29)
 - “Ey insanlar! Öldükten sonra dirileceğinizden kuşku duyuyorsanız şunu unutmayın ki biz sizi topraktan sonra nutfeden sonra alakadan sonra belli belirsiz et parçasından yarattık ki size (kudretimizi) açıkça gösterelim...” (Hac 22/5)

Bu ayetlerde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı bulunamaz?

- A) İnsanın yaratılış süreci nasıldır?
- B) İnsanın varoluş amacı nedir?
- C) İnsanın sosyal ilişkileri nasıl olmalıdır?
- D) İnsan inanç konusunda hür iradeye sahip midir?
- E) İnsanın Rabbine karşı sorumluluğu nedir?

3. Aşağıdaki ayetlerin hangisinden insanın yaratılış özellikleriyle ilgili doğrudan çıkarım yapılamaz?

- A) “Allah, Âdem’e bütün varlıkların isimlerini öğretti...” (Bakara 2/31)
- B) “Sizi gözler, kulaklar ve akıllarla donatan O’dur. Ne de az şükrediyorsunuz!” (Müminun 23/78)
- C) “Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan da eşini yaratan ve ikisinden birçok erkekler ve kadınlar meydana getirip yayan Rabbinizden sakının...” (Nisa 4/1)
- D) “Ey iman edenler, Allah’a içtenlikle tövbe edin! Belki Rabbiniz sizin kötülüklerinizi örter ve peygamberi ve onunla birlikte iman edenleri utandırmayacağı günde Allah sizi, içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokar...” (Tahrim 66/8)
- E) “O’nun delillerinden biri de gökleri ve yeri yaratması, dillerinizin ve renklerinizin birbirinden farklı olmasıdır. Şüphesiz bunda bilenler için (alınacak) dersler vardır.” (Rum 30/22)

4. Aşağıdaki ayetlerden hangisi insanın yaratılış aşamalarıyla ilgili bilgi içermemektedir?

- A) “Sizi toprak, sonra nutfе, sonra alaka aşamalarından geçirerek yaratan O’dur. Sonra O sizi bir bebek olarak hayat alanına çıkarır; ardından güçlü çağınıza ulaşınca, sonra da yaşlılar hâline gelinceye kadar sizi yaşatır; içinizden bazıları bundan önce vefat eder. Sonuçta belli bir vakte kadar yaşamaktasınız. Umulur ki (bunlar üzerine) akıl yorarsınız.” (Mümin 40/67)
- B) “Ey insanlar! Öldükten sonra dirileceğinizden kuşku duyuyorsanız şunu unutmayın ki biz sizi topraktan, sonra nutfeden, sonra alakadan, sonra belli belirsiz et parçasından yarattık ki size (kudretimizi) açıkça gösterelim ve biz dilediğimizin rahimlerde belirli bir vakte kadar kalmasını sağlarız, sonra sizi bebek olarak çıkarırız, ki daha sonra yetişkinlik çağınıza erişesiniz...” (Hac 22/5)
- C) “Ant olsun biz insanı, çamurdan (süzülüp çıkarılmış) bir özden yarattık. Sonra onu sağlam bir karargâhta nutfе hâline getirdik. Sonra nutfeyi alaka (aşılanmış yumurta) yaptık. Peşinden, alakayı, bir parçacık et hâline soktuk; bu bir parçacık eti kemiklere (iskelete) çevirdik; bu kemikleri etle kapladık. Sonra onu başka bir yaratışla insan hâline getirdik. Yapıp yaratanların en güzeli olan Allah pek yücedir.” (Müminun 23/12-14)
- D) “... İnsanlardan öyleleri var ki ‘Ey Rabbimiz! Bize dünyada ver.’ derler. Böyle kimselerin ahiretten hiç nasibi yoktur. Onlardan ‘Rabbimiz! Bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver ve bizi ateş azabından koru.’ diyenler de vardır. İşte kazandıklarından bir payı olanlar bunlardır. Allah, hesabı çok çabuk görür!” (Bakara 2/200-202)
- E) “O yarattığı her şeyi güzel yapmış ve ilk başta insanı çamurdan yaratmıştır. Sonra onun neslini önemsenmeyen bir suyun özünden yaratıp sürdürmüştür. Sonra ona düzgün bir şekil vermiş ve ruhundan ona üflemiş; sizi kulak, göz ve gönüllerle donatmıştır. Ne kadar da az şükrediyorsunuz!” (Secde 32/7-9)

5. • "... Yeryüzünü kupkuru ve cansız görürsün, üzerine yağmur indirdiğimizde ise (bir de bakarsın) canlanıp kabarrı ve her cinsten güzel bitkiler çıkarır." (Hac 22/5)
- "Allah gökleri ve yeri hikmetli olarak yarattı, size şekil verdi, şeklinizi güzel yaptı. Dönüş de ancak O'nadır." (Tegabün 64/3)
- "Sizi rahimlerde dilediği gibi şekillendiren O'dur. Mutlak güç ve hikmet sahibi olan Allah'tan başka ilah yoktur." (Al-i İmran 3/6)
- "Allah'ın göklerde ve yerde bulunan şeyleri hizmetinize verdiğini, nimetlerini gizli ve açık olarak önünüze bolca serdiğini görmez misiniz?..." (Lokman 31/20)

Aşağıdakilerden hangisi bu ayetlerden çıkarılamaz?

- A) İnsana pek çok nimet verilmiştir.
- B) İnsan en güzel şekilde yaratılmıştır.
- C) İnsana bilmedikleri öğretilmiştir.
- D) İnsana anne karnında şekil verilmiştir.
- E) İnsan tabiattaki döngüye şahit olmaktadır.
6. • İnsanın yaratılış aşamaları nelerdir?
- İnsan dünya hayatında hangi evreleri geçirir?
- İnsanın yaratılış amacı nedir?
- İnsan hangi özelliklerle yaratılmıştır?

Aşağıdaki ayetlerden hangisi bu sorulardan birine cevap niteliği taşımaz?

- A) "Ben cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım." (Zariyat 51/56)
- B) "Ant olsun, biz insanoğlunu şerefli kıldık. Onları karada ve denizde taşıdık. Kendilerini en güzel ve temiz şeylerden rızıklandırdık ve onları yarattıklarımızın birçoğundan üstün kıldık." (İsra 17/70)
- C) "O yarattığı her şeyi güzel yapmış ve ilk başta insanı çamurdan yaratmıştır. Sonra onun neslini önemsenmeyen bir suyun özünden yaratıp sürdürmüştür. Sonra ona düzgün bir şekil vermiş ve ruhundan ona üflemiş; sizi kulak, göz ve gönüllerle donatmıştır..." (Secde 32/7-9)
- D) "... O sizi bir bebek olarak hayat alanına çıkarır; ardından güçlü çağınıza ulaşınca, sonra da yaşlılar hâline gelinceye kadar sizi yaşatır; içinizden bazıları bundan önce vefat eder. Sonuçta belli bir vakte kadar yaşamaktasınız. Umulur ki (bunlar üzerine) akıl yorarsınız." (Mümin 40/67)
- E) "De ki: Yeryüzünde gezip dolaşın da Allah ilk baştan nasıl yaratmış bir bakın. İşte Allah bundan sonra (aynı şekilde) ahiret hayatını da yaratacaktır. Gerçekten Allah her şeye kadirdir." (Ankebut 29/20)

7. “Resulullah’ın vefatından sonra Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer’e ‘Haydi, Allah Resulü’nün ziyaret ettiği gibi biz de Ümmü Eymen’i ziyaret edelim.’ dedi. Yanına vardığımızda (Ümmü Eymen) ağlamaya başladı. ‘Niye ağlıyorsun? Allah katındakiler Resulullah için daha hayırlıdır.’ dediler. ‘Ben Allah’ın katındakilerin Resulü için daha hayırlı olduğunu bilmediğimden ağlamıyorum. Asıl gökten inen vahyin kesilmiş olmasına ağlıyorum.’ dedi...” (bk. Müslim, “Fedailü’s-Sahabe”, 103)

Bu hadisten hareketle vahiyle ilgili

- I. Allah (cc), vahiy göndererek insanlarla iletişim kurmuştur.
- II. Yüce Allah, vahiy göndererek insanları iyiye ve güzele yönlendirmiştir.
- III. Hz. Peygamber vahyi yaşayarak Müslümanlara güzel bir örnek olmuştur.
- IV. Hz. Peygamber Müslümanların sorunlarına çözüm bularak onları desteklemiştir.

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve IV
- E) III ve IV

8. • “Şüphesiz biz seni müjdeleyici ve uyarıcı olarak hak ile gönderdik. Hiçbir ümmet yoktur ki aralarında bir uyarıcı gelip geçmiş olmasın.” (Fatır 35/24)
- “Eğer siz yalanlarsanız bilin ki sizden önce geçen birtakım ümmetler de yalanlamışlardı. Peygambere düşen apaçık tebliğden başka bir şey değildir.” (Ankebut 29/18)
- “Ben size Rabbimin vahyettiklerini tebliğ ediyorum ve size nasihat ediyorum. Sizin bilmediğiniz şeyleri de Allah tarafından gelen vahiy ile biliyorum.” (Araf 7/62)

Bu ayetlerde peygamberlerin gönderiliş amacıyla ilgili verilen ortak mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Allah (cc), bütün toplumlara peygamber göndermiştir.
- B) Her peygamber kendinden önce gelen peygamberi tasdik eder.
- C) Bütün peygamberlerin tebliğ vazifesinin ortak ilkesi tevhit inancına dayanır.
- D) Yüce Allah’ın gönderdiği peygamberlere iman edenler kurtuluşa ereceklerdir.
- E) Peygamberler ilahi mesajı insanlara bildirerek onları doğru yola çağırarak sorumludur.

9. İnsan sahip olduğu akıl özelliğiyle diğer varlıklardan ayrılır. İnsan, aklıyla iyi ve doğru olanı kötü ve yanlış olandan ayırt edebilir. Dünyada birçok bilgiye aklı ve tecrübesiyle ulaşabilir. Ancak insan aklının da elde edemeyeceği bilgiler vardır. Bunların başında hayatın anlamına dair bilgiler gelir. İnsan bu bağlamda “Yaşam nasıl başladı, hayattaki var olma amacımız nedir, öldükten sonra neler olur?” gibi sorulara sadece aklıyla tatmin edici cevaplar bulamayabilir. Yüce Allah, peygamberlerine vahiy göndererek insanlara bu konularda yol göstermiştir. Vahiy, insan hayatının her alanında kılavuz niteliğindedir. Bu sayede insan dünyadaki amacına uygun bir hayat sürerek huzuru bulur.

Bu parçadan hareketle insan ve vahiy arasındaki ilişki hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Vahiy, insan ve evrene dair bilgiler sunar.
 B) Vahiyle bilgilenen insan, daha anlamlı bir hayat yaşar.
 C) Vahiy sayesinde insanın gayb âlemini anlaması mümkün olur.
 D) İnsanın ölümden sonraki hayata dair edindiği bilgilerin kaynağı vahiydir.
 E) Yüce Allah peygamberleriyle insanlara akıl yürüterek elde edemeyeceği bilgileri bildirir.
10. Öğretmen, öğrencilerinden “Doğru bilgiye nasıl ulaşabiliriz?” sorusunu düşünmelerini ve bu konuda bir paragraf yazmalarını istemiştir. Öğrencilerin verdikleri cevaplar aşağıdaki gibidir.

Ahmet: “Doğru bilgiye ulaşmak için gözlem ve deney önemlidir. Bilimsel yöntemlerle akıl yürütme yaparak ulaştığımız bilgiler genellikle güvenilir ve geçerlidir.”

Elif: “Doğru bilgiye ulaşmak için hem duyumlarımızı hem aklımızı kullanabiliriz. Duyularımızla çevremizi algılar, akıl yoluyla bu bilgileri değerlendiririz. Aynı zamanda, geçmişten gelen bilgi ve kültürel birikim de doğru bilgiye ulaşmada etkili olabilir.”

Mert: “Bilgiye yalnızca duyumlarımızla ulaşabiliriz. Hislerimiz, bize en doğru yolu gösterecektir. Duyularımıza dayanmak bizi kesin doğrulara ulaştırır.”

Zeynep: “Akıl ve derin düşünme yoluyla da bilgiye ulaşabiliriz. Mantıklı çıkarımlar yaparak ve eleştirel düşünerek doğru bilgiye ulaşmamız mümkün olabilir. Ayrıca bilimsel araştırmalar da bu konuda önemlidir.”

Emre: “Doğru bilgiye ulaşmanın en güvenilir yolu vahiydir. Kur’an ve sünnet, Allah (cc) tarafından gönderilmiş doğru bilginin kaynağıdır ve insanı hakikate ulaştırır.”

Hangi öğrencinin konuyla ilgili verdiği bilgiler doğru değildir?

- A) Ahmet
 B) Elif
 C) Emre
 D) Mert
 E) Zeynep

11. İnsan, yaratılışı gereği sürekli olarak çevresini ve kendisini anlama çabası içindedir. Bu çaba, insanın tefekkür yeteneğiyle, yani derin düşünme ve anlam arayışıyla desteklenir. Tefekkür, insanın var olan bir şeyi derinlemesine analiz etmesi ve çeşitli açılardan değerlendirmesidir. İnsan, yalnızca kendisi hakkında değil çevresindeki her şey hakkında merak eder ve düşünür. Bu merak ve düşünce süreci, insanın bilgiye ulaşmasını ve doğruyu yanlıştan ayırt etmesini sağlar. Kur'an-ı Kerim'de birçok ayet, insanları düşünmeye, akıllarını kullanmaya ve çevrelerindeki deliller üzerinde tefekkür etmeye teşvik eder. Tefekkür, insanın manevi değerlerini ve inançlarını daha derinlemesine kavramasında da önemli bir rol oynar. İnsanın bilgiye ulaşma sürecinde hem mantığını hem de duygularını kullanarak daha derin bir anlayış kazanmasını sağlar.

Metne göre tefekkür süreci insanın hangi alanda daha derin ve kapsamlı bir anlayış kazanmasına yardımcı olur?

- A) Bilimsel keşifler yapmasında
 B) Sosyal ilişkilerini düzenlemesinde
 C) Dinî ve manevi hakikatleri anlamasında
 D) Geçmiş olayları tarihsel açıdan değerlendirmesinde
 E) Günlük hayatın zorluklarına daha etkili çözümler bulmasında
12. • “Ant olsun ki içlerinden, kendilerine Allah’ın ayetlerini okuyan, onları arındıran, onlara kitap ve hikmeti öğreten bir peygamber göndermekle Allah, müminlere büyük bir lütufta bulunmuştur...” (Al-i İmran 3/164)
 • “... Allah, müjdeciler ve uyarıcılar olarak peygamberleri gönderdi; onlar aracılığı ile anlaşmazlığa düştükleri konularda insanlar arasında hüküm vermek için gerçeği içeren kitabı indirdi....” (Bakara 2/213)
 • “Ey Peygamber! Biz seni bir şahit, bir müjdeleyici, bir uyarıcı; Allah’ın izniyle kendi yoluna çağıran bir davetçi ve aydınlatıcı bir kandil olarak gönderdik.” (Ahzab 33/45-46)

Bu ayetlerde peygamberlerin vahyi esas alarak yerine getirdikleri görevlerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsanlar arasında çıkan anlaşmazlıkların çözümüne rehberlik etmek
 B) Allah’ın (cc) ayetlerini insanlara bildirmek ve onları doğru bilgiye yönlendirmek
 C) Toplumda adaletin sağlanması için ilahi mesajları iletmek
 D) İbadetlerin nasıl ve ne şekilde yerine getirileceğini öğretmek
 E) İnsanları Allah (cc) yoluna çağırmak ve doğru yola iletmek

13. Duanın ana hedefi insanın Allah'a (cc) hâlini arz etmesi ve O'na niyazda bulunmasıdır. Bu nedenle dua kul ile Allah (cc) arasında bir iletişim anlamı taşır. Bunun gerçekleşmesi için önce Allah (cc), insanı kendi varlığından haberdar etmiştir. İnsan da varlığını benimsediği yüce kudret karşısında duyduğu saygı ve ümit hisleriyle kendisinden daha üstün olanla irtibat ihtiyacını duymuştur. Dua böyle bir irtibat sonucunda insanın bir taraftan kendi ihtiyaç ve eksiklerinin telâfisini, diğer taraftan daha mükemmele ulaşmasını hedefleyen bir iletişim vasıtasıdır. Bir başka deyişle dua sınırlı, sonlu ve aciz olan varlığın sınırsız ve sonsuz kudret sahibi ile kurduğu bir köprüdür.

Bu metinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Duanın tarihi insanlık tarihi kadar eskidir.
 B) Dua insanın Allah (cc) ile iletişim kurmasıdır.
 C) İnsanların sahip olduğu şeylerin bir sınırı vardır.
 D) Dua insanların acziyetini ifade ettiği bir ibadettir.
 E) İnsanlar dua ederek sonsuz kudret sahibine ihtiyaçlarını sunarlar.
14. • “(Rabbimiz!) Ancak sana kulluk eder ve yalnız senden yardım dileriz. Bizi dosdoğru yola ilet; Nimetine erdirdiklerinin yoluna, gazaba uğramışların ve sapmışların yoluna değil! (Fatıha 1/5-7)
 • “Ey Rabbimiz! Bizi sana teslim olanlardan eyle, soyumuzdan da sana teslim olacak bir ümmet çıkar. Bize ibadet usullerimizi göster, tövbemizi kabul et. Şüphesiz tövbeleri kabul eden, merhameti bol olan yalnız sensin.” (Bakara 2/128)
 • “Allah’ım! Gazabından rızana, cezandan affına sığınırım. Senden sana sığınırım. Sana tüm övgüleri saysam yine de bitiremem. Sen kendini nasıl övdüysen öylesin.” (Müslim, “Salat”, 222)
 • “Allah’ım, sıkıntıdan, üzüntüden, borçların ağırlığından ve güç sahibi olan kişilerin haksızlığına uğramaktan sana sığınırım.” (Ebu Davud, “Vitr”, 32)

Ayet ve hadislerde yer alan dualarda aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Affedilmeye
 B) Ferahlığa
 C) Hidayete
 D) Tövbeye
 E) Zenginliğe

15. • "... Allah'ım! Huşu duymayan kalpten, doymayan nefisten, fayda vermeyen ilimden ve kabul olunmayan duadan sana sığınırım." (Müslim, "Zikir", 73)
- "Allah'ım! Yolculuğun yorgunluk ve sıkıntılarından, yoldan kötü bir şekilde dönmekten, iyi hâllerden kötü hâllere düşmekten, mazlumun bedduasından, mala ve aileye gelecek kötülüklerden sana sığınırım." (Müslim, "Hac", 426)

Bu hadislere göre Hz. Muhammed'in (sav) dualarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çeşitli konularda dua etmiştir.
- B) Duaları insanlar için birer örnektir.
- C) Olumsuz durumlardan Allah'a (cc) sığınmıştır.
- D) Duasında Yüce Allah'tan faydalı ilim istemiştir.
- E) Peygamberlik görevini üstelendikten sonra dua etmeye başlamıştır.
16. "Kullarım, beni senden sorarlarsa (bilsinler ki) gerçekten ben (onlara çok) yakıным. Bana dua edince, dua edenin duasına cevap veririm. O hâlde, doğru yolu bulmaları için benim davetime uysunlar, bana iman etsinler." (Bakara 2/186)
- "Rabbim! Beni ve soyumdan gelecek olanları namazı devamlı kılanlardan eyle. Rabbimiz, duamı kabul et! Rabbimiz! Hesap görülecek günde, beni, ana-babamı ve müminleri bağışla." (İbrahim 14/40-41)
- "De ki: (Ey insanlar!) 'Duanız olmasa Allah size ne diye değer versin?'..." (Furkan 25/77)

Bu ayetlere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Allah (cc), kullarına çok yakındır.
- B) Allah (cc) insanların dualarına karşılık verir.
- C) İnsanların ancak kendileri için yaptığı dualar kabul olunur.
- D) Doğru yolu bulmak için Allah'ın (cc) gönderdiği dine uymak gerekir.
- E) Dua eden insanlar Allah (cc) katında değerlidir.
17. İnsanın Allah (cc) ile arasındaki bağ, diğer insanlarla olan ilişkilerini etkiler. İbadetler, insanın ahlakını güzelleştirmesine vesile olur. Diğer insanlara karşı saygılı ve sorumlu davranmasını temin eder.

Aşağıdakilerden hangisi kişinin insanlarla bağını kuvvetlendirecek ibadetlerden biri değildir?

- A) Anne ve babaya hürmet etmek
- B) Allah'tan (cc) gözyaşlarıyla af dilemek
- C) İnsanlara karşı adaletli davranmak
- D) İnsanlara iyiliği tavsiye edip onları kötülükten sakındırmak
- E) Yaptığı işi en güzel şekilde yapmaya özen göstermek

18. “Yarabbi, sen dualara karşılık verensin, affedensin. İbadetleri hakkıyla yerine getiremedim, istemeden de olsa günah ve haramlara bulaştım. Bir daha bu hatalara dönmek üzere sana tövbe istiğfar ediyorum. Sen tövbeleri kabul edensin. Senden beni bağışlamayı ve affetmeni diliyorum.”

Bu duada Allah'ın (cc) güzel isimlerinden hangisine değinilmemiştir?

- A) Mucib “dileklere karşılık veren”
- B) Alîm “her şeyi bilen”
- C) Tevvab “tövbeleri çok kabul eden”
- D) Afûv “hiçbir sorumluluk kalmayacak biçimde günahları affeden”
- E) Gaffar “tövbe eden kullarının günahlarını bol bol bağışlayarak onları affeden”

19. “Yine O'nun delillerindendir ki size korku ve ümit vermek üzere şimşeği gösteriyor, gökten su indirip ölümünün ardından yeryüzünü onunla diriltiyor. Doğrusu bunda, aklını kullanan bir topluluk için (alınacak) dersler vardır.” (Rum 30/24)

Bu ayete göre;

- I. Allah (cc) gökten su indirip yeryüzünü ölümünden sonra diriltir.
- II. Bütün varlıklar Allah'ın (cc) evrene koyduğu yasalara göre hareket ederler.
- III. Şimşeğin çakması, insanları yıldırım düşme ihtimaliyle korkuturken yağmurun yağması insanlara ümit verir.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I, II
- C) I, III
- D) II, III
- E) I, II, III

20. “Haydi siz, akşama ulaştığınızda (akşam ve yatsı vaktinde) sabaha kavuştuğunuzda, gündüzün sonunda ve öğle vaktine eriştiğinizde Allah'ı tespih edin (namaz kılın) ki göklerde ve yerde hamt O'na mahsustur.” (Rum 30/17-18)

Bu ayetlerde vurgulanan kavramlar aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) İbadet ve şükür
- B) Dua ve tevekkül
- C) Tevekkül ve tövbe
- D) Şükür ve imtihan
- E) Sabır ve ibadet

21.

“Ölüden diriye, diriden de ölüyü O çıkarıyor; yeryüzünü ölümünün ardından O canlandırıyor. İşte siz de (kabirlerinizden) böyle çıkarılacaksınız.”

(Rum 30/19)

“O’nun kanıtlarından biri, sizi topraktan yaratmış olmasıdır. Sonra bir de baktınız ki çoğalarak yeryüzüne dağılmış beşer topluluğusunuz.”

(Rum 30/20)

Allah’ın (cc) Varlığının Delilleri

“O’nun delillerinden biri de gökleri ve yeri yaratması, dillerinizin ve renklerinizin birbirinden farklı olmasıdır...”

(Rum 30/22)

“Gece olsun gündüz olsun, uyumanız ve Allah’ın lütfundan (nasibinizi) aramanız da O’nun delillerindendir...”

(Rum 30/23)

Tablodaki ayetlerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsan, Allah’ın (cc) lütfuyla çalışmasının karşılığını alır.
- B) Allah (cc), insanı topraktan yaratıp ona can vermiştir.
- C) İnsanlar farklı lisan ve renklerde yaratılmıştır.
- D) Yüce Allah insanı diğer varlıklardan üstün yaratmıştır.
- E) İnsanlar ölümden sonra ahirette diriltileceklerdir.

1. Ünite : Allah-İnsan İlişkisi

Cevap Anahtarı

Etkinlik 1.4

Kim tarafından yaratılmıştır?

Allah (cc) tarafından yaratılmıştır.

Nasıl yaratılmıştır?

İnsan çamurdan yaratılmıştır. Sonra nutfе ve alaka (aşılanmış yumurta) aşamalarından geçirilmiştir. Alaka bir parçacık et hâline getirilmiş bu et kemiklere (iskelete) çevrilmiştir. Daha sonra bu kemikler etle kaplanmış ve insan haline getirilmiştir. İnsan en güzel bir biçimde yaratılmıştır.

Niçin yaratılmıştır?

Kulluk için yaratılmıştır.

Ne zaman yeniden diriltilecektir?

Kıyametten sonra yeniden diriltilecektir.

Hangi özelliklerle yaratılmıştır?

Biçim ve özellik verilerek en güzel bir şekilde yaratılmıştır.

Etkinlik 1.6

1. Paragraf 6

2. Paragraf 4

3. Paragraf 3

4. Paragraf 1

5. Paragraf 5

Ölçme ve Değerlendirme

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
B	C	D	D	C	E	A	E	D	D	C	D	A	E	E	C	B	B	C	A	D

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

9. Sınıf Etkinlik Kitabı

2. ÜNİTE

İslam'da İnanç Esasları

- 2.1. İman ve İmanın Mahiyeti
- 2.2. İslam'da İman Esasları
- 2.3. İmanın Bireye ve Topluma Kazandırdıkları
- 2.4. Kur'an'dan Mesajlar

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.1

Adı İman ve Mahiyeti

Amaç İman ve imanın mahiyetiyle ilgili merak ettiği konuları tanımlayabilme

Beceri Sorgulama

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliği tamamlayınız.

1. Bölüm

İman ve imanın mahiyeti konusuyla ilişkili merak ettiğiniz kavramları bir dakika içinde aşağıdaki boşluğa yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Bölüm

1. Bölümde yazdığınız kavramların iman ve imanın mahiyetiyle ilişkisine dair neleri merak ettiğinizi birer soru cümlesi yazarak ifade ediniz.

1. Soru:

.....

2. Soru:

.....

3. Soru:

.....

4. Soru:

.....

5. Soru:

.....

6. Soru:

.....

7. Soru:

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. İman ve imanın mahiyeti konusuyla ilişkili merak ettiğim kavramları yazdım.			
2. Yazdığım kavramlara ilişkin neleri merak ettiğimi sorularla ifade ettim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.2

Adı	İnsanın Yaratılışı ve İman
Amaç	İman ve imanın mahiyeti hakkında toplanan bilgiler üzerinde çıkarım yapabilme
Beceri	Sorgulama, iletişim

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliği düşün-tartış-paylaş tekniği ile tamamlayınız.

1. “Resulüm! Sen yüzünü hanif olarak dine, Allah insanları hangi fıtrat üzere yaratmış ise ona, çevir. Allah’ın yaratışında değişme yoktur. İşte dosdoğru din budur fakat insanların çoğu bilmezler.” (Rum 30/30)

Bu ayetteki “Allah’ın (cc) insanı yarattığı fıtrat” ifadesiyle anlatılmak istenen ne olabilir? Düşününüz.

2. Sınıftan bir arkadaşınızla eşleşerek bu ifadeyle ne anlatılmak istendiğini aranızda tartışınız.

3. Tartışma neticesinde ulaştığınız sonuçları yazınız ve sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayette belirtilen ifadenin ne anlama gelebileceği üzerine düşündüm.			
2. Allah’ın (cc) insanı hangi fıtrat üzere yarattığına dair çıkarımlarımı grup arkadaşım ile , iletişim paylaştım.			
3. Eşleştiğim arkadaşımın çıkarımlarını dinledim ve yorumladım.			
4. Ulaştığımız sonuçları yazarak özetledim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.3

Adı	Bilgilendirici Poster Hazırlayalım
Amaç	İman ve imanın mahiyeti hakkında toplanan bilgiler üzerinde çıkarım yapabilme
Beceri	Sorgulama, iletişim, bilgi okuryazarlığı
Malzeme	A3 veya A4 boyutunda kâğıt, renkli kalem

1 hafta 40 dk.

Ön Hazırlık

- Öğretmen rehberliğinde beş kişilik gruplar oluşturunuz.
- İman ve imanın mahiyeti hakkında aşağıdaki konularla ilgili grup içinde görev dağılımı yapınız.
 - Mümin kelimesinin anlamı ve müminlerin Kur'an-ı Kerim ayetlerinde yer alan özellikleri
 - Tasdik kelimesinin anlamı ve imanın mahiyeti açısından önemi
 - İkrar kelimesinin anlamı ve imanın mahiyetindeki yeri
 - Amel kelimesinin anlamı ve imanla ilişkisi
 - Tahkikî ve taklidî imanın anlamı, temel farkları
- Görev dağılımında size düşen konuyla ilgili araştırma yapınız.
- Konunuzla ilgili bilgiler toplarken sözlük, TDV İslam Ansiklopedisi, Kur'an-ı Kerim meali ve Hadislerle İslam gibi kaynaklardan faydalanabilirsiniz.

Yönerge

Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliği tamamlayınız.

- Konunuzla ilgili topladığınız bilgileri öğretmen rehberliğinde grup arkadaşlarınızla değerlendiriniz.
- Grup arkadaşlarınızla birlikte, topladığınız bilgilere dair çıkarımlarınızı içeren bilgilendirici bir poster hazırlayınız.
- Posterinizin konunuzla ilgili tanımları, ayet ve hadisleri, konunuzun iman kavramıyla ilişkisine dair çıkarımları içermesine özen gösteriniz.
- Yazım ve noktalama kurallarına uymaya dikkat ediniz.
- Hazırladığınız posteri sınıf panosunda sergileyiniz.

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Konu seçimi sırasında grup arkadaşlarımla fikir alışverişinde bulundum.			
2. Gruptaki görev dağılımına uydum.			
3. Konuyla ilgili güvenilir kaynaklardan bilgiler topladım.			
4. Topladığım bilgileri grup arkadaşlarımla değerlendirdim.			
5. Grup arkadaşlarımla yardımlaşarak topladığım bilgileri içeren bir poster hazırladım.			
6. Poster hazırlarken yazım ve noktalama kurallarına uymaya dikkat ettim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.4

Adı	Belgesel İzliyorum
Amaç	İman ve imanın mahiyetiyle ilgili konuları sorgulayabilme
Beceri	Sorgulama, bilgi okuryazarlığı
Malzeme	Kur'an-ı Kerim Meali ya da genel ağ bağlantısı olan cihaz

1 hafta 30 dk.

Ön Hazırlık

TRT Belgesel serilerinden biri olan “Müslüman Gibi Yaşamak” belgesel dizisinin tanıtım fragmanında şu ifadelere yer verilmektedir: “Hayat müthiş bir hızla akıp gidiyor. Çoğu zaman düşünmeye, yaptıklarımızı şuurlu birer tercih olarak yaşamaya vakit ayıramıyoruz. Neden buradayız? Niçin yaşıyoruz? Çoğumuzun bu sorulara ayıracak vakti yok. Melika, Zemira, Fatma ve Nejat. Onlar benliklerinin ötesine geçmeyi seçenlerden. Birbirlerinden habersiz aynı duanın taşıyıcısı onlar. Sadece kelimeleriyle değil eylemleriyle de dillendirdikleri bir dua. İyiliği yaşatan ve yayan birer Müslüman gibi yaşamak.” <https://www.trtbelgesel.com.tr/insan-hikayeleri/musluman-gibi-yasamak> genel ağ bağlantısından dünyanın farklı bölgelerinde birbirlerinden habersiz yaşayan bu insanların inançları sayesinde kendilerine ve yaşadıkları topluma sundukları katkıları anlatan bu belgesel serisini izleyerek sınıfa geliniz.

Yönerge

Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliği tamamlayınız.

1. Belgeselde yer alan karakterleri yaşadıkları hayat biçimine sevk eden iman ve imanın mahiyeti hakkında merak ettiğiniz konuları ve soruları yazınız.

- İman ve imanın mahiyeti hakkında merak ettiğim konular:

.....

.....

- İman ve imanın mahiyeti hakkında merak ettiğim sorular:

.....

.....

2. Belirlediğiniz ortak soruları sınıf tahtasına yazınız.

3. İmanla ilgili hangi ayetler belgeseldeki karakterleri böyle yaşamaya sevk etmiş olabilir? Kur'an-ı Kerim meallerinden veya <https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf> adresinden öğretmen rehberliğinde araştırınız ve bulduğunuz ayetleri sınıfta paylaşınız. Konuyla ilgili Kur'an-ı Kerim'den bulduğum ayetler:

.....

.....

4. Bulduğunuz ayetlerden hareketle tahtaya yazılan soruları cevaplayınız.

5. Bu ayetlerin izlediğiniz belgesellerdeki karakterlere etkilerini yorumlayınız.

- Bulduğum ayetlerin belgesellerdeki karakterlerin hayatlarıyla ilişkisi:

.....

.....

6. Ayetlerin belgeseldeki karakterlere etkisinden hareketle sizin hayatınızı nasıl etkilediğiyle ilgili düşüncelerinizi sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

- Ayetlerin hayatıma sağlayacağı katkılar:

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Etkinlikte istenen ön hazırlığı tamamladım.			
2. Belgeselden hareketle iman ve imanın mahiyeti hakkında merak ettiğim konuları tanımladım.			
3. İman ve imanın mahiyeti hakkında sorular sordum.			
4. Kur'an-ı Kerim'den iman ve imanın mahiyetiyle ilgili ayetler buldum.			
5. İman ve imanın mahiyeti hakkında sorulan sorulara ayetlerden hareketle cevaplar verdim.			
6. Bulduğum ayetlerden hareketle belgesellerdeki karakterlerin davranışlarını değerlendirdim.			
7. Ayetlerin hayatıma nasıl katkı sağlayacağına dair çıkarımlarda bulundum.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.5

Adı	Soruları Cevaplıyorum
Amaç	İman ve imanın mahiyeti hakkında toplanan bilgiler üzerinde çıkarım yapabilme
Beceri	Sorgulama

15 dk.

Yönerge

1. Aşağıdaki ayet meallerini okuyunuz.

- “İman edip salih ameller işleyenlere gelince onlara içinden ırmaklar akan cennetler vardır. İşte büyük kurtuluş budur.” (Buruc 85/11)
- “Şüphesiz iman edip salih ameller işleyen, namazı dosdoğru kılan ve zekâtı verenlerin mükafatları Rableri katındadır. Onlara korku yoktur. Onlar mahzun da olmayacaklardır.” (Bakara 2/277)
- “Erkek olsun, kadın olsun her kim iman etmiş olarak dünya ve ahiret için yararlı, iyi işler yaparsa işte onlar da cennete girerler ve zerre kadar haksızlığa uğratılmazlar.” (Nisa 4/124)

2. Verilen ayetler ışığında aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- Ayetlerde kimlere güzel ödüller vadeditmektedir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Bilgi, hayal veya inanç bir işi başarmada tek başına yeterli midir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Sizce iman etmekle iman gerektirdiği amelleri yapmak arasında nasıl bir ilişki vardır? Yorumlayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen ayet meallerini okudum.			
2. Ayetlerde bahsedilen konuları ödül bağlamında inceledim.			
3. Ayetleri günlük hayatla ilişkilendirerek yorumladım.			
4. İman ve amel arasındaki ilişkiyi açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.7

Adı	İman Esasları
Amaç	Ayet ve hadislerden hareketle iman esaslarını sınıflandırabilme
Beceri	Özetleme

30 dk.

Yönerge

İslam'ın iman esaslarını aşağıdaki ayetlerden konuyla ilgili olanlara birer örnek vererek kısaca açıklayınız.

- “Yine onlar, sana indirilene ve senden önce indirilene iman ederler; ahiret gününe de kesinkes inanırlar.” (Bakara 2/4)
- “Her insanın sorumluluğunu omuzuna yükledik. Kıyamet gününde insana, açılmış vaziyette önüne konulacak olan bir kitap çıkaracağız.” (İsra 17/13)
- “Kim; Allah’a, meleklerine, peygamberlerine, Cebrail’e ve Mikail’e düşman olursa bilsin ki Allah da inkâr edenlerin düşmanıdır.” (Bakara 2/98)
- “Allah onları mahşerde topladığı vakit, sanki (dünyada) sadece günün bir saatinde, aralarında tanışacak kadar kısa bir süre kaldıklarını sanacaklardır. (İşte o vakit) Allah’ın huzuruna çıkarılacakları uyarısını asılsız sayanlar ve doğru yolda yaşamamış olanlar hüsrana uğramış olacaklar.” (Yunus 10/45)
- “Şüphesiz o zikri (Kur’an’ı) biz indirdik biz! Onun koruyucusu da elbette biziz.” (Hicr 15/9)
- “Allah, kendisinden başka hiçbir ilah bulunmayandır. Diridir, kayyumdur.” (Al-i İmran 3/2)
- “De ki O, Allah birdir. Allah sameddir. O, doğurmamış ve doğmamıştır. Onun hiçbir dengi yoktur.” (İhlas 112/1-4)
- “Peygamber, Rabbi tarafından kendisine indirilene iman etti, müminler de (iman ettiler). Her biri Allah’a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman ettiler...” (Bakara 2/285)
- “Göklerde ve yerde olanlar hep O’na aittir. O’nun huzurunda bulunanlar, O’na ibadet etme hususunda ne büyüklenirler ne de yorulurlar. Onlar, bıkip usanmaksızın gece gündüz Allah’ı tespih ederler.” (Enbiya 21/19-20)
- “De ki: Ben de ancak sizin gibi bir insanım. Bana ilahınızın bir tek İlah olduğu vahyolunuyor. Artık O’na yönelin, O’ndan mağfiret dileyin. Ortak koşanların vay haline!” (Fussilet 41/6)
- “Bu dünya hayatı ancak bir eğlence ve oyundan ibarettir. Ahiret yurduna gelince, işte gerçek hayat odur. Keşke bilselerdi!” (Ankebut 29/64)

Allah’a iman

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Meleklerine iman

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kitaplarına iman

Peygamberlerine iman

Ahret gününe iman

Kadere ve kazaya iman

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri dikkatlice okudum.			
2. Ayetleri iman esaslarına göre sınıflandırdım.			
3. İslam'ın iman esaslarını örnek vererek açıkladım.			
4. İslam'ın iman esaslarına ilişkin çözümleme yaptım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.8

Adı	Cevaplayalım
Amaç	İslam'ın iman esaslarını ayet ve hadisler bağlamında özetleyebilme
Beceri	Özetleme

30 dk.

Yönerge

Aşağıda verilen ayetlerden hareketle soruları cevaplayınız.

- “...Kim Allah’a inanırsa, Allah onun kalbini doğruya iletir. Allah her şeyi hakkıyla bilendir.” (Tegabün 64/11)
- “... Göklerde ve yerde en yüce ve eşsiz sıfatlar O’nundur. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.” (Rum 30/27)
- “Allah, kendisinden başka hiçbir ilah bulunmayandır. Diridir, kayyumdur.” (Al-i İmran 3/2)
- “De ki içinizdekileri gizleseniz de açığa vursanız da Allah onu bilir. Göklerde ve yerde olanları da bilir. Allah her şeye kadirdir.” (Al-i İmran 3/29)
- “İnsanlar bir tek ümmet idi. Sonra Allah, müjdeleyici ve uyarıcı olarak peygamberleri gönderdi. İnsanlar arasında, anlaşmazlığa düştükleri hususlarda hüküm vermeleri için, onlarla beraber hak yolu gösteren kitapları da gönderdi...” (Bakara 2/213)
- “Peygamber, Rabbi tarafından kendisine indirilene iman etti, müminler de iman ettiler. Her biri; Allah’a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman ettiler. ‘Allah’ın peygamberlerinden hiçbiri arasında ayırım yapmayız. İşittik, itaat ettik. Ey Rabbimiz, affına sığındık! Dönüş sanadır.’ dediler.” (Bakara 2/285)
- “Biz seni müjdeleyici ve uyarıcı olarak hak ile gönderdik. Her millet için mutlaka bir uyarıcı (peygamber) bulunmuştur.” (Fatır 35/24)
- “... Şüphesiz bu dünya hayatı ancak (geçici) bir yararlanmadır. Ahiret ise ebedi olarak kalınacak yerdir.” (Mümin 40/39)
- “Şüphesiz biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık.” (Kamer 54/49)
- “Ben size Rabbimin vahyettiklerini tebliğ ediyorum ve size nasihat ediyorum. Sizin bilmediğiniz şeyleri de Allah tarafından gelen vahiy ile biliyorum.” (Araf 7/62)

1. Ayetlerden hareketle Allah'ın (cc) varlığı ve birliği hakkında düşüncelerinizi yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Ayetlere göre Yüce Allah, kullarının nasıl bir imana sahip olmasını istemektedir? Yorumlayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Ayetlerden hareketle kitaplara imanla peygamberlere iman arasındaki ilişki nedir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

4. Ayetlerde verilen mesajlara göre ahirete iman eden bir müminin davranışları nasıl olmalıdır? Örneklerle açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

5. Ayetlerde verilen mesajlara göre peygamberlere imanın önemi nedir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri dikkatlice okudum.			
2. İman esaslarını sınıflandırdım.			
3. İslam'ın iman esasları arasındaki ilişkileri açıkladım.			
4. İslam'ın iman esaslarına ilişkin çözümleme yaptım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.9

Adı	Okuyalım
Amaç	Ayet ve hadislerden hareketle iman esaslarını sınıflandırabilme
Beceri	Özetleme

30 dk.

Yönerge

1. Aşağıdaki hadisleri inceleyiniz ve metinleri okuyunuz.
2. Metinlerin iman esaslarından hangileriyle ilişkili olduğunu ve verilen hadislerden hangilerinin metnin konusunu desteklediğini belirleyiniz.
3. Metinlerin ilgili olduğu iman esasını başlık kısmına yazınız.
4. Metinlerin altında yer alan alanlara, belirlediğiniz iman esaslarını destekleyen hadisleri yazınız.

- “Allah’ın yeryüzünde dolaşan melekleri vardır. Onlar, ümmetimden bana selâm getirirler.” (Ahmed bin Hanbel, *el-Müsned*, 1/387)
- “Önce Allah vardı; O’ndan önce hiçbir şey yoktu. Arşı suyun üzerindeydi. Sonra O, gökleri ve yeri yarattı.” (Buhari, “Tevhid”, 22)
- “Allah bir kulunu, dünya nimetleri ile kendi katındakiler arasında serbest bırakmış, o da Allah katındakileri tercih etmiştir.” (Müslim, “Fedailü’s-Sahabe”, 2)
- “Dünyada (kimsesiz) bir garip gibi yahut bir yolcu gibi ol!” (Buhari, “Rikak”, 3)
- “Kim kalbiyle tasdik ederek Allah’tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed’in Allah’ın Resulü olduğuna şahadet ederse Allah ona cehennemi haram kılar.” (Buhari, “İlim”, 49)
- “İmanın yetmiş küsur şubesi vardır. Bunların en üstünü ‘Lâ ilâhe illâllâh’ (Allah’tan başka ilâh yoktur.) sözüdür...” (Müslim, “İman”, 58)
- “Allah’a, meleklerine, kitabına, O’na kavuşmaya ve peygamberlerine iman etmendir. (Aynı şekilde) öldükten sonra son dirilişe iman etmendir...” (Müslim, “İman”, 5)
- “İman; Allah’a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, âhiret gününe, hayır ve şerriyle kadere inanmaktır...” (Buhari, “İman”, 37)
- “...Ve Allah’ın sözünün diğer sözlere üstünlüğü, Allah’ın, yarattıklarına olan üstünlüğü gibidir.” (Tirmizi, “Fedailü’l-Kur’an”, 25)
- “... Bana iman etmeyen kimse Allah’a da iman etmemiştir...” (Ahmed bin Hanbel, *el-Müsned*, 6/382)
- “Allah’a ve âhiret gününe iman ederek ölen kimseye, ‘Cennetin sekiz kapısının hangisinden dilerse gir.’ denilir.” (Ahmed bin Hanbel, *el-Müsned* 1/17)
- “Akıllı kişi kendisini hesaba çeken ve ölümden sonrası için çalışandır. Âciz kişi ise arzularına uyup bir de Allah’tan (bağışlanma) umandır.” (Tirmizi, “Sıfatü’l-kıyame”, 25)
- “Her şey bir kadere (ölçü ve plana) göredir...” (Müslim, “Kader”, 18)

1.

İslam’ın temeli tevhit inancına dayanır. Kur’an-ı Kerim’de Yüce Allah’ın varlığı ve birliği birçok yerde birlikte vurgulanmaktadır. İslam’da iman esaslarının merkezinde Allah’a (cc) iman yer alır. Allah’a (cc) iman eden kişi O’nun eşi, benzeri olmadığına ve hiçbir varlığın O’na benzemeyeceğine inanır. Aynı zamanda O’nun ezeli ve ebedî olduğunu dile getirir. Bu konuda Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur:

.....

.....

.....

.....

2.

Yüce Allah insanların dışında da birçok varlık yaratmıştır. Bu varlıkların bir kısmını gözlerimizle görebilirken (taş, ağaç vb.) bir kısmını da bazı araçlar yardımıyla görebiliriz (mikrop, bakteri, galaksiler vb.). Bununla birlikte Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'de farklı âlemlerde yaratılmış ve bizim gözlerimizle göremeyeceğimiz bazı varlıkları da bildirmiştir. Allah (cc) katında çeşitli görevleri olan bu varlıkların başında da melekler gelir. Meleklerin varlığına inanmak Müslüman olmanın gereğidir. Bu konuda Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur;

3.

Allah (cc); mesajlarını, emir ve yasaklarını insanlara ulaştırmak için kitaplar göndermiştir. Kutsal kitaplar, insanların dünyada iyiyi ve doğruyu bulmaları için bir kılavuzdur. Farklı zamanlarda farklı toplumlara gönderilmiş olsa da içerdiği mesajlar ortak olmuştur. İnsanları Allah'a (cc) iman etmeye ve güzel ahlaklı olmaya çağırmışlardır. Yüce Allah'ın vahiy yoluyla insanlara bildirdiği mesajlar bir lütuftur. Bu konuda Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur:

4.

Peygamberler, Yüce Allah'ın kulları arasından seçerek görevlendirdiği insanlardır. Allah'ın (cc) mesajlarını vahyettiği peygamberlerin görevi insanları doğru yola çağırmaktır. Peygamberler gelen vahyi insanlara bildirir ve açıklar. Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'de her topluma peygamber gönderdiğini ve ayırım gözetmeden bütün peygamberlere iman edilmesi gerektiğini bildirmiştir. Bu konuda Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur:

5.

Çevremizdeki her canlının bir sonu olduğu gibi insanın ve içinde bulunduğu bu evrenin de sonu vardır. Evrenin yok olmasına kıyamet denir. Ahiret hayatı kıyametle başlayıp sonsuza kadar devam edecek olan hayattır. Ahiretin varlığına inanmak İslam'ın iman esaslarından biridir. Ahirete iman bu dünyanın daha anlamlı bir yer haline gelmesi ve insanı iyiye doğruya yönlendirmesi açısından çok önemlidir. Ahirette yaptıklarının karşılığını alacağına inanan insan davranışlarında daha özenli olacaktır. Bu konuda Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur:

.....

.....

.....

.....

.....

6.

Bu evrende hiçbir şey gereksiz değildir. Yüce Allah her varlığı bir sebep dâhilinde yaratmıştır. Kâinatta olan her şey Allah'ın (cc) takdiriyle gerçekleşir. Çünkü evrendeki her şeyi bir ölçüye göre var eden Yüce Allah'tır. İnsanı yaratan Yüce Allah ona irade ve sorumluluk vermiştir. Yüce Allah, insanın yapacağı tercihleri sonsuz ilmiyle önceden bilir. Bu konuda Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur;

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Hadisleri dikkatlice okudum.			
2. Paragraflara uygun iman esaslarını belirledim.			
3. Hadisleri metinlerle ve iman esaslarıyla ilişkilendirdim.			
4. Hadislerden ve metinlerden hareketle çözümleme yaptım.			
5. Metinlerin başlık kısmına ilgili olduğu iman esasını yazdım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.10

Adı	İman Esaslarının Temel İlkelerini Ayetlerle İlişkilendirme
Amaç	Ayet ve hadislerden hareketle iman esaslarını sınıflandırabilme
Beceri	Özetleme, bilgi okuryazarlığı

20 dk.

Yönerge

1. Aşağıda verilen ayet ve hadisleri okuyunuz.
2. İslam dininin iman esaslarına ait beş temel ilkeyi içeren tabloyu inceleyiniz.
3. Okuduğunuz ayet ve hadislerin her birini tablodaki ilkelerle ilişkilendiriniz. Ayet ve hadislerin başındaki harfleri tabloya yazınız.

Ayet/Hadisler

- a) “Dinde zorlama yoktur. Artık doğrulukla eğrilik birbirinden ayrılmıştır...” (Bakara 2/256)
- b) “De ki O, Allah birdir. Allah sameddir. O, doğurmamış ve doğmamıştır. Onun hiçbir dengi yoktur.” (İhlas 112/1-4)
- c) “Andolsun biz, Kur’an’ı düşünüp öğüt almak için kolaylaştırdık. Var mı düşünüp öğüt alan?” (Kamer, 54/17)
- ç) “Allah kendisinden başka hiçbir ilah olmayandır. Diridir, kayyumdur. Onu ne bir uyuklama tutabilir ne de bir uyku. Göklerdeki her şey, yerdeki her şey onundur...” (Bakara 2/255)
- d) “Biz seni ancak bütün insanlara müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik...” (Sebe 34/28)
- e) “(Allahım!) Yalnız sana ibadet ederiz ve yalnız senden yardım dileriz.” (Fatiha 1/5)
- f) “Her doğan çocuk, fıtrat üzere doğar...” (Buhari, “Cenaiz”, 92)
- g) “Din kolaylıktır. Dini zorlaştıran hiç kimse, ona güç yetiremez. O halde ifrat ve tefritten kaçının, orta yolu tutun...” (Buhari, “İman”, 29)
- ğ) “O, sana Kitab’ı hak ve kendisinden öncekileri doğrulayıcı olarak indirdi. O, daha önce Tevrat’ı ve İncil’i insanlar için birer hidayet olarak indirmişti...” (Al-i İmran 3/3-4)
- h) “Kim bir iyilik yapmaya karar verir ve onu yaparsa, Allah ona kendi katından on mislini yazar. Kim de bir kötülük yapmaya karar verir ve onu yaparsa, Allah ona sadece bir günah yazar.” (Buhari, “Tevhid”, 35)
- ı) “Sen yüzünü hanîf olarak dine, Allah insanları hangi fıtrat üzere yaratmış ise ona çevir. Allah’ın yaratışında değişme yoktur. İşte dosdoğru din budur...” (Rum 30/30)

İman Esaslarının Temel İlkeleri		İlişkili Olduğu Ayet ve Hadisler
1. Tevhit	Allah’a (cc) iman etmeyi ve yalnızca O’na kulluk etmeyi ifade eder. İslam’ın en temel ilkesidir.	
2. Fıtrat	İman esasları, insanın yaratılışına yani fıtratına uygun olarak düzenlenmiştir. İnsanın Allah’a (cc), meleklerle, kitaplara, peygamberlere ve ahirete inanması fıtratının bir gereğidir.	
3. Evrensellik	İman esasları, zamana ve mekâna bağlı olmaksızın her dönemde geçerli olan evrensel ilkelerden oluşur.	
4. Sadelik	İman esasları her insanın kolayca anlayıp kabul edebileceği açık, anlaşılır ve sade bir yapıya sahiptir.	
5. Özgür İrade	İman, insanın özgür iradesiyle yaptığı bir tercihtir.	

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayet ve hadisleri okudum.			
2. İman esaslarının temel ilkelerini içeren tabloyu inceledim.			
3. Ayet ve hadisleri, tabloda verilen ilkelerle uygun bir şekilde sınıflandırdım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.11

Adı	İman Esaslarının Ayet ve Hadislerle İncelenmesi
Amaç	İslam'ın iman esaslarını ayet ve hadisler bağlamında özetleyebilme
Beceri	Özetleme

30 dk.

Yönerge

Aşağıdaki ayet ve hadisleri okuyarak soruları cevaplayınız.

1. - “De ki: O, Allah birdir. Allah sameddir. O, doğurmamış ve doğmamıştır. Onun hiçbir dengi yoktur.” (İhlas 112/1-4)
 - “Allah her şeyin yaratıcısıdır. O, her şeye vekildir.” (Zümer 39/62)
 - “Allah, O’ndan başka ilah yoktur; O, hayydir, kayyûmdur. Kendisine ne uyku gelir ne de uyuklama. Göklerde ve yerdekilerin hepsi O’nundur...” (Bakara 2/255)
 - “(Allahım!) Yalnız sana ibadet ederiz ve yalnız senden yardım dileriz.” (Fatiha 1/5)
 - “İmanın yetmiş küsur şubesi vardır. Bunların en üstünü “Lâ ilâhe illâllâh” (Allah’tan başka ilâh yoktur.) sözüdür. En alt derecesi ise yoldaki eziyet veren şeyleri kaldırmaktır...” (Müslim, “İman”, 58)

Yukarıdaki hadis ve ayetlerden hareketle Allah’a (cc) imanın temel ilkelerini açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. - “Göklerde bulunanlar, yerdeki canlılar ve bütün melekler, büyüklük taslamadan Allah’a secde ederler. Onlar, üstlerindeki Rablerinden korkarlar ve kendilerine ne emrolunursa onu yaparlar.” (Nahl 16/49-50)
 - “Göklerde ve yerde kimler varsa O’na aittir. O’nun huzurunda bulunanlar, O’na ibadet hususunda kibirlenmezler ve yorulmazlar. Onlar, bıkip usanmaksızın gece gündüz (Allah’ı) tespih ederler.” (Enbiya 21/19-20)
 - “Ey iman edenler! Allah’a, Peygamberine, Peygamberine indirdiği kitaba ve daha önce indirdiği kitaba iman edin. Kim Allah’ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve ahiret gününü inkar ederse derin bir sapkınlığa düşmüş olur.” (Nisa 4/136)

Ayetlerden hareketle meleklerin imanın iman esasları içerisindeki yerini ve meleklerin görevlerini açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. - “O, sana kitabı, gerçeğin ta kendisi ve öncekileri doğrulayıcı olarak indirmiştir; daha önce insanlara doğru yolu göstermek üzere Tevrat ve İncil’i indirmişti...” (Al-i İmran 3/3-4)
- “Ey iman edenler! Allah’a, Peygamberine, Peygamberine indirdiği kitaba ve daha önce indirdiği kitaba iman edin...” (Nisa 4/136)
- “Bu Kur’an Allah’tandır, başkası tarafından uydurulmuş değildir. Ancak kendinden öncekini doğrulayan ve o Kitab’ı açıklayandır. Onda şüphe yoktur, o âlemlerin Rabbindendir.” (Yunus 10/37)

Ayetlere göre kitaplara iman konusunda vurgulanan temel düşünce nedir?

.....

.....

.....

.....

.....

4. - “Yine onlar, sana indirilene ve senden önce indirilene iman ederler; ahiret gününe de kesinkes inanırlar.” (Bakara 2/4)
- “... Şüphesiz bu dünya hayatı ancak (geçici) bir yararlanmadır. Ahiret ise ebedi olarak kalınacak yerdir.” (Mümin 40/39)
- “Ayetlerimizi ve ahirete kavuşmayı yalanlayanların amelleri boşa çıkmıştır...” (Araf 7/147)
- “İnsan ancak çabasının sonucunu elde eder ve çabasının karşılığı ileride mutlaka görülecektir. Sonra kendisine karşılığı tastamam verilecektir.” (Necm 53/39-41)
- “Akıllı kişi kendisini hesaba çeken ve ölümden sonrası için çalışandır...” (Tirmizi, “Sıfatü’l-kıyâme”, 25)

Bu hadis ve ayetlerin ahirete iman hakkında vurguladığı temel hususlar nelerdir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. - “Biz, her şeyi bir ölçüye göre yarattık.” (Kamer 54/49)
- “Allah’ın izni olmaksızın hiçbir musibet başa gelmez. Kim Allah’a inanırsa, Allah onun kalbini doğruya iletir. Allah her şeyi hakkıyla bilendir.” (Teğabun 64/11)
- “Sana gelen iyilik Allah’tandır. Başına gelen kötülük ise nefsindendir...” (Nisa 4/79)

Yukarıdaki ayetlerden hareketle kadere iman hakkında vurgulanan temel düşünceleri açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. - “Peygamber, Rabbinden kendisine indirilene iman etti, müminler de (iman ettiler). Her biri; Allah’a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine iman ettiler ve şöyle dediler: ‘Onun peygamberlerinden hiçbirini (diğerinden) ayırt etmeyiz.’ Şöyle de dediler: ‘İşittik ve itaat ettik. Ey Rabbimiz! Senden bağışlama dileriz. Sonunda dönüş yalnız sanadır.’” (Bakara 2/285)
- “Benim ve benden önceki peygamberlerin durumu, bir ev inşa eden kimseye benzer. O kimse evi güzelce yapıp mükemmel hâle getirmiş fakat bir köşede sadece bir tuğla yeri boş kalmıştır. İnsanlar bu evi dolaşırlar, ona hayran olurlar ve şöyle derler: ‘Keşke şu tuğla da yerine konulmuş olsaydı.’ İşte ben o tuğlayım. Ben peygamberlerin sonuncusuyum.” (Buhari, “Menâkıb”, 18)
- “Ey Peygamber! Biz seni bir şahit, bir müjdeleyici, bir uyarıcı; Allah’ın izniyle kendi yoluna çağıran bir davetçi ve aydınlatıcı bir kandil olarak gönderdik.” (Ahzab 33/45-46)

Bu hadis ve ayetlerin peygamberlere iman konusunda verdiği temel mesajlar nelerdir?

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayet ve hadisleri okuyup anladım.			
2. Allah’a (cc) imanın temel ilkelerini yazdım.			
3. Meleklerin görevlerini ve iman esasları içindeki yerini doğru bir şekilde değerlendirdim.			
4. Kitaplara iman konusunda ayetlerde vurgulanan temel düşüncüyü açıkladım.			
5. Ahirete iman konusunda verilen ayetlerden temel noktaları çıkardım.			
6. Kadere iman hakkında ayetlerden hareketle işaret edilen temel düşünceleri açıkladım.			
7. Peygamberlere iman konusunda hadis ve ayetlerin verdiği temel mesajları belirledim.			
8. Etkinlik boyunca verilen ayet ve hadisleri doğru bir şekilde kullanarak iman esaslarını sistematik olarak açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.12

Adı	İman Esasları ve İlgili Kavramları Eşleştirme
Amaç	İslam'ın iman esaslarını ayet ve hadisler bağlamında özetleyebilme
Beceri	Özetleme

30 dk.

Yönerge

Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliği tamamlayınız.

1. Ayetleri okuyunuz.
2. İman esaslarını tablodaki ilgili boşluklara yazınız.
3. İman esaslarıyla ilişkili olan kavramları tablodaki ilgili yerlere yazınız.
4. Kavramlarla ilişkilendirdiğiniz ayet ve hadislerin başındaki numaraları tablonun son sütununda ilgili yere yazınız.

Ayetler

1. “Göklerde bulunanlar, yerdeki canlılar ve bütün melekler, büyüklük taslamadan Allah’a secde ederler. Onlar, üzerlerinde hakim ve üstün olan Rablerinden korkarlar ve kendilerine ne emrolunursa onu yaparlar.” (Nahl 16/49-50)
2. “Rabbinin kelimesi (Kur’an) doğruluk ve adalet bakımından tamdır. Onun kelimelerini değiştirebilecek yoktur. O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.” (Enam 6/115)
3. “Ey Peygamber! Rabbinden sana indirileni tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan onun verdiği peygamberlik görevini yerine getirmemiş olursun...” (Maide 5/67)
4. “Şüphesiz biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık.” (Kamer 54/28)
5. “Eğer insanlar büyüklük tasarlarsa (bilsinler ki) Rabbinin yanında bulunan (melekler) hiç usanmadan, gece gündüz O’nu tespih ederler.” (Fussilet 41/38)
6. “(Allah) göklerin, yerin ve bu ikisi arasındakilerin Rabbidir. Şu hâlde, O’na ibadet et ve O’na ibadet etmede sabırlı ol...” (Meryem 19/65)
7. “Bu (Kur’an), insanlar için bir açıklama, Allah’a karşı gelmekten sakınanlar için bir hidayet ve bir öğüttür.” (Al-i İmran 3/138)
8. “O, kendisinden başka hiçbir ilah olmayan Allah’tır. Gaybı da görünen âlemi de bilendir. O, Rahman’dır, Rahîm’dir.” (Haşr 59/22)
9. “Ey kavmim! Şüphesiz bu dünya hayatı ancak (geçici) bir yararlanmadır. Ahiret ise ebedî olarak kalınacak yerdir.” (Mümin 40/39)
10. “Ey Peygamber! Biz seni bir şahit, bir müjdeleyici, bir uyarıcı, Allah’ın izniyle kendi yoluna çağıran bir davetçi ve aydınlatıcı bir kandil olarak gönderdik.” (Ahzab 33/45-46)
11. “Kim doğru yolu seçerse kendi iyiliği için seçmiştir, kim de saparsa kendi zararına sapmış olur...” (İsra 17/15)
12. “O gün insanlar amellerinin kendilerine gösterilmesi için bölük bölük kabirlerinden çıkacaklardır. Artık kim zerre ağırlığınca bir hayır işlerse onun mükâfatını görecektir. Kim de zerre ağırlığınca bir kötülük işlerse onun cezasını görecektir.” (Zilzal 99/6-8)

Kavramlar

İrade

Rehberlik

Değişmezlik

Tevhit

İtaat

Hesap

Hidayet

Tebliğ

Takdir

Görev

İbadet

Ebedilik

İman Esasları		İlişkili Kavramlar	Ayet ve Hadislerin Numaraları
1		1.	
		2.	
2		1.	
		2.	
3		1.	
		2.	
4		1.	
		2.	
5		1.	
		2.	
6		1.	
		2.	

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri okudum.			
2. İman esaslarını doğru bir şekilde yazdım.			
3. Kavramları ilgili iman esaslarına uygun biçimde sınıflandırdım.			
4. Ayetleri kavramlarla doğru bir şekilde eşleştirdim.			
5. Ayetlerden hareketle kavramları anlamlandırdım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.13

Adı	İmanın Bireysel Hayata Etkileri
Amaç	İmanın bireye ve topluma kazandırdıkları ile ilgili izlenim ve deneyimlerine dayalı çıkarımlar yapabilme
Beceri	Sorumlu karar verme, yansıtma

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki kutucuklarda inanç esaslarının bireysel ve toplumsal hayata etkisi konusunda ilgili açıklamalar bulunmaktadır. Soruları kutucuklardaki harfleri kullanarak cevaplayınız. Aynı kutucuğu birden fazla soru için kullanabilirsiniz.

a

İnanç, bireyin yaşamına anlam katarak onun varoluşsal boşluğunu doldurur. İslam inancı, kişiyi manevi anlamda rahatlatır ve yaşamın gayesini açıklar.

b

İslam inancına göre birey, karşılaştığı zorluklarla mücadele ederken Allah'a (cc) olan inancına dayanır. Bela ve musibetlere karşı sabır gösterme ve Allah'a (cc) tevekkül etme kişinin bu süreçleri daha kolay atlatmasını sağlar.

c

İnanç, bireyin ölüm korkusuyla başa çıkmasına yardımcı olur. Ahiret inancı, ölümün bir son değil; yeni bir başlangıç olduğu bilinciyle kişiyi rahatlatır.

ç

İnanç, bireyin adaletli olma duygusunu geliştirir. Kişi, Allah'ın (cc) emirlerine uygun hareket ederek adaleti sağlamaya çalışır.

d

İnanç, insanın şükretme bilincini geliştirir. Allah'a (cc) şükretmek bireyin manevi huzurunu artırır ve yaşamında olumlu bir etki oluşturur.

e

İnanç, bireyin Allah'a (cc) ve insanlara olan sevgisini pekiştirir. Bu sevgi, toplumsal ilişkilerin güçlenmesine katkı sağlar.

f

İnanç, kişinin tevazu göstermesini sağlar. Kibirden uzak durmak bireyin hem kendi iç dünyasında hem de sosyal hayatında huzurlu olmasını sağlar.

g

İnanç, bireyin sorumluluk bilincini artırır. Bireyi dünya ve ahiret hayatında sorumlu davranışlar sergilemeye teşvik eder. Bu sorumluluk bilinci, bireyin toplumsal ve bireysel yaşamda daha dikkatli olmasını sağlar.

1. Açıklamalardan hangileri hayatın anlamı konusuyla ilgilidir?

.....

.....

2. Hangileri zorluklarla baş etme konusuyla ilgilidir?

.....

.....

3. Hangileri erdemlerin kazanılması konusuyla ilgilidir?

.....

.....

4. Hangileri imanın toplumsal hayata etkileri konusuyla ilgilidir?

.....

.....

5. Kendi deneyimlerinizden hareketle imanın bireysel ve toplumsal hayata başka hangi olumlu etkileri vardır?

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen açıklamaları dikkatlice okuyup anladım.			
2. İmanın bireye kazandırdıkları ile ilgili çıkarımlar yaptım.			
3. İmanın toplumsal hayata etkileri konusuyla ilgili çıkarımlar yaptım.			
4. İmanın bireye ve topluma kazandırdıkları ile ilgili ulaştığım çıkarımları değerlendirdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.14

Adı	İmanın Kazandırdıkları
Amaç	İmanın bireye ve topluma kazandırdıklarını yansıtabilme
Beceri	Sorumlu karar verme, yansıtma

20 dk.

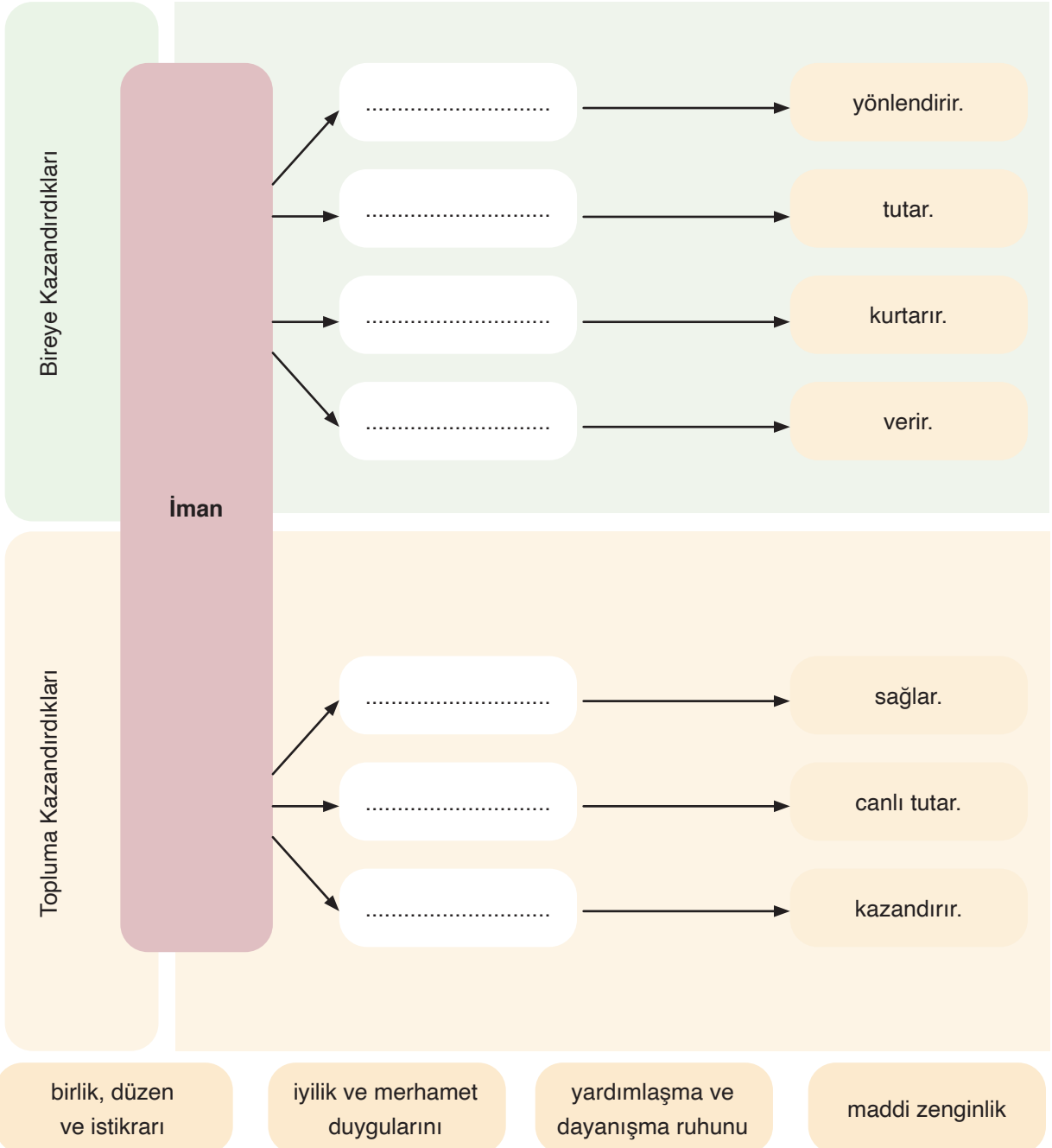

Yönerge

Verilen zihin haritasında boş bırakılan yerleri uygun şekilde doldurarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

insanı yalnızlıktan

insanı güzel ahlaka

insana huzur
ve güveninsanı kaygıdan
uzak

1. Zihin haritasında verilenlerden farklı olarak imanın bireye ve topluma kazandırdıkları neler olabilir? Açıklayınız.

.....

.....

2. İnançlı bir insanın çevresiyle olan ilişkilerinde öne çıkan tutum ve davranışlar nelerdir? Açıklayınız.

.....

.....

3. İnançlı bir insan kendisinin ve başkalarının istekleri arasındaki dengeyi nasıl kurabilir? Açıklayınız.

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. İmanın bireye kazandırdıkları ile ilgili izlenim veya deneyimlerimi gözden geçirdim.			
2. İmanın bireye kazandırdıkları ile ilgili çıkarımlar yaptım.			
3. İmanın bireye ve topluma kazandırdıkları ile ilgili ulaştığım çıkarımları değerlendirdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.15

Adı	İman ve hayat
Amaç	İmanın bireye ve topluma kazandırdıklarını yansıtabilme
Beceri	Sorumlu karar verme, yansıtma

25 dk.

Yönerge

Aşağıda bazı ayet ve hadisler numaralandırılarak verilmiştir. Bu numaraları kullanarak tablodaki boşlukları uygun ayet ve hadislerle tamamlayınız ve soruları cevaplayınız.

- “Onlar, inananlar ve kalpleri Allah’ı anmakla huzura kavuşanlardır. Biliniz ki kalpler ancak Allah’ı anmakla huzur bulur.” (Rad 13/28)
- “Allah’a ibadet edin ve O’na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşına, yolcuya, elinizin altındakilere iyilik edin. Şüphesiz, Allah kibirlenen ve övünen kimseleri sevmez.” (Nisa 4/36)
- “Kullarım beni senden sorarlarsa (bilsinler ki) gerçekten ben (onlara çok) yakınım. Bana dua edince dua edenin duasına cevap veririm. O hâlde doğru yolu bulmaları için benim davetime uysunlar, bana iman etsinler.” (Bakara 2/186)
- “Müminlerin iman bakımından en mükemmeli ahlak bakımından en güzel olanıdır.” (Ebu Davud, “Sünnet”, 15)
- “Allah’a ve ahiret gününe iman eden kişi misafirine ikram etsin. Allah’a ve ahiret gününe iman eden kişi komşusunu rahatsız etmesin. Allah’a ve ahiret gününe iman eden kişi ya hayır söylesin ya da sussun.” (Ebu Davud, “Edeb”, 122-123)
- “Müslüman, dilinden ve elinden diğer Müslümanların güvende olduğu kimsedir...” (Buhari, “İman”, 4; Müslim, “İman”, 65)
- “Bir kişinin kalbinde aynı anda iman ile küfür, doğruluk ile yalancılık, hıyanet ile emanet bir arada bulunmaz.” (Ahmed bin Hanbel, *el-Müsned*, 2/349)
- “Birbirinize nefret ve düşmanlık beslemeyin. Birbirinize haset etmeyin, birbirinize sırt çevirmeyin. Ey Allah’ın kulları! Kardeş olun! Bir Müslümanın (din) kardeşine üç günden fazla küsmesi helal değildir.” (Buhari, “Edeb”, 57)
- “Müslümanın Müslüman üzerindeki hakkı beştir: selamı almak, hastayı ziyaret etmek, cenazeye katılmak, davete icabet etmek ve aksırana Allah’tan rahmet dilemek.” (Buhari, “Cenaiz”, 2)
- “Küçüğümüze merhamet etmeyen, büyüğümüze saygı göstermeyen ve iyiliği emredip kötülükten sakındırmayan bizden değildir.” (Tirmizi, “Birr”, 15)

İman etmiş bir insanda bulunan özellikler	İmanın birey hayatına katkıları	İmanın toplumsal hayata katkıları

1. İman etmiş bir insanda bulunan özellikleri arkadaşlarınızla paylaşınız. Paylaşılan bu özelliklerden ortak olanları yazınız.

.....

.....

2. İmanın kişiye faydaları arasında en çok hangileri dikkatinizi çekti? Yazınız.

.....

.....

3. İnançlı insanlardan oluşan bir toplulukta olması beklenen özellikler nelerdir? Yazınız.

.....

.....

4. Kendi deneyimlerinizden hareketle imanın bireysel hayata başka hangi olumlu etkileri vardır? Açıklayınız.

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayet ve hadisleri dikkatlice okuyup anladım.			
2. İmanın bireye ve topluma kazandırdıklarını belirledim.			
3. İmanın bireye ve topluma kazandırdıklarını yorumladım.			
4. İmanın bireye ve topluma kazandırdıkları ile ilgili çıkarımlar yaptım.			
5. İmanın bireye ve topluma kazandırdıkları ile ilgili ulaştığım çıkarımları değerlendirdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.16

Adı	Empati Kurma
Amaç	İmanın bireye ve topluma kazandırdıklarıyla ilgili izlenim ve deneyimlerine dayalı çıkarımlar yapabilme
Beceri	Yansıtma

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki soruları verilen hadise göre cevaplayınız.

- “Kim cehennemden uzaklaştırılıp cennete girmek isterse Allah’a ve ahirete inanırken ölüm kendisine erişsin. İnsanların kendisine nasıl davranmalarını istiyorsa o da onlara öyle davransın.” (Müslim, “İmare”, 46)

Hastalara karşı nasıl davranırsınız?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

İhtiyaç sahibi insanlara karşı nasıl davranırsınız?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Yolda kalmış birine nasıl yardımcı olmaya çalışırsınız?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Verilen hadis ve cevaplarınızdan hareketle imanın bireye ve topluma faydalarını değerlendiriniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Hadisi dikkatlice okudum.			
2. İmanın kazandırdıklarıyla ilgili sorulan sorular üzerinden çıkarımlar yaptım.			
3. Kendi deneyim ve gözlemlerim ile sorularda bahsedilen durumları imanla ilişkilendirdim.			
4. İmanın birey ve topluma faydalarını değerlendirdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.17

Adı	Bağlantı Kurma
Amaç	İmanın bireye ve topluma kazandırdıklarını yansıtabilme
Beceri	Yansıtma

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki metni okuyunuz ve soruları metinden hareketle cevaplayınız. Cevaplarınızı öğretmen rehberliğinde değerlendiriniz.

Kur'an'da müminlerin karşılaştığı zorlukları Allah'a (cc) teslimiyetin verdiği güçle aşacağı "Birtakım insanlar onlara, 'İnsanlar size karşı asker toplamışlar, onlardan korkun.' dediler de bu, onların imanlarını artırdı ve 'Allah bize yeter, O ne güzel vekildir!' diye cevap verdiler." (Al-i İmran 3/173) ayetiyle bildirilmiştir. İman ve teslimiyetin verdiği güç ve moral, kişiyi iç huzura kavuşturacağı gibi tüm tehlike ve sıkıntılara karşı da güvende hissettirir.

1. Metinden hareketle Çanakkale'de vatan savunması için savaşan Mehmetçüğimizin gösterdiği kahramanlık hakkında neler söyleyebilirsiniz? Yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Metinden hareketle İsrail'in Gazze'de uyguladığı katliam ve yıkım karşısında Filistinli Müslümanların gösterdiği direniş hakkında neler söyleyebilirsiniz? Yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Çanakkale ve Gazze'de vatanlarını savunan insanların gösterdikleri sabır ve direnişte İslam'ın hangi inanç esaslarının etkisi olduğu söylenebilir? Yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen metni dikkatlice okudum.			
2. Çanakkale’de savaşan Mehmetçiğin ve Gazze’deki insanların düşmanlarına karşı gösterdiği mukavemeti ayetten hareketle açıkladım.			
3. Çanakkale’de savaşan Mehmetçiğin ve Gazze’deki insanların düşmanlarına karşı gösterdiği mukavemeti iman ve ibadetlerle ilişkilendirerek açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.18

Adı	Örnek Olay Yazma
Amaç	İmanın bireye ve topluma kazandırdıklarını yansıtabilme
Beceri	Yansıtma, iletişim

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki hadisi okuyunuz. Hadisten hareketle verilen durumlarla ilgili örnek olaylar kurgulayarak yazınız. Yazdıklarınızı sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

“Müslümanın Müslüman üzerindeki hakkı beştir: selamı almak, hastayı ziyaret etmek, cenazeye katılmak, davete icabet etmek ve hapsirana Allah’tan rahmet dilemek.” (Buhari, “Cenaiz”, 2)

Selam almak:

Moralimin çok bozuk olduğu bir gün yüzümü yıkamak için gittiğim şadırvanda caminin imamı Levent Hocayla karşılaştım. Gülümseyerek bana “Selamünaleyküm! Hayrola Ahmet, iyi misin?” diye sordu. Ben “Aleykümselem hocam, hamdolsun iyiyim.” dedim. Hocanın bana selam anahtarıyla açtığı güvenli limana sığınarak ona açıldım. Bir süre sohbet ettik. Şadırvanda gerçekleşen bu sohbet ruhumu ferahlatmıştı.

Hastayı ziyaret etmek:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Cenazeye katılmak:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Davete icabet etmek:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hapşırana Allah'tan (cc) rahmet dilemek:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen hadisi dikkatlice okudum.			
2. Hadiste bahsedilen durumları belirledim. Belirlediğim durumları günlük hayatla ilişkilendiren örnek olaylar yazdım.			
3. Yazdığım örnek olayları sınıf arkadaşlarımla paylaştım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.19

Adı	Eşleştirelim
Amaç	Bakara suresinin 177. ayetindeki mesajlarla ilgili çözümleme yapabilme
Beceri	Özetleme

10 dk.

Yönerge

Aşağıdaki tabloda yer alan boşlukları, kutucuk içinde verilen ifadelerle eşleştiriniz.

1. Bakara suresi Dönemi'nde inmiştir.	iman esasları
2. Bakara suresi ayetten oluşmaktadır.	birr
3. Surede başta olmak üzere insanın yaratılışı, kıblenin değişmesi, namaz, oruç, hac, sadaka, boşanma, nesep, nafaka, borçların kaydedilmesi gibi pek çok konuya yer verilmiştir.	Medine
4. Sure, ana konularıyla hakkında pek çok hüküm içermektedir.	286
5. Bakara suresinin 177. Ayetinde iyilik ve erdemlilik olarak tercüme edilen kelimesi Kur'an-ı Kerim'in birçok ayetinde geçmektedir.	ahlak güzelliği
6. Hz. Muhammed (sav), birr kelimesinin olduğunu ifade eder.	Mekke
	İslam Hukuku

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Tabloda verilen boşlukları doğru ifadelerle eşleştirdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayet mealini dikkatlice okudum.			
2. Ayette geçen konuları belirledim.			
3. Ayetin ilişkili olduğu konuları sınıflandırdım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

2. Ünite: İslam'da İnanç Esasları

Etkinlik

2.21

Adı	Okuyalım-Cevaplayalım
Amaç	Bakara suresinin 177. ayetinde verilen mesajları açıklayabilme
Beceri	Özetleme

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki ayet mealini okuyunuz. Ayetten hareketle verilen soruları cevaplayınız.

“İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı tarafına çevirmeniz değildir. Asıl iyilik o kimsenin yaptığıdır ki Allah’a, ahiret gününe, meleklerle, kitaplara, peygamberlere inanır. (Allah’ın rızasını gözeterek) yakınlarla, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, isteyenlere ve kölelere sevdiği maldan harcar, namaz kılar, zekât verir. Antlaşma yaptığı zaman sözlerini tutar; sıkıntı, hastalık ve savaş zamanlarında sabreder. İşte doğru olanlar, bu vasıfları taşıyanlardır. Muttakiler ancak onlardır!” (Bakara 2/177)

1. Ayette geçen “iyilik” kavramıyla ne ifade edilmektedir? Açıklayınız..

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Ayetten çıkarılacak mesajlar nelerdir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Ayette iyilikle ilişkilendirilen hususlardan birini seçerek yorumlayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayet mealini dikkatlice okudum.			
2. Ayette geçen “iyilik” kavramını kendi ifadelerimle açıkladım.			
3. Ayette verilen mesajları belirledim.			
4. Ayette verilen mesajları “iyilik” kavramıyla ilişkilendirdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

2. İslam'da İnanç Esasları

Ölçme ve Değerlendirme

1-2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

“İman, bir kalp ve gönül hadisesidir. Altı ana prensip hâlinde sıralanan iman esaslarını kavrayan, akıl; onların gerçekliğini tasdik eden de kalptir. Bu sebeple iman, dinin nazari (teorik) yönünü teşkil eder. İslam'ın şartlarına gelince bunlar eyleme ve bir iş yapmaya sevk eden hususlardır; namaz kılmak, oruç tutmak gibi. Bu konular da İslam'ın amelî (pratik) yönünü oluşturur. Eskiden beri âlimler kâmil imanı tarif ederken şöyle demişlerdir: ‘İman; kalp ile tasdik, dil ile ikrar ve uzuvlarla amel etmektir.’ Bir insan İslam'ın sunduğu iman esaslarını kalbiyle tasdik ettiği takdirde Allah (cc) nezdinde mümindir. Ancak diliyle ikrar etmedikçe yani kalbindeki tasdiki haber vermedikçe -ki bunun en kısa ifadesi kelimeitevhidi söylemektir- onun mümin olduğu bilinemeyecek ve insanlar arasında Müslüman olarak görülmeyecektir. İman esaslarını kalbiyle tasdik eden, bunun yanında Allah'ın (cc) kesin emir ve yasaklarının gerçekliğini de benimseyen fakat amelde eksiği bulunan, ilahi emirlerin tamamını yerine getirmeyen ve yasaklarının tamamından kaçınmayan kimse yine mümindir. Tabiatıyla böyle bir kimse dinin pratik hükümlerini yerine getirmede, farzları ifa etmediği, haramlardan kaçınmadığı için günahkârdır. Ayrıca böylesi, amel ile beslenmeyen ve nerede ise kuru bir iddiadan ibaret kalan imanını hayatının sonuna kadar koruyamama tehlikesi ile karşı karşıyadır.”

1. Bu parçada iman konusuyla ilgili aşağıdakilerden hangisine değililmemiştir?

- A) İnanç esaslarının sayısına
- B) İmanın kalbin tasdikiyle gerçekleştiğine
- C) Mümin olarak muamele görmek için ikrarın gerekliliğine
- D) İmanın fıtrî bir duygu olarak insanın kalbinde hep var olduğuna
- E) İmanın gereği olan amelleri yerine getirmemenin ortaya çıkaracağı sonuca

2. Bu parçadaki altı çizili ifadeyle vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kalpteki imanın ikrarı, onun muhafazası için gereklidir.
- B) İman, kelimeitevhidi söyleyerek başkalarına duyurulabilir.
- C) İmanı muhafaza etmek, onun gerektirdiği amelleri yapmakla mümkündür.
- D) Salih ameller, kişinin, yaşadığı toplumda Müslüman olarak tanınmasını sağlar.
- E) Allah'ın (cc) emir ve yasaklarının varlığını kabul etmekle kişi imanını koruyabilir.

3. • “Senden önce gönderdiğimiz bütün peygamberlere, ‘Şüphesiz, benden başka hiçbir ilah yoktur. Öyleyse bana ibadet edin.’ diye vahyettik.” (Enbiya 21/25)
- “Peygamber, Rabbi tarafından kendisine indirilene iman etti, müminler de (iman ettiler). Her biri Allah’a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman ettiler. ‘Allah’ın peygamberlerinden hiçbiri arasında ayırım yapmayız. İşittik, itaat ettik. Ey Rabbimiz, affına sığındık! Dönüş sanadır.’ dediler.” (Bakara 2/285)

Verilen ayet meallerinden hareketle;

- I. Kişi, inanç esaslarının hepsine iman ederek mümin olur.
- II. Allah (cc) sadece kendisine ibadet edilmesini emretmiştir.
- III. Allah (cc) her topluma uyarıcı olarak bir peygamber göndermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. • “Asra yemin ederim ki insan gerçekten ziyan içindedir. Bundan ancak iman edip iyi ameller işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve sabrı tavsiye edenler müstesnadır.” (Asr 103/1-3)
- “Fakat içlerinden ilimde derinleşmiş olanlar ve müminler, sana indirilene ve senden önce indirilene iman edenler, namazı kılanlar, zekâtı verenler, Allah’a ve ahiret gününe inananlar var ya; işte onlara pek yakında büyük mükâfat vereceğiz.” (Nisa 4/162)
- “Senden önce gönderdiğimiz bütün peygamberlere, ‘Şüphesiz, benden başka hiçbir ilah yoktur. Öyleyse bana ibadet edin.’ diye vahyettik.” (Enbiya 21/25)
- “Ey iman edenler! Sabrederek ve namaz kılarak Allah’tan yardım dileyin. Şüphe yok ki Allah sabredenlerle beraberdir.” (Bakara 2/153)

Bu ayetlerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsan, ziyan hâlden kurtulmak için iyi davranışlar sergilemelidir.
- B) İman edip ibadetlerini yerine getirenler ahirette mükafatlandırılır.
- C) Vahiy, insana Allah’tan (cc) yardım istemenin yollarını öğretir.
- D) Allah rızası için yapılan her güzel iş ibadettir.
- E) Allah’ın (cc) tüm elçileri tevhit inancını tebliğ etmiştir.

5. Ayşe, izlediği “İnançlar ve Yaşamlar” adlı belgeselde “Bu gezegen; üzerinde en sıra dışı canlıyı, insanı, barındırıyor. İnsan yüzyıllardır tek bir şeyden ödün vermedi, inancından.” ifadelerini duyunca geçen hafta Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde bahsi geçen bir ayeti hatırladı.

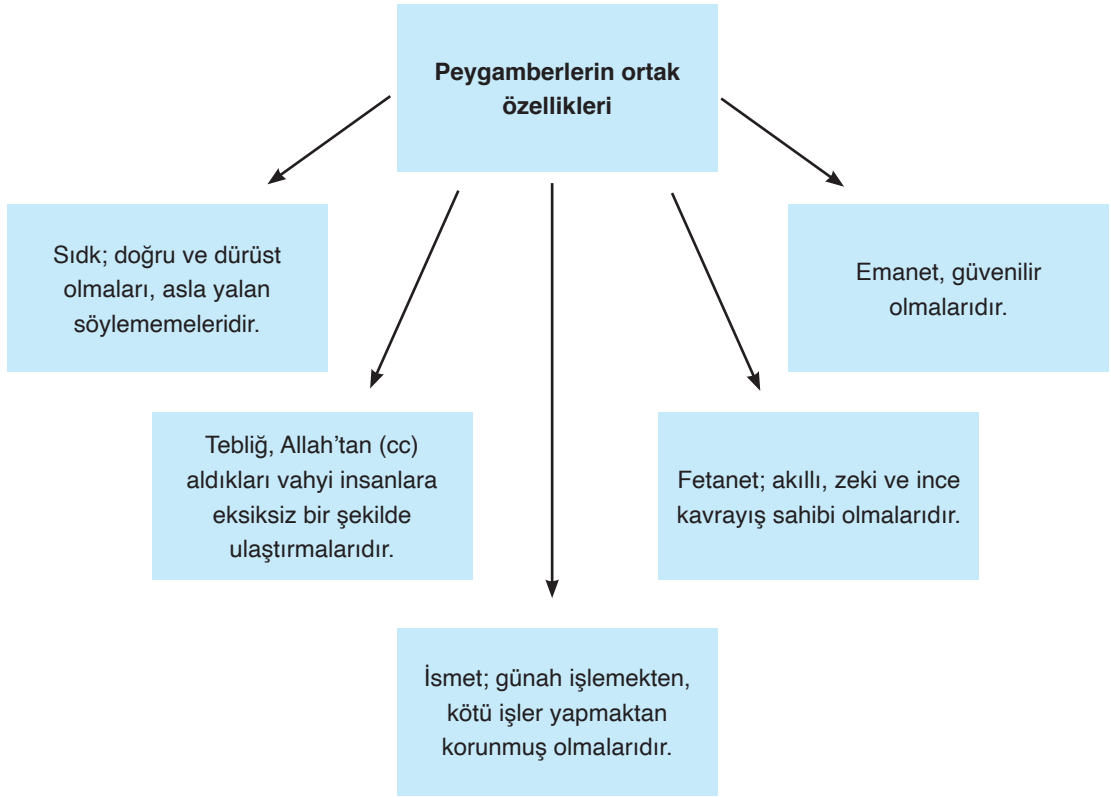
Aşağıdakilerden hangisi Ayşe’nin bu konuyla ilgili hatırlayabileceği ayetlerden biri olabilir?

- A) “Müminler ancak o kimselerdir ki Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir. Onun ayetleri kendilerine okunduğu zaman (bu) onların imanlarını artırır. Onlar sadece Rablerine tevekkül ederler.” (Enfal 8/2)
- B) “O halde sen hanif olarak bütün varlığına dine, Allah insanları hangi fitrat üzere yaratmışsa ona, yönel! Allah’ın yaratmasında değişme olmaz. İşte doğru din budur fakat insanların çoğu bilmezler.” (Rum 30/30)
- C) “Asra yemin ederim ki insan gerçekten ziyan içindedir. Bundan ancak iman edip iyi ameller işleyenler, birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler müstesnadır.” (Asr 103/1-3)
- D) “Fakat içlerinden ilimde derinleşmiş olanlar ve müminler, sana indirilene ve senden önce indirilene iman edenler, namazı kılanlar, zekâtı verenler, Allah’a ve ahiret gününe inananlar var ya; işte onlara pek yakında büyük mükâfat vereceğiz.” (Nisa 4/162)
- E) “Ey iman edenler! Allah’a, Peygamberine, Peygamberine indirdiği kitaba ve daha önce indirdiği kitaba iman edin. Kim Allah’ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve ahiret gününü inkâr ederse derin bir sapkınlığa düşmüş olur.” (Nisa 4/136)
6. • “İman edip dünya ve ahiret için yararlı işler yapanlara gelince, halkın en hayırlısı da onlardır.” (Beyyine 98/7)
- “İman edip salih amel işleyenler başkadır; onlar için arkası kesilmeyen bir mükâfat vardır.” (İnşikak 84/25)
- Erkek veya kadın, kim mümin olarak iyi iş yaparsa elbette ona hoş bir hayat yaşatacağız ve onların mükâfatlarını yapmakta olduklarının en güzeli ile vereceğiz. (Nahl 16/97)
- “Allah, iman edip salih ameller işleyenlerin dualarına karşılık verir; lütfundan onlara fazlasını da verir...” (Şura 42/26)

İyi ve güzel işler yapanlarla ilgili bu ayetlere göre aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Dualarına karşılık verilir.
- B) Kendilerine güzel bir hayat yaşatılır.
- C) Kötülükleri iyiliğe çevrilir.
- D) En hayırlı topluluk olarak nitelendirilirler.
- E) Yaptıklarına karşılık dünyada veya ahirette ödüllendirilirler.

7.

Bu bilgilerden hareketle;

- I. Peygamberleri diğer insanlardan ayıran özellikleri vardır.
- II. Peygamberler güzel ahlakları ve örnek davranışlarıyla tanınırlar.
- III. Yüce Allah, peygamberleri insanlara rehber olsunlar diye göndermiştir.
- IV. Peygamberler üstün kavrayış özellikleriyle gayba ait bilgilere sahip olurlar.

peygamberlikle ilgili yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve III
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) I, II ve III
- E) II, III ve IV

8. Aşağıda verilen Yüce Allah'a nispet edilen sıfatlar mana bakımından İslam'ın iman esaslarıyla ilişkilidir.

- Vücûd: Allah'ın (cc) yokluğunun düşünülememesi, O'nun yokluğunun imkânsızlığıdır.
- Kelam: Allah'ın (cc) peygamberleriyle vahiy yoluyla konuşmasıdır.
- Tekvin: Allah'ın (cc) her şeyi yaratmasıdır.
- İlim: Allah'ın (cc) her şeyi bilmesidir.

Buna göre İslam'ın iman esaslarıyla ilgili;

- I. Kaderde yazılı olan her şeyi Yüce Allah sonsuz ilmiyle bilir.
- II. Allah (cc) peygamberlerine gönderdiği vahiyle insanlarla iletişim kurar.
- III. Yüce Allah, insan ve melek gibi kâinattaki bütün varlıkları yoktan var etmiştir.
- IV. Tevhit inancının temeli Yüce Allah'ı isimleri ve sıfatlarıyla en doğru şekilde tanımadır.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) I, II ve III
- E) II, III ve IV

9. • Vahiy ve Toplum
• Ahiret İman ve Salih Amel
• İnsanın Özgürlüğü ve Kader
• Peygamber ve Vahiy

Aşağıdaki ayetlerden hangisi konusu bakımından bu başlıklardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

- A) "Onlar, Allah'a ve ahiret gününe inanırlar. İyiliği emrederler. Kötülükten men ederler, hayır işlerinde birbirleriyle yarışır. İşte onlar salihlerdendir." (Al-i İmran 3/114)
- B) "Ben hakka yönelen birisi olarak yüzümü, gökleri ve yeri yaratana döndürdüm. Ben Allah'a ortak koşanlardan değilim." (Enam 6/79)
- C) "Allah bir kimseyi ancak gücünün yettiği şeyle yükümlü kılar. Onun kazandığı iyilik kendi yararına, kötülük de kendi zararınadır..." (Bakara 2/286)
- D) "İnsanlar tek bir ümmetti. Allah, müjdeciler ve uyarıcılar olarak peygamberler gönderdi ve beraberlerinde, insanların anlaşmazlığa düştikleri şeyler konusunda, aralarında hüküm vermek üzere kitapları hak olarak indirdi..." (Bakara 2/213)
- E) "Apaçık mucizeler ve kitaplarla (gönderildiler). İnsanlara, kendilerine indirileni açıklaman için ve düşünüp anlasınlar diye sana da bu Kur'an'ı indirdik." (Nahl 16/44)

10. I. "Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için kuluna apaçık ayetler indiren O'dur..." (Hadid 57/9)
 II. "Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip gidişinde akıl sahipleri için elbette ibretler vardır." (Al-i İmran 3/190)
 III. "De ki O, Allah birdir. Allah sameddir. O, doğurmamış ve doğmamıştır. Onun hiçbir dengi yoktur." (İhlas 112/1-4)
 IV. "Onlar sana indirilene de senden önce indirilenlere de inanırlar. Ahirete de kesin olarak inanırlar." (Bakara 2/4)
 V. "Allah, iman edip salih ameller işleyenlerin dualarına karşılık verir; lütfundan onlara fazlasını da verir..." (Şura 42/26)
 VI. "Allah kendisinden başka hiçbir ilah olmayandır. Diridir, kayyumdur..." (Bakara 2/255)

Yukarıdaki ayetlerden hangileri tevhit kavramı ile doğrudan ilişkilidir?

- A) I ve II
 B) II ve IV
 C) III ve VI
 D) IV ve V
 E) V ve VI
11. Öğretmen, öğrencilerine İslam'ın iman esaslarıyla ilgili bir sınıflandırma tablosu hazırlatmıştır. Öğrenciler, her bir iman esası başlığının altına o konuyla ilgili ayetleri yazmıştır.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi yapılan sınıflandırmada yer almaz?

- A) "Sizi bir çamurdan yaratan, sonra ölüm zamanını takdir eden ancak O'dur. Bir de O'nun katında muayyen bir ecel (kıyamet günü) vardır. Siz hâlâ şüphe ediyorsunuz." (Enam 6/2)
 B) "(Allah'ın emirlerini) onlara iyice açıklasın diye her peygamberi yalnız kendi kavminin diliyle gönderdik..." (İbrahim 14/4)
 C) "Eğer insanlar büyüklük tasarlarsa (bilsinler ki) Rabbinin yanında bulunan (melekler) hiç usanmadan, gece gündüz O'nu tespih ederler." (Fussilet 41/38)
 D) "O, sana Kitab'ı hak ve kendisinden öncekileri doğrulayıcı olarak indirdi. O, daha önce Tevrat'ı ve İncil'i insanlar için birer hidayet olarak indirmişti..." (Al-i İmran 3/3-4)
 E) "Ey iman edenler! Mallarınızı aranızda haksızlıkla yemeyin ancak karşılıklı rızânıza dayanan ticaret böyle değildir ve kendinizi öldürmeyin. Şüphesiz Allah size karşı çok merhametlidir." (Nisa 4/29)

12. **Aşağıdaki ayetlerden hangisinde iman esasları en kapsamlı şekilde vurgulanmıştır?**

- A) "Allah, kendisinden başka hiçbir ilah bulunmayandır. Diridir, kayyumdur. O, sana Kitab'ı hak ve kendisinden öncekileri doğrulayıcı olarak indirdi. O, daha önce Tevrat'ı ve İncil'i insanlar için birer hidayet olarak indirmişti..." (Al-i İmran 3/2-4)
 B) "Andolsun, Musa'ya Kitabı (Tevrat'ı) verdik. Ondan sonra ardarda peygamberler gönderdik. Meryemoğlu İsa'ya mucizeler verdik..." (Bakara 2/87)
 C) "Peygamber, Rabbinden kendisine indirilene iman etti, müminler de (iman ettiler). Her biri; Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine iman ettiler ve şöyle dediler: 'O'nun peygamberlerinden hiçbirini (diğerinden) ayırt etmeyiz.' Şöyle de dediler: 'İşittik ve itaat ettik. Ey Rabbimiz! Senden bağışlanma dileriz. Sonunda dönüş yalnız sanadır.'" (Bakara 2/285)
 D) "Sana indirilene ve senden önce indirilene iman ederler ve ahirete de onlar kesin olarak inanırlar." (Bakara 2/4)
 E) "Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, Peygamber'e itaat edin. İşlerinizi boşa çıkarmayın." (Muhammed 47/33)

13. İslâm'a göre Allah (cc), insan ve âlem arasındaki ilişki sürekli ve aktiftir. Allah (cc), her an âleme müdahildir. İnsanın değeri ise Allah'a (cc) karşı takındığı tavırla belirlenmektedir. Allah (cc), peygamberler ve kitaplar aracılığıyla insanlarla sürekli bir iletişim halinde olup, onların hayatına emir ve yasaklarıyla yön verir. Bu bağlamda, inanç, insanın dünya ve ahiret mutluluğunu kazanmasına yardımcı olur. Ona aşırılıklardan uzak, mutedil bir yol sunar.

İnanç, bireyin yaşamına anlam kazandırmakta, zorluklar karşısında ona dayanak sağlamaktadır. İman eden insan, Allah'ın (cc) varlığını hatırlayarak, bela ve musibetlere karşı direnç gösterir ve bu sayede hayatın her alanında daha güçlü bir duruş sergiler. Aynı zamanda, inanç kişinin sorumluluklarını belirleyen bir yapı taşır ve dünya hayatında uyması gereken kurallar çerçevesinde özdenetim mekanizmasını oluşturur.

Bu metinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İnançlı insan davranışlarında ölçülüdür.
 - B) İman insanın ebedi saadete erişmesine vesile olur.
 - C) İnsanların anlamlı bir hayat sürmesinin inancıyla ilgisi vardır.
 - D) İslam, Allah ile insan ilişkisinin ahirette başlayacağını söyler.
 - E) İmanlı insan karşılaştığı problemleri sahip olduğu inanç sayesinde daha kolay aşar.
14. İnsan, akıl sahibi bir varlık olarak varoluşunu ve hayatın amacını sorgulayan bir yapıya sahiptir. Tarih boyunca insanların "Ben kimim?", "Yaşamın amacı nedir?" gibi temel sorulara yanıt aradığı belirtilir. Bu arayışı, kişiyi hayatta kalmaya ve olumlu bir yaşam sürdürmeye motive eden temel unsurlardan biridir. Dini inanç, bu arayışta merkezi bir rol oynar; zira insan, kendisine yüklenen sorumluluklar çerçevesinde dünya ve ahiret saadetini kazanma gayreti içerisine girer. Ayrıca, modern toplumlarda insanların anlam boşluğuna düştüğü ve bu durumun olumsuz sonuçlar doğurduğu ifade edilir. Anlam arayışı, insanın manevi tatmini ve psikolojik sağlığı açısından kritik öneme sahiptir. Din, bu arayışa cevap sunarak, kişinin yaşamını anlamlandırmasına ve dünya hayatındaki sorumluluklarını yerine getirmesine yardımcı olur. İslami perspektifte, hayatın anlamı Allah'a olan bağlılık ve O'nun emirlerine göre yaşamakla şekillenir.

Bu metinden hareketle ulaşılabilir en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan akıl sahibi oluşuyla diğer varlıklardan farklılaşmaktadır.
- B) İnsanın dünya ve ahiret mutluluğunu kazanması inançla mümkün olur.
- C) İman insanın anlam arayışına cevap vererek ruh sağlığına katkıda bulunur.
- D) İnanç günlük hayatta insanın yerine getirmesi gereken sorumlulukları belirler.
- E) Psikolojik sağlığın yerinde olmasında kişinin inançlı olmasının da etkisi vardır.

15. • “Allah’a ve ahiret gününe iman eden kişi misafirine ikram etsin. Allah’a ve ahiret gününe iman eden kişi komşusunu rahatsız etmesin. Allah’a ve ahiret gününe iman eden kişi ya hayır söylesin ya da sussun.” (Ebu Davud, “Edeb”, 122-123)
- “Müslüman, dilinden ve elinden diğer Müslümanların güvende olduğu kimsedir...” (Buhari, “İman”, 4; Müslim, “İman”, 65)
- “Mümin cana yakındır. (İnsanlarla) yakınlık kurmayan ve kendisiyle yakınlık kurulamayan kimsede hayır yoktur.” (Ahmed bin Hanbel, *el-Müsned*, 2/400)
- “Kim cehennemden uzaklaştırılıp cennete girmek isterse Allah’a ve ahirete inanırken ölüm kendisine erişsin. İnsanların kendisine nasıl davranmalarını istiyorsa o da onlara öyle davransın.” (Müslim, “İmare”, 46)
- “Müslümanın Müslüman üzerindeki hakkı beştir: Selamı almak, hastayı ziyaret etmek, cenazeye katılmak, davete icabet etmek ve aksırana Allah’tan rahmet dilemek.” (Buhari, “Cenaiz”, 2)
- “Küçüğümüze merhamet etmeyen, büyüğümüze saygı göstermeyen ve iyiliği emredip kötülükten sakındırmayan bizden değildir.” (Tirmizi, “Birr”, 15)

Bu hadislerle göre aşağıdakilerden hangisi inançlı bir insanın yapabileceği davranışlardan biri değildir?

- A) Komşularıyla iyi ilişkiler içerisinde olur.
- B) Kalbinde kötü duyguların yer edinmesine fırsat vermez.
- C) Yaptıkları ve söyledikleriyle diğer insanlara zarar vermez.
- D) Çevresindeki insanların zor zamanlarında onların yanında olur.
- E) İyi davranışlarda bulunmaya çalışır, diğer insanların yaptıklarıyla ilgilenmez.

16. **İmanın bireye ve topluma kazandırdıklarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) İman, kişinin ahlakını güzelleştirir.
- B) İyi bir kul olmak, iyi bir insan olmayı gerektirir.
- C) İman eden insanlar ahlak konusunda kusursuzluğa erişir.
- D) İman, güzel davranışları geçicilikten kurtarıp sürekliliğe ulaştırır.
- E) Allah’a (cc) iman eden insan, dünya ve ahiret mutluluğuna ulaşmayı hedefler.

17. **Aşağıdakilerden hangisi iman etmenin bireysel yönüyle ilgilidir?**

- A) İman birlik, düzen ve istikrarı sağlar.
- B) Allah’a (cc) inanmak kişiyi çevresine karşı cömert kılar.
- C) Allah’a (cc) ve ahiret gününe inanmak, insanın gelecek kaygısını azaltır.
- D) Allah’a (cc) iman, insanın sahip olduğu imkânları başkalarının yararına sunmasını sağlar.
- E) Kişinin, ihtiyacı olan insanlara yardım etmesi imanının gereğidir.

18. Aşağıdaki hadislerden hangisi ibadetlerin toplumsal yönüyle doğrudan ilgili değildir?

- A) “Müslüman, dilinden ve elinden diğer Müslümanların güvende olduğu kimsedir...” (Buhari, “İman”, 4; Müslim, “İman”, 65)
- B) “Birbirinize nefret ve düşmanlık beslemeyin. Birbirinize haset etmeyin, birbirinize sırt çevirmeyin. Ey Allah’ın kulları, kardeş olun!” (Buhari, “Edeb”, 57)
- C) “Küçüğümüze merhamet etmeyen, büyüğümüze saygı göstermeyen ve iyiliği emredip kötülükten sakındırmayan bizden değildir.” (Tirmizi, “Birr”, 15)
- D) “Allah ancak samimiyetle sadece kendisi için ve rızası gözetilerek yapılan ameli kabul eder.” (Nesai, “Cihat”, 24)
- E) “Allah’a ve ahiret gününe iman eden kişi misafirine ikram etsin. Allah’a ve ahiret gününe iman eden kişi komşusunu rahatsız etmesin.” (Ebu Davud, “Edeb”, 122-123)

- 19.** Bakara suresinin 177. ayetinde geçen “iyilik” kavramı, “birr” kelimesiyle ifade edilir. Ayette “iyilik ve erdemlilik” olarak tercüme edilen birr kelimesi, Kur’an-ı Kerim’in birçok ayetinde geçmektedir. Birr, sözlükte “iyilik ve hayrın her çeşidi; ihsan, zekât, yardım, lütuf, güzel geçinme, olgunluk ve doğruluk” anlamlarına gelir. Hz. Peygamber “Birr, ahlak güzelliğidir.” (Müslim, “Birr”, 14) buyurarak bu kavramın ahlaki erdemlerin hepsini ihtiva ettiğini belirtir.

Bu metinde aşağıdaki yargılardan hangisine değilmemiştir?

- A) Ayette geçen “birr” kelimesi “iyilik” anlamına gelmektedir.
 - B) Birr kelimesi sözlükte “hayrın her çeşidi” olarak tanımlanmıştır.
 - C) Ayette iyilik eden kimseler cennetle müjdelenmiştir.
 - D) Hz. Muhammed (sav), birr kavramının ahlak güzelliği olduğunu söylemiştir.
 - E) Birr, bütün ahlaki davranışları kapsayan bir kavramdır.
- 20.** “İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı tarafına çevirmeniz değildir. Asıl iyilik o kimsenin yaptığıdır ki Allah’a, ahiret gününe, meleklerle, kitaplara, peygamberlere inanır. (Allah’ın rızasını gözeterek) yakınlarla, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, isteyenlere ve kölelere sevdiği maldan harcar, namaz kılar, zekât verir. Antlaşma yaptığı zaman sözlerini tutar; sıkıntı, hastalık ve savaş zamanlarında sabreder. İşte doğru olanlar, bu vasıfları taşıyanlardır. Müttakiler ancak onlardır!” (Bakara 2/177)

Aşağıdakilerden hangisi ayette belirtilen davranışlardan biri değildir?

- A) İman esaslarını kabul etmek
- B) Namaz kılmak
- C) Verilen sözde durmak
- D) İhtiyaç sahiplerine yardım etmek
- E) Hastaları ziyaret etmek

21. “İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı tarafına çevirmeniz değildir. Asıl iyilik o kimsenin yaptığıdır ki Allah’a, ahiret gününe, meleklerle, kitaplara, peygamberlere inanır. (Allah’ın rızasını gözeterek) yakınlarla, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, isteyenlere ve kölelere sevdiği maldan harcar, namaz kılar, zekât verir. Antlaşma yaptığı zaman sözlerini tutar; sıkıntı, hastalık ve savaş zamanlarında sabreder. İşte doğru olanlar, bu vasıfları taşıyanlardır. Müttakiler ancak onlardır!” (Bakara 2/177)

- I. “Müslüman, dilinden ve elinden diğer Müslümanların güvende olduğu kimsedir...” (Buhari, “İman”, 4)
- II. “Küçüğümüze merhamet etmeyen, büyüğümüze saygı göstermeyen ve iyiliği emredip kötülükten sakındırmayan bizden değildir.” (Tirmizi, “Birr”, 15)
- III. “Allah’a şirk koşmadan ibadet etmeye devam et, namazı kıl, zekâtı ver...” (Ahmet bin Hanbel, *el-Müsned*, 6/384)
- IV. “Bu dünya malı göz alıcı ve tatlıdır. Ne mutlu sahip olduğu maldan yoksullara, yetimlere ve yolda kalmışlara verenlere!..” (Buhari, “Zekât”, 50)

hadislerinden hangileriyle konu bakımından ilişkilendirilebilir?

- A) I, II, III
- B) I, II, IV
- C) I, III, IV
- D) II, III, IV
- E) I, II, III, IV

2. Ünite : Allah-İnsan İlişkisi

Cevap Anahtarı

Ölçme ve Değerlendirme

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
D	C	B	D	B	C	D	D	B	C	E	C	D	C	E	C	C	D	C	E	C

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

9. Sınıf Etkinlik Kitabı

3. ÜNİTE

İslam'da İbadetler

- 3.1. İslam'da İbadetin Kapsamı
- 3.2. İslam'da Temel İbadetler
- 3.3. İnsan ve İbadet
- 3.4. Kur'an'dan Mesajlar

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Etkinlik

3.1

Adı	Temel Kaynaklar
Amaç	İslam'da ibadet ve ibadetin temel ilkeleri hakkında bilgiye ulaşmak için kullanacağı kaynakları araştırabilme
Beceri	Bilgi toplama, bilgi okuryazarlığı

20 dk.

Yönerge

1. İslam'da ibadet ve ibadetin temel ilkeleri hakkında bilgiye ulaşmak için kullanacağınız kaynakları araştırınız ve aşağıdaki tabloya yazınız.
2. Belirlediğiniz kaynakları kısaca tanımlayınız.
3. Belirlediğiniz kaynakların İslam'da ibadet ve ibadetin temel ilkeleri hakkında bilgi edinmek için önemi nedir? Tabloya yazınız.

İslam'da İbadet ve İbadetin Temel İlkeleri Hakkında Bilgiye Ulaşmak İçin Kullanacağım Kaynaklar		
1.	2.	3.
Kaynak Hakkında Bilgi	Kaynak Hakkında Bilgi	Kaynak Hakkında Bilgi
Önemi	Önemi	Önemi

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. İslam'da ibadet ve ibadetin temel ilkeleri hakkında bilgiye ulaşmak için kullandığım kaynakları araştırdım.			
2. Yazdığım kaynaklar hakkında bilgi verdim.			
3. Yazdığım kaynakların İslam'da ibadet ve ibadetin temel ilkeleri hakkında bilgi edinmek için önemini açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Etkinlik

3.2

Adı	Kulluğun Gereği: İbadet
Amaç	İslam'da ibadet ve ibadetin temel ilkeleri hakkında bilgi toplayabilme
Beceri	Bilgi toplama, bilgi okuryazarlığı

30 dk.

Yönerge

1. <https://hadislerleislam.diyaret.gov.tr/sayfa.php?CILT=2&SAYFA=23> genel ağ adresinden ulaştığınız 23-33 sayfaları arasındaki metni okuyunuz.

2. Metinde gördüğünüz ibadet örneklerini yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Metne göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- İnsan neden ibadet etmelidir?

.....

.....

.....

.....

- İbadet ederken nelere dikkat etmek gerekir?

.....

.....

.....

.....

4. Metinde dikkatinizi çeken üç hadisi yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Metni okudum.			
2. Metinde gördüğüm ibadet örneklerini yazdım.			
3. Metinde dikkatimi çeken üç hadisi yazdım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Etkinlik

3.3

Adı	İbadet ve İbadetlerin İlkeleri
Amaç	Kaynakları kullanarak İslam'da ibadet ve ibadetin temel ilkelerine dair bilgi toplayabilme
Beceri	Bilgi toplama

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki tabloda verilen ayet ve hadisleri okuyunuz. Ayet ve hadislerde bahsedilen ibadeti ve/veya ibadet ilkesini belirleyerek tablodaki ilgili alanlara yazınız.

Ayet ve Hadisler	İbadet / Salih Amel	İlke
1. “Namazlara ve orta namaza devam edin. Allah’a gönülden boyun eğerek namaza durun.” (Bakara 2/238)		
2. “Onlar; namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren kimselerdir. Onlar ahi-rete de kesin olarak inanırlar.” (Lokman 31/4)		
3. “(Mallarınızı) Allah yolunda harcayın. Kendi kendinizi tehlikeye atmayın. İyilik edin. Şüphesiz Allah iyilik edenleri sever.” (Bakara 2/195)		
4. “(Resulüm!) Şüphesiz ki kitabı sana hak olarak indirdik. O hâlde sen de dini Allah’a has kılarak (ihlas ile) kulluk et.” (Zümer 39/2)		
5. “O hâlde siz beni anın, ben de sizi anayım. Bana şükredin ve sakın nimetlerime nankörlük etmeyin.” (Bakara 2/152)		
6. “... Beni namaz kılarken nasıl gördüyseniz siz de aynı şekilde kılın. Namaz vakti geldiğinde içinizden biri ezan okusun ve en büyüğünüz de size imam olsun!” (Buhari, “Ezan”, 18)		
7. “... Allah katında amellerin en sevimlisi, az da olsa devamlı olanıdır.” (Ebu Davud, “Tatavvu”, 27)		
8. “Allah’a şirk koşmadan ibadete devam et, farz namazı kıl, zekâtı ver, ramazan orucunu tut, insanların sana davranmasını istediğin şekilde onlara davran, insanların sana davranmasını istemediğin şekilde onlara davranmayı terk et!” (Ahmed bin Hanbel, <i>el-Müsneid</i> 6/384)		
9. “Orta yolu tutunuz, amellerinizi mükemmelleştirmeye ve Allah’a yakın olmaya gayret ediniz.” (Buhari, “Rikak”, 18)		
10. “... Güzel söz ve namaza giderken atılan her adım sadakadır. Yol göstermek sadakadır.” (Buhari, “Cihad”, 72)		

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayet ve hadisleri dikkatli bir şekilde okudum.			
2. Ayet ve hadislerde bahsedilen ibadeti ve/veya ibadet ilkesini tespit ettim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Etkinlik

3.4

Adı	Kitap İnceliyorum
Amaç	İslam'da ibadet ve ibadetin temel ilkeleri hakkında bilgi toplayabilme
Beceri	Bilgi toplama, bilgi okuryazarlığı, iş birliği

1 hafta 30 dk.

Ön Hazırlık

1. https://www2.diyaret.gov.tr/DiniYay%C4%B1nlarGenelMudurlugu/WebKutuphanesi/cocukkitaplari/ibadetlerimi_og.pdf genel ağ bağlantısındaki kitabın ibadetlerle ilgili bölümlerini (namaz, oruç,hac,zekat) incelemek üzere gruplara ayırınız.
2. Her grubun inceleyeceği ibadeti ve bu ibadetin tanıtıldığı bölümü belirleyiniz.
3. Grubunuza inceleyeceğiniz bölümden hareketle bir isim veriniz.
4. İncelediğiniz bölümde ibadet ve ibadetlerin temel ilkeleri hakkında bilgiler sunulurken hangi kaynakların (ayet, hadis) kullanıldığını tespit ederek ön hazırlığınızı tamamlayınız.

Yönerge

1. Aşağıdaki tabloyu birlikte doldurunuz.

Grup ismi
İncelenen ibadet
İncelenen ibadetle ilgili ilkeler
İncelenen ibadetle ilgili ayetler
İncelenen ibadetle ilgili hadisler

2. İncelediğiniz bölümle ilgili hazırladığınız tabloyu belirleyeceğiniz grup sözcüsü aracılığıyla tüm sınıfla paylaşınız.

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Etkinlikte istenen ön hazırlığı tamamladım.			
2. İbadet ve ibadetlerin temel ilkeleri hakkında hangi kaynakların kullanıldığını tablodaki ilgili bölüme yazılmasına katkı sağladım.			
3. Grup üyeleriyle uyumlu bir çalışma sergiledim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Etkinlik

3.5

Adı	Şiir Çözümlüyorum
Amaç	Kaynakları kullanarak İslam'da ibadet ve ibadetin temel ilkelerine dair bilgi toplayabilme
Beceri	Bilgi toplama

25 dk.

Yönerge

Aşağıdaki şiiri okuyarak her bir dörtlükte nelerin ibadet kapsamında değerlendirildiğini dörtlüğün karşısına yazınız.

Şiir	İbadet
Küçük bir tebessüm, içten bir selam, Dosta hatır soran, bir iki kelam, Kısaca diyor ki insana İslam; İhlasla yaptığın her şey ibadet...	
Gönül buzlarını sevgiyle delmek, Meleklerle insanın farkını bilmek, Kulda kusur varsa affedip silmek, Kırılmış bir kalbe girmek ibadet...	
"Neme lazım" sözü korkuya perde. Hiçbir zaman deva olmadı, derde. Zorbanın hükümdar olduğu yerde, Mazlum hesabını sormak ibadet...	
Bir rüya tokluğu dünyalık sefa. Gör ki ne cananda ne canda vefa. O dost pınarından günde beş defa, Secde şerbetini içmek ibadet...	
İftar saatinde paslı dillerle, Sağnak dualardan kopan sellerle, Yedi kat semayı delen ellerle, Sabır sofrasını açmak ibadet...	
Hâk aşkıyla doruklara çıkıp da Beytullah'a kalp gözüyle bakıp da Gönül tüllerinden kanat takıp da O çorak çöllere uçmak ibadet...	

Servet, şöhret, makam, nişan ve unvan; Hepsi bu dünyada birer imtihan. Tut ki alkışlarla dolsa da cihan, Gurur ve kibirden kaçmak ibadet...	
Biliyorsa eğer, göz bakmasını Bir ziyafet görür, çorba tasını. Dünya sofrasının her lokmasını, Nimet bilinciyle tatmak ibadet...	
O, saba makamı tiz perdelerden, Çağlayıp inerken minarelerden, Yağarken sabahın nuru seherden, Yorganı fırlatıp atmak ibadet...	
Bir görünmez kaza olsa da neden, Hasta yatağında kıvransa beden, Mevlâ'dan gelene isyan etmeden, Sancılara sabır katmak ibadet...	
Ahlâkın güzeli Rabbin nimeti, Kusur gizleyene açar cenneti. Ta mezara kadar, dost emaneti, Sırları kumadan yutmak ibadet...	
Ticareti, yol seçip de giderken Kâr ve zarar hesapları güderken Hele bir işçiye ücret öderken Vicdanla baş başa kalmak ibadet...	
Sevgi; sabundur, gönül kirinin. Rahmet bedeli var, her özverinin. Hele bu dünyadan giden birinin, Varsa kul borcunu silmek ibadet...	
Cengiz Numanoğlu, <i>Şuûr</i> (İstanbul: Sahaflar Kitap Sarayı, 2011), 47-52. (Şiirden konuyla ilgili dörtlükler alınmış ve imla düzeltmeleri yapılmıştır.)	

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen şiiri okudum.			
2. Dörtlüklerin işaret ettiği ibadetleri tespit ederek yazdım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Şemada verilen ayetleri inceledim.			
2. Ayetlerin işaret ettiği ibadetlerin temel ilkeleriyle ilgili kavramları belirledim.			
3. Belirlediğim kavramları tanımladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Etkinlik

3.7

Adı	Fotoğrafı Anlat
Amaç	Sınıflandırma ölçütlerine göre İslam'da temel ibadetleri ayırt edebilme
Beceri	Sınıflandırma

30 dk.

Yönerge

- Aşağıda İslam'ın temel ibadetleriyle ilgili görseller verilmiştir. Görsellerden yola çıkarak soruları cevaplayınız.
- İslam'ın temel ibadetleriyle ilgili KUR'AN-I KERİM I 1. Sayfa I Fâtiha Sûresi I Meal - Diyanet İşleri Başkanlığı genel ağ bağlantısını inceleyerek ayet örneği veriniz.

- Görselin hangi ibadetle ilgili olduğunu belirleyiniz ve belirlediğiniz ibadet hakkında bilgilerinizi özetleyiniz.

.....

.....

.....

.....

- Belirlediğiniz ibadetle ilgili bir ayet yazınız.

.....

.....

.....

- Belirlediğiniz ibadetin hükmü nedir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

▲ Görsel 3.1

- Görselin hangi ibadetle ilgili olduğunu belirleyiniz ve belirlediğiniz ibadet hakkında bilgilerinizi özetleyiniz.

.....

.....

.....

.....

- Belirlediğiniz ibadetle ilgili bir ayet yazınız.

.....

.....

.....

.....

- Belirlediğiniz ibadetin hükmü nedir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

▲ Görsel 3.2

1. Görselin hangi ibadetle ilgili olduğunu belirleyiniz ve belirlediğiniz ibadet hakkında bilgilerinizi özetleyiniz.

.....

.....

.....

.....

2. Belirlediğiniz ibadetle ilgili bir ayet yazınız.

.....

.....

.....

3. Belirlediğiniz ibadetin hükmü nedir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

▲ Görsel 3.3

1. Görselin hangi ibadetle ilgili olduğunu belirleyiniz ve belirlediğiniz ibadet hakkında bilgilerinizi özetleyiniz.

.....

.....

.....

.....

2. Belirlediğiniz ibadetle ilgili bir ayet yazınız.

.....

.....

.....

3. Belirlediğiniz ibadetin hükmü nedir? Açıklayınız.

.....

.....

▲ Görsel 3.4

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen görselleri dikkatlice inceledim.			
2. Görsellerin ilgili olduğu ibadetleri belirledim.			
3. Görsellerin ilgili olduğu ibadetleri açıkladım.			
4. İbadetlerle ilgili verilen genel ağ adresinden bir ayet örneği buldum.			
5. İbadetlerin hükmünü açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Etkinlik

3.8

Adı	İşaretleyim
Amaç	İslam'da temel ibadetleri tasnif edebilme
Beceri	Sınıflandırma, iş birliği

20 dk.

Yönerge

- Aşağıdaki tabloda İslam'ın temel ibadetleri verilmiştir. Verilen ibadetlerin niteliklerini örnekteki gibi tabloda işaretleyiniz.
- Aşağıda verilen ayet ve hadislerin künyelerini tabloda ilgili olduğunu düşündüğünüz ibadetlerin karşısındaki son sütuna yazınız.
 - “... Şüphe yok ki namaz, müminler üzerine vakitleri belli olarak yazılmış bir ödevdir.” (Nisa 4/103)
 - “Allah, zekâtı ancak mallarınızın kalan kısmını temizlemek için farz kıldı...” (Ebu Davud, “Zekât”, 32)
 - “Ey iman edenler! Namaz kılmaya kalkacağınız zaman yüzlerinizi, dirseklere kadar ellerinizi yıkayın; başlarınızı mesh edin, ayaklarınızı da topuk kemiklerine kadar yıkayın...” (Maide 5/6)
 - “Ey iman edenler! Sizden öncekilerin üzerine yazıldığı gibi sakınasınız diye sizin üzerinize de sayılı günlerde oruç yazıldı.” (Bakara 2/183)
 - “Hz. Peygamber’e, “Amellerin en faziletlisi hangisidir?” diye sorulunca o, “Vaktinde kılınan namazdır.” cevabını vermiştir.” (Buhari, “Tevhit”, 48)
 - “Yüce Allah, Ramazan ayında oruç tutmayı size farz kıldı. Ramazan gecelerini namazla geçirmek de benim sünnetimdir. Kim inanarak ve (sevabını yalnızca Allah’tan) umarak Ramazan ayında oruç tutup, geceleri de namaz (teravih) kılsa, annesinden doğduğu günkü gibi günahlarından arınmış olur.” (Nesai, “Sıyam”, 40)
 - “O hâlde, Rabbin için namaz kıl, kurban kes.” (Kevser 108/2)
 - “Peygamberimiz, ‘Aşure günü orucunun, bir önceki yılın günahlarına kefarete olmasını Allah’tan ümit ediyorum.’ diyerek Aşure orucu tutmaya teşvik etmiştir.” (Tirmizi, “Savm”, 48)
 - “İnsanları hacca çağır, yürüyerek veya binekler üstünde uzak yollardan sana gelsinler.” (Hac 22/27)
 - “... Gitmeye gücü yetenin o evi (Kâbe’yi) ziyaret etmesi, Allah’ın insanlar üzerinde bir hakkıdır...” (Al-i İmran 3/97)

	Farz	Vacip	Sünnet	Mendup	Mal ile yapılan ibadetler	Beden ile yapılan ibadetler	Hem mal hem beden ile yapılan ibadetler	İlgili ayet ve/veya hadis künyesi
Nafile Oruç			X			X		(Tirmizi, “Savm”, 48)
Teravih namazı								
Kurban kesmek								
Beş vakit namaz								
Umre								
Temizlik / Abdest								
Zekât								
Hac								
Ramazan Orucu								

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. İslam'da yer alan temel ibadetleri hükümlerine göre gruplandırımdı.			
2. İslam'da yer alan temel ibadetleri yapılaş şekillerine göre gruplandırımdı.			
3. İbadetlerin ilgili olduğu ayet ve hadisleri belirledim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Etkinlik

3.9

Adı	Röportaj Yapalım
Amaç	İslam'da temel ibadetleri sınıflandırabilme
Beceri	Sınıflandırma

1 hafta 30 dk.

Ön Hazırlık

1. İslam'ın temel ibadetleri olan namaz, hac, oruç, zekât ve kurbanla ilgili konular belirleyiniz.
2. Sınıfı temel ibadetlerin sayısına göre gruplara ayırınız.
3. Her grup için seçilen ibadetin özelliklerini kapsayacak bir konu belirleyiniz.
4. Grubunuz için belirlenen konuyu İslam'ın temel kaynaklarından araştırınız.
5. Belirlenen konuda grup olarak büyüklerinizle röportaj yapınız.
6. Aşağıdaki çerçevede röportajın sorularını belirleyiniz.
 - X ibadeti hakkında genel bir bilgi verebilir misiniz?
 - X ibadetine bir örnek verebilir misiniz?
 - Mal ve beden ile yapılan ibadetler nelerdir?

Yönerge

1. Yaptığınız röportajla ilgili kısa bir değerlendirme yazısı hazırlayınız.
2. Yapılan röportajı ve değerlendirme yazılarını sınıfta paylaşınız.

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Grup arkadaşlarımla uyumlu çalıştım.			
2. Grupta verilen görevleri yerine getirdim.			
3. Röportaj soruları belirlenirken katkı sağladım.			
4. İslam'ın temel ibadetlerinin neler olduğunu kavradım.			
5. İslam'ın temel ibadetlerini yapılaş şekillerine göre sınıflandırdım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Etkinlik

3.10

Adı	İbadetlerin Sınıflandırılması
Amaç	İslam'da temel ibadetleri tasnif edebilme
Beceri	Sınıflandırma

20 dk.

Yönerge

1. Aşağıdaki ibadetleri yapılaş şekilleri ve hükümlerine göre tablodaki uygun boşluklara yazınız. Her bir kutuya birden fazla ibadet yazabilirsiniz.

*Zekât, ramazan orucu, bayram namazı, fitre, vakit namazları, kurban, umre
sadaka, selamlaşmak, hac, gülümsemek, vitir namazı*

	Farz	Vacip	Sünnet
Mal ile Yapılan İbadetler			
Beden ile Yapılan İbadetler			
Hem Mal hem Beden ile Yapılan İbadetler			

2. Aşağıdaki ayet ve hadiste ismi geçen ibadetlerin sınıflandırmasını yapınız.

- “Namazı kılın, zekâtı verin, rükû edenlerle beraber rükû edin.” (Bakara 2/43)
- “İslam beş esas üzerine kurulmuştur: Allah’tan başka ilah olmadığına ve Muhammed’in Allah’ın Resulü olduğuna şahitlik etmek, namazı dosdoğru kılmak, zekât vermek, haccetmek ve ramazan orucunu tutmak.” (Müslim, “İman”, 21)

İbadetler	Hükmüne Göre	Yapılış Şekline Göre
.....		
.....		
.....		
.....		

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. İbadetleri yapılış şekilleri ve hükümlerine göre uygun boşluklara yazdım.			
2. Ayet ve hadiste ismi geçen ibadetlerin sınıflandırmasını yaptım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Etkinlik

3.11

Adı	Ayet ve Hadislerdeki İbadet Kavramlarının İncelenmesi
Amaç	Sınıflandırma ölçütlerine göre İslam'da temel ibadetleri ayırt edebilme
Beceri	Sınıflandırma

Ⓢ 25 dk.

Yönerge

Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliği tamamlayınız.

1. Aşağıdaki ayet ve hadisleri dikkatlice okuyunuz.

- “**Namazı** kılın, zekâtı verin, **rükû** edenlerle beraber rükû edin.” (Bakara 2/43)
- “Ey iman edenler! Allah’a karşı gelmekten sakınmanız için **oruç**, sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı.” (Bakara 2/183)
- “Cennetin anahtarı namaz, namazın anahtarıysa **abdesttir**.” (Tirmizi, “Taharet”, 1; Ahmed bin Hanbel, *el-Müsned*, 3/341)
- “Haccı da **umreyi** de Allah için tamamlayın...” (Bakara 2/196)
- “... Bineğine binmek isteyen kişiye yardım etmek veya eşyasını bineğine yüklemek **sadaka**dır. Güzel söz ve namaza giderken atılan her adım sadakadır. Yol göstermek sadakadır.” (Buhari, “Cihad”, 72)
- “**Dua**, ibadetin özüdür.” (Tirmizi, “Deavat”, 1)
- “Rabbini **zikreden** kimseyle zikretmeyen kimsenin misali diriyle ölünün misali gibidir.” (Buhari, “Deavat”, 66)
- “**Sahura** kalkın çünkü sahurda bereket vardır.” (Müslim, “Sıyam”, 45)
- “Kim inanarak ve karşılığını Allah’tan bekleyerek **ramazan orucunu** tutarsa geçmiş günahları bağışlanır.” (Buhari, “İman”, 28)
- “Ey insanlar! **Hac** size farz kılındı, haccedin!” (Müslim, “Hac”, 412)
- “... Farz namazdan sonra en faziletli namaz gece **namazıdır**.” (Müslim, “Sıyam”, 202)
- “... Öyleyse sizden **ramazan** ayını idrak edenler onda oruç tutsun...” (Bakara 2/185)
- “O hâlde, Rabbin için namaz kıl, **kurban** kes.” (Kevser 108/2)
- “**Zekât** vermek, maldan hiçbir şey eksiltmez...” (Müslim, “Birr”, 69)
- “Bir kimse özenerek ve güzelce **abdest** alır, ardından da namaz kılsa bu abdestle namaz arasında işlediği günahlar o namazı kılincaya kadar mutlaka bağışlanır.” (Buhari, “Vudu”, 24)
- “Her Müslümanın **sadaka** vermesi gerekir.” (Müslim, “Zekat”, 55)
- “... Yolculuğuna gücü yetenlerin **haccetmesi**, Allah’ın insanlar üzerinde bir hakkıdır...” (Al-i İmran 3/97)
- “**Oruç** bir kalkandır. Oruçlu, saygısızlık yapmasın, kötü konuşmasın...” (Buhari, “Savm”, 2)
- “Rabbin, sadece kendisine kulluk etmenizi ve **anne babanıza iyi davranmanızı** emretti...” (İsra 17/23)

2. Ayet ve hadislerde koyu yazılmış ifadelerin ilgili olduğu ibadet ve kavramları kendi cümlelerinizle açıklayınız.

[illegible]

3. Ayet ve hadislerde geçen ibadetleri hükmüne göre sınıflandırarak yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Ayet ve hadislerde geçen ibadetleri yapılış şekillerine göre sınıflandırarak yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayet ve hadisleri dikkatlice inceledim.			
2. Ayet ve hadislerde geçen ibadet ve kavramları açıkladım.			
3. Ayet ve hadislerde geçen ibadetleri hükmüne göre sınıflandırdım.			
4. Ayet ve hadislerde geçen ibadetleri yapılış şekline göre sınıflandırdım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Etkinlik

3.12

Adı	İbadet Haritası Oluşturma
Amaç	İslam'da temel ibadetleri sınıflandırabilme
Beceri	Sınıflandırma, iş birliği

30 dk.

Ön Hazırlık

- En az dört gruba ayrılınız.
- Her bir grup için ayrı zarflar oluşturunuz. Zarf sayısı kadar aşağıda tarif edildiği şekliyle kartlar hazırlayınız.
- İbadet haritası oluşturmak için kullanılacak kartlar üç farklı kategoridedir: **İbadetler, İbadetlerin Hükümleri ve İbadetlerin Yapılış Şekilleri.**
- Kartlarda yer alacak ibadet ve kavramlar şunlardır:
 - İbadetler:** namaz, oruç, hac, zekât, umre, sadaka, kurban, bayram namazı, misafirperverlik, fitre, gusül, teheccüt namazı, selamlaşmak, muharrem orucu, vitir namazı, abdest.
 - Hükümleri:** farz, vacip, sünnet.
 - Yapılış Şekilleri:** mal ile, beden ile, hem mal hem beden ile.
- Farklı kategorilere ait kartları farklı renklerde hazırlayınız. Her zarfta karışık şekilde ibadet ve kavramlara yer verilmelidir.

Yönerge

- Her bir gruba içinde farklı kategorilere ait kartların karışık bir şekilde yer aldığı birer adet zarf veriniz.
- Zarfların içindeki kartları boşaltınız. Her kategoriden en az birer kart seçerek bir "İbadet Haritası" oluşturunuz. Kartlardaki ibadetlerin hükmünü, yapılış şeklini ve etkilerini doğru bir şekilde eşleştiriniz.

İbadet Haritası Örneği

Zekât → Farz → Mal ile yapılan ibadet

- Kartlardaki eşleştirmeler doğrultusunda diğer gruplara sorulmak üzere ibadetlerle ilgili sorular hazırlayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

- Grup olarak oluşturduğunuz haritaları karşılaştırarak sınıf arkadaşlarınıza sununuz.
- Hazırladığınız soruları birbirinize sorarak değerlendirmelerinizi sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Grup olarak her kategoriden bir kart seçerek ibadet haritalarımızı oluşturduk.			
2. İbadetlerin hükmünü ve yapılış şekillerini doğru bir şekilde eşleştirdik.			
3. Kartlardaki eşleştirmeler doğrultusunda ibadetlerle ilgili sorular hazırladık.			
4. Hazırladığımız soruları diğer gruplara yönelterek sınıf arkadaşlarımızla düşüncelerimizi paylaştık.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Etkinlik

3.13

Adı	İbadet ve İnsan
Amaç	İnsan ve ibadet ilişkisini nesnel ve doğru bir şekilde ifade edebilme
Beceri	Yorumlama, sosyal farkındalık

20 dk.

Yönerge

A. Aşağıdaki kutucuklarda insan ve ibadet ilişkisi konusuyla ilgili açıklamalar bulunmaktadır. Soruları kutucuklardaki harfleri kullanarak cevaplayınız. Aynı kutucuğu birden fazla soru için kullanabilirsiniz.

a

İbadet, insanın Allah'a (cc) yakınlaşmasını sağlar. Kur'an'da geçen "... Kalpler ancak Allah'ı (cc) anmakla huzur bulur." (Ra'd 13/28) ayeti, ibadetin zihinsel ve ruhsal denge açısından önemli olduğunu vurgular. İbadet, insanın iç dünyasında denge ve huzuru yakalamasına yardımcı olur.

b

Namaz gibi düzenli ibadetler, kişiye disiplin ve düzen kazandırır. Gündelik yaşamın akışı içinde belirlenen vakitlerde yapılan ibadetler, dünya işlerinden bir süre uzaklaşmayı ve maneviyata yönelmeyi sağlar. Bu disiplin, bireyin hayatını daha planlı ve dengeli bir şekilde sürdürmesine yardımcı olur.

c

İbadetler, bireyi derin düşünmeye ve varlığın anlamını kavramaya yönlendirir. Tefekkür, kişinin Allah'ın (cc) yarattığı her şey üzerinde düşünmesini sağlayarak imanını kuvvetlendirir.

ç

Namazların cemaatle kılınması bireyleri ortak bir amaç etrafında toplar. Birlikte yapılan ibadetler, Müslümanlar arasında kardeşlik ve dostluk duygularını pekiştirir. Cemaat, manevi bir eğitim ortamı sağlayarak bireylerin olgunlaşmasına vesile olur.

d

Hac ibadeti, farklı milletlerden Müslümanların aynı amaç doğrultusunda bir araya geldikleri ibadettir. Hac, Müslümanlar arasında kardeşlik ve eşitlik bilincini güçlendirir. Aynı zamanda, dünya malının geçiciliğini bireylere hatırlatarak maneviyata yönelme fırsatı sunar.

e

Oruç, kişinin sabır ve öz disiplinini geliştirir. Ayrıca oruç, bireyin empati yapmasına ve toplumun ihtiyaç sahiplerine daha duyarlı olmasına imkân sağlar. Bu ibadet, şükür ve merhameti artırarak insanın ahlaki gelişimine katkıda bulunur.

f

İslam'da ibadetlerin toplumsal boyutu büyük önem taşır. Zekât ve kurban gibi ibadetler, yardımlaşma ve dayanışmayı artırarak zengin ile fakir arasında bir köprü kurar. Bu ibadetler toplum huzuruna katkı sağlar.

g

İbadetler insanın ahlakını geliştirir ve olgunlaştırır. Takva ve tevazu gibi erdemler, ibadet eden kişinin davranışlarına yön verir. Böylece ibadetler, insanın hem kendisine hem de çevresine karşı sorumluluklarını yerine getirmesini sağlar.

1. Hangileri ibadetlerin insan üzerindeki bireysel etkileri konusuyla ilgilidir?

.....

.....

2. Hangileri ibadetlerin toplumsal etkileri konusuyla ilgilidir?

.....

.....

3. Hangileri ibadetlerin insana kazandırdığı özellikler konusuyla ilgilidir?

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen açıklamaları dikkatlice okuyup anladım.			
2. İnsan ve ibadet ilişkisiyle ilgili çıkarımlar yaptım.			
3. İmanın bireye ve topluma kazandırdıkları ile ilgili ulaştığım çıkarımları değerlendirdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

3. Ünite: İslam’da İbadetler

Etkinlik

3.14

Adı	İbadet ve hayat
Amaç	İnsan ve ibadet ilişkisini kendi hayatı için anlamlı hâle getirebilme
Beceri	Yorumlama, sosyal farkındalık, kendine uyarlama (öz yansıtma)

25 dk.

Yönerge

Metni okuyunuz ve aşağıdaki soruları cevaplayınız.

İbadetler gösteriştense uzak, samimi bir şekilde, dünyaya ait bir menfaat beklemeden ve sadece Allah (cc) için yapılır. Bir ayette şöyle buyrulmaktadır: “Yazıklar olsun o namaz kılanlara ki onlar namazlarını ciddiye almazlar. Onlar (namazlarıyla) gösteriş yaparlar.” (Maun 107/4-6).

İnsanın Allah’a (cc) kul olma niteliği ve Allah’ın (cc) insana verdiği nimetler eşsiz ve sürekli. Kulluğun gereği olan ibadetlerde de devamlılık esastır. İslam’a göre insan, bülûğ çağına girdiği andan ölünceye kadar geçen süre içerisinde ibadetlerden sorumludur. “Ölüm gelinceye kadar Rabbinizle ibadet et.” (Hicr 15/99) ayeti de bu durumu ifade eder. Namaz, oruç gibi yapılması dinen zorunlu (farz) olan ibadetler ömür boyu devam etmektedir. Bunların dışında kalıp insanın kendi isteğine ve gönüllülük esasına bırakılan ve “nafile” denilen ibadetlerin de mümkün olduğunca belli bir süreklilik içerisinde eda edilmesi tavsiye edilmektedir. Hz. Peygamber: “Amellerin Allah’a (cc) en sevimli olanı az da olsa devamlı olanıdır.” (Müslim, “Müsaafirin”, 218) buyurmuştur.

İbadetlerde aşırılıktan ve ihmalden kaçınılması esastır. “Ey iman edenler! Allah’ın size helal kıldığı iyi ve temiz nimetleri (kendinize) haram etmeyin ve (Yüce Allah’ın koyduğu) sınırları aşmayın. Çünkü Allah, haddi aşanları sevmez.” (Maide 5/87) ayeti bu hususa işaret eder. Hz. Peygamber’in de bu konuda uyarıları vardır. Mesela, peş peşe iki gün hiçbir şey yemeden ve içmeden oruç tutmak, Hz. Peygamber tarafından yasaklanmıştır (bk. Buhari, “Sıyam”, 58). İbadetlerde aşırılık bir müddet sonra bıkkınlığı, ihmal ise gevşeklik ve ciddiyetsizliği beraberinde getirir. Hâlbuki kulluk noktasında prensip; severek, isteyerek ve manevi hazzını hissederek ibadeti devamlı yapmaktır. Bu da ancak dengeli bir ibadet hayatıyla gerçekleşir.

Hayatı anlamlandırma tecrübesi ile dinî yaşantı arasında yakın bir ilişki vardır. Bu nedenle ibadetlerle örülü bir dinî yaşantının, hayatı anlamlandırma çabasının en güçlü kaynaklarından birisi olduğu ifade edilebilir. Yapılan araştırmalara göre, ibadetlerini yerine getirmek suretiyle inancını yaşamaya çalışan bireylerin dindar olmayanlara göre daha kolay ve tutarlı bir şekilde hayatlarını anlamlandırabildikleri görülmektedir. Allah’ın (cc) huzuruna çıkma, her şeye gücü yeten, koruyup gözetken bir yaratıcıya yakın olma ve O’nunla irtibat kurma vasıtaları olan ibadetler sayesinde, bireylerin psikolojik durum ve davranışlarının olumlu yönde etkilendiği tespit edilmiştir.

Dindarlığın bilgi-ibadet boyutu ile psikolojik sağlığın anksiyete boyutu arasında anlamlı negatif ilişkinin varlığı tespit edilmiştir. Yani, dindarlığın bilgi-ibadet boyutunu yansıtan davranışlar arttıkça anksiyete belirtileri önemli biçimde azalmaktadır. Ayrıca dinin bilgi-ibadet boyutu ile depresif belirtiler arasında da olumsuz yönde anlamlı ilişki olduğu; saldırganlık, öfke, düşmanlık duyguları, kaygı bozukluğu gibi psikolojik rahatsızlığın alt boyutlarında anlamlı bir şekilde azalmanın gözlemlendiğini söylemek mümkündür.

Dinî hayatın imandan sonra vazgeçilmez unsuru olan ibadetler, insanın Allah’la (cc) arasındaki ilişkinin dış dünyaya yansıyan yönüdür. Aynı zamanda insanın toplumla ilişkilerini düzenlemesi açısından da önemlidir. Bazı ibadetlerin zaman ve mekân şartına bağlı olarak yerine getirilmesi, bireyin sosyalleşmeyi ve sosyal bütünlüğü sağlaması açısından önemlidir. Genelde ibadetler vesilesiyle bir araya gelen insanlar ortak tecrübeler geliştiren, aynı gaye ve idealleri paylaşan bir topluluk oluştururlar. Bireysel benliklerin yerine kolektif ruh hâkim duruma geçer. Birlik ve beraberlik şuuru fertler arasındaki ayrılıkları önemli ölçüde giderir, kardeşlik duygularını pekiştirir, kişiyi yalnızlık duygusundan kurtarır.

Kaynak url: <https://ansiklopedi.tubitak.gov.tr/ansiklopedi/ibadet>

Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç (ed.), Sosyal Bilimler Ansiklopedisi (Ankara: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, 2021), 2/187.

1. Metne göre ibadetlerin samimiyetle ve gösterişten uzak yapılmasının önemi nedir? Bu ilke kendi ibadet anlayışınıza nasıl yansır?

.....

.....

.....

2. İbadetlerde devamlılığın önemi metinde nasıl ifade edilmiştir? Bu sürekliliği kendi hayatınızda nasıl sağlayabilirsiniz?

.....

.....

.....

3. İbadetlerin psikolojik ve toplumsal etkilerini metne dayanarak açıklayınız. İbadetin sosyal hayattaki rolünü kendi çevrenizden örneklerle anlatınız?

.....

.....

.....

4. Dengeli bir ibadet hayatının topluma ve bireye katkıları nelerdir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen metni okudum.			
2. İbadetlerin samimi ve gösterişten uzak bir biçimde yapılmasının önemini açıkladım.			
3. İbadetlerde devamlılığın önemini açıkladım.			
4. İbadetlerin psikolojik ve toplumsal etkilerini açıkladım.			
5. Dengeli bir ibadet hayatının toplumsal ve bireysel katkılarını açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Etkinlik

3.15

Adı	İnsan – İbadet ilişkisi
Amaç	İnsan ve ibadet ilişkisini nesnel ve doğru bir şekilde ifade edebilme
Beceri	Yorumlama

15 dk.

Yönerge

A) Metni okuyarak aşağıdaki sorular cevaplayınız.

İbadet, Allah'a (cc) bağlılığı, saygıyı ve itaati gösteren bir davranıştır. İbadet hem bireysel hem de toplumsal olarak bir anlam ifade eder. İnsanların manevi huzura kavuşmalarına yardımcı olup ahlaki gelişimlerini destekler. İnanan insanın Allah'a (cc) yaklaşması ve onun rızasını kazanma amacı taşır. Bilimsel araştırmalar, düzenli ibadetin insanın psikolojik sağlığına olumlu katkılar sağladığını, stres ve kaygı düzeylerini azaltabildiğini ortaya koymaktadır. Bu şekilde ibadet, bireyin manevi dengesi ve ruh sağlığı için önemlidir. İbadet aynı zamanda toplumu bir araya getiren bir olgudur. Camiye gitmek, cemaatle birlikte ibadet veya dini bayramlarda yapılan toplu ibadetler, toplumun birlik ve dayanışma duygusunu güçlendirir. Bu açıdan ibadet, sosyal bağların kuvvetlenmesine ve toplumun değerlerinin korunmasına katkı sağlar.

İbadet, inanan insanların hayatlarında bir rehber işlevi görür. İbadetlerin anlamını bilen ve bu bilinçle hareket eden kişiler, ahlaki değerleri korumaya, adaletli olmaya ve başkalarına yardım etmeye çalışır. Bu da ibadetin hem birey hem de toplum açısından faydalı sonuçlar doğurmasını sağlar.

İbadetin bir diğer boyutu ise samimiyet ve sürekliliktir. İbadetler mekanik bir görev olmadığı için içtenlikle yapılması ve süreklilik arz etmesi, bu davranışın insan hayatındaki yerini daha anlamlı hale getirir. Kur'an-ı Kerim'de ibadetin samimiyetle yapılması gerektiğine dikkat çekilir.

İbadet eden insanın sahip olduğu bazı özellikler vardır. Örneğin ibadet eden insan takva sahibi olur. Takva, Allah'a (cc) duyulan derin bir saygının sonucu olarak O'nun razı olmayacağı durumlardan sakınmaktır. İbadet bilinci kişiye tevazu sahibi olmayı da öğretir. Tevazu alçak gönüllü ve kibirden uzak olmak anlamına gelir. İbadet eden insan Allah'a (cc) kul olduğunu bildiği için tevazu ile davranmaya özen gösterir. İhsan da insan ibadet ilişkisinde önemli bir kavramdır. Hz. Peygamber ihsanı Allah'ı (cc) görüyormuş gibi O'na ibadet etmek olarak tanımlar. İnsan, Allah'ı (cc) göremese de Allah (cc) herkesi, her şeyi en güzel şekilde görüp gözetir.

1. İbadetlerin insanın ruh sağlığı üzerindeki etkileri nelerdir? Yorumlayınız.

.....

.....

.....

.....

2. İbadetler günlük hayatınıza nasıl bir katkı sağlıyor? Örnek vererek açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

3. İbadet eden insanın sahip olduğu özellikler nelerdir? Açıklayınız.

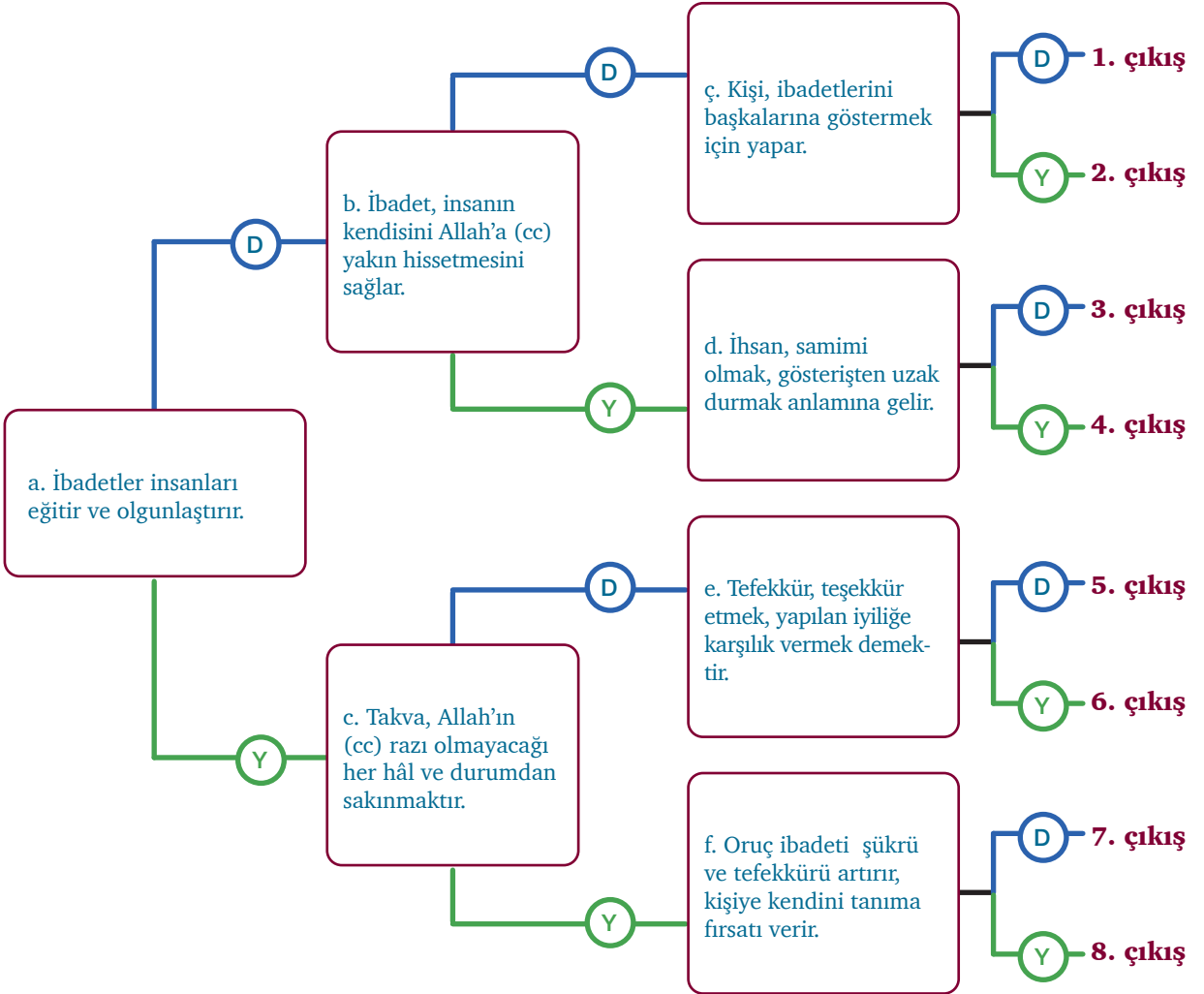
.....

.....

.....

.....

B) Metinden hareketle aşağıdaki ifadelerin doğru (D) veya yanlışlığına (Y) göre yönlendirici okları takip ederek ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz.

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. İnsan ile ibadet arasındaki ilişkiyi fark ettim.			
2. İbadetin nasıl yapılması gerektiği konusunda farkındalığımı arttı.			
3. İnsan-ibadet ilişkisi kapsamında ele alınan bazı kavramları ayırt ettim.			
4. Tanılayıcı dallanmış ağaç etkinliği ile doğru sonuca ulaştım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Etkinlik

3.16

Adı	Bul ve Ekle
Amaç	İnsan ve ibadet ilişkisini yorumlayabilme
Beceri	Yorumlama

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki tabloda özellikleri verilen ibadetlerin ismini yazarak bu ibadetlerin diğer özelliklerini ve hayatınız açısından önemini yazınız. Yazdıklarınızı sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

A)

- Müslümanın sabır duygusunu geliştirir ve açlığa karşı dayanma gücünü artırır.
-
-
-
-

B)

- Müslümanı cimrilikten uzaklaştırır, cömert kılar.
-
-
-
-
-

C)

- Secde müslümanı kibirden uzaklaştırır, tevazu duygusunu güçlendirir.
-
-
-
-
-

D)

- Müslümanları ırkçılıktan uzaklaştırır, birlik ve kardeşliği geliştirir.
-
-
-
-
-

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Özelliği verilen ibadetleri doğru olarak belirledim.			
2. Belirlediğim ibadetin diğer özelliklerini doğru olarak yazdım.			
3. Belirlediğim ibadetin önemini açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Adı	Örnekler Verme
Amaç	İnsan ve ibadet ilişkisini yorumlayabilme
Beceri	Yorumlama, kendine uyarlama (öz yansıtma)

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki örneklerden hareketle tanımları verilen kavramların altına kavramlarla ilgili örnek bir olay yazınız. Cevaplarınızı öğretmen rehberliğinde değerlendiriniz.

A. Takva, Allah'a (cc) duyulan derin bir saygı ve sevginin sonucu olarak O'nun razı olmayacağı her hâl ve durumdan sakınmaktır.

1. Allah'ın (cc) sevgisinden mahrum kalmaktan korkarak insanların dedikodusunu yapmaktan kaçınmak

2.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

B. Tevazu; alçak gönüllü ve kibirden uzak olmaktır.

1. İnsanlar kendisini övdüğünde "estağfurullah" deyip iltifatları için teşekkür etmek

2.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

C. İhsan; Allah'ı (cc) görüyormuş gibi O'na ibadet etmektir. Çünkü insan, Allah'ı (cc) göremese de Allah (cc) her kesi, her şeyi en güzel şekilde görmektedir.

1. Kimsenin olmadığı yerde bile Allah'ın (cc) kendisini gördüğünü bilerek içki içmekten kaçınmak

2.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

D. Tefekkür; Allah'ın (cc) ayetleri, yarattığı tüm varlıklar ve olaylar üzerinde düşünmek; onlardan ders çıkarmak, yaratan ile yaratılanlar arasında ilgi kurmak, Allah'ın (cc) yüceliğini ve varlığın anlamını kavramaya gayret etmektir.

1. Sivrisineğin yaratılışındaki mükemmelliği, insanların hepsinin toplansa bile bir sivrisineği yoktan yaratamayacaklarını tefekkür etmek

2.

Yukarıda verilen kavramların sizin hayatınızdaki yeri ve önemini kısaca açıklayınız.

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen kavramların tanımlarını inceledim.			
2. Verilen kavramla ilgili örnekler verdim.			
3. Verilen kavramların benim için anlam ve önemini açıkladım.			
4. Cevaplarımı öğretmen rehberliğinde değerlendirdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Etkinlik

3.18

Adı	İlk İbadet Deneyimlerim
Amaç	İnsan ve ibadet ilişkisini kendi hayatı için anlamlı hâle getirme
Beceriler	Kendine uyarlama (öz yansıtma), iletişim, yorumlama

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki ibadetlerle ilgili ilk deneyiminizi yazınız. Bu ibadetlerin size ve çevrenize katkılarını açıklayınız. Yazdıklarınızı sınıfınızdaki arkadaşlarınızla paylaşınız.

İlk namazım

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

İlk orucum

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

İlk iyiliğim

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. İlk ibadet deneyimlerim için yaptığım hazırlıklardan bahsettim.			
2. İlk ibadet deneyimlerimin bana etkilerinden bahsettim.			
3. Yazdıklarımı sınıf arkadaşlarımla paylaştım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Etkinlik

3.19

Adı	Ayetlerden Mesajlar
Amaç	Ayetlerde verilen mesajları açıklayabilme
Beceri	Özetleme

15 dk.

Yönerge

Ayetlerdeki altı çizili ifadeleri ibadet ve kullukla ilişkilendirerek açıklayınız.

1. "Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize kulluk edin ki takvaya eresiniz." (Bakara 2/21)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. "Ben cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım." (Zariyat 51/56)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. "Sana ölüm gelinceye kadar Rabbine ibadet et." (Hicr 15/99)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri dikkatlice inceledim.			
2. Ayetlerdeki altı çizili ifadelerde verilen mesajları açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Etkinlik

3.20

Adı	Tamamlayalım
Amaç	Bakara suresi 21. ayet hakkında çözümleme yapma
Beceri	Özetleme

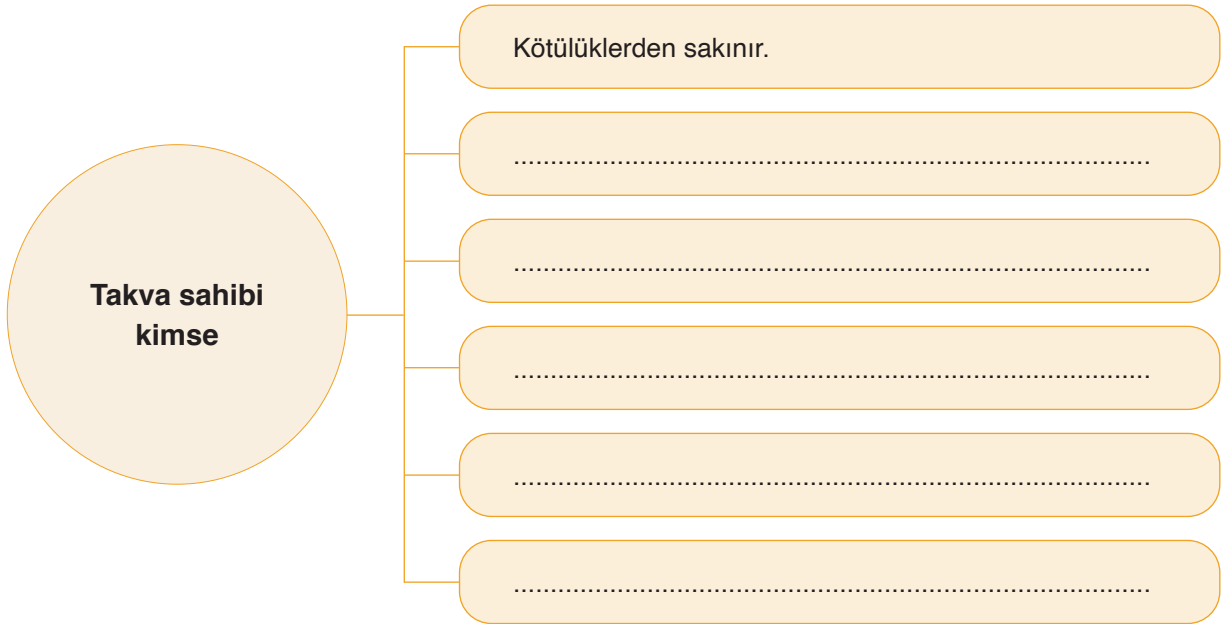
10 dk.

Yönerge

Aşağıdaki metni okuyunuz. Okuduğunuz metinden hareketle tabloyu uygun örneklerle tamamlayınız.

Müslüman kimse, belli değer, ölçü ve sınırlara göre yaşar. Aşırı istek ve arzularını kontrol eder. “Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize ibadet edin ki Allah’a karşı gelmekten sakınasınız.” (Bakara 2/21) ayetinde Allah’a (cc) kulluk edenlerin iman, ibadet ve ahlaki davranışlarla takvaya ulaşabileceği belirtilmiştir.

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Metni okudum.			
2. Bakara suresi 21. ayete uygun davranış örnekleri verdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

3. Ünite: İslam'da İbadetler

Etkinlik

3.21

Adı	Deneme Yazalım
Amaç	Hicr suresi 99. ayet hakkında çözümleme yapabilme
Beceri	Özetleme, iş birliği

⌚ 40 dk.

Yönerge

Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliği tamamlayınız.

1. Beş gruba ayrılıınız.
2. Aşağıdaki konu başlıklarını gruplar arasında paylaşınız.
 - Allah'ı (cc) tanımak ve yalnızca O'na kulluk etmek
 - Dünya ve ahiret mutluluğuna ulaşmak
 - Kötülüklerden uzaklaşmak
 - Güvenmek
 - Şükretmek
3. “Sana ölüm gelinceye kadar Rabbine ibadet et.” (Hicr 15/99) ayetini grubunuza verilen konu başlığı kapsamın-da değerlendirerek ortak bir deneme yazınız.
4. Seçeceğiniz grup sözcüsü aracılığıyla yazdığınız denemeleri sınıfla paylaşınız.
5. Dinlediğiniz denemelerden hareketle Hicr suresinin 99. ayetinin verdiği mesajları özetleyiniz.

[illegible]

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Grup çalışmasında etkin bir şekilde rol aldım.			
2. Grup arkadaşlarımdan düşüncelerini dikkatlice dinledim.			
3. Grup arkadaşlarımla konuyla ilgili bir deneme yazdım.			
4. Diğer grupların metinlerini dinledim.			
5. Dinlediğim denemelerden hareketle Hicr suresinin 99. ayetinin verdiği mesajları özetledim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

3. İslam'da İbadetler

Ölçme ve Değerlendirme

1. Ali, ibadetlerle ilgili merak ettiği ve öğrenmek istediği bazı konular için başvurabileceği en temel kaynağı bu-
lurarak konularla ilgili ayetleri tespit etti. Ayetlerde ibadetlerin gösteriştan uzak ve samimi bir şekilde yapılması
gerektiği de vurgulanıyordu. Allah'ın (cc) emrettiği tüm ibadetlerle ilgili genel bilgileri ayetlerden öğrendi. Bu
ibadetlerin nasıl yapılacağıyla ilgili ayetlerde detaylı bilgi bulunmadığını, ayrıca Hz. Peygamber'in ibadetler-
le ilgili uygulamalarını da araştırması gerektiğini fark etti.

Bu metinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İslam'ın en temel kaynağı Kur'an-ı Kerim'dir.
B) Yüce Allah ibadetlerin ihlasla yapılmasını emretmiştir.
C) Ali; namaz, oruç, hac, zekât ve kurbanla ilgili ayetler okumuştur.
D) Ali, ibadetlerde itidal ilkesinin önemini fark etmiştir.
E) Sünnet de İslam'ın temel kaynaklarından biridir.

1. İslam'da mükellef kabul edilen kişiler ibadetlerden yükümlü olur.	Y
2. İbadetler yalnızca Allah'a (cc) kulluk etmek ve O'nun emrini yerine getirmek amacıyla yapılmalıdır.	D
3. İbadet kelime olarak alçak gönüllük ve kibirden uzak olmak anlamlarına gelir.	D
4. İhlas, ibadetlerin aşırılıktan uzak, ölçülü ve dengeli bir şekilde yerine getirilmesidir.	Y
5. Allah'ın (cc) rızasını kazanmak için yapılan bütün güzel davranışlar ibadettir.	D

2. Elif, Din Kültürü ve Ahlak sınavında doğru yanlış sorularını tablodaki gibi cevaplamıştır. Elif'in bu
bölümden tam puan alabilmesi için hangi cevaplarını değiştirmesi gerekir?

- A) Yalnız 3
B) Yalnız 5
C) 1 ve 3
D) 2 ve 4
E) 2, 3 ve 5

3. • İslam'ın temel kaynağı nedir?
• İbadetlerde nelere dikkat etmek gerekir?
• İnsanın yaratılış amacı nedir?

Bu soruları cevaplamak için aşağıdaki ayetlerden hangisi bir kaynak olarak kullanılamaz?

- A) “Ben cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.” (Zariyat 51/56)
B) “Ant olsun, biz insanoğlunu şerefli kıldık. Onları karada ve denizde taşıdık. Kendilerini en güzel ve temiz şeylerden rızıklandırdık ve onları yarattıklarımızın birçoğundan üstün kıldık.” (İsra 17/70)
C) “... Her türlü şirk ve gösterişten uzak durup ibadet ve taati yalnızca Allah’a has kılarak O’na yalvarın!” (Mümin 40/14)
D) “... Bu Kur’an, Rablerinin izniyle insanları karanlıklardan aydınlığa, mutlak güç sahibi ve övgüye lâyık, göklerdeki ve yerdeki her şeyin sahibi Allah’ın yoluna çıkarman için sana indirdiğimiz bir kitaptır...” (İbrahim 14/1-2)
E) “O, hanginizin daha güzel amel işleyeceğini sınamak için ölümü ve hayatı yaratandır. O, mutlak güç sahibidir, çok bağışlayandır.” (Mülk 67/2)

4. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde ibadetlerin temel ilkeleri konusu işlendikten sonra öğretmen bazı öğrencilere söz hakkı vererek öğrendikleriyle ilgili birer cümle kurmalarını ister.

Ayşe: Bir ibadeti yerine getirmeden önce onu yapmaya karar veririz.

Ali: İbadetlerde samimi olmak çok önemlidir.

Ahmet: İbadetler aksatılmadan yapılmalıdır.

Zeynep: İbadetlerde Hz. Peygamber’i örnek almak gerekir.

Öğrenciler verdikleri cevaplarla ibadetlerin temel ilkelerinden hangisine değınmemiştir?

- A) İhlas
B) İtidal
C) Niyet
D) Sünnete uygunluk
E) Süreklilik

5. • “İşte sizin Rabbiniz Allah. Ondan başka hiçbir ilah yoktur. O her şeyin yaratıcısıdır. Öyle ise O’na kulluk edin. O her şeye vekildir (her şeyi yöneten, görüp gözetendir.)” (Enam 6/102)
- “De ki benim namazım, (her türlü) ibadetim, hayatım ve ölümüm, hepsi âlemlerin Rabbi olan Allah içindir.” (Enam 6/162)
- “Biz bu kitabı sana gerçeğin bilgisi olarak indirdik, öyleyse içten bir inanç ve bağlılık göstererek sadece Allah’a ibadet et.” (Zümer 39/2)
- “Onlar gayba inanırlar, namaz kılarlar, kendilerine verdiğimiz mallardan Allah yolunda harcarlar.” (Bakara 2/3)
- “Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.” (Zariyat 51/56)
- Hz. Peygamber’e, “Allah’ın en çok sevdiği amel hangisidir?” diye sorulduğunda “Az da olsa devamlı olanıdır.” buyurmuştur. (Buhari, “Rikak”, 18)

Bu ayetler ve hadis aşağıdaki sorulardan hangisini cevaplamak için bilgi kaynağı olarak kullanılamaz?

- A) İnsan neden kulluk etmelidir?
- B) İnsan nasıl ibadet etmelidir?
- C) İbadetler nerede yapılmalıdır?
- D) İnsanın yaratılış amacı nedir?
- E) İbadet ederken dikkat edilmesi gereken ilkeler nelerdir?

6. Küçük bir tebessüm, içten bir selam,
Dosta hatır soran, bir iki kelam,
Kısaca diyor ki insana İslam,
İhlasla yaptığın her şey ibadet...

Bir rüya tokluğu dünyalık sefa,
Gör ki ne cananda ne canda vefa.
O dost pınarından günde beş defa,
Secde şerbetini içmek ibadet...

İftar saatinde paslı dillerle,
Sağnak dualardan kopan sellerle,
Yedi kat semayı delen ellerle,
Sabır sofrasını açmak ibadet...

Hâk aşkıyla doruklara çıkıp da
Beytullah’a kalp gözüyle bakıp da
Gönül tüllerinden kanat takıp da
O çorak çöllere uçmak ibadet...

Cengiz Numanoğlu

Bu şiirde aşağıdaki ibadetlerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Hac
- B) Namaz
- C) Oruç
- D) Zekât
- E) Güzel söz

7. İbadet, Yüce Allah'a kullukta bulunmak, boyun eğmek ve itaat etmek anlamına gelir. Aynı zamanda ibadet; Allah'ı (cc) yüceltmek, O'na karşı sevgi, saygı ve bağlılığını göstermek için iyi bir niyetle yapılan ve karşılığında sevap bulunan bütün davranışları kapsar. İnsan ibadet ederek Allah'a (cc) bağlılığı ve saygısını gösterir. İslam'ın temel ibadetleri Yüce Allah tarafından belirlenmiş, Kur'an-ı Kerim'de bildirilmiş, nasıl ve ne şekilde yapılacağı Hz. Peygamber tarafından uygulamalı olarak gösterilmiştir. Bunların başında hükümleri bakımından farz ve vacip olarak sınıflandırılan namaz, oruç, zekât, hac ve kurban gibi ibadetler gelir.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İbadetin tanımı
- B) İbadetin kapsamı
- C) İbadetlerin çeşitleri
- D) Nafile ibadetlerin önemi
- E) İbadetlerin belli bir usule göre yapılması

8. • Oruç tutmak
• Hacca gitmek
• Namaz kılmak
• Zekât vermek

İslam'ın temel ibadetlerine aşağıdaki ayetler örnek olarak verildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) "Onlar, Allah'a ve ahiret gününe inanırlar. İyiliği emrederler. Kötülükten men ederler, hayır işlerinde birbirleriyle yarışır. İşte onlar salihlerdendir." (Al-i İmran 3/114)
- B) "... Kim nefsinin cimriliğinden, hırsından korunursa, işte onlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir." (Haşr 59/9)
- C) "... Gitmeye gücü yetenin o evi (Kâbe'yi) ziyaret etmesi, Allah'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır..." (Al-i İmran 3/97)
- D) "Ey iman edenler, rûkû edin, secde edin, Rabbinize kulluk edin ve hayır işleyin ki kurtuluşa eresiniz." (Hac 22/77)
- E) "(O sayılı günler), insanlar için bir hidayet rehberi, doğru yolun ve hak ile batılı birbirinden ayırmanın apaçık delilleri olarak Kur'an'ın kendisinde indirildiği Ramazan ayıdır..." (Bakara 2/185)

9. Öğretmen 9-B sınıfını gruplara ayırarak öğrencilerden İslam'ın temel ibadetleriyle ilgili kısa bilgilerin, ayet ya da hadislerin yer aldığı bir tablo hazırlamalarını istemiştir.

Aşağıdaki tabloda grupların yaptığı çalışmalara dair bilgiler yer almaktadır.

	Konuyla ilgili bilgiler	Konuyla ilgili ayet ya da hadis
A Grubu	İslam'da mükelleflerden yapılması kesinlikle istenen ve terk edilmesi günah olan ibadetlerdendir. Bu ibadeti yerine getirirken tesettürlü ve abdestli olunması gereklidir. Beden ile yapılan ibadetlerin başında gelir. Cemaatle yerine getirilmesi büyük sevaptır.	"O hâlde, Rabbin için namaz kıl, kurban kes." (Kevser 108/2)
B Grubu	İslam'da mükelleflerden yapılması kesinlikle istenen ve terk edilmesi günah olan ibadetlerdendir. Sadece beden ile yapılır. Yılın belli ayında yerine getirilir.	"Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakınmanız için oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı." (Bakara 2/183)
C Grubu	İslam'da mükelleflerden yapılması kesinlikle istenen ve terk edilmesi günah olan ibadetlerdendir. Bu ibadeti yerine getirirken tesettürlü ve abdestli olunması gereklidir. Hem mal hem beden ile yapılan ibadetlerdendir. Yılın belli günlerinde yerine getirilir.	"İnsanları hacca çağır; yürüyerek veya binekler üstünde uzak yollardan sana gelsinler." (Hac 22/27)
D Grubu	İslam'da mükelleflerden yapılması kesinlikle istenen ve terk edilmesi günah olan ibadetlerdendir. Mal ile yapılır. İnsanda paylaşma ve yardımlaşma duygularını güçlendirir.	"Allah, zekâtı ancak mallarınızın kalan kısmını temizlemek için farz kıldı..." (Ebu Davud, "Zekât", 32)

Buna göre;

- İslam'da ibadetlerin geçerli olması için belli kurallar vardır.
- İslam'da yapılması zorunlu olan temel ibadetler vardır.
- İbadetler yapılaş şekillerine göre sınıflandırılmıştır.
- İbadetler insanın bütün hayatını kapsamalıdır.

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- Yalnız II
- I ve III
- II ve IV
- I, II ve III
- II, III ve IV

10. İbadet, insanın Allah'a (cc) olan bağlılığını gösterdiği, O'na yakınlaşmak ve O'nun rızasını kazanmak için yerine getirdiği davranışlara denir. Bununla birlikte ibadet denildiğinde genellikle namaz, oruç, hac, zekât ve kurban gibi İslam'ın temel ibadetleri akla gelir. Bu ibadetler Kur'an-ı Kerim'de açıkça belirtilmiş olup onların nasıl yerine getirileceği Hz. Muhammed (sav) tarafından detaylı olarak Müslümanlara öğretilmiştir. İbadetler hüküm bakımından farz, vacip ve sünnet olarak sınıflandırılır. Farz ibadetler, Allah'ın (cc) kesin olarak yapılmasını emrettiği ibadetlerdir. Vacip ibadetler, farz kadar zorunlu olmasa da yerine getirilmesi önemli görülen ibadetlerdir. Sünnetlerse Hz. Muhammed (sav)'in yaptığı ve tavsiye ettiği ibadetler olup insanın Allah'a (cc) daha da yakınlaşmasını sağlar.

Bu paragrafı okuyan bir öğrenci aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt bulamaz?

- A) İbadet nasıl tanımlanır?
 B) İslam'ın temel ibadetleri nelerdir?
 C) İbadetler hüküm bakımından nasıl sınıflandırılır?
 D) Vacip ibadetlerin farz ibadetlerden farkı nedir?
 E) İbadetler yapılış şekillerine göre nasıl sınıflandırılır?
11. (1) Ali:?
 Mehmet: Aslında bu çok dar bir bakış açısı olur. İbadet, yalnızca namaz kılmak ya da oruç tutmakla sınırlı değildir. Allah'a (cc) yönelen bir kişi için ibadet, bütün hayatını kapsayan insanî bir davranıştır.
- (2) Ali:?
 Mehmet: İbadet, Allah'a (cc) kulluk ve bağlılık göstermektir. O'nu anmak, yüceltmek ve O'na yakınlaşmaya çalışmaktır. Mesela, bir Müslümanın Allah'ın (cc) rızasını kazanmak için yaptığı her olumlu davranış ibadettir. Buna aynı zamanda salih amel diyoruz.
- (3) Ali:?
 Mehmet: Kesinlikle! İbadet bilinciyle yaşayan bir insanın hayatında, Allah'a (cc) yakınlaşma niyeti taşıyan her davranış ibadettir. İnsanlar arasında adaletle hüküm vermek, bir engeli yoldan kaldırmak ya da yaşlı birine otobüste yer vermek gibi davranışlar da ibadettir. Salih amel örnekleri çok çeşitlidir; geçimini helal yoldan sağlamak, anne babaya iyilik etmek, insanlara yardım etmek, faydalı bilgileri başkalarıyla paylaşmak, bir işi en güzel şekilde yapmaya çalışmak... Hepsi ibadet sayılır.

Verilen diyalogdaki boş bırakılan bölümlere sırasıyla hangi sorular getirilmelidir?

- A) 1. Sence ibadetler sadece belirli şartlarda mı yapılır?
 2. İbadetin kelime anlamı nedir?
 3. Yani bu durumda ibadet yalnızca farz olanlarla mı sınırlıdır?
- B) 1. İbadeti yalnızca belirli ritüeller olarak mı görüyorsun?
 2. İbadetlerin kapsamı nedir?
 3. İbadet yalnızca belirli zamanlarda mı yapılmalıdır?
- C) 1. Sence ibadet yalnızca namaz ve oruçla sınırlandırılabilir mi?
 2. Peki ibadetler ne zaman yapılmalıdır?
 3. İbadet kavramının sınırları çok keskindir, diyebiliriz o hâlde...
- D) 1. Sence ibadet yalnızca belirli kuralları yerine getirmek midir?
 2. Peki ibadet dediğimizde tam olarak neyi kastediyoruz?
 3. Yani sadece namaz, hac, oruç gibi ibadetlerden bahsetmiyoruz, öyle mi?
- E) 1. İbadetler toplumsal faydadan çok bireysel huzurumuz içindir, diyebilir miyiz?
 2. İbadet kavramı ne anlama gelir?
 3. İbadetler için mutlaka bir zaman ve mekândan söz ediyoruz, değil mi?

12. İslam'da ibadetler, iki temel ölçüte göre sınıflandırılır. İlki, ibadetlerin hükmüdür. Hüküm açısından ibadetler farz, vacip, sünnet ve mendup olmak üzere farklı kategorilere ayrılır. Farz ibadetler, Yüce Allah'ın kesin olarak yapılmasını emrettiği ibadetlerdir ve terk edilmesi günah sayılır. Vacip ibadetler ise farz kadar kesin olmayıp yapılmasını kuvvetle tavsiye edilen ibadetlerdir. Sünnet ibadetler, Hz. Muhammed'in (sav) düzenli olarak yaptığı ve yapılmasını tavsiye ettiği iş ve davranışlardır. Mendup, yapılması zorunlu olmayan ancak yapıldığında sevap kazandıran ibadetlerdir. - - - Örneğin zekât, mal ile yapılan bir ibadettir. Namaz, beden ile yapılan bir ibadettir. Hac ise hem mal hem de beden ile yapılan bir ibadettir.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdaki cümlelerden hangisi getirilmelidir?

- A) Farz ibadetlerin terk edilmesi günah sayılırken sünnet ibadetlerin terk edilmesi sevap kaybına yol açar.
 B) İbadetler Müslümanların manevi gelişimine katkı sağlar ve Allah'a (cc) yakınlaştırır.
 C) İbadetlerin bir kısmı belirli şartlar ve mekanlarla sınırlandırılmıştır.
 D) Yapılış şekline göre ise ibadetler; mal ile, beden ile veya hem mal hem de beden ile yapılan ibadetler olarak sınıflandırılır.
 E) İbadetler yapılış amaçlarına göre farklı kategorilere ayrılabilir.
13. İbadetler, insanın Allah'a (cc) yakınlaşmasına vesile olan uygulamalardır. Namaz, oruç, zekât gibi ibadetler, insanın ruh ve beden gelişmesine katkıda bulunur. Namaz kılan bir insan, Allah'ın (cc) huzurunda olduğunu hissederek bu bilinçle hareket eder. Bu durum, bireyi disiplinli olmaya ve ahlakını güzelleştirmeye yönlendirir. Oruç tutan bir kişi, açlık ve susuzlukla sabrı öğrenir, aynı zamanda yardımlaşma ve empati duyguları gelişir. Zekât veren bir insan, sahip olduğu malın bir kısmını başkalarıyla paylaşır. Böylece toplumda yardımlaşma ve dayanışma gerçekleşir. Aynı zamanda ibadetler toplumsal dayanışma, sabır ve disiplin gibi erdemlerin gelişmesine katkı sağlar.

Bu parçaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Zekât vermek, toplumsal dayanışmayı güçlendirir.
 B) İbadetler, insanın ahlaki gelişimine katkıda bulunur.
 C) Namaz, kişinin toplumda iyi bir yer edinmesini sağlar.
 D) İbadetler, bireyde sabır ve öz disiplin duygusunu geliştirir.
 E) Oruç, insanın empati ve yardımlaşma duygularını harekete geçirir.
14. "(Ey Muhammed!) Kitaptan sana vahyolunanı oku, namazı da dosdoğru kıl. Çünkü namaz, insanı hayâsızlıktan ve kötülükten alıkoyar. Allah'ı anmak elbette en büyük ibadettir. Allah yaptıklarınızı biliyor."
 (Ankebut 29/45)

Bir adam Hz. Peygamber'e, "İbadetlerin en faziletlisi hangisidir?" diye sordu. Peygamber Efendimiz, "Vaktinde kılınan namazdır..." buyurdu. (Buhari, "Tevhîd", 48)

Bu ayet ve hadisten namazla ilgili çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireyin kişisel gelişimine katkıda bulunur.
 B) Sosyal bağları geliştirir.
 C) İnsanın zamanını verimli kullanmasını sağlar.
 D) Belirli zamanlarda yapılması gerekir.
 E) Kişinin düzenli olmasını ve ahlaken yükselmesini sağlar.

15. “(Ey Muhammed!) Kitaptan sana vahyolunanı oku, namazı da dosdoğru kıl. Çünkü namaz, insanı hayâsızlıktan ve kötülükten alıkoyar. Allah’ı anmak elbette en büyük ibadettir. Allah yaptıklarınızı bilir.”

(Ankebut 29/45)

“İnsanın başına bir sıkıntı geldi mi Rabbine yönelip O’na yalvarır; sonra Rabbi ona katından bir nimet verince, daha önce yalvardığını unutarak yolundan saptırmak için Allah’a eşler koşmaya kalkar...”

(Zümer 39/8)

“Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda harcamadıkça iyiliğe asla eremezsiniz. Her ne harcarsanız Allah onu bilir.”

(Al-i İmran 3/92)

“(Allah’ım!) Yalnız sana ibadet ederiz ve yalnız senden yardım dileriz.”

(Fatiha 1/5)

Bu ayetlere göre aşağıdakilerden hangisi ibadetlerinde dikkatli davranan bir insanın yapabileceği davranışlardan değildir?

- A) Sevdiği şeylerden Allah (cc) yolunda harcamak
- B) Yalnızca Allah’a (cc) ibadet etmek ve yalnız O’ndan yardım istemek
- C) Toplumsal dayanışmaya katkıda bulunmak
- D) Zorluk anlarında Allah’a (cc) yönelip sıkıntı geçince O’ndan yüz çevirmek
- E) Namaz ve sabırla Allah’ın (cc) rızasını kazanmaya çalışmak

16. “Allah’a kulluk edin ve ona hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anne babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaş’a, yolcuya, ellerinizin altında bulunanlara iyi davranın! Allah kendini beğenen ve böbürlenip duran kimseyi asla sevmez.” (Nisa 4/36)

Bu ayette aşağıdakilerden hangisine değililmemiştir?

- A) Anne ve babaya hürmet etmeye
- B) Akrabalarla ilgilenmeye
- C) Zor durumda olanlara yardım etmeye
- D) Şirkten ve kibirden uzak durmaya
- E) Ahde vefa göstermeye

17. İslam’da Allah’ın (cc) kitabındaki ve evrendeki ayetlerini, yarattığı varlıkları, emir ve yasakların hikmetini, O’nun yüceliğini ve varlığın anlamını tefekkür etmek ibadet sayılmıştır. Kur’an’daki ilgili ayetlerin tefekkür edilmesi sonucunda ilim dallarında büyük gelişmeler kaydedilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Göğün yaratılışını düşünmek astronomi ilminin gelişmesine katkı sağlamıştır.
- B) İslam’ın ahlak felsefesi toplumların özgürlüğünü olumsuz yönde etkilemiştir.
- C) İnsanların davranışlarıyla ilgili ayetler üzerinde düşünmek psikoloji ilmine katkı sağlamıştır.
- D) Canlıların vücut yapısıyla ilgili ayetleri tefekkür etmek biyoloji alanında gelişmeye vesile olmuştur.
- E) Toplum ve insan ilişkileriyle ilgili ayetler üzerinde düşünmek sosyoloji ilmine katkı sağlamıştır.

18. • “Ancak sana kulluk ederiz ve yalnız senden yardım isteriz.” (Fatiha 1/5)
 • “Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.” (Zariyat 51/56)
 • “... O hâlde sen de ihlasla yalnız Allah’a ibadet et!” (Zümer 39/2)
 • “Sana ölüm gelinceye kadar Rabbinle ibadet et.” (Hicr 15/99)
 • “... Yalnız Allah’a ibadet et ve şükredenlerden ol!” (Zümer 39/66)

Verilen ayetlerin ortak konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahiret inancı
 B) Allah’a (cc) kulluk
 C) Nimetler için şükür
 D) İbadet ilkeleri
 E) Dua etmek

19. “Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize ibadet edin ki takvaya eresiniz.” (Bakara 2/21)

Aşağıdakilerden hangisi verilen ayetteki altı çizili ifadenin kapsamında değerlendirilemez?

- A) Günahlardan sakınmak
 B) İbadetlere devam etmek
 C) Allah’ın (cc) emirlerine uymak
 D) Tevekkül etmek
 E) Kendini üstün görmek

20. • İnsan yalnızca Allah’a (cc) ---- etmelidir.
 • Yüce Allah, insana ---- gelinceye kadar ibadet etmesini emretmiştir.
 • Allah’a (cc) karşı gelmekten sakınmak kişiyi ---- sahibi yapar.

Verilen cümlelerde boş bırakılan yerlere gelmesi gereken en uygun ifadeler aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) ibadet, ölüm, takva
 B) şükür, hastalık, tevekkül
 C) kulluk, ölüm, varlık
 D) ibadet, hastalık, değer
 E) dua, sabır, ölüm

3. İslam'da İbadetler

Cevap Anahtarı

Etkinlik 3.1

1. Kur'an-ı Kerim

Kaynak Hakkında Bilgi: Allah (cc) tarafından Hz. Muhammed'e (sav) vahyedilen; içerisinde inanç, ibadet, ahlak, insan ilişkileri, kıssalar, ahiret gibi konuların yer aldığı ilahi kitaptır.

Önemi: İslam dininin kutsal kitabı ve temel kaynağıdır.

2. Sünnet

Kaynak Hakkında Bilgi: Hz. Muhammed'in (sav) Yüce Allah'ın vahyi ile Müslümanlara yol gösterici sözleri, davranışları ve onaylamalarıdır.

Önemi: Hz. Peygamber, Müslümanların rehberidir, Allah'ın (cc) mesajlarını insanlara iletmış, açıklamış ve yaşayışıyla göstermiştir. Bu bakımdan onun hayatı İslam dininin temel kaynaklarından biridir.

3. İlmihal

Kaynak Hakkında Bilgi: İnanç, ibadet, ahlak, insan ilişkileri, ahiret gibi konularda İslam dininin kurallarını öğretmek için yetkin kişilerce yazılmış kitap.

Önemi: İslam'ın gereklerinin yetkin kişiler tarafından anlaşılır şekilde açıklanması bakımından önemli bir kaynaktır.

Etkinlik 3.2

	Farz	Vacip	Sünnet	Mendup	Mal ile yapılan ibadetler	Beden ile yapılan ibadetler	Hem mal hem beden ile yapılan ibadetler	İlgili ayet ve/veya hadis künyesi
Nafile Oruç			X			X		Tirmizi, "Savm", 48
Teravih namazı			X			X		Nesai, "Savm" 40
Kurban kesmek		X			X			Kevser 108/2
Beş vakit namaz	X					X		Nisa 4/103
Buhari, "Tevhit", 48	Zikir, şükür, vefa							
Umre			X				X	Hac 22/27
Temizlik/ Abdest	X	Sürek-lilik		X		X		Maide 5/6
Zekât	X				X			Ebu Davud, "Zekât", 32
Hac	X						X	Al-i İmran 3/97
Ramazan Orucu	X					X		Bakara 2/183

Etkinlik 3.3

Ayet ve Hadisler	İbadet / Salih Amel	İlke
1.	Namaz	İhlas (samimiyet)
2.	Namaz, zekât	
3.	İnfak, kötü şeylerden uzak durmak, iyilik	
4.		Niyet, ihlas
5.	Zikir, şükür, vefa	
6.	Namaz	Kur'an ve sünnete uygunluk
7.		Süreklilik
8.	Namaz, zekât, oruç, güzel davranış	Niyet
9.		İtidal
10.	Güzel söz söylemek, namaz, yol göstermek	

Etkinlik 3.10

	Farz	Vacip	Sünnet
Mal ile Yapılan İbadetler	Zekât	Fitre/Fıtır Sadakası	Sadaka
Beden ile Yapılan İbadetler	Günlük Namazlar, Ramazan Orucu	Bayram Namazı, Vitr Namazı	Gülümsemek, Selamlaşmak
Hem Mal Hem Beden ile Yapılan İbadetler	Hac	Kurban	Umre

İbadetler	Hükmüne Göre	Yapılış Şekline Göre
Namaz	Farz	Beden ile
Zekat	Farz	Mal ile
Hac	Farz	Hem Mal Hem Beden ile
Ramazan Orucu	Farz	Beden ile

Etkinlik 3.13

1- a, b, c, ç, d, e, g

2- ç, d, e, f, g

3- a, b, ç, e, g

Etkinlik 3.15

a, b, c, 2. çıkış

Etkinlik 3.16

A) Oruç, B) Zekât, C) Namaz, D) Hac

Ölçme ve Değerlendirme

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	C	B	B	C	D	D	A	D	E	D	D	E	C	D	E	B	B	E	A

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

9. Sınıf Etkinlik Kitabı

4. ÜNİTE

İslam'da Ahlak İlkeleri

- 4.1. İslam'da Ahlakın Mahiyeti
- 4.2. Ahlakın Temel Unsurları
- 4.3. Ahlaki Tutum ve Davranışlar
- 4.4. Kur'an'dan Mesajlar

4. Ünite: İslam'da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.1

Adı	İslam Ahlakını Öğreniyorum
Amaç	İslam'da ahlakın mahiyetini sorgulayabilme
Beceri	Sorgulama, iletişim
Malzemeler	Genel ağ bağlantısı olan cihaz

30 dk.

Yönerge

Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliği tamamlayınız.

1. İslam ahlakıyla ilgili merak ettiklerinizi yazınız.

.....

.....

.....

.....

2. İslam'da ahlakın mahiyeti hakkındaki sorularınızı yazınız.

.....

.....

.....

.....

3. İslam ahlakının mahiyetiyle ilgili merak ettiğiniz hususları ve sorularınızın cevaplarını <https://www.diyamet.gov.tr/tr-TR/Kurumsal/Detay/5255>, <https://hadislerleislam.diyamet.gov.tr/>, <https://islamansiklopedisi.org.tr/> gibi genel ağ bağlantılarından yararlanarak araştırınız. Elde ettiğiniz bilgi ve bulguları not ediniz.

.....

.....

.....

.....

4. İslam'da ahlakın mahiyetiyle ilgili topladığınız bilgilerin doğruluğunu İslam'ın temel ilkeleri, ulaştığınız kaynakların güvenilirliği gibi açılardan öğretmen rehberliğinde değerlendiriniz. Değerlendirmenizi özetleyiniz.

.....

.....

.....

.....

5. İslam'da ahlakın mahiyetiyle ilgili topladığınız bilgiler üzerinden İslam ahlakıyla ilgili çıkarımlarınızı özetleyiniz.

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. İslam ahlakının mahiyetine yönelik merak ettiklerimi ifade ettim.			
2. İslam'da ahlakın mahiyeti hakkında sorular sordum.			
3. İslam'da ahlakın mahiyetiyle ilgili bilgiler topladım.			
4. İslam'da ahlakın mahiyetiyle ilgili topladığım bilgilerin doğruluğunu değerlendirdim.			
5. İslam'da ahlakın mahiyetiyle ilgili topladığım bilgilerden hareketle İslam ahlakıyla ilgili çıkarımlar yaptım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

4. Ünite: İslam'da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.2

Adı	İslam Ahlakının Mahiyeti
Amaç	İslam'da ahlakın mahiyetiyle ilgili topladığı bilgiler üzerinden çıkarım yapabilme
Beceri	Sorgulama, iletişim

1 hafta 30 dk.

Yönerge

Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliği tamamlayınız.

1. Öğretmen rehberliğinde aşağıdaki beş konudan birini seçiniz. (Her konunun sınıf mevcudunun beşte biri oranında seçilmesine dikkat ediniz.)

- İslam'da ahlakın kaynağı
- İslam ahlakının konusu
- İslam ahlakının amacı
- İslam ahlakında Hz. Muhammed'in (sav) yeri ve önemi
- İslam ahlakında ihlas

2. Seçtiğiniz konuyu araştırarak aşağıdaki araştırma notlarını tamamlayınız. Çalışmanızı tamamladıktan sonra sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

Araştırma Notları	
Araştırma Konusu	
Konuyu araştırırken yararlandığım kaynaklar	
Konuyla ilgili temel kavramlar	
Konuyla ilgili belirlediğim ayetler	
Konuyla ilgili belirlediğim hadisler	
Konuyla ilgili çıkarımlarım	

3. Arkadaşlarınızın yaptığı araştırma sonuçlarıyla ilgili notlar alınız.

.....

.....

.....

.....

.....

4. Tüm araştırma notlarından hareketle İslam ahlakının mahiyetiyle ilgili özet bir metin yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Seçtiğim konuyla ilgili araştırma yaptım.			
2. Araştırma notlarını yukarıda verilen tabloya uygun olarak eksiksiz hazırladım.			
3. Çalışmamı sınıfta arkadaşlarıma sundum.			
4. Arkadaşlarımin paylaşımlarını dinleyip notlar aldım.			
5. İslam ahlakının mahiyetiyle ilgili kendi özet metnimi yazdım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

4. Ünite: İslam'da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.3

Adı	İslam Ahlakı
Amaç	İslam'da ahlakın mahiyetiyle ilgili topladığı bilgiler üzerinden çıkarım yapabilme
Beceri	Sorgulama, iletişim

30 dk.

Yönerge

Verilen ayet ve hadis meallerinden hareketle İslam ahlakının mahiyetiyle ilgili çıkarımlarınızı örnekte olduğu gibi özetleyiniz.

Ayet ve Hadisler	İslam Ahlakıyla İlgili Çıkarımlarım
“(Ey Muhammed!) Seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.” (Enbiya 21/107)	İslam, bütün insanlığa gönderilmiş evrensel bir din olduğu gibi İslam ahlakı da evrenseldir. İslam ahlakının ideal örneği olan Hz. Muhammed'in (sav) ahlakı bütün insanlara rehberdir. Onun ahlaki özelliklerini hayata tatbik etmek rahmet ve berekete vesile olur.
“... Peygamber size ne veriyse onu alın, size neyi yasakladıysa ondan da sakının...” (Haşr 59/7)	
“Nefse ve onu düzgün bir biçimde şekillendirip ona kötülük duygusunu ve takvasını (kötülükten sakınma yeteneğini) ilham edene ant olsun ki nefsinin arındırarak kurtuluşa ermiştir. Onu kötülüklere gömüp kirleten kimse de ziyana uğramıştır.” (Şems 91/7-10)	
“Müminlerin iman bakımından en mükemmeli, ahlak bakımından en güzel olanıdır.” (Ebu Davud, “Sünnet”, 15)	
“Hiçbir baba, çocuklarına güzel terbiyeden daha üstün bir hediye vermemiştir.” (Tirmizi, “Birr”, 33)	
“Allah sizin dış görünüşlerinize ve mallarınıza bakmaz, bilakis kalplerinize ve amellerinize bakar.” (Müslim, “Birr”, 34)	

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen ayet ve hadis meallerini okudum.			
2. Verilen ayet ve hadis meallerinden hareketle İslam ahlakının mahiyetiyle ilgili çıkarımlar yaptım.			
3. Yaptığım çıkarımları örnekte olduğu gibi özetledim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

4. Ünite: İslam'da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.4

Adı	Allah'ın (cc) Sevgisini Kazanmak
Amaç	İslam'da ahlakın mahiyetiyle ilgili topladığı bilgiler üzerinden çıkarım yapabilme
Beceri	Sorgulama

30 dk.

Yönerge

Aşağıdaki soruları ayetlerden hareketle cevaplayınız.

- “Onlar bollukta ve darlıkta Allah yolunda harcayanlar, öfkelerini yenenler, insanları affedenlerdir. Allah iyilik edenleri sever.” (Al-i İmran 3/134)
- “Hayır! (Gerçek, onların dediği değil.) Kim sözünü yerine getirir ve Allah’a karşı gelmekten sakınırsa şüphesiz Allah da sakınanları sever.” (Al-i İmran 3/76)
- “Nice peygamber vardır ki onunla birlikte birçok Allah erleri savaştılar. Allah yolunda başlarına gelenlerden ötürü gevşemediler, yılmadılar, boyun eğmediler. Allah, sabredenleri sever.” (Al-i İmran 3/146)
- “Allah, sizinle din uğrunda savaşmayan ve sizi yurtlarınızdan çıkarmayanlara iyilik yapmanızı ve onlara âdil davranmanızı yasaklamaz. Çünkü Allah, adaletli olanları sever.” (Mümtehhine 60/8)

1. Verilen ayetleri okuyarak Allah'ın (cc) sevgisiyle birlikte ifade edilen davranışların neler olduğunu yazınız.

-
-
-
-

2. Aşağıdaki şiiri okuyunuz ve her kıtanın dördüncü mısrasını ilk kıtadaki örnekte olduğu gibi ayetlerden hareketle tamamlayınız.

İyilik hatırına dönüyor derler bu dünya,
Dokununca yüreklere gerçekleşir, her rüya
Bu bir yolculuktur, varılan durak kalpler
Kur'an buyurmuyor mu? “Allah iyilik edenleri sever.”

Adalet ölçmek için ne güzel terazidir,
Hayata değer katan en güzel derecedir,
Bu bir hasrettir, bekler onu gönüller,
Kur'an buyurmuyor mu? “.....”

Kaçınmak gerek, tüm haram fiillerden
Uzak tutmalı, kalbi kötü düşüncelerden
Bu bir nasihattir, uysun diye müminler
Kur'an buyurmuyor mu? “.....”

Sevinçler, üzüntüler yer ayırır takvimden
Hayat bir bahçedir hem diken hem güllerden
Bu dünya imtihandır, başa gelir bir şeyler
Kur'an buyurmuyor mu? “.....”

Asiye Yılmaz
(Bu kitap için yazılmıştır.)

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri inceledim.			
2. Ayetlerde ifade edilen davranışları tespit ederek sıraladım.			
3. Şiiri inceledim.			
4. Şiirdeki boşlukları ayetlerle ilişkilendirdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri inceledim.			
2. Ayetlerden yaptığım çıkarımlardan hareketle bir mektup yazdım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

4. Ünite: İslam'da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.6

Adı	Kur'an'dan Öğreniyorum
Amaç	İslam'da ahlakın mahiyetiyle ilgili bilgi toplayabilme
Beceri	Sorgulama

20 dk.

Yönerge

1. Aşağıdaki metni okuyunuz.

İslam'da ahlakın kaynağı Yüce Allah'tır. Kur'an-ı Kerim Allah'ın (cc) razı olduğu ahlaki tutum ve davranışları bizlere açıklar. İslam ahlakı "Sen elbette yüce bir ahlak üzeresin." (Kalem 68/4) ayetinde ifade edildiği gibi Hz. Muhammed'in (sav), Kur'an-ı Kerim'de adı geçen diğer peygamberlerin ve bazı şahsiyetlerin örnekliğinde bizlere anlatılmıştır.

2. Aşağıdaki ayet meallerini okuyunuz.

- "(Ey Muhammed) sen onlara sırf Allah'ın lütfu sayesinde yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı kalpli olsaydın, hiç şüphesiz etrafından dağılır giderlerdi. Onları affet, onların bağışlanmasını dile, iş hakkında onlara danış, karar verince de Allah'a güven, doğrusu Allah kendisine güvenenleri sever." (Al-i İmran 3/159)
- "İbrahim cidden ağır başlı, hassas ruhlu, Allah'a yönelen biriydi." (Hud 11/75)
- "Şüphesiz İbrahim, Allah'a itaat eden, hakka yönelen bir önder idi. Allah'a ortak koşanlardan değildi. Allah'ın nimetlerine şükrederdi..." (Nahl 16/ 120,121)
- "Bu kitapta İbrahim'i de okuyup an! Kuşkusuz o, özü sözü doğru bir insan, bir peygamberdi." (Meryem 19/41)
- "Yoksa Musa'nın ve ahbine vefa gösteren İbrahim'in sahifelerinde yazılı olanlar kendisine haber verilmedi mi?" (Necm 36, 37)
- "Kitap'ta İsmail'i de an. Şüphesiz o sözünde duran bir kimse idi. Bir resul, bir nebi idi." (Meryem 19/54)
- "İsmail'i, İdris'i ve Zülkifl'i de hatırla. Bunların hepsi sabredenlerdendi." (Enbiya 21/85)
- "Güçlü ve basiretli kullarımız İbrahim, İshak ve Yakub'u da an." (Sad 38/45)
- "(Yahya dünyaya gelip büyüyünce onu peygamber yaptık ve kendisine) 'Ey Yahya kitaba sımsıkı sarıl' dedik. Biz ona daha çocuk iken hikmet ve katımızdan kalp yumuşaklığı ve ruh temizliği vermiştik. O, Allah'tan sakınan, anne babasına iyi davranan bir kimse idi. İsyancı bir zorba değildi." (Meryem 19/12-14)
- "... Gerçekten biz Eyyüb'ü sabreden bir kimse olarak bulduk. O ne güzel bir kuldu! O, Allah'a çok yönelen bir kimseydi." (Sad 38/44)
- "Yakub, 'Nefisleriniz sizi bir iş yapmağa sürükledi. Artık bana düşen, güzel bir sabırdır. Umulur ki Allah onların hepsini bana getirir. Çünkü O, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir' dedi." (Yusuf 12/83)
- "İffetini korumuş olan, İmran kızı Meryem'i de (Allah örnek gösterdi). Biz, ona ruhumuzdan üfledik ve Rabbinin sözlerini ve kitaplarını tasdik etti. O gönülden itaat edenlerdendi." (Tahrim 66/12)
- "Meryem oğlu Mesih sadece bir peygamberdir. Ondan önce de nice peygamberler geldi geçti. Onun annesi de dosdoğru bir kadındır..." (Maide 5/75)

3. Verilen ayetlerden hareketle ismi verilen peygamberlerin ve Hz. Meryem'in hangi ahlaki özelliklerine değinildiğini ilgili boşluklara yazınız.

Kişiler	Ahlaki Özellikleri
Hız. Muhammed (sav)	
Hız. Eyyüp	
Hız. İbrahim	
Hız. İsmail	
Hız. Meryem	
Hız. Yahya	
Hız. Yakub	

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen ayet meallerini okudum.			
2. Ayetlerden hareketle peygamberlerin ve Hz. Meryem'in ahlaki özellikleriyle ilgili bilgi topladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

4. Ünite: İslam'da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.7

Adı	Afiş Hazırlama
Amaç	Ahlakın temel unsurlarını sentezleyebilme
Beceri	Sentezleme, bilgi okuryazarlığı

1 hafta 30 dk.

Ön Hazırlık

Aşağıdaki yönerge doğrultusunda bir afiş hazırlamanız istenmektedir. Bu afişin tasarımında kullanacağınız malzemeleri belirleyip sınıfa getiriniz.

Yönerge

1. Verilen hadisleri inceleyiniz ve ilgili oldukları ahlaki unsura dair sloganlar üreterek bu sloganları aşağıdaki boşluklara yazınız.
2. Bulduğunuz sloganları kullanarak ahlakın temel unsurlarından oluşan görsel açıdan dikkat çekici bir afiş hazırlayınız.
3. Tasarladığınız afişleri sınıfta paylaşarak arkadaşlarınızla değerlendiriniz.

- “Her dinin bir ahlakı vardır, İslam ahlakının özü hayâdır.” (İbni Mace, “Zühd”, 17)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- “Ancak iki kişiye gıpta edilir: Onlardan biri, Allah’ın kendisine mal verdiği ve Hak yolunda o malı harcamasına imkân tanınan kişi, diğeri de Allah’ın kendisine hikmet verdiği ve onunla hüküm veren ve onu başkalarına öğreten kişidir.” (Buhari, “İlim”, 15)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- “İnsanlık, ilk günden beri bütün peygamberlerin üzerinde ittifak ettikleri bir söz bilir: Şayet utanmıyorsan, dilediğini yap!” (Buhari, “Edep”, 78)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- “Arsızlık nerede ve kimde olursa olsun çirkinleştirir, hayâ ise nerede ve kimde olursa olsun zarifleştirir.” (Tirmizi, “Birr”, 47)

.....

.....

.....

.....

.....

- “Yönettikleri insanlara, ailelerine ve sorumlu oldukları kişilere karşı adaletli davrananlar, Allah katında, Rahman’ın yanında nurdan minberler üzerinde ağırlanacaklar.” (Nesai, “Adabü’l-kudat”, 1)

.....

.....

.....

.....

.....

- “Nerede olursan ol, Allah’a karşı sorumluluğunun bilincinde ol! Kötülüğün peşinden iyi bir şey yap ki onu yok etsin. İnsanlara da güzel ahlâka uygun biçimde davran!” (Tirmizi, “Birr”, 55)

.....

.....

.....

.....

.....

- “Hiçbir baba, evlâdına güzel terbiyeden daha üstün bir hediye vermemiştir.” (Tirmizi, “Birr”, 33)

.....

.....

.....

.....

.....

- “Ey insanlar! Düşmanla karşılaşmayı temenni etmeyin. Allah’tan, bela ve musibetlerden uzak kalmayı (afi-yet) isteyin. Fakat düşmanla karşılaştığınız zaman da sabredin. Ve bilin ki cennet kılıçların gölgeleri altındadır.” (Buhari, “Cihad”, 156)

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen hadisleri inceledim ve ilgili oldukları ahlaki unsurları belirledim.			
2. Ahlakın temel unsurlarına yönelik slogan ürettim.			
3. Bulduğum slogana yer verecek şekilde bir afiş hazırladım.			
4. Hazırladığım afişi sınıfta sundum.			
5. Sunum sırasından arkadaşlardan gelen önerileri değerlendirdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen parçayı okudum.			
2. Parçada yer alan ahlakın temel unsurlarını belirledim.			
3. Belirlediğim temel unsurla ilgili bir metin yazdım.			
4. Metinde belirlediğim unsurların tanımlarına yazımda yer verdim.			
5. Metinde belirlediğim unsurları yazımda örneklerle açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

4. Ünite: İslam'da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.9

Adı	Hikâye Okuyalım
Amaç	Ahlakın temel unsurlarını sentezleyebilme
Beceri	Sentezleme, bilgi okuryazarlığı, iletişim

30 dk.

Yönerge

Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliği tamamlayınız.

1. Ayetleri okuyunuz.

- “Allah size, emanetleri mutlaka ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emrediyor. Doğrusu Allah, bununla size ne güzel öğüt veriyor! Şüphesiz ki Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.” (Nisa 4/58)
- “Ey iman edenler! Kendiniz, ana babanız ve en yakınlarınızın aleyhine de olsa Allah için şahitlik yaparak adaleti titizlikle ayakta tutan kimseler olun. (Şahitlik ettikleriniz) zengin veya fakir de olsalar (adaletten ayrılmayın). Çünkü Allah ikisine de daha yakındır. (Onları sizden çok kayırır.) Öyle ise adaleti yerine getirmede nefsinize uymayın. Eğer (şahitlik ederken gerçeği) çarpıtırsanız veya (şahitlikten) çekinirseniz (bilin ki) şüphesiz Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.” (Nisa 4/135)
- “Sizinle savaşanlara karşı Allah yolunda siz de savaşın. Ancak aşırı gitmeyin. Çünkü Allah aşırı gidenleri sevmez.” (Bakara 2/190)
- “Şeytan sizi fakirlikle korkutur ve size, çirkinliği ve hayâsızlığı emreder. Allah ise size kendi katından mağfiret ve bol nimet vadediyor. Şüphesiz Allah, lütfu geniş olandır, hakkıyla bilendir.” (Bakara 2/268)
- “Allah hikmeti dilediğine verir. Kime hikmet verilirse ona pek çok hayır verilmiş demektir. Ancak akıl sahipleri düşünüp ibret alırlar.” (Bakara 2/269)
- “Nitekim kendi aranızdan, size ayetlerimizi okuyan, sizi her kötülükten arındıran, size kitap ve hikmeti öğreten, ayrıca bilmediklerinizi de öğreten bir peygamber gönderdik.” (Bakara 2/151)

2. Ayetlerde yer alan ahlaki ilkeleri belirleyerek not ediniz.

.....

.....

.....

3. Belirlediğiniz ahlaki ilkeleri konu alan bir hikâye yazınız. Hikâyenizdeki karakterlerin davranışlarını belirlediğiniz ahlaki unsurları dikkate alarak kurgulayınız.

HİKÂYE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[illegible]

4. Yazdığınız hikâyenin ahlakın temel unsurlarıyla ilişkisine dikkat çekecek sorular yazınız.

Hikâyeyle İlgili Sorular

.....

.....

.....

5. Hikâyeti sınıfta paylaşınız. Hazırladığınız soruları arkadaşlarınıza yönelterek ahlaki unsurlar arasındaki ilişkiye dair değerlendirmeler yapınız.

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri dikkatlice okudum.			
2. Ayetlerde yer alan ahlaki ilkeleri belirledim.			
3. Belirlediğim ahlaki ilkeyle alakalı örnek hikâye yazdım.			
4. Hikâyenin ahlaki unsurlarla ilişkisine vurgu yapan sorular yazdım.			
5. Hikâyeyi sınıfta paylaştım.			
6. Hazırladığım soruları arkadaşlara sorarak temel ahlaki ilkeler arasındaki ilişkiyi değerlendirdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

4. Ünite: İslam'da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.10

Adı	Ahlakın Unsurları
Amaç	Ahlakın temel unsurlarını sentezleyebilme
Beceri	Sentezleme

25 dk.

Yönerge

Aşağıdaki metni okuyunuz. Her bir ahlaki unsurun diğeriyle ilişkisini düşünerek soruları cevaplayınız.

İslam ahlakının temel unsurları olan adalet, şecaat, iffet ve hikmet birbirini destekleyen ve dengeleyen erdemlerdir. Adalet, bir kişinin hem iç dünyasında hem de sosyal hayatında doğru, dengeli ve ölçülü davranmasını sağlar. Bu doğruluk ve denge, şecaat ile desteklenir. Çünkü şecaat, kişinin doğru olanı yaparken cesur olmasını ve adaleti savunmasını mümkün kılar. İffet, kişinin bedeni ve maddi hazlarını kontrol altında tutarak aşırı uçlardan uzak kalmasını sağlar. Adaletin sağlanmasına yardımcı olur. Hikmetse aklın ve bilginin ışığında doğru kararlar verilmesini ve bu kararların hem adaletli hem de dengeli olmasını sağlar.

1. Adaletli bir insan, neden cesur olmalıdır? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

2. Hikmet, adil kararlar vermede nasıl bir rol oynar? Yazınız.

.....

.....

.....

.....

3. Şecaat, iffetli bir yaşam sürmeye nasıl katkı sağlar? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

4. Hikmet, aşırılığa kaçmadan cesurca hareket etmeye nasıl rehberlik eder? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

5. Adalet, şecaat, iffet ve hikmet bir araya geldiğinde nasıl dengeli ve erdemli bir yaşam oluşturur? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Metni inceledim.			
2. Ahlakın temel unsurları arasındaki ilişkileri belirledim.			
3. Ahlakın temel unsurlarının birbiriyle ilişkisine dair görüşlerimi açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

4. Ünite: İslam'da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.11

Adı	Ahlakın Temel Unsurlarını Belirleyen Davranışlar
Amaç	Ahlakın temel unsurlarını ifade edebilme
Beceri	Sentezleme

20 dk.

Yönerge

1. Tabloda davranışlarla ilgili verilen açıklamaları okuyunuz.
2. Bu açıklamaların İslam ahlakının temel unsurları olan adalet, şecaat, iffet ve hikmet kavramlarının hangisi/ hangileriyle ilişkili olduğunu yazınız.
3. Yaptığınız eşleştirmelerin gerekçelerini sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

Açıklamalar	Ahlak Unsuru
1. Her zaman doğruyu söylemeye çalışmak, yalandan kaçınmak	
2. Başkalarının hakkını gözetmek ve kimseye haksızlık yapmamak	
3. Karşılaşılan zorluklara sabretmek ve vazgeçmemek	
4. Maddi isteklerinde ölçülü davranmak, aşırıya kaçmamak	
5. Duygu ve düşüncelerinde dengeyi gözetmek, aşırı uçlara savrulmamak	
6. İhtiyacı olanlara cömert davranmak, yardımını esirgememek	
7. Maddi ve bedenî arzularını kontrol altında tutmak	
8. Kendi menfaati için haksızlık yapmaktan kaçınmak	
9. Doğru olanı savunurken korkmadan cesurca hareket etmek	

10. Her kararında akıl ve mantık süzgecini kullanmak.	
11. Saldırganlıktan kaçınmak ama gerektiğinde kendini savunmaktan çekinmemek.	
12. Kendi hatalarını kabul etmek ve adil bir şekilde telafi etmeye çalışmak.	
13. Düşünmeden hareket etmemek, olayları derin bir şekilde analiz etmek.	
14. Adaleti sağlamak için çıkarlarına ters düşse bile doğru olanı yapmak.	
15. Tehlikeli durumlarla karşılaşıldığında sakin kalmak ve mantıklı kararlar vermek.	
16. Kendi onurunu ve başkalarının saygınlığını her zaman korumak, utandırıcı ve ahlaka aykırı davranışlardan uzak durmak.	

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Açıklamaları okudum.			
2. Açıklamaları İslam ahlakının temel unsurları olan adalet, şecaat, iffet ve hikmet kavramlarıyla ilişkilendirdim.			
3. İlişkilendirme gerekçelerimi açıkladım.			
4. Açıklamalarımı sınıf arkadaşlarımla paylaştım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

4. Ünite: İslam'da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.12

Adı	Ahlaki Dengenin Kurulması: İtidal
Amaç	Ahlakın temel unsurlarını sentezleyebilme
Beceri	Sentezleme

30 dk.

Yönerge

1. Aşağıdaki metni okuyunuz.

İtidal, insanın dengeyi bulma ve her türlü aşırılıktan uzak durarak ölçülü bir yaşam sürme hâlidir. Bu denge, insanın nefsinin kontrol altında tutarak doğru kararlar almasını, kendisi ve başkaları için en uygun davranışları sergilemesini sağlar. Böylece itidalli olmak insanın hem kendi içinde huzur bulmasına hem de sosyal yaşamında erdemli bir duruşa sahip olmasına yardımcı olur.

Şecaat, saldırganlık ve korkaklık arasında dengeyi bulmaktır. İnsan, cesurca doğru olanı yaparken aşırılıktan kaçınarak hareket etmelidir. Adalet, ne başkalarına zulmetmeye izin verir ne de uğranılan haksızlıklara sessiz kalmayı kabul eder. Adaletli olmak, doğru olanı yaparak herkesin hakkını gözetmek demektir. İffet, maddi arzuların peşinden ölçüsüzce gitmekle tüm dünyevî hazlardan uzak durmak arasında bir denge hâlidir. İnsan, maddi hazlarını kontrol altında tutmalı ancak bunları tamamen terk etmeden ölçülü bir şekilde yaşamalıdır. Hikmet, cahillik ve bilgiyi kötüye kullanmak arasında dengeyi sağlar. İnsanın aklen olgunlaşması, onu söz ve davranışlarında tutarlı hâle getirir. Aynı zamanda bilgeliği, edinilen bilgiyi doğru zamanda ve faydalı bir şekilde kullanmak demektir.

2. Adalet, şecaat, iffet ve hikmet unsurlarının uç noktalarını tabloya yazınız. Her bir unsur için bu aşırılıklar arasındaki dengeyi bulmanın ne anlama geldiğini düşünerek itidalin nasıl sağlanacağını birer cümleyle açıklayınız.

Ahlaki Unsur	Uç Noktalar	İtidal Nasıl Sağlanır?
Adalet		
Şecaat		
Hikmet		
İffet		

3. Her bir unsuru günlük hayattan bir örnekle ilişkilendiriniz ve itidalin nasıl sağlandığını sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

Örnek: Sınıfta bir problem yaşandığında öfkeyle tepki vermek yerine durumu değerlendirip sakin bir şekilde çözüm bulmak hikmet erdemiyle ilişkilendirilebilir.

4. Her bir unsurun dengede tutulmasının neden önemli olduğunu açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Metni okudum.			
2. Dört temel unsurun uç noktalarını belirledim.			
3. Her bir unsurun iki zıt kutbu arasındaki dengeyi bulmanın ne anlama geldiğini açıkladım.			
4. Her bir unsuru günlük yaşamdan örneklerle ilişkilendirdim.			
5. Her bir unsurun dengede tutulmasının neden önemli olduğunu açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

4. Ünite: İslam'da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.13

Adı	Dürüstlüğün Önemi
Amaç	Ahlaki tutum ve davranışlarla ilgili eleştirel düşünebilme
Beceri	Eleştirel düşünme, iletişim

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki ayet ve hadisleri okuyunuz ve soruları cevaplayınız.

- “Öyleyse emrolunduğun gibi dosdoğru ol. Beraberindeki tövbe edenler de dosdoğru olsunlar. Hak ve adalet ölçülerini aşmayın. Şüphesiz O, yaptıklarınızı hakkıyla görür.” (Hud 11/112)
- “Ölçtüğünüz zaman tastamam ölçün ve doğru teraziyle tartın. Bu hem daha iyidir hem de neticesi bakımından daha güzeldir.” (İsra 17/35)
- “Ey iman edenler! Allah’tan korkun ve doğru söz söyleyin.” (Ahzab 33/70)
- “Şüphesiz, Rabbimiz Allah’tır deyip sonra dosdoğru yolda yürüyenlerin üzerine melekler iner. Onlara ‘Korkmayın, üzülmeysin, size vaat olunan cennetle sevinin!’ derler.” (Fussilet 41/30)
- “Müslüman, dilinden ve elinden insanların selamette olduğu kişidir. Mümin ise insanların canları ve malları konusunda kendilerine zarar vermeyeceğinden emin oldukları kişidir.” (Nesai, “İman”, 8)
- Bir sahabi, Peygamberimize “Ey Allah’ın Resulü, bana İslam’la ilgili, hakkında başka kimseye soru sormama gerek kalmayacak bir şey söyle.” dedi. Hz. Muhammed (sav) ona cevaben “Allah’a iman ettim de, sonra dosdoğru ol.” buyurdu. (Müslim, “İman”, 62)
- “Bir konuda sana inandığı hâlde kardeşine yalan söylemen ne kadar büyük bir ihanettir!” (Ebu Davud, “Edeb”, 71)

1. İslam’ın dürüstlükle ilgili ortaya koyduğu ahlaki ilkeler nelerdir? Ayet ve hadislerden hareketle açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Sizce dürüstlük ve güven arasında nasıl bir ilişki vardır? Bireysel ve toplumsal açılarından yorumlayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Dürüstlüğün göstergesi olan tutum ve davranışlar nelerdir? Örnek vererek açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Toplumsal düzen ile dürüstlük arasında nasıl bir ilişki olabilir? Düşüncelerinizi gerekçelendirerek açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayet ve hadisleri okuyup anladım.			
2. İslam'ın dürüstlükle ilgili ortaya koyduğu ahlaki ilkeleri ayet ve hadislerden hareketle açıkladım.			
3. Ayet ve hadislerde vurgulanan dürüstlük, güven ve toplumsal düzen arasındaki ilişkiyi yorumladım.			
4. Dürüstlüğü bireysel ve toplumsal açılardan yorumladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

4. Ünite: İslam'da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.14

Adı	Yardımseverlik ve Toplumsal Dayanışma
Amaç	Ahlaki tutum ve davranışların toplumsal düzene etkisiyle ilgili akıl yürütebilme
Beceri	Eleştirel düşünme, iletişim
Malzemeler	Genel ağ bağlantısı olan cihaz, TDV İslam Ansiklopedisi, Kur'an-ı Kerim meali

25 dk.

Yönerge

- Zekât, sadaka ve infak konularını araştırarak tabloda boş bırakılan yerleri doldurunuz.

Yardımseverlik Çeşitleri ve Toplumsal Etkileri

Yardımseverlik Türü	Tanımı	Yardım Ederken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	Toplum Üzerindeki Etkisi
Zekât			Toplumda birlik ve beraberliğin sağlanması
			
			
			
			
			
			
Sadaka			
			
			
			
			
			
			
İnfak			
			
			
			
			
			
			

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Zekât, sadaka ve infak konularını araştırdım.			
2. Yardımseverliği toplumsal açıdan yorumladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

4. Ünite: İslam'da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.15

Adı	Zorlukları Yönetme ve Sabır
Amaç	Ahlaki tutum ve davranışların toplumsal düzene etkisiyle ilgili akıl yürütebilme
Beceri	Eleştirel düşünme, kendini düzenleme (öz düzenleme)

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki hadisleri inceleyiniz. Hadislerden elde ettiğiniz çıkarımlardan hareketle tabloyu tamamlayınız ve soruları cevaplayınız.

- “Güçlü kimse, insanları güreşte yenen değil; bilakis öfke anında kendisine hâkim olandır.” (Müslim, “Birr”, 107)
- “Müminin durumu ne ilginçtir! Her hâli kendisi için hayırlıdır. Bu durum yalnız mümine mahsustur. Başına sevinecek bir hâl geldiğinde şükreder, bu onun için hayır olur. Başına bir sıkıntı geldiğinde ona sabreder, bu da onun için hayır olur.” (Müslim, “Zühd”, 64)
- “... Namaz bir nurdur, sadaka bir burhandır, sabır bir ışıktır...” (Müslim, “Tahâret”, 1)

	Sabır Gerektiren Durumlar	Sabırlı Olma Yöntemi
1	Sevdiğiniz birinin hastalandığı haberini almak	Duygularınızı kontrol altına almak, umutlu olmak
2		
3		
4		
5		

2. Olumsuzluklar karşısında sabır göstermenin pasif bir bekleyişten farkı nedir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Sabırlı olmanın bireye kazandırdıkları neler olabilir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Bireyin sabırlı olmasının toplum düzenine katkıları neler olabilir? Yorumlayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen hadisleri dikkatlice okuyup anladım.			
2. Hadislerden hareketle sabırlı olmaya dair çıkarımlarda bulundum.			
3. Olumsuzluklar karşısında sabır göstermenin pasif bir bekleyişten farkını açıkladım.			
4. Sabırlı olmanın bireye kazandırdıklarını açıkladım.			
5. Sabırlı olmanın toplum düzenine katkısını yorumladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

4. Ünite: İslam’da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.16

Adı	Bul, Yaz ve Değerlendir
Amaç	Ahlaki tutum ve davranışların toplumsal düzene etkisiyle ilgili akıl yürütebilme
Beceri	Eleştirel düşünme, vatandaşlık okur yazarlığı, iletişim
Malzemeler	Genel ağ bağlantısı olan cihaz, Kur’an-ı Kerim meali

20 dk.

Yönerge

Aşağıda verilen davranışlarla ilgili “<https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf>” genel ağ bağlantısından birer ayet yazınız. Yazdığınız ayetlerden birini seçerek toplumsal düzenle ilişkisini açıklayınız. Yazdıklarınızı sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

- Dürüst olmak

.....

.....

.....

- Verilen sözde durmak

.....

.....

.....

- Yapılan anlaşmalara uymak

.....

.....

.....

- Güvenilir olmak

.....

.....

.....

- Emanetleri korumak

.....

.....

.....

- Çalışanın hakkını tam ödemek

.....

.....

.....

- Kul hakkına riayet etmek

.....

.....

.....

Seçtiğim ayetin açıklaması ve toplumsal düzenle ilişkisi

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen davranışları ayetlerle ilişkilendirdim.			
2. Ahlaki davranışların toplumsal düzenle ilişkisini seçtiğim ayet üzerinden yorumladım.			
3. Yorumlarımı sınıf arkadaşlarımla paylaştım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

.....

4. Ünite: İslam'da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.17

Adı	Değerlendirme
Amaç	Ahlaki tutum ve davranışla ilgili ulaştığı çıkarımları yansıtabilme
Beceri	Eleştirel düşünme, öz düzenleme, iletişim

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki soruları metinden hareketle cevaplayınız.

Ahilik, on üçüncü yüzyılda ortaya çıkan güçlü ve etkili bir esnaf dayanışma teşkilatıdır. Ahiliği; dürüstlük, çalışkanlık ve cömertlik gibi vasıfları edinmeye çalışan zanaatkârlar oluşturmuştur. Ahilerde bulunması gereken vasıflar şunlar olmuştur:

- Dinî ve ahlaki emirlere uymak
- Vefa
- Doğruluk
- Emniyet
- Cömertlik
- Tevazu
- Affedici olmak
- Tövbe
- Ahilere nasihat ile onları doğru yola sevk etmek
- İçki, zina, yalan, gıybet, hile gibi kötülüklerden uzak durmak

1. Günümüzde bir ahilik teşkilatı kursaydınız temel ilkeleriniz neler olurdu? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Kurduğunuz teşkilatın toplumsal düzene katkıları neler olurdu? Örneklerle açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ahlaki tutum ve davranışları ahilik teşkilatı üzerinden yorumladım.			
2. Ahilik örneğinden hareketle kitlesel faaliyetlerin toplumsal düzene etkilerini yorumladım.			
3. Değerlendirmelerimi sınıf arkadaşlarımla paylaştım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

4. Ünite: İslam'da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.18

Adı	İşaretle ve Yorumla
Amaç	Ahlaki tutum ve davranışların toplumsal düzene etkisiyle ilgili akıl yürütebilme
Beceri	Eleştirel düşünme

20 dk.

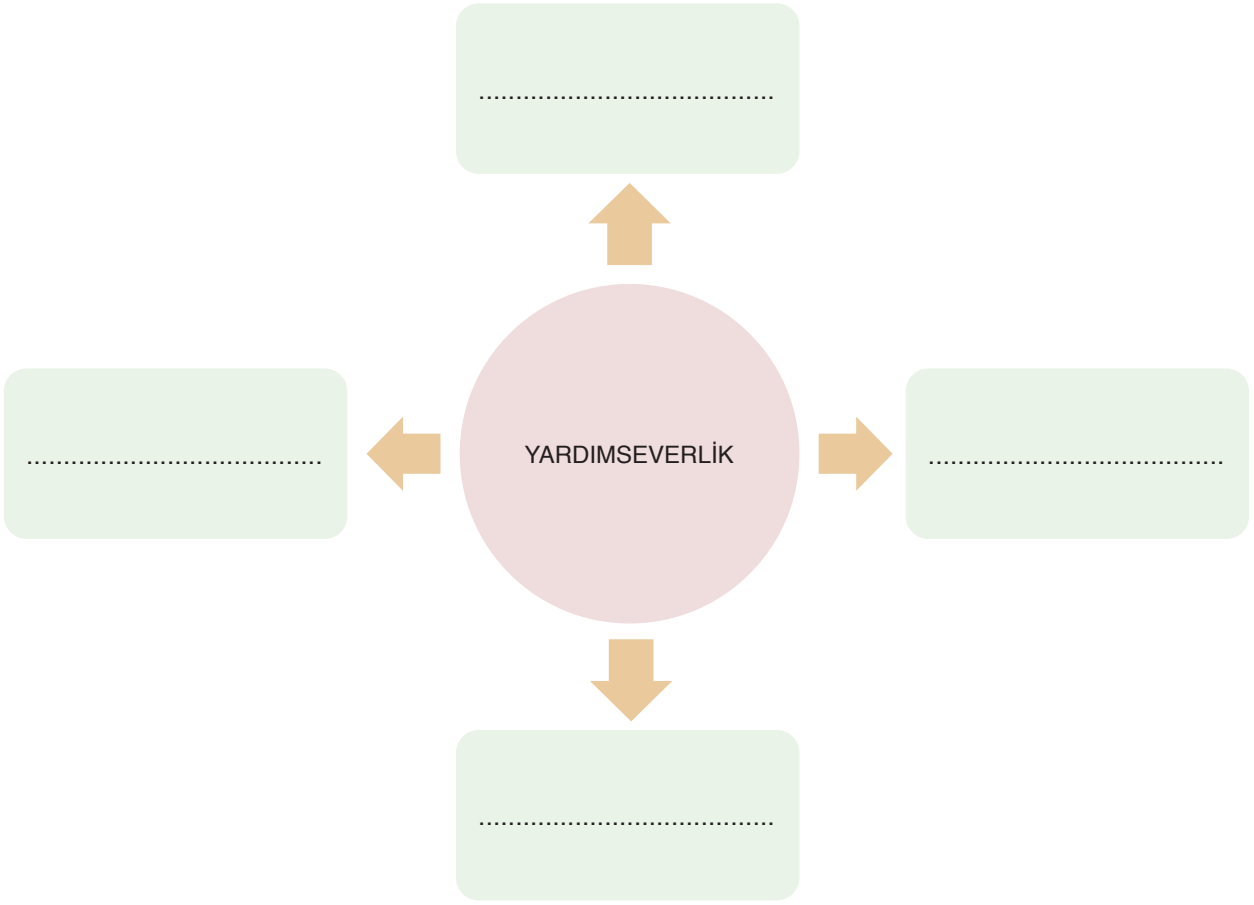

Yönerge

1. İslam'da yardımseverlikle ilgili olan kavramları işaretleyiniz.

.....	İnfak
.....	Rekât
.....	Zekât
.....	Sadaka
.....	Kıdem
.....	Hibe
.....	Karzıhasen
.....	Kıraat
.....	Hayır ve hasenatta bulunmak
.....	Fitre
.....	Hicret
.....	Vacip
.....	Vakıf
.....	Sebil
.....	Tekvin
.....	Zimem defteri
.....	Sadaka taşı
.....	İkrar
.....	Darülaceze

2. Yardımseverliğin toplumsal düzene katkılarını grafikteki boşluklara yazınız

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen kavramların İslam'daki yardımseverlikle ilgili olanlarını tespit ettim.			
2. Yardımseverliğin toplumsal düzene olan katkılarını açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

4. Ünite: İslam'da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.19

Adı	Dolduralım
Amaç	İsra suresi 23-29. ayetlerinde geçen konuları sınıflandırabilme
Beceri	Özetleme, dijital okuryazarlık

20 dk.

Yönerge

1. <https://kuran.diyaret.gov.tr/mushaf> genel ağ bağlantısından İsra suresinin 23-29. ayetlerini bularak okuyunuz. Ayetlerde verilen mesajları listeleyiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Belirlediğiniz mesajları aşağıda verilen konulara göre sınıflandırınız. Gerektiğinde bir mesajı birden fazla konu ile ilişkilendirebilirsiniz.

Kulluk

.....

.....

.....

Cimrilik

.....

.....

.....

Hak

.....

.....

.....

Cömertlik

.....

.....

.....

İsraf

.....

.....

.....

İyilik

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri okudum.			
2. Ayetlerden mesajlar çıkardım.			
3. Ayetlerden çıkardığım mesajları konularına göre sınıflandırdım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

4. Ünite: İslam'da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.20

Adı Okuyalım-Tamamlayalım

Amaç İsra suresinin 23-29. ayetlerinde geçen konuları sınıflandırabilme

Beceri Özetleme, dijital okuryazarlık

20 dk.

Yönerge

<https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf> genel ağ bağlantısından İsra suresi 23-29. ayetleri bularak okuyunuz. Okuduğunuz ayetlerden hareketle tabloyu tamamlayınız.

Ayet Numarası	Ayette Emredilen Davranışlar	Ayette Yasaklanan Davranışlar	Ayette Vurgulanan Ahlaki Değerler
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri okudum.			
2. Ayetlerde emredilen davranışları belirledim.			
3. Ayetlerde yasaklanan davranışları belirledim.			
4. Ayetlerde vurgulanan ahlaki değerleri açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

4. Ünite: İslam'da Ahlak İlkeleri

Etkinlik

4.21

Adı	Ayetlerden Mesajlar
Amaç	İsra suresinin 23, 24, 26 ve 29. ayetlerinde verilen mesajları açıklayabilme
Beceri	Özetleme

15 dk.

Yönerge

Aşağıdaki ayetleri okuyunuz. Ayetlerde verilen mesajları yaşantınızla ilişkilendirerek açıklayınız.

1. “Rabbin sadece kendisine kulluk etmenizi ve anne babanıza iyi davranmanızı emretti...” (İsra 17/23)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. “Onlara (anne babaya) merhametle ve alçak gönüllülükle kol kanat ger. ‘Rabbim! Onlar nasıl küçüklükte beni şefkatle eğitip yetiştirdilerse şimdi sen de onlara merhamet göster.’ diyerek dua et.” (İsra 17/24)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. “Akrabaya, yoksula ve yolcuya hakkını ver. Gereksiz yere de saçıp savurma!” (İsra 17/26)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. “Eli sıkı olma, ölçüsüzce eli açık da olma; sonra kınanacak, kendi kendine hayıflanacak duruma düşersin!” (İsra 17/29)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri okudum.			
2. Ayetlerde verilen mesajları belirledim.			
3. Ayetlerden çıkardığım mesajları yaşantımla ilişkilendirerek açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

4. İslam'da Ahlak İlkeleri

Ölçme ve Değerlendirme

1.
 - “Müminlerin iman bakımından en mükemmeli ahlak bakımından en güzel olanıdır.” (Tirmizi, “Rada”, 11)
 - “Hiçbir baba, evladına güzel terbiyeden daha üstün bir hediye vermemiştir.” (Tirmizi, “Bir”, 33)
 - “Ant olsun, Allah’ın Resulü’nde sizin için, Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah’ı çok zikreden kimseler için, güzel bir örnek vardır.” (Ahzab 33/21)
 - “Nefse ve onu düzgün bir biçimde şekillendirip ona kötülük duygusunu ve takvasını (kötülükten sakınma yeteneğini) ilham edene ant olsun ki nefsinin arındırarak kurtuluşa ermiştir. Onu kötülüklere gömüp kirlüten kimse de ziyana uğramıştır.” (Şems 91/7-10)

Verilen ayet ve hadis meallerinden hareketle İslam ahlakının mahiyetiyle ilgili

- I. Güzel ahlak, eğitim yoluyla kazandırılabilir.
- II. İmanla ahlak arasında çok yakın bir ilişki vardır.
- III. İnsan, iyi ve kötü davranışlarından ahlaki olarak sorumludur.
- IV. Hz. Muhammed’in (sav) ahlakı ideal örnektir.
- V. Ahlak, doğuştan getirilmeyip sonradan kazanılan bir özelliktir.

Çıkarımlarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız IV
 - B) Yalnız V
 - C) I ve II
 - D) II ve III
 - E) III, IV ve V
2. ---- (I) ve ---- (II) İslam ahlakının iki temel kaynağıdır. Yüce Allah iyiliği emretmiş kötü işleri yasaklamıştır. Hz. Muhammed (sav) ise İslam ahlakının ideal örneğidir. Onun ahlakı Allah’ın (cc) razı olduğu ahlaktır. Bu nedenle Müslümanlar Hz. Muhammed’i (sav) örnek alarak güzel ahlaklı olmaya ve Allah’ın (cc) hoşnutluğunu kazanmaya çalışırlar. Allah’ın (cc) bahsettiği ---- (III) sayesinde insan doğruyu yanlıştan ayırarak ahlakını güzelleştirmeye yönelir. Yine, Allah’ın bahsettiği ---- (IV) sayesinde insan bir hata işlediğinde, kötü bir davranışta bulunduğu bundan rahatsız olarak hatasını telafi etmeye çalışır ve iyiliğe yönelir. Tüm bunlar İslam’daki ahlak anlayışını bir bütün kılan unsurlardır. Böylece İslam, ahlaklı bireylerden oluşan erdemli bir toplum meydana getirmeyi amaçlar.

Metinde boş bırakılan yerlere aşağıdaki kavramlardan hangisi getirilmelidir?

	I	II	III	IV
A)	Sünnet	Kur’an-ı Kerim	vicdan	ihlas
B)	Kur’an-ı Kerim	akıl	vicdan	sünnet
C)	Kur’an-ı Kerim	sünnet	akıl	vicdan
D)	Sünnet	Kur’an-ı Kerim	itidal	irade
E)	Kur’an-ı Kerim	sünnet	üsveyhasene	mantık

3. İslam ahlakının temel özelliklerinden biri tüm erdemli davranışların Allah (cc) için yapılmasıdır. Müslüman doğru olanı yaparken Allah'ın (cc) rızasını kazanmayı ister. Rabbinin mutlak iyi ve güzel olduğunu, sadece iyiliği emrettiğini bilir ve buna uygun davranır. Örneğin cömertliğin güzel olduğunu ve Allah'ın (cc) Müslümanlardan cömert olmalarını istediğini bildiği için cömertliği bir erdem olarak bütün hayatına hâkim kılar. Bütün güzel huyları içtenlikle sergiler ve Allah'a (cc) hakkıyla kulluk edebilmeyi amaçlar.

Metinde İslam ahlakına dair bahsedilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İhlas
- B) İtidal
- C) Tefekkür
- D) Tevhit
- E) Vicdan

4. “O vakit Allah’tan bir rahmet ile onlara yumuşak davrandın! Şayet sen kaba, katı yürekli olsaydın, hiç şüphesiz, etrafından dağılıp giderlerdi. Şu hâlde onları affet. Bağışlanmaları için dua et, iş hakkında onlara danış. Kararını verdiğin zaman da artık Allah’a dayanıp güven. Çünkü Allah, kendisine dayanıp güvenenleri sever.” (Al-i İmran 3/159)

Ayette güzel ahlakla ilgili değinilen davranışlar hangi seçenekte birlikte verilmiştir?

- A) Nezaket, saygı, sabır, tevekkül
- B) Nezaket, bağışlamak, istişare, tevekkül
- C) Anlayışlı olmak, yardımseverlik, affetmek, güvenmek
- D) Anlayışlı olmak, iyilik yapmak, dürüstlük, güvenmek
- E) Bağışlamak, nezaket, dua etmek, sabretmek

5. “Ben güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim.” (Ahmed bin Hanbel, *el-Müsned*, 2/381)
 “İyilik güzel ahlakıdır. Kötülük ise içini huzursuz eden ve başkalarının bilmesini istemediğin şeydir.” (Müslim, “Birr”, 14)
 “Hiçbir baba, evladına güzel terbiyeden daha üstün bir hediye vermemiştir.” (Tirmizi, “Birr”, 33)
 “Müminlerin iman bakımından en mükemmeli, ahlak bakımından en güzel olanıdır.” (Tirmizi, “Rada”, 11)

Verilen hadislerden hareketle aşağıdaki ifadelerin hangisine doğrudan ulaşamaz?

- A) Vicdan, insanın iyiyi kötünden ayırmasına yardımcı olur.
- B) İnanç, insan hayatına salih amel ve ahlak birlikteliğiyle yansımalıdır.
- C) Ailede verilen terbiye ahlaki eğitim açısından çok önemlidir.
- D) Ahlakın bireysel amaçları yanında toplumsal bir yönü de bulunur.
- E) Hz. Muhammed’in (sav) gönderilmesinin sebeplerinden biri de ahlakın güzelleştirilmesidir.

6. İslam'da yapılan bütün güzel davranışların temelinde Yüce Allah'ın rızasını kazanmak vardır. Bunun için Hz. Muhammed'i (sav) rehber edinerek Kur'an'a ve sünnete uygun bir hayat sürmek gerekir. Ayrıca erdemli bir toplumun oluşması için bireyler, ahlaki ilkelere uygun davranmalıdır.

Bu metinde İslam ahlakının mahiyetiyle ilgili konulardan hangisine doğrudan değinilmemiştir?

- A) Amaç
- B) Kaynak
- C) Örneklik
- D) Terbiye
- E) Vicdan

7. • “Ey kavimim! Ölçüyü ve tartıyı adaletle tam yapın. İnsanların eşyalarını (mallarını ve haklarını) eksiltmeyin. Yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın.” (Hud 11/85)
- “Daha önce gelip geçen o peygamberler, Allah'ın vahiylerini tebliğ eden, Allah'tan korkan, başka hiç kimseden korkmayan kimselerdir. Allah hesap görücü olarak yeter.” (Ahzab 33/39)

Bu ayetlerde vurgulanan ahlaki temel unsurlara örnek olabilecek veciz sözler aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Cahilin dostluğundan arifin düşmanlığı yeğdir / Keskin sirke küpüne (kabına) zarar
- B) Zulüm ile abad olanın sonu berbat olur / Cesurun bakışı korkağın kılıcından keskindir
- C) Kabahat samur kürk olsa kimse sırtına almaz / Adam olana bir söz yeter
- D) Adam adama yük değil, can gövdeye mülk değil / Kılıç kınını kesmez
- E) Ağacın meyvesi olunca, başını aşağı salar / Eğreti ata binen tez iner

8. • “Onlar öyle kimselerdir ki halk kendilerine, ‘İnsanlar size karşı ordu toplamışlar, onlardan korkun!’ dediklerinde bu söz onların imanını artırdı ve ‘Allah bize yeter, O ne güzel vekildir!’ dediler.” (Al-i İmran 3/173)
- “Ey iman edenler! Allah için hakkı ayakta tutan, adaletle şahitlik eden kimseler olun. Bir topluluğa duyduğunuz kin, sizi adaletsizliğe itmesin. Adil olun; bu, Allah korkusuna daha çok yakışan bir davranıştır...” (Maide 5/8)

Bu ayetler;

- I. Adalet, toplumun temelini oluşturan önemli bir unsurdur.
- II. İslam, toplum hayatında belli ilkelere göre yaşanmasını emreder.
- III. Allah’a (cc) iman eden kişi zor durumlar karşısında cesur olmalıdır.
- IV. İnsanlar bütün davranışlarında Allah’ı (cc) görüyormuş gibi ibadet etmelidir.

İfadelerinden hangileriyle ilişkilidir?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) I, II ve III
- E) II, III ve IV

9.

İslam’da Ahlakın Temel Unsurları	
Adalet	Toplumsal hayatta dirlik ve düzeni, haklara riayet etmeyi, hukuka uygun yaşamayı sağlayan temel bir erdemdir.
Şecaat	Her insanda var olan gazap, öfke, hiddet, sahip olduğu şeyleri savunma, bir şeyleri elde etme arzusu gibi güdü ve dürtülerin terbiye edilip iyiliğe yönlendirilmesiyle şecaat erdemi ortaya çıkar.
İffet	İnsanda var olan çeşitli arzuların dinin ve aklın rehberliğinde kontrol altına alınmasıdır.
Hikmet	İnsanı cahilce davranışlardan, bağnazlıktan ve düşüncelerinde aşırı uçlara savrulmaktan koruyan bir erdemdir.

Bu tabloya göre aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?

- A) İslam ahlakının unsurları birbirleriyle ilişkilidir.
- B) İslam ahlakının temel ilkesi hakkı gözetmektir.
- C) İslam ahlakının amacı insanı doğru yola iletmektir.
- D) Ahlak, insanın denge içerisinde yaşamasını sağlayan bir unsurdur.
- E) Güzel ahlak sahibi kişi Rabbine karşı sorumluluğunu yerine getirmiş olur.

10. Adalet, bir kişinin hem iç dünyasında hem de sosyal hayatında dengeli ve doğru davranmasını sağlar. Adaletin uygulanması için cesaret (şecaat) gereklidir, çünkü adil olmak bazen zorluklara ve karşı çıkışlara rağmen doğruyu savunmayı gerektirir. Şecaat, kişinin doğru olanı yapmak için cesurca adım atmasına yardımcı olur. Hikmet ise cesaretin aşırılığa kaçmadan uygulanmasını sağlar. Hikmetli bir insan, cesaretini ve adaletini doğru zamanda, doğru şekilde kullanır.

Aşağıdakilerden hangisi bu metindeki düşünceleri destekleyen davranışlara örnek verilemez?

- A) Haksızlığa uğrayan bir arkadaşına destek olmak için onun yanında olmak
- B) Herkesin sustuğu bir durumda, adaleti sağlamak için haksızlığa karşı çıkmak
- C) Bir tartışma esnasında olayları sakın bir şekilde değerlendirip dengeli bir tutum sergilemek
- D) Bir çıkar çatışmasında daha fazla kazanma ihtimaliyle başkalarının hakkını göz ardı etmek
- E) Zor bir karar alırken meseleyi derinlemesine düşünüp cesaretle adım atmak

11. Hikmet, insanın olayları derinlemesine düşünüp hayatın anlamını idrak etmesi ve zihinsel olgunluğa ulaşmasıdır. Bu düşünce olgunluğu, kişinin adaletli kararlar almasına da yardımcı olur. Çünkü adalet, sadece yüzeysel doğruları görmek değil, olayların arka planını anlayarak herkese hakkını vermekle mümkün olur. Böylece hikmet, adaleti sağlamada insana rehberlik eder. Adalet ise hikmetin pratiğe dökülmüş hâlidir. Bilgiyi tefekkürle besleyen bir insan hem kendi yaşamında hem de toplumsal ilişkilerde denge ve hakkaniyeti gözetir.

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

- A) Tefekkür, insana verdiği kararlarda dengeli ve adil olması için yol gösterir.
- B) Bilgelik, insanın derinlemesine düşünebilme ve olayları kavrayabilme kabiliyetidir.
- C) Adalet, olayların derinlemesine anlaşılmasıyla ve herkese hak ettiği değerin verilmesiyle sağlanır.
- D) Hikmet sahibi olmak, insanın hem bireysel yaşamında hem de insanlar arası ilişkilerinde dengeyi korumasına yardımcı olur.
- E) Hikmet, olayları mantık çerçevesinde ele almamızı sağlarken duygusal bakış açısını göz ardı etmemizi zorunlu kılar.

12. I. “Muhakkak ki Allah adaleti, ihsanı, akrabaya karşı cömert olmayı emreder; hayâsızlığı, kötülüğü ve zorbalığı yasaklar...” (Nahl 16/90)
- II. “(Ey Muhammed!) Rabbinin yoluna hikmetle, güzel öğütle çağır ve onlarla en güzel şekilde mücadele et...” (Nahl 16/125)
- III. “Sabahı aydınlatan O’dur ve O, geceyi dinlenme zamanı, güneşi ve ayı birer hesap ölçüsü kılmıştır...” (Enam 6/96)
- IV. “Mümin erkeklerle söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar ve iffetlerini korusunlar. Bu onlar için daha arındırıcıdır...” (Nur 24/30)
- V. “Gökleri ve yeri yaratan, gökten su indirip onunla size rızık olarak türlü türlü ürünler çıkaran Allah’tır...” (İbrahim 14/32)
- VI. “Allah kendisinden başka hiçbir ilah olmayandır. Diridir, kayyumdur...” (Bakara 2/255)

Numaralandırılmış ayetlerden hangileri ahlakın dört unsurundan herhangi biriyle doğrudan ilişkilendirilemez?

- A) I ve II
- B) III ve IV
- C) V ve VI
- D) II, III ve V
- E) III, V ve VI
13. Yardımseverlik, İslam ahlakının temel ilkelerinden biridir. Kur’an-ı Kerim’de ve hadislerde, insanlar arasında yardımlaşmanın ve paylaşmanın önemi sıkça vurgulanır. İnfak, sadaka ve zekât gibi uygulamalar Müslümanların yardımlaşma görevleri arasında yer alır.

Aşağıdaki ayetlerden hangisinin mesajı metinde anlatılanlarla doğrudan ilişkilidir?

- A) “Onlar, şahitliklerini dosdoğru yaparlar.” (Mearic 70/33)
- B) “Onlar bollukta ve darlıkta Allah yolunda harcayanlar, öfkelerini yenenler, insanları affedenlerdir. Allah iyilik edenleri sever.” (Al-i İmran 3/134)
- C) “Ey iman edenler! Sabır ve namazla yardım dileyin. Şüphesiz Allah sabredenlerin yanındadır.” (Bakara 2/153)
- D) “Yarattıklarımızdan hakka sarılarak doğru yolu gösteren ve hak ile adaleti gerçekleştiren bir topluluk vardır.” (Araf 7/181)
- E) “Onlar, Allah’a verdikleri sözü yerine getirirler, yeminlerini asla bozmazlar.” (Rad 13/20)
14. İslam’da, Allah’ın (cc) rızasını umarak sabretmek ve namazı dosdoğru kılıp salih ameller işlemek emredilir. Karşılığını Allah’tan (cc) bekleyerek sabredenlerin en güzel şekilde mükâfatlandırılacakları müjdelenir.

Bu metinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İslam, iyilik yapmayı emreder.
- B) Allah’ın (cc) rızasını isteyenler salih amel işler.
- C) Amellerin karşılığı sadece Allah’tan (cc) beklenir.
- D) Yüce Allah sabredenleri ödüllendirir.
- E) Müslümanlar dünya ve ahiret arasındaki dengeyi gözetmelidir.

15. İslam ahlakı, dürüstlük, sabır ve yardımseverlik gibi erdemlerin bireysel ve toplumsal hayatta uygulanmasını teşvik eder. Dürüstlük, bireyler arasında güveni sağlar ve toplumun temel dinamiklerinin doğru işlemesine yardımcı olur. Sabır ve yardımseverlik ise toplumun birlik, beraberlik ve dayanıklılığını sağlar.

Bu metinden çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İslam, insanlara öfke kontrolünü tavsiye eder.
 B) Sabır, zorluklara karşı dayanıklı olmanın anahtarıdır.
 C) Sadaka, kişinin ahlakını geliştirmede çok önemli bir ibadettir.
 D) İslam, erdemli davranışlarla toplum düzeninin sağlanmasını hedefler.
 E) Yardımseverlik, toplum düzeninin sağlanmasında etkili unsurlardan biridir.
16. “Güneşin doğduğu her gün, insanın bütün eklemleri için sadaka vermesi gerekir. İki kişinin arasını düzeltmen sadakadır. Bir kimsenin bineğine binmesine veya eşyasını ona yüklemesine yardımcı olman sadakadır. Güzel söz de sadakadır. Namaza giderken attığın her adım sadakadır. Yolda rahatsızlık veren şeyleri kaldırman sadakadır.”

(Müslim, “Zekât”, 56)

Verilen hadise göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yaşadığımız her gün için Allah’a (cc) şükretmemiz gerekir.
 B) Allah’ın (cc) verdiği nimetlerle biz de insanlara iyilik yapmalıyız.
 C) İnsanlarla güzel konuşmak Allah’ın (cc) razı olduğu bir davranıştır.
 D) Sadaka vermek varlıklı Müslümanlar için farz bir ibadettir.
 E) Toplumun yararına yapılan hayırlı işler bize sevap kazandırır.
17. Adabımuaşeret, bir toplumda benimsenerek gelenek hâline gelmiş nezaket, terbiye, ahlak ve görgü kuralları gibi anlamlara gelir. Görgü kuralları toplumsal düzen, huzur ve mutluluk için gereklidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi adabımuaşeret kurallarına uygun bir davranış değildir?

- A) Davete icabet etmek
 B) Toplantıya zamanında katılmak
 C) İnsanların evlerine haber vermeden gitmek
 D) Sıra olunan yerlerde düzene riayet etmek
 E) Bir şey isterken kibar bir dille istemek

18. Aşağıdakilerden hangisi sabır konusuyla doğrudan ilgilidir?

- A) “Güçlü kimse, insanları güreşte yenen değil; bilakis öfke anında kendisine hâkim olandır.”(Müslim, “Birr”, 107)
- B) “Kulun Rabbine en yakın olduğu (an) secde hâlidir. Öyleyse (secdedeyken) çokça dua ediniz.” (Müslim, “Salât”, 215)
- C) “Ey iman edenler! Allah’a karşı gelmekten sakının ve doğrularla beraber olun.” (Tevbe 9/119)
- D) “Müminler ancak kardeşler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin. Allah’a karşı gelmekten sakının ki size merhamet edilsin.” (Hucurat 49/10)
- E) “Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip gidişinde selim akıl sahipleri için elbette ibretler vardır.” (Al-i İmran 3/190)

19. “Rabbin sadece kendisine kulluk etmenizi ve anne babanıza iyi davranmanızı emretti. Onlardan biri veya ikisi senin yanında yaşlanırsa onlara öf bile deme! Onları azarlama! İkisine de gönül alıcı güzel sözler söyle. Onlara merhametle ve alçak gönüllülükle kol kanat ger. ‘Rabbim! Onlar nasıl küçüklükte beni şefkatle eğitip yetiştirdilerse şimdi sen de onlara merhamet göster.’ diyerek dua et. Kalplerinizdekini en iyi bilen Rabbinizdir. Eğer iyi olursanız bilersiniz ki Allah kendisine yönelenleri bağışlayıcıdır. Akrabaya, yoksula ve yolcuya hakkını ver. Gereksiz yere de saçıp savurma! Çünkü savurganlar şeytanların dostlarıdır. Şeytan da Rabbine karşı çok nankördür. Eğer sen kendin dahi Rabbinden umduğun bir lütfu beklemek durumunda (ihtiyaç içinde) olduğun için onlara ilgi gösteremiyorsan, hiç değilse kendilerine rahatlatıcı bir söz söyle! Eli sıkı olma, ölçüsüzce eli açık da olma; sonra kınanacak, kendi kendine hayıflanacak duruma düşersin!” (İsra 17/23-29)

Bu ayetlerde aşağıdaki konulardan hangisine değinilmemiştir?

- A) Cömertlik
 - B) İsrâf
 - C) Tevekkül
 - D) Tevhit
 - E) Yardımlaşma
20. Yüce Allah, Kur’an’ı Kerim’de “Kalplerinizdekini en iyi bilen Rabbinizdir. Eğer iyi olursanız bilersiniz ki Allah kendisine yönelenleri bağışlayıcıdır.” (İsra 17/25) buyurmaktadır.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi konusu bakımından bu metinle ilişkili değildir?

- A) “Namazı kılın, zekâtı verin. Önceden kendiniz için yaptığınız her iyiliği Allah’ın katında bulacaksınız. Şüphesiz Allah, yapmakta olduklarınızı noksansız görür.” (Bakara 2/110)
- B) “Onlar, Allah’a ve ahiret gününe inanırlar. İyiliği emrederler. Kötülükten menederler, hayır işlerinde birbirleriyle yarışırırlar. İşte onlar salihlerdendir.” (Al-i İmran 3/114)
- C) “Herkesin yöneldiği bir kıblesi vardır. (Ey müminler!) Siz hayır işlerinde yarışın. Nerede olursanız olun sonunda Allah hepinizi bir araya getirir. Şüphesiz Allah her şeye kadirdir.” (Bakara 2/148)
- D) “Ben hakka yönelen birisi olarak yüzümü, gökleri ve yeri yaratana döndürdüm. Ben Allah’a ortak koşanlardan değilim.” (Enam 6/79)
- E) “O takva sahipleri ki, bollukta da darlıkta da Allah için harcarlar; öfkelerini yutarlar ve insanları affederler. Allah da güzel davranışta bulunanları sever.” (Al-i İmran 3/134)

21. • Eldeki imkânları gönüllü olarak ve karşılık beklemeden başkalarının yararına sunmaya ne denir?
• Servet edinmek amacıyla hayır yapmaktan kaçınmaya ne denir?
• Dinen uygun olmayacak şekilde fazla harcama yapmaya nedir?

Bu sorulara cevap olacak kavramlar aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) yardımseverlik, tutumluluk, israf
B) cömertlik, israf, yardımseverlik
C) tutumluluk, cimrilik, israf
D) yardımseverlik, israf, cimrilik
E) cömertlik, cimrilik, israf

4. İslam'da Ahlak İlkeleri

Cevap Anahtarı

Etkinlik 4.12

Ahlaki Unsur	Uç Noktalar	İtidal Nasıl Sağlanır?
Adalet	Zulmetmek, Haksızlığa sessiz kalmak	Herkese hakkını vererek adil davranmak
Şecaat	Saldırganlık, Korkaklık	Cesurca ama ölçülü ve doğru hareket etmek
Hikmet	Cehalet, Bilgiyi kötüye kullanmak	Bilgiyi doğru zamanda ve yerde kullanmak
İffet	Aşırı arzuların peşinden koşmak Dünyadan tamamen el etek çekmek	Maddi hazları kontrol altında tutarak dengeli yaşamak

Etkinlik 4.18

- Birlik beraberlik
- Dayanışma
- Ekonomik kalkınma
- Toplumsal barış ve huzur vb.

Ölçme ve Değerlendirme

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
B	C	A	B	D	E	B	D	E	D	E	B	B	E	D	D	C	A	C	D	E

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

9. Sınıf Etkinlik Kitabı

5. ÜNİTE

Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

- 5.1. Hz. Muhammed'in Beşerî ve Peygamberlik Yönü
- 5.2. Hz. Muhammed'in Örnekliği
- 5.3. Kültürümüzde Hz. Muhammed ve Ehlibeyt Sevgisi
- 5.4. Kur'an'dan Mesajlar

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.1

Adı	Hiz. Muhammed'in (sav) Peygamberlik Özellikleri
Amaç	Hiz. Muhammed'in (sav) beşerî ve peygamberlik yönünü temel kaynaklardan yararlanarak inceleyebilme
Beceri	Özetleme, bilgi okuryazarlığı

20 dk.

Yönerge

- Aşağıda verilen ayetleri inceleyiniz.
- Ayetlerde Hiz. Muhammed'in (sav) peygamberlik görevlerinden hangisine değinildiğini belirleyerek tablodaki uygun boşluklara yazınız.
- Bu görevler Hiz. Muhammed'in (sav) toplumla ilişkisini nasıl etkilemiş olabilir? Yorumlayınız.

“Ant olsun, Allah'ın Resulünde sizin için; Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah'ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.”
(Ahzab 33/21)

Peygamberlik Görevi:

.....

Yorum:

.....
.....
.....

“Peygamberin üzerine düşen ancak tebliğdir. Allah sizin açıkladığınızı da gizlediğinizi de bilir.”
(Maide 5/99)

Peygamberlik Görevi:

.....

Yorum:

.....
.....
.....

“O peygamberleri apaçık delillerle ve kutsal metinlerle gönderdik. İnsanlara indirdiklerimizi kendilerine açıklamaları için ve (ola ki üzerinde) düşünürler diye sana da uyarıcı kitabı indirdik.”
(Nahl 16/44)

Peygamberlik Görevi:

.....

Yorum:

.....
.....
.....

“...Peygamber size ne verdiyse onu alın, size ne yasakladıysa ondan da sakının...”
(Haşr 59/7)

Peygamberlik Görevi:

.....

Yorum:

.....
.....
.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Hz. Muhammed'in (sav) ayetlerde bahsedilen peygamberlik görevlerini tespit ettim.			
2. Bu görevlerin toplumsal etkilerini yazıp yorumladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....
.....
.....
.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....
.....
.....
.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.2

Adı	Hiz. Muhammed'in (sav) Beşerî ve Peygamberlik Yönü
Amaç	Hiz. Muhammed'in (sav) beşerî ve peygamberlik yönünü öğrendiklerinden hareketle ifade edebilme
Beceri	Özetleme, bilgi okuryazarlığı, iletişim, dijital okuryazarlık
Araç gereçler	Genel ağ bağlantısı olan cihaz

1 hafta 15 dk.

Ön hazırlık

<https://diyanet.tv/hayat-rehberi-kuran/video/hz-muhammed-sas-hayat-rehberi-kuran-51-bolum> genel ağ adresinden ulaştığınız videoyu izleyiniz. Videodan hareketle Hiz. Muhammed'in (sav) beşerî ve peygamberlik yönüyle ilgili bir özet hazırlayınız.

Yönerge

Hazırladığınız özetı sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız ve değerlendiriniz.

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen videoyu izledim.			
2. Hazırladığım özetle Hiz. Muhammed'in (sav) beşerî yönüne değindim.			
3. Hazırladığım özetle Hiz. Muhammed'in (sav) peygamberlik yönüne değindim.			
4. Hazırladığım özetı sınıf arkadaşlarımla paylaştım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.3

Adı	Bir Beşer ve Peygamber Olarak Hz. Muhammed (sav)
Amaç	Muhammed'in (sav) beşerî ve peygamberlik yönünü özetleyebilme
Beceri	Özetleme, bilgi okuryazarlığı

30 dk.

Yönerge

Aşağıdaki ayet ve hadisleri okuyunuz ve ayetlerden hareketle soruları cevaplayınız. Cevaplarınızı sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız ve sınıfça değerlendiriniz.

“De ki ben, yalnızca sizin gibi bir insanım. Şu var ki bana, ilahınızın, sadece bir ilah olduğu vahyolunuyor. Artık her kim Rabbine kavuşmayı bekliyorsa dünya ve ahirete yararlı iş yapsın ve Rabbine ibadette hiçbir şeyi ortak koşmasın.” (Kehf 18/110)

“Allah'ın rahmeti sayesinde sen onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın, onlar senin etrafından dağılıp giderlerdi. Artık sen onları affet. Onlar için Allah'tan bağışlama dile. İş konusunda onlarla müşavere et. Bir kere de karar verip azmettin mi, artık Allah'a tevekkül et, (ona dayanıp güven). Şüphesiz Allah, tevekkül edenleri sever.” (Al-i İmran 3/159)

“De ki ey insanlar! Ben ancak sizin için apaçık bir uyarıcıyım.” (Hac 22/49)

“Biz seni müjdeleyici ve uyarıcı olarak hak ile gönderdik. Her millet için mutlaka bir uyarıcı (peygamber) bulunmuştur.” (Fatır 32/24)

“De ki ben peygamberlerin ilki değilim. Bana ve size ne yapılacağını da bilmem. Ben sadece bana vahyedilene uyarım. Ben sadece apaçık bir uyarıcıyım.” (Ahkaf 46/9)

“Ben ancak güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim.” (Ahmed bin Hanbel, el-Müsned, 2/381)

“İnsanlara merhamet etmeyene, Allah da merhamet etmez.” (Müslim, “Fedail”, 64-65)

“Kolaylaştırın, zorlaştırmayın; müjdeleyin, nefret ettirmeyin ve hüküm verirken birbirinizle uyum içinde olun!” (Buhari, “Cihad”, 164)

“Sizden biriniz kendisi için istediğini mümin kardeşi için de istemedikçe iman etmiş olmaz.” (Buhari, “İman”, 7)

Verilen ayet ve hadislerden hareketle Hz. Muhammed'in (sav) beşerî özelliklerini yazınız.

.....

.....

.....

.....

Verilen ayet ve hadislerden hareketle Hz. Muhammed'in (sav) peygamberlik özelliklerini yazınız.

.....

.....

.....

.....

Hz. Muhammed'in (sav) peygamberlik görevlerini yerine getirirken onun beşerî yönünün nasıl bir rol oynadığını düşünüyorsunuz? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

Hız. Muhammed'in (sav) hem günlük yaşantısında hem de peygamberlik görevlerinde insanlara karşı sergilediği davranışların toplum üzerindeki etkileri nelerdir?

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Hız. Muhammed'in (sav) ayetlerde bahsedilen görevlerini tespit ettim.			
2. Bu görevlerin toplumsal etkilerini yorumladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.4

Adı	Kartlar Havaya
Amaç	Hz. Muhammed'in (sav) özelliklerini beşerî ve peygamberlik yönü açısından sınıflandırabilme
Beceri	Özetleme, bilgi okuryazarlığı

20 dk.

Yönerge

Öğretmen rehberliğinde aşağıdaki etkinliği tamamlayınız.

1. Aşağıdaki kartlardan birer adet hazırlayınız.

2. Öğretmeninizin okuyacağı ayetleri dinledikten sonra ayetlerin Hz. Muhammed'in (sav) hangi yönüne işaret ettiğini belirleyiniz ve belirlediğiniz yönün yazılı olduğu kartı gösteriniz. Öğretmeninizin söz hakkı vermesi durumunda cevabınızın gerekçesini sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

Ayetler

- “De ki ben de ancak sizin gibi bir insanım. Fakat bana ilahınızın yalnızca bir tek ilah olduğu vahyediliyor. Artık O'na yönelin ve O'ndan bağışlanma dileyin. Allah'a ortak koşanların vay hâline!” (Fussilet 41/6)
- “De ki ben size, Allah'ın hazineleri benim yanımdadır, demiyorum. Ben gaybı da bilmem. Size, ben meleğim de demiyorum. Ben sadece bana vahyolunana uyarım...” (Enam 6/50)
- “De ki ben, yalnızca sizin gibi bir insanım. Şu var ki bana, ilahınızın, sadece bir ilah olduğu vahyolunuyor. Artık her kim Rabbine kavuşmayı bekliyorsa dünya ve ahirete yararlı iş yapsın ve Rabbine ibadette hiçbir şeyi ortak koşmasın.” (Kehf 18/110)
- “Senden önce gönderdiğimiz peygamberler de hiç şüphesiz yemek yerler, çarşıda pazarda dolaşırlardı. Biz kiminizi kiminiz için imtihan vesilesi yaptık ki bakalım sabredecek misiniz? Rabbin her şeyi görüp gözetlemektedir.” (Furkan 25/20)
- “Muhammed, Allah'ın Resulüdür. Onunla beraber olanlar, inkârcılara karşı çetin, birbirlerine karşı da merhametlidirler...” (Fetih 48/29)
- “De ki ben peygamberlerin ilki değilim. Bana ve size ne yapılacağını da bilmem. Ben sadece bana vahyedilene uyarım. Ben sadece apaçık bir uyarıcıyım.” (Ahkaf 46/9)
- “Ant olsun, Allah, müminlere kendi içlerinden; onlara ayetlerini okuyan, onları arıtıp tertemiz yapan, onlara kitap ve hikmeti öğreten bir peygamber göndermekle büyük bir lütufta bulunmuştur. Oysa onlar, daha önce apaçık bir sapkınlık içinde idiler.” (Al-i İmran 3/164)
- “Ve seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.” (Enbiya 21/107)

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri dinledim.			
2. Hz. Muhammed'in (sav) beşerî ve peygamberlik yönünü temel kaynaklardan yararlanarak inceldim.			
3. Ayetleri Hz. Muhammed'in (sav) beşerî ve peygamberlik yönü açısından sınıflandırdım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.5

Adı	Hiz. Muhammed'i (sav) Tanıyorum
Amaç	Hiz. Muhammed'in (sav) özelliklerini beşerî ve peygamberlik yönü açısından sınıflandırabilme
Beceri	Özetleme, bilgi okuryazarlığı

20 dk.

Yönerge

Aşağıdaki ayetleri okuyarak etkinliği tamamlayınız.

- “Ant olsun, Allah'ın Resulünde sizin için; Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah'ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.” (Ahzab 33/21)
- “Ey Peygamber! Biz seni bir şahit, bir müjdeleyici, bir uyarıcı; Allah'ın izniyle kendi yoluna çağırın bir davetçi ve aydınlatıcı bir kandil olarak gönderdik.” (Ahzab 33/45 ve 46)
- “Ant olsun, size kendi içinizden öyle bir peygamber gelmiştir ki sizin sıkıntıya düşmeniz ona çok ağır gelir. O size çok düşkün, müminlere karşı da çok şefkatli ve merhametlidir.” (Tevbe 9/128)
- “Ve seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.” (Enbiya 21/107)
- “(O peygamberleri) apaçık belgeler ve kitaplarla gönderdik. İnsanlara, kendilerine indirileni açıklamak ve onların da (üzerinde) düşünmeleri için sana bu Kur'an'ı indirdik.” (Nahl 16/44)
- “Ey iman edenler! Size hayat verecek şeylere sizi çağırdığı zaman, Allah'ın ve Resulünün çağırısına uyun ve bilin ki Allah kişi ile kalbi arasına girer. Yine bilin ki onun huzurunda toplanacaksınız.” (Enfal 8/24)
- “De ki ben de ancak sizin gibi bir insanım. Fakat bana ilahınızın yalnızca bir tek ilah olduğu vahyediliyor. Artık O'na yönelin ve O'ndan bağışlanma dileyin. Allah'a ortak koşanların vay hâline!” (Fussilet 41/6)
- “De ki ben size, Allah'ın hazineleri benim yanımdadır, demiyorum. Ben gaybı da bilmem. Size, ben meleğim de demiyorum. Ben sadece bana vahyolunana uyarım...” (Enam 6/50)

1. Ayetlerde Hiz. Muhammed'in (sav) hangi özelliklerinden bahsedildiğini belirleyiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Ayetlerden hareketle Hiz. Muhammed'in (sav) özelliklerini beşerî ve peygamberlik yönü açısından sınıflandırınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri okudum.			
2. Hz. Muhammed'in (sav) ayetlerde değinilen özelliklerini belirledim.			
3. Hz. Muhammed'in (sav) ayetlerde geçen özelliklerini beşerî ve peygamberlik yönü açısından sınıflandırdım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.6

Adı	Kur'an-ı Kerim'e Göre Hz. Muhammed (sav)
Amaç	Hiz. Muhammed'in (sav) beşerî ve peygamberlik yönünü temel kaynaklardan yararlanarak inceleyebilme
Beceri	Özetleme, bilgi okuryazarlığı

Yönerge

Aşağıdaki ayetleri okuyunuz ve tablodaki boşlukları okuduğunuz ayetlerden yararlanarak tamamlayınız.

- “Dediler ki yerden bize bir pınar fışkırtmadıkça yahut senin hurmalardan, üzüm­lerden oluşan bir bahçen olup aralarından şarıl şarıl ırmaklar akıtmadıkça yahut iddia ettiğin gibi gökyüzünü üzerimize parça parça düşürmedikçe yahut Allah'ı ve melekleri karşımıza getirmedikçe yahut altından bir evin olmadıkça ya da göğ­e çıkmadıkça sana asla inanmayacağız. Bize gökten okuyacağımız bir kitap indirmedikçe göğ­e çıktığına da inanacak değiliz. De ki Rabbimi tenzih ederim. Ben ancak Resul olarak gönderilen bir beşerim.” (İsra 17/90-93)
- “Zaten, kendilerine hidayet rehberi geldiğinde, insanların (buna) inanmalarını sırf, ‘Allah, peygamber olarak bir beşeri mi gönderdi?’ demeleri engellemiştir. Şunu söyle: ‘Eğer yeryüzünde yerleşmiş gezip dolaşan melekler olsaydı, elbette onlara gökten, peygamber olarak bir melek gönderirdik.’” (İsra 17/94-95)
- “Dediler ki bu nasıl peygamber! Yemek yiyor, çarşı­larda dolaşıyor. Ona bir melek indirilmeli ve kendisiyle birlikte o melek de uyarıcılık görevi yapmalı değil miydi?” (Furkan 25/7)
- “Senden önce gönderdiğimiz peygamberler de hiç şüphesiz yemek yerler, çarşıda pazarda dolaşırlardı. Biz kiminizi kiminiz için imtihan vesilesi yaptık ki bakalım sabre­decek misiniz? Rabbin her şeyi görüp gözetlemektedir.” (Furkan 25/20)

Müşriklerin itirazları:	Kur'an'ın cevabı:
“... Allah, peygamber olarak bir beşeri mi gönderdi?...”	
.....	“Senden önce gönderdiğimiz peygamberler de hiç şüphesiz yemek yerler, çarşıda pazarda dolaşırlardı...”
“... Bize gökten okuyacağımız bir kitap indirmedikçe göğ­e çıktığına da inanacak değiliz...”	

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri okudum.			
2. Ayetleri müşriklerin itirazlarıyla ilişkilendirdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.7

Adı	Sıra Sende
Amaç	Hiz. Muhammed'in (sav) örnekliğini esas alarak kendi bakış açısını yapılandırabilme
Beceri	Yapılandırma

30 dk.

Yönerge

1. Aşağıda verilen hadisleri okuyunuz.

- “Bir kişinin kalbinde aynı anda iman ile küfür, doğruluk ile yalancılık, hıyanet ile emanet bir arada bulunmaz.” (Ahmed bin Hanbel, *el-Müsned*, 2/349)
- “Bozguncu, cimri ve yaptığı iyiliği başa kakan kimse cennete giremez.” (Tirmizi, “Birr”, 41)
- “Hz. Aişe'ye Allah Resulü'nün (sav) ahlakını sordum. Şöyle dedi: ‘O, kötü sözlü ve çirkin ağızlı değildi. Çarşı pazarda bağırıp çağırılmaz, kötülüğe kötülükle karşılık vermezdi; bilakis bağışlar ve hoş görürdü.’” (Tirmizi, “Birr”, 69)
- “Kibre düşmeden ve israfa kaçmadan (dilediğiniz gibi) yiyin, sadaka verin/harcayın ve giyinin!” (Nesai, “Zekât”, 66)
- “İki nimet vardır ki insanların çoğu onları (ı değerlendirme) hususunda aldanmıştır: Sağlık ve boş vakit.” (Buhari, “Rikak”, 1)
- “Güçlü kimse, insanları güçte yenen değil, bilakis öfke anında kendisine hâkim olandır.” (Müslim, “Birr”, 107)
- “Biz gençler Hz. Peygamber'in (sav) yanına geldik ve onun yanında (Medine'de) yaklaşık yirmi gece kaldık. Hz. Peygamber (sav) çok merhametliydi. (Ailelerimizi özlediğimizi anlayınca) şöyle buyurdu: “Memleketinize dönseniz de onlara (öğrendiklerinizi) öğretseniz...” (Buhari, “Ezan”, 49)

2. Bu hadislerden yola çıkarak aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

Hiz. Muhammed'in (sav) davranışlarından örnek aldıklarınız nelerdir?	Hiz. Muhammed'in (sav) davranışlarını örnek alarak hayatınızda uygulamak size neler kazandırabilir?	Bu davranışları neden örnek aldınız?
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

3. Bu hadislerden hareketle Hz. Muhammed'in (sav) müminlerin sahip olmasını istediği ahlaki tutumların

- Aile ilişkilerine katkısı neler olabilir? Örnek vererek açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

- Toplumsal ilişkilere katkısı neler olabilir? Örnek vererek açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen hadisleri okudum.			
2. Hadislerden yola çıkarak Hz. Muhammed'in (sav) davranışlarından örnek aldıklarımı belirledim.			
3. Hz. Muhammed'in (sav) örnek davranışlarını hayatımla ilişkilendirdim.			
4. Hz. Muhammed'in (sav) örnek davranışlarını kendi bakış açımla değerlendirdim.			
5. Hz. Muhammed'in (sav) örnek davranışlarını aile yaşantısıyla ilişkilendirdim.			
6. Hz. Muhammed'in (sav) örnek davranışlarını toplum yaşantısıyla ilişkilendirdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.8

Adı	Düşüncelerimizi Yapılandırma
Amaç	Hz. Muhammed'in (sav) örnekliliğini esas alarak kendi bakış açısını yapılandırabilme
Beceri	Yapılandırma

⌚ 30 dk.

Yönerge

Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliği tamamlayınız.

1. Aşağıda verilen ayetleri okuyunuz.

- “Ant olsun, Allah’ın Resulünde sizin için, Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah’ı çok zikreden kimseler için, güzel bir örnek vardır.” (Ahzab 33/21)
- “De ki eğer Allah’ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Çünkü Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.” (Al-i İmran 3/31)
- “Ey insanlar! Resul size Rabbinizden gerçeği getirdi (bunda şüphe yoktur), şu halde kendi iyiliğiniz için (ona) iman edin...” (Nisa 4/170)
- “O vakit Allah’tan bir rahmet ile onlara yumuşak davrandın! Şayet sen kaba, katı yürekli olsaydın hiç şüphesiz etrafından dağılıp giderlerdi. Şu hâlde onları affet, bağışlanmaları için dua et, iş hakkında onlara danış. Kararını verdiğin zaman da artık Allah’a dayanıp güven. Çünkü Allah, kendisine dayanıp güvenenleri sever.” (Al-i İmran 3/159)
- “Ant olsun ki içlerinden kendilerine Allah’ın ayetlerini okuyan, (kötülüklerden ve inkârdan) kendilerini temizleyen, kendilerine kitap ve hikmeti öğreten bir peygamber göndermekle Allah, müminlere büyük bir lütufta bulunmuştur...” (Al-i İmran 3/164)

2. Okuduğunuz ayetlerden hareketle Hz. Muhammed'in (sav) neden örnek alınması gerektiğini açıklayan bir metin yazınız. Yazdığınız metinde düşüncelerinizi günlük hayattan örneklerle destekleyiniz.

[illegible]

3. Yazdığınız metni arkadaşlarınızla paylaşınız ve sınıf panosunda sergileyiniz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen ayetleri okudum.			
2. Yazdığım metinde Hz. Muhammed'in (sav) örnek alınmasının gerekliliğini açıkladım.			
3. Yazdığım metinde düşüncelerimi günlük hayattan örneklerle destekledim.			
4. Yazdığım metni arkadaşlarımla paylaştım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.9

Adı	Cevaplayalım
Amaç	Hiz. Muhammed'in (sav) örnekliliğini esas alarak kendi bakış açısını yapılandırabilme
Beceri	Yapılandırma

30 dk.

Yönerge

1. Aşağıda verilen hadisleri okuyunuz.

- “Hz. Peygamber'e on yıl hizmet eden Enes bin Malik (ra), onunla ilgili bir anısını şöyle anlatır: “Allah Resulü, insanlar içerisinde ahlakı en güzel olandı. Bir gün beni bir iş için gönderdi. Ben ‘Yemin olsun ki gitmem.’ dedim. Oysa içinde Resulullah'ın yapmamı istediği işe gitme niyeti vardı. Derken bu iş için yola koyuldum. Sokakta oynayan çocuklara rastladım (ve onlarla birlikte oyuna dalıp işimi unuttum). Bir de baktım ki Allah Resulü arkamdan başımı tutmuş, gülümseyerek duruyordu. Bana ‘Enescik, sana söylediğim yere git haydi!’ dedi. Ben de ‘Peki, ya Resulallah, hemen gidiyorum.’ dedim.” (bk. Müslim, “Fedâil”, 54)
- Hz. Ali henüz genç bir delikanlı iken Hz. Peygamber onu Yemen'e kadı (hâkim) olarak göndermeye karar vermişti. Bunun üzerine Hz. Ali, Hz. Peygamber'in yanına gelerek ona şöyle dedi: “Ey Allah'ın Resulü! Ben daha gencim. Beni, soru soracak bir topluma gönderiyorsun. Ben onlar arasında nasıl hüküm vereceğim?” Bunun üzerine Hz. Peygamber, elini Hz. Ali'nin göğsüne koyarak şöyle buyurdu: “Allah, senin kalbine hidayet verecek ve dilini de sabit kılacaktır. İki hasım (davalı) gelip önünde oturduklarında ilk adamı dinlediğin gibi diğerini de dinle. Sakın ola diğerini de dinlemeden hüküm verme. Böylece hüküm vermen kolay olur.” Hz. Ali bundan sonra hâkimlik görevini yaptığı sürece verdiği kararlardan da hiçbir zaman şüpheyne düşmemiştir. (bk. Ebu Davud, “Akdiye”, 6)

2. Hadislerden hareketle Hz. Muhammed'in (sav) hangi davranışı örnek alınmasında belirleyicidir? Gerekçeleriyle açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Hadislerdeki benzer durumları siz yaşasaydınız Hz. Muhammed'in (sav) yaklaşımı size neler hissettirirdi? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen hadisleri okudum.			
2. Hz. Muhammed'in (sav) gençlere olan yaklaşımını hadislerden hareketle yorumladım.			
3. Hz. Muhammed'in (sav) gençlere olan yaklaşımı açısından onun ashabından olan gençlerle empati kurdum.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.10

Adı	Genç Sahabiler ve Rehberlik
Amaç	H. Muhammed'in (sav) örnekliliğini esas alarak kendi bakış açısını yapılandırabilme
Beceri	Yapılandırma

30 dk.

Yönerge

Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliği tamamlayınız.

1. Metni okuyunuz.

H. Muhammed (sav), gençlere büyük değer vermiş ve onlara güvenmiştir. Gençlerle kurduğu sevgi, saygı ve güvene dayalı ilişki onların kişisel ve ahlaki gelişimini desteklemiştir. Onlara çeşitli sorumluluklar vererek topluma katkı sağlayan bireyler olmalarını teşvik etmiştir. Genç sahabilerle kurduğu yakınlık ve onlara verdiği yol gösterici tavsiyeler, İslam'ın temel değerlerinin gelecek nesillere aktarılmasında önemli rol oynamıştır.

2. Okuduğunuz metinden hareketle H. Muhammed'in (sav) gençlerle kurduğu ilişkiye dair düşüncelerinizi yazınız. Açıklamalarınızı metinde önemli gördüğünüz fikirlerle destekleyiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Aşağıdaki soruları cevaplayınız ve cevaplarınızı sınıf arkadaşlarınızla paylaşarak değerlendiriniz.

a. H. Muhammed'in (sav) gençlerle kurduğu sevgi ve güven ilişkisi onların ahlaki ve kişisel gelişimlerini nasıl etkilemiş olabilir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b. H. Muhammed'in (sav) gençlere çeşitli görev ve sorumluluklar vermesi topluma hangi açılardan katkı sağlamış olabilir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

c. Hz. Muhammed (sav) genç sahabilere verdiği görevlerle İslam'ın temel değerlerinin aktarılması arasında nasıl bir bağ kurulabilir?

.....

.....

.....

.....

.....

d. Günümüz gençlerine Hz. Muhammed'in (sav) örneklği hakkında bir konuşma yapmanız istenseydi konuşmanızın ana başlıkları neler olurdu?

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Metni okudum.			
2. Hz. Muhammed'in (sav) gençlerle ilişkisini okuduğum metinden hareketle yorumladım.			
3. Hz. Muhammed'in (sav) gençlere karşı yaklaşımını gençlerin kişisel gelişimiyle ilişkilendirdim.			
4. Hz. Muhammed'in (sav) gençlere sorumluluk vermesini topluma katkısıyla ilişkilendirdim.			
5. Hz. Muhammed (sav) genç sahabilere verdiği görevleri İslam'ın temel değerlerinin aktarılmasıyla ilişkilendirdim.			
6. Hz. Muhammed'in (sav) örneklğiyle ilgili önemli bulduğum konuların ana başlıklarını belirledim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.11

Adı	Hiz. Muhammed'in (sav) Evrensel Örnekliliği
Amaç	Hiz. Muhammed'in (sav) örnekliliğini esas alarak kendi bakış açısını yapılandırabilme
Beceri	Yapılandırma, iletişim

30 dk.

Yönerge

Adımları takip ederek etkinliği tamamlayınız.

1. Hiz. Muhammed (sav) her yönüyle insanlığa örnektir. Onun her çağa hitap eden özelliklerinden bazıları aşağıda verilmiştir.

a. Ahlaki Olgunluğu

Dürüstlük, adalet, merhamet ve yardımseverlik gibi evrensel değeri tüm hayatında sürekli uygulamış ve insanlara bu değeri öğretmiştir.

b. Her İnsanla İletişim Kurabilmesi

Zengin, fakir, yaşlı, genç, kadın, erkek, çocuk fark etmeksizin her insanla sıcak, samimi ve güven veren bir ilişki kurabilmiştir.

c. Zorluklarla Baş Edebilmesi

Bir insan olarak acılar, kayıplar ve sıkıntılar yaşamış; bunlarla nasıl başa çıkılacağını çevresindekilere ve onu örnek alanlara göstermiştir.

ç. Örnek Alınabilir Sadeliđi

Lüks ve ihtişamdı uzak, sade bir yaşam sürmüştür. Mütevazı bir lider olarak herkesin örnek alabileceği bir hayat yaşamıştır.

d. Tüm Alanlarda Rehberliği

İnsanlara yalnızca ibadetle ilgili konularda değil aile hayatı, eğitim, ticaret, devlet yönetimi gibi hayatın her alanını kapsayacak biçimde rehberlik etmiştir.

e. Değeri Söylemekle Kalmayıp Yaşaması

Tavsiye ettiği tüm ahlaki ilkeleri kendi hayatında uyguluyarak insanlara somut bir örneklilik sunmuştur. Sadece sözleriyle değil davranışlarıyla da insanları etkilemiştir.

f. Evrensel Mesajları

Kur'an-ı Kerim ve sünnet çerçevesinde verdiği mesajlar evrenseldir, zaman ve mekân sınırlarını aşarak farklı toplumlarda ve zamanlarda herkesin onu örnek almasını kolaylaştıracak ilkeler içerir.

2. Listede Hz. Muhammed'in (sav) örneğiyle ilgili verilen başlıklardan bir tanesini seçiniz ve seçtiğiniz başlıkla ilgili aşağıdaki şemayı tamamlayınız. Tamamladığınız şemayı sınıf arkadaşlarınızla paylaşarak değerlendiriniz.

Seçtiğiniz özellik:	Gerekçe:
	Hız. Muhammed'in (sav) hayatından somut örnekler:
	Günümüz açısından somut örnekler:

3. Hz. Muhammed'i (sav) örnek alan bir gencin davranışları nasıl olmalıdır? Düşüncelerinizi hayatınızdan örneklerle destekleyerek kısa bir metin yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Metni okudum.			
2. Hz. Muhammed'in (sav) örneğini onun hayatından yola çıkarak açıkladım.			
3. Hz. Muhammed'in (sav) örneğini günlük hayattan anekdot ve izlenimlerle açıkladım.			
4. Hz. Muhammed'in (sav) gençlere örneğiyle ilgili çıkarımlarımı yansıttığım bir metin yazdım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.12

Adı	H. Muhammed'in (sav) Evrensel Rehberliği
Amaç	H. Muhammed'in (sav) neden örnek alınması gerektiğiyle ilgili çıkarımlarda bulunabilme
Beceri	Yapılandırma, iletişim

30 dk.

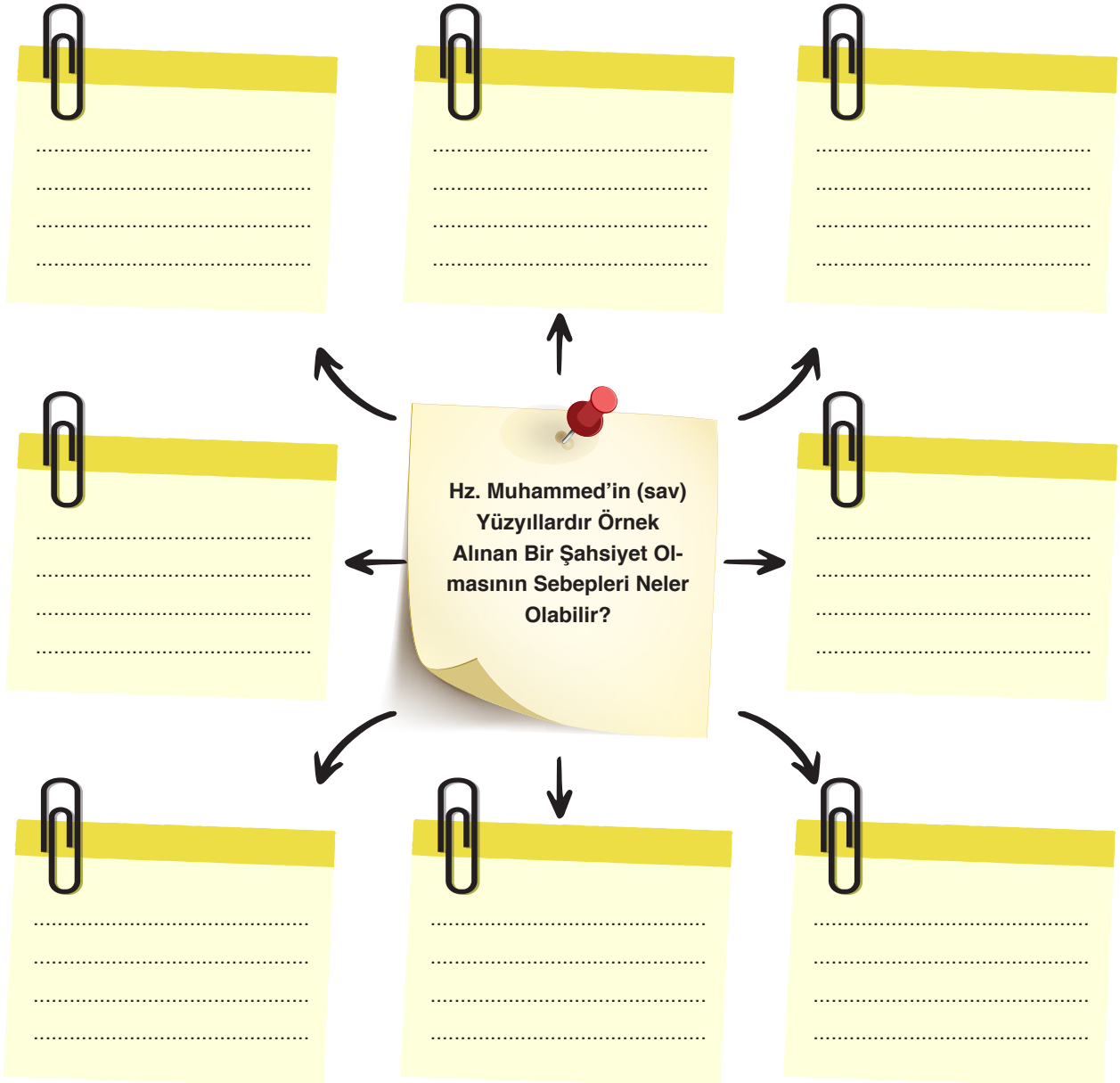
Yönerge

Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliği tamamlayınız.

1. Metni okuyunuz ve cevaplarınızı değerlendirme yapmadan tahtaya yazınız.

Yaklaşık on beş asır önce yaşamış olmasına, coğrafya ve kültürlerin farklılaşmasına rağmen Hz. Muhammed (sav) insanlar tarafından hâlâ örnek alınmaktadır. Kıyamete kadar da onun sünneti insanlığa yol göstermeye devam edecektir. Hz. Muhammed'in (sav) sahip olduğu hangi özellikler, insanlar tarafından örnek alınmasını sağlamaktadır?

2. Tahtaya yazdığınız her bir cevabı sınıfça değerlendirip doğruladığınız cevapları şemaya yazınız.

3. Hz. Muhammed'in (sav) örnekliliğinin her dönemde ve toplumda geçerliliğiyle ilgili çıkarımlarınızı kısa bir metinle açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Metni okudum.			
2. Verilen soruyla ilgili cevabımı sınıfla paylaştım.			
3. Paylaşılan cevapları değerlendirme sürecine aktif katıldım.			
4. Doğrulanmış cevapları şemaya yazdım.			
5. Hz. Muhammed'in (sav) örnekliliğiyle ilgili çıkarımlarımı açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.13

Adı	Hz. Peygamber'in Ehlibeyti
Amaç	Kültürümüzde oluşan Hz. Muhammed (sav) ve Ehlibeyt sevgisini bağlamından koparmadan hayatı için anlamlı hale getirebilme
Beceri	Yorumlama, iletişim, kültür okuryazarlığı

30 dk.

Yönerge

Aşağıdaki metinleri okuyarak devamında verilen diyagramda boş bırakılan yerleri doldurunuz.

Ehlibeyt'in Tanımı

Ehlibeyt kavramı “ev halkı, aile” anlamına gelir. Ehlibeyt, aile reisi başta olmak üzere evin hanımı, çocukları ve evde yaşayanları ifade eder.

Hz. Peygamber'in Ehlibeyt'e Gösterdiği Özen

Bir babanın ailesine duyduğu şefkat ve merhametin Allah (cc) tarafından yaratılıştan verilmiş olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Resulullah da Ehlibeyti'ne şefkat ve merhametle davranmış, onlara büyük önem vermiştir.

Hz. Peygamber'in Ehlibeyt'ine Sevgisi

Allah'ı (cc) sevmek ve Allah (cc) için sevmek Müslümanlar için oldukça önemlidir. Hz. Muhammed (sav) Allah'ı (cc), kendisini ve Ehlibeyt'ini sevmemizi emretmiştir. Bu husus İbn Abbas'ın rivayet ettiği şu hadis ile dile getirilmiştir: “Allah'ı (cc), sizi nimetleriyle rızıklandığından dolayı seviniz, Allah'ı (cc) sevdiğiniz için beni seviniz, beni sevdiğinizden dolayı da Ehlibeyt'imi seviniz.” (Tirmizî, “Menâkıb”, 31.)

Yine başka bir hadisinde Hz. Peygamber: “Sizin en hayırlınız benden sonra ehline en hayırlı olanınızdır.” (Hakim, Müstedrek, 3/311.) buyurarak Ehlibeyt'e önem gösterilmesi gerektiğine dikkat çeker.

Hz. Peygamber'in Ehlibeyt'ine Duası

Sevgili Peygamberimiz aile fertleri için de başışlanma dilerdi. “... Ey Peygamberin ev halkı! Allah, sizden ancak günah kirini gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor.” (Ahzab 33/33.) ayeti Ümmü Seleme'nin evinde nazil olduğunda Ehlibeyt'ine dua etmiştir. (Tirmizi, “Tefsiru'l-Kur'an”, 33.)

Kültürümüzde Hz. Muhammed ve Ehlibeyt Sevgisi

Kültürümüzde İslam peygamberi Hz. Muhammed (sav) ve onun emanet olarak bıraktığını ifade ettiği Ehlibeyt sevgisinin önemli bir yeri vardır. Örneğin Hz. Muhammed (sav) sevgisinden hareketle Muhammed ismine atfen Mehmet ismi çok kullanılmıştır. Yine Ahmet, Mahmut ve Mustafa isimleri de Hz. Muhammed'e olan sevgi dolaşısıyla sık kullanılan isimler arasında yer alır. Ehlibeyt'e mensup olan Ali, Fatma, Hasan, Hüseyin gibi isimler de günümüzde sıkça kullanılan isimler arasındadır. Diğer taraftan ülkemizin güvenliğini sağlayan askeriye “peygamber ocağı” olarak isimlendirilirken burada görev yapan askerlere de “Mehmetçik” denmesi peygamber sevgisinin yansımalarındandır.

Edebiyatımızda Hz. Muhammed (sav) sevgisini işleyen naatlar, onun hayatını anlatan siyer kitapları, dış görünüşüne dair bilgileri ele alan hilyeler ve toplumda büyük bir kabul görmüş olan mevlit de kültürümüzdeki diğer önemli eserler arasında sayılabilir. Camilerde gördüğümüz hatlarda Yüce Allah'ın ismi ile Hz. Muhammed (sav), dört halife ve Ehlibeyt'ten olan Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'in isimlerine de yer verilmektedir. Dört halifeden biri olan Hz. Ali, cesareti, kahramanlığı, ilmin kapısı olarak anılması ve hikmetli davranışlarıyla Ehlibeyt içerisinde ayrı bir yere ve öneme sahiptir. İlk Müslümanlardan olan Hz. Ali bu özellikleriyle Müslümanların sevgisini kazanmış önemli bir şahsiyettir.

Kaynak:

(Açıkel, “Kutlu Peygamber'in Dilinden Ehlibeyt”, 12-15.; Özafşar vd., Hadislerle İslam. Ankara, 182-183.)

Peygamberimizin Ehlibeyt Sevgisine Örnekler	Kültürümüzde Ehlibeyt Sevgisine Örnekler
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

EHLİBEYT SEVGİSİ

Hiz. Peygamber'e Sevginizi Gösteren Davranışlarınız	Ehlibeyt'e Sevginizi Gösteren Davranışlarınız
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen metni okudum.			
2. Peygamberimizin Ehlibeyt sevgisine örnekler verdim.			
3. Kültürümüzde Ehlibeyt sevgisine örnekler verdim.			
4. Hiz. Peygamber'e sevgimizi gösteren davranışlara örnekler verdim.			
5. Ehlibeyt'e sevgimizi gösteren davranışlara örnekler verdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.14

Adı	Hiz. Muhammed (sav) ve Ehlibeyt Sevgisi
Amaç	Kültürümüzde Hiz. Muhammed (sav) ve Ehlibeyt sevgisini inceleyebilme
Beceri	Yorumlama, sosyal farkındalık, kültür okuryazarlığı

25 dk.

Yönerge

Aşağıdaki tabloda Hiz. Muhammed (sav) ve Ehlibeyt sevgisiyle ilgili kavramlar ve isimler verilmiştir. Verilen kavramların tanımlarını, isimlerin kültürümüzdeki yerini boşluklara örnekteki gibi yazınız ve soruları cevaplayınız.

Hiz. Muhammed ve Ehlibeyt Sevgisiyle İlgili Kavramlar ve İsimler		
Naat Hiz. Muhammed (sav) sevgisini anlatan, onun övgüsünü konu edinen şiirlere naat denir.	Salavat	Hilye
Mevlit	Siyer	Kırk Hadis
Mehmetçik	Peygamber Ocağı	Hiz. Ali
Hiz. Hasan	Hiz. Hüseyin	Salli-Barik

1. Bu kavram ve isimlerden hangileri Hz. Muhammed (sav) sevgisiyle ilişkilidir?

.....

.....

.....

2. Bu kavram ve isimlerden hangileri Ehlibeyt sevgisiyle ilişkilidir?

.....

.....

.....

3. Çevrenizde Hz. Muhammed (sav) ve Ehlibeyt'e olan sevgiyi yansıtan davranış ve gelenekler nelerdir? Tablodakilerden farklı örnekler yazınız.

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Verilen kavramları tanımladım.			
2. Verilen isimlerin kültürümüzdeki yerini açıkladım.			
3. İsim ve kavramlardan Hz. Muhammed (sav) sevgisiyle ilgili olanları belirledim.			
4. Bu isim ve kavramların Ehlibeyt sevgisiyle olan ilişkisini açıkladım.			
5. Hz. Muhammed (sav) ve Ehlibeyt sevgisine dair örnekler verdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.15

Adı	Hiz. Muhammed (sav) Sevgisi
Amaç	Hiz. Muhammed (sav) ve Ehlibeyt sevgisini yorumlayabilme
Beceri	Yorumlama, sosyal farkındalık, kültür okuryazarlığı

25 dk.

Yönerge

Aşağıdaki şiiri okuyunuz ve şiirden hareketle soruları cevaplayınız. Cevaplarınızı sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

Gönül Hun Oldu Şevkinden

Gönül hun oldu şevkinden boyandım Ya Rasulallah
Nasıl bilmem bu nirana dayandım Ya Rasulallah
Ezel bezminde bir dinmez figandım Ya Rasulallah
Cemalinle ferahnak et ki yandım Ya Rasulallah.

Yanan kalbe devasın sen, bulunmaz bir şifasın sen
Muazzam bir sehasın sen, dilersen rehnümasın sen
Habib-i Kibriyasın sen, Muhammed Mustafasın sen
Cemalinle ferahnak et ki yandım Ya Rasulallah.

Gül açmaz çağlayan akmaz, ilahi nurun olmazsa
Söner alem, nefes kalmaz, felek manzurun olmazsa
Fırak ağlar, visal ağlar, ezel mesturun olmazsa
Cemalinle ferahnak et ki yandım Ya Rasulallah.

Erir canlar o gül buy-i revan bahşın hevasından
Güneş titrer, yanar didarının bak ihtirasından
Perişan bir niyaz inler hayatın müntehasından
Cemalinle ferahnak et ki yandım Ya Rasulallah.

Susuz kalsam, yanan çöllerde can versem elem duymam
Yanardağlar yanar bağrımda, ummanlardan nem duymam
Alevler yağsa göklerden ve ben messeyleşem duymam
Cemalinle ferahnak et ki yandım Ya Rasulallah.

Ne devlettir yumup aşkına göz, rahında can vermek
Nasip olmaz mı sultanım haremğahında can vermek
Sönerken gözlerim asan olur âhında can vermek
Cemalinle ferahnak et ki yandım Ya Rasulallah.

Boyun büktüm, perişanım, bu derdin sende tedbiri
Lebim kavruldu ateşten döner pâyinde tezkiri
Ne dem gönlün murad eyleyse taltif eyle kıtmiri
Cemalinle ferahnak et ki yandım Ya Rasulallah (sav).

Yaman Dede

Bazı kelimelerin anlamları:

buyirevan: kokusu akan, yayılan koku.

cemal: güzellik.

deha: cömertlik, eli açıklık.

deva: çare, ilaç.

didar: görüş, yüz, çehre.

ezel bezmi: yaratılıştan önce Allah'ın huzurunda ruhların toplandığına inanılan mecazi bir meclis.

ferahnak: ferahlatıcı, ferah veren.

figan: inleme, feryat etme.

Habib-i Kibriya: yüce dost, Allah'ın sevgilisi.

heva: arzu, istek.

haremğah: herkesin giremediği mahrem yer.

Kıtmir: sadakat ve tevazu sembolü (Ashab-ı Kehf'in köpeği).

leb: dudak.

mestur: örtülü, gizlenmiş.

münteha: son, nihayet.

niran: ateşler, cehennem ateşleri.

pâ: ayak

rah: yol

rehnûma: rehber, yol gösterici.

şevk: istek, coşku, arzu.

tezkir: hatırlatma, zikir.

visal: kavuşma, vuslat.

1. Şiirde Hz. Muhammed'le (sav) ilgili hangi özelliklere değinilmektedir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

2. Şair, bu şiirde Hz. Muhammed'le (sav) ilgili hangi duygularını ifade etmektedir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

3. Sizce Hz. Peygambere olan sevgiyi ifade ederken nelere dikkat etmek gerekir?

.....

.....

.....

.....

.....

4. Hz. Muhammed (sav) ve Ehlibeyti'ne olan sevginizi ifade etmek için neler yaparsınız?

.....

.....

.....

.....

.....

5. Kültürümüzde Hz. Muhammed (sav) ve Ehlibeyt sevgisinin yerini açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Şiiri dikkatlice okudum.			
2. Hz. Muhammed'in (sav) şiirde değinilen özelliklerini açıkladım.			
3. Şairin Hz. Muhammed'le (sav) ilgili duyguları hakkında çıkarımda bulundum.			
4. Kültürümüzde Hz. Muhammed'e (sav) olan sevgiyi ifade eden diğer örnekleri belirttim.			
5. Hz. Muhammed (sav) sevgisini ifade ederken dikkat edilmesi gereken hususları açıkladım.			
6. Hz. Muhammed (sav) sevgisinin Müslümanların hayatındaki yeriyle ilgili düşüncelerimi paylaştım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.16

Adı	Kültürümüzde Hz. Muhammed (sav) ve Ehlibeyt Sevgisinin İzleri
Amaç	Kültürümüzde Hz. Muhammed (sav) ve Ehlibeyt sevgisini inceleyebilme
Beceri	Yorumlama, iletişim

20 dk.

Ön hazırlık

Aşağıdaki soruları kullanarak bir röportaj gerçekleştiriniz. Röportajınızı video çekim ya da not alma yöntemlerinden birini kullanarak kaydediniz. Röportajınızla ilgili beş dakikayı geçmeyecek bir sunum hazırlayınız.

Yönerge

Hazırladığınız sunumu sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız. Röportajda verilen farklı cevapları sınıfça değerlendiriniz ve not alınız.

Röportaj soruları

1. Ehlibeyt'ten üç ismi söyleyebilir misiniz?
2. Peygamberimize ve Ehlibeyt'e olan sevginizi göstermek için siz ya da aileniz neler yaparsınız?
3. Kültürümüzde peygamber sevgisi sebebiyle yapılan uygulamalara örnek verebilir misiniz?

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Röportaj için ön hazırlık yaptım.			
2. Röportaj sorularına aldığım cevapları video yoluyla veya yazıyla kaydettim.			
3. Röportaj yoluyla kültürümüzde peygamber sevgisiyle ilgili bilgi topladım.			
4. Röportaj yoluyla kültürümüzde ehlibeyt sevgisiyle ilgili bilgi topladım.			
5. Topladığım bilgileri düzenleyerek sınıf arkadaşlarıma sundum.			
6. Paylaşılan bilgileri sınıf arkadaşlarımla birlikte değerlendirdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.17

Adı	Üsveihasene
Amaç	Kültürümüzde oluşan Hz. Muhammed (sav) ve Ehlibeyt sevgisini bağlamından koparmadan hayatı için anlamlı hale getirebilme
Beceri	Yorumlama

20 dk.

Yönerge

Kur'an-ı Kerim'de Hz. Muhammed (sav) için "üsveihasene" ifadesi kullanılarak "... Peygamberimizin insanlar için en güzel örnek ve rol model olduğu vurgulanır."

1. Buna göre kültürümüzdeki hangi öğeler Hz. Muhammed'i (sav) veya Ehlibeyt'i örnek almanın sonucunda meydana gelmiş olabilir? Yazıp tartışınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Hz. Muhammed (sav) dışında rol model aldığınız üç kişinin ismini yazınız ve bu kişilerle Hz. Muhammed'in (sav) sünneti arasında bağ kurunuz. Yazdıklarınızı sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

a.

.....

.....

b.

.....

.....

c.

.....

.....

3. Hangi konularda ya da durumlarda Hz. Muhammed (sav) ve ailesini örnek alırsınız? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Kültürümüzde Hz. Muhammed (sav) sevgisinin göstergeleriyle ilgili fikir belirttim.			
2. Örnek aldığım kişilerle Hz. Muhammed'in (sav) sünneti arasında bağ kurdum.			
3. Kültürümüzdeki Hz. Muhammed (sav) ve Ehlibeyt sevgisini kendi yaşamımla ilişkilendirdim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.18

Adı	Sunu Hazırlama
Amaç	Kültürümüzde Hz. Muhammed (sav) ve Ehlîbeyt sevgisini inceleyebilme
Beceri	Yorumlama

1 hafta

Ön hazırlık

1. Hz. Muhammed (sav) ve Ehlîbeyt sevgisi için yazılmış şiirleri araştırınız ve bir tanesini seçiniz.
2. Seçtiğiniz şiirin tamamı ya da bir bölümüne yönelik seslendirme yapınız. (Ses kaydetme özelliği olan bir elektronik cihaz kullanabilirsiniz ya da seslendirmeyi sınıfta yapabilirsiniz.)

Yönerge

1. Hazırladığınız seslendirmeyi sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Paylaşılan şiirlerde Hz. Muhammed (sav) ve Ehlîbeyt sevgisinin nasıl işlendiğini, hangi duygularla bu şiirlerin yazıldığını sınıfta değerlendiriniz.

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Hz. Muhammed (sav) ve ehlibeyt sevgisi konulu şiirleri araştırdım.			
2. Seçtiğim şiirdeki Hz. Muhammed (sav) ve ehlibeyt sevgisini inceledim.			
3. Hz. Muhammed (sav) ve ehlibeyt sevgisiyle ilgili sunu hazırladım.			
4. Hazırladığım sunuyu sınıfta arkadaşlarımla paylaştım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.19

Adı	Listeleyelim
Amaç	Ahzab suresinin 45-46 ve Nahl suresinin 43-44. ayetlerle ilgili çözümleme yapabilme
Beceri	Dijital okuryazarlık, özetleme

20 dk.

Yönerge

<https://kuran.diyaret.gov.tr/mushaf> genel ağ bağlantısından Ahzab suresi 45-46 ve Nahl suresi 43-44. ayetleri bularak okuyunuz. Ayetlerden çıkardığınız mesajları listeleyiniz.

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

-
-

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Genel ağ adresinden ayetleri bulup okudum.			
2. Ayetlerden hareketle ulaştığım mesajları listeledim.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.20

Adı	Okuyalım-Tamamlayalım
Amaç	Ahzab suresi 45-46. ayetlerde verilen mesajları özetleyebilme
Beceri	Özetleme, dijital okuryazarlık

20 dk.

Yönerge

Ayetlerde altı çizili ifadelerle ilgili verilen tabloyu tamamlayınız.

“Ey Peygamber! Biz seni bir şahit, bir müjdeleyici, bir uyarıcı; Allah'ın izniyle kendi yoluna çağıran bir davetçi ve aydınlatıcı, bir kandil olarak gönderdik.” (Ahzab 33/45-46)

	Anlamı	Hiz. Muhammed (sav) neye şahitlik etmiştir?
Şahit		

	Anlamı	Hiz. Muhammed (sav) insanlara neyi müjdelemiştir?
Müjdeleyici		

	Anlamı	Hiz. Muhammed (sav) insanları neye karşı uyarmıştır?
Uyarıcı		

	Anlamı	Hiz. Muhammed (sav) insanları neye davet etmiştir?
Davetçi		

	Anlamı	Hiz. Muhammed (sav) insanlığı hangi konularda aydınlatmıştır?
Aydınlatıcı		

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ayetleri okudum.			
2. Ayetlerdeki ifadelerle ilgili çıkarımlar yaptım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

.....

5. Ünite: Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Etkinlik

5.21

Adı	Açıklayalım
Amaç	Ahzab suresinin 45 ve 46. ayetlerinde verilen mesajları açıklayabilme
Beceri	Özetleme, dijital okuryazarlık

10 dk.

Yönerge

<https://kuran.diyaret.gov.tr/mushaf> genel ağ bağlantısından Ahzab suresi 45 ve 46. ayetleri bularak okuyunuz. Aşağıdaki tabloda yer alan ayetleri konuları bakımından Ahzab suresi 45 ve 46. ayetlerle ilişkilendirerek açıklayınız.

1	"Söyledikleri (bu) sözden dolayı Allah onlara, içinde devamlı kalmak üzere, zemininden ırmaklar akan cennetleri mükâfat olarak verdi. İyi hareket edenlerin mükâfatı işte budur." (Maide 5/85)	
2	"Her bir ümmetten bir şahit getirdiğimiz ve seni de onlara tanık olarak gösterdiğimiz zaman halleri nice olacak!" (Nisa 4/41)	
3	"Onlar şöyle dediler: "Ey Salih! Bundan önce sen, aramızda ümit beslenen bir kimseydin. Şimdi babalarımızın taptıklarına tapmamızı bize yasaklıyor musun? Şüphesiz, biz senin bizi çağırdığın şeyden derin bir şüphe içindeyiz." (Hud 11/62)	
4	"İnkâr edenler, "Ona Rabbinden bir mucize indirilseydi ya!" diyorlar. Sen ancak bir uyarıcı-sın..." (Rad 13/7)	

Değerlendirme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
1. Genel ağ adresinden ayetleri bulup okudum.			
2. Tablodaki ayetleri, Ahzab suresi 45 ve 46. ayetlerle ilişkilendirerek açıkladım.			

Bu etkinlikte en çok hoşuma giden kısımlar şunlardı:

.....

.....

Bu etkinlikte zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

5. Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Ölçme ve Değerlendirme

1. “Senden önce gönderdiğimiz bütün peygamberler de hiç şüphesiz yemek yerler, çarşılarda dolaşırlardı. (Ey insanlar!) Sizin bir kısmınızı diğer bir kısmınıza imtihan (vesilesi) kıldık; (bakalım) sabredecek misiniz? Rabbin her şeyi hakkıyla görmektedir. Bize kavuşacaklarını ummayanlar ‘Bize melekler indirilseydi yahut Rabbimizi görseydik ya!’ dediler. Ant olsun, onlar kendi benliklerinde büyüklük tasladılar ve büyük bir taşkınlık gösterdiler.” (Furkan 25/20-21)

Bu ayetlerden hareketle Hz. Muhammed’le (sav) ilgili

- I. Hz. Muhammed’in (sav) bir beşer olması, peygamberlik görevlerini yerine getirmesine engel değildir.
- II. İnkârcılar, peygamberin insanlar arasından seçilmesine itiraz etmiştir.
- III. Hz. Muhammed’in (sav) beşerî özellikleri, onun peygamberlik yönünü zayıflatır.
- IV. Hz. Muhammed (sav), insanlara örnek olmak için Allah (cc) tarafından insanlar arasından seçilmiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
 - B) I ve III
 - C) II ve IV
 - D) I, II ve IV
 - E) II, III ve IV
2. Kur'an'da peygamberlerin görevleri; insanları Allah'ın (cc) birliği inancına davet etmek, onları doğru yola yönlendirmek, iyiliği emredip kötülüklerden sakındırmak olarak tanımlanır. Peygamberler, bu görevleri yerine getirirken vahiy yoluyla insanlara Allah'ın (cc) emirlerini ve yasaklarını bildirir, toplumları uyarır.

Buna göre Hz. Muhammed’in (sav) peygamberlik görevini en kapsamlı şekilde açıklayan ayet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) “İnsanların hesaba çekilecekleri gün iyice yaklaştı; hâlbuki onlar gaflet içinde haktan yüz çevirmektedirler.” (Enbiya 21/1)
- B) “Dediler ki bu nasıl peygamber! Yemek yiyor, çarşılarda dolaşıyor. Ona bir melek indirilmeli ve kendisiyle birlikte o melek de uyarıcılık görevi yapmalı değil miydi?” (Furkan 25/7)
- C) “Ayetlerimiz apaçık bir şekilde onlara okunduğunda ‘Bu sadece, atalarınızın tapmakta olduğu şeylerden sizi alıkoymak isteyen bir adamdır.’ dediler. Bir de ‘Bu (Kur'an), uydurulmuş bir yalandır.’ dediler. Yine hak kendilerine geldiğinde onu inkâr edenler, ‘Bu ancak apaçık bir büyüdür.’ dediler.” (Sebe 34/43)
- D) “Biz, peygamberleri ancak müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak göndeririz. İnkâr edenler ise hakkı batılla çürütmek için mücadele ederler. Ayetlerimizi ve kendilerine yapılan uyarıları alaya alırlar.” (Kehf 18/56)
- E) “De ki ben kendime bile Allah'ın dilediğinden başka ne bir zarar ne de bir menfaat verme gücüne sahibim. Her ümmetin bir eceli vardır. Ecelleri geldiği zaman artık ne bir saat geri kalırlar ne de ileri giderler.” (Yunus 10/49)

3. Aşağıdakilerden hangisi Hz. Muhammed'in (sav) getirdiği ilkelerden biri değildir?

- A) Sosyal adaletin sağlanması
- B) Kabilecilik anlayışının yaygınlaştırılması
- C) Birlik, beraberlik ve dayanışmanın artırılması
- D) İnsanlar arasında güzel ahlakın tesis edilmesi
- E) Ekonomik faaliyetlerde dürüstlük ve güvenin sağlanması

4. • “De ki ben size, Allah'ın hazineleri benim yanımdadır, demiyorum. Ben gaybı da bilmem. Size, ben meleğim de demiyorum. Ben sadece bana vahyolunana uyarım...” (Enam 6/50)
- “De ki ben peygamberlerin ilki değilim. Bana ve size ne yapılacağını da bilmem. Ben sadece bana vahyedilene uyarım. Ben sadece apaçık bir uyarıcıyım.” (Ahkaf 46/9)
- “Buna karşılık sizden hiçbir ücret istemiyorum. Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbi olan Allah'a aittir.” (Şuara 26/109)

Bu ayetler Hz. Muhammed'le (sav) ilgili aşağıdaki düşüncelerden hangisini desteklemez?

- A) Melek değil, insandır.
- B) Allah'ın (cc) hazinelerine sahiptir.
- C) Yaptıklarına karşılık bir ücret almaz.
- D) İnsanların geleceğiyle ilgili bilgiye sahip değildir.
- E) Diğer insanlardan ayrılan en önemli özelliği vahiy almasıdır.

5. • “...Peygamber size ne veriyse onu alın, size ne yasakladıysa ondan da sakının...” (Haşr 59/7)
- “Ant olsun, Allah'ın Resulünde sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah'ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.” (Ahzab 33/21)

Bu ayetlerde Hz. Muhammed'in (sav) peygamberlik görevlerinden hangilerine işaret edilmektedir?

- A) Tebliğ - Tebyin
- B) Tebliğ - Teşri
- C) Teşri - Temsil
- D) Teşri - Tebyin
- E) Temsil - Tebyin

6. Hz. Muhammed (sav) her insan gibi doğmuş, çocuk ve yetişkin olmuş, kendisine takdir edilen ecel vakti geldiğinde de vefat etmiştir. Çeşitli hastalıklar ve yakınlarının kaybı gibi birçok imtihan ve zorluklarla sınanmıştır. Bununla birlikte evlenmiş, çocuk sahibi olmuş, ailesi ve ashabıyla mutlu zamanlar da geçirmiştir. Bütün bunlar onun bir beşer olduğunu göstermektedir. Bu sebeple müşrikler onun peygamberliğine itiraz etmişlerdir.

Buna göre aşağıdaki ayetlerden hangisi bu itirazlarla ilgili değildir?

- A) “İnsanlara hidayet (Kur'an) geldikten sonra onların iman etmelerine ancak ‘Allah bir beşeri mi peygamber olarak gönderdi?’ demeleri engel olmuştur.” (İsra 17/94)
- B) “Dediler ki bu nasıl peygamber! Yemek yiyor, çarşılarda dolaşıyor. Ona bir melek indirilmeli ve kendisiyle birlikte o melek de uyarıcılık görevi yapmalı değil miydi?” (Furkan 25/7)
- C) “De ki yeryüzünde yerleşip dolaşan melekler bulunsaydı elbette onlara da peygamber olarak gökten bir melek gönderirdik.” (İsra 17/95)
- D) “Ant olsun, size kendi içinizden öyle bir peygamber gelmiştir ki sizin sıkıntıya düşmeniz ona çok ağır gelir. O size çok düşkün, müminlere karşı da çok şefkatli ve merhametlidir.” (Tevbe 9/128)
- E) “Senden önce gönderdiğimiz peygamberler de hiç şüphesiz yemek yerler, çarşıda pazarda dolaşırlardı...” (Furkan 25/20)

7. • “Ant olsun, Allah’ın Resulünde sizin için, Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah’ı çok zikreden kimseler için, güzel bir örnek vardır.” (Ahzab 33/21)
- “Ant olsun ki içlerinden kendilerine Allah’ın ayetlerini okuyan, onları arındıran, onlara kitap ve hikmeti öğreten bir peygamber göndermekle Allah, müminlere büyük bir lütufta bulunmuştur...” (Al-i İmran 3/164)

Bu ayetlere göre

- I. Gençlerle iletişimde Hz. Peygamber güzel bir örnek olmuştur.
- II. Müslümanlar, Hz. Peygamber’in güzel ahlakını örnek almalıdır.
- III. Yüce Allah, Hz. Peygamber’i insanlara rehber olarak göndermiştir.
- IV. Allah (cc), Hz. Peygamber’e Kur’an’ı tebyin etme görevi vermiştir.

İfadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) I, III ve IV
- E) II, III ve IV

8. Peygamberlerin gönderilişinin başlıca amacı gönderildikleri insanları ve toplumları zihnî ve amelî planda değiştirme ve dönüştürmedir. Dolayısıyla peygamberlerin en temel görevi vahiy yoluyla kendilerine bildirilen inanç, ibadet, ahlak ilkelerini tebliğ etmek ve rol model olmaktır. Bu bağlamda insanlara peygamberlere kulak vermeleri ve onları örnek almaları emredilir. Allah (cc) her peygamber gibi Hz. Muhammed'i (sav) de doğru yolun rehberi kılmış, onu örnek almayı emretmiştir.

Bu metnin ana düşüncesine en uygun ayet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) "Size karşı savaşanlarla siz de Allah yolunda savaşın, fakat aşırılığa sapmayın; Allah aşırılığa sapanları sevmez." (Bakara 2/190.)
- B) "İşte o peygamberler, Allah'ın hidayete erdirdiği kimselerdir. Şu hâlde onların rehberliğine uy..." (Enam 6/90)
- C) "Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize ibadet edin ki Allah'a karşı gelmekten sakınasınız." (Bakara 2/21)
- D) "De ki ben sadece sizin gibi bir beşerim; bana ilahınızın tek ilah olduğu vahyedilmiştir, doğruca O'na yönelin, O'ndan bağışlanma dileyin. Allah'a ortak koşanların vay hâline!" (Fussilet 41/6)
- E) "Göklerin, yerin ve içlerindeki her şeyin mülkiyeti Allah'ındır, O, her şeye hakkıyla kadirdir." (Maide 5/120)
9. • Üsâme b. Zeyd (ra) anlatıyor: "Resulullah (sav) beni alır, bir dizine oturtur, torunu Hasan bin Ali'yi de öbür dizine oturturdu. Sonra bizi bağrına basıp şöyle derdi: 'Allah'ım, bu ikisine merhamet et! Ben de onlara merhamet ediyorum!'" (Buhari, "Edep", 22)
- Malik bin Huveyris anlatıyor: "Biz gençler Hz. Peygamber'in yanına geldik ve onun yanında (Medine'de) yaklaşık yirmi gece kaldık. Hz. Peygamber çok merhametliydi. (Ailelerimizi özlediğimizi anlayınca) şöyle buyurdu: "Memleketinize dönseniz de onlara (öğrendiklerinizi) öğretseniz..." (Buhari, "Ezan", 49)
- Küçük yaşlardan itibaren Hz. Peygamber'in hizmetinde bulunan Hz. Enes'in, "Resulullah'a on sene hizmet ettim. Vallahi bana bir kez olsun 'Öf!' bile demedi. Herhangi bir şeyden dolayı 'Niçin böyle yaptın?' demediği gibi 'Şöyle yapsaydın.' da demedi." (Müslim, "Fedail", 51)

Bu hadislerle göre Hz. Muhammed'in (sav) gençlere karşı yaklaşımını açıklayan en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gençlere değer vermiştir.
- B) Gençlerin eğitime özen göstermiştir.
- C) Gençlerin güzel ahlak sahibi olmalarını tavsiye etmiştir.
- D) Gençleri hayatın her alanında dâhil etmeye çalışmıştır.
- E) Toplumsal hayatta gençlere önemli sorumluluklar vermiştir.

10. Hz. Muhammed (sav) hayatın her yönünü kapsayan üstün bir ahlakla donatılmıştır. Devlet başkanlığından aile reisliğine kadar her sahada örnek davranışlar sergilemiştir. Gerektiğinde Rabbinin yardımını gördüğü hâlde sıradan bir insan gibi hayatın bütün zorluklarını yaşamıştır. Onun bütün hayatı kucaklayan bu tabii yaşama biçimi, ahlakının her devirde birbirinden farklı insanlar tarafından örnek alınmasını sağlamıştır.

Bu metinde Hz. Muhammed’le (sav) ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Hz. Muhammed (sav) insanlara hangi alanlarda örnek olmuştur?
 B) Allah’ın (cc) ilahi yardımını alıyor olmak, Hz. Muhammed’in (sav) hayatındaki sıkıntıları bitirmiş midir?
 C) Hz. Muhammed’in (sav) ahlaki yönü neden evrensel bir örnek olarak kabul edilmektedir?
 D) Hz. Muhammed’in (sav) hayatındaki ahlaki örneklik hangi yönleriyle diğer insanları etkilemiştir?
 E) Hz. Muhammed (sav) kendisine inananlara karşı ne tür sorumluluklar üstlenmiştir?

11.

Ayetler	Açıklamalar
I. “Ant olsun, Allah’ın Resulünde sizin için, Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah’ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.” (Ahzab 33/21) II. “Sen elbette yüce bir ahlak üzeresin.” (Kalem 68/4) III. “Ey Peygamber! Biz seni bir şahit, bir müjdeleyici, bir uyarıcı, Allah’ın izniyle kendi yoluna çağıran bir davetçi ve aydınlatıcı bir kandil olarak gönderdik.” (Ahzab 33/45-46) IV. “De ki eğer Allah’ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Çünkü Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.” (Al-i İmran 3/31)	a) Hz. Muhammed’in (sav) insanları doğru yola çağıran ve ikaz eden bir rehber olduğu vurgulanır. b) Hz. Muhammed’i (sav) örnek almanın öncelikle Yüce Allah’a iman etmekten geçtiği vurgulanır. c) Allah’ın (cc) sevgisini kazanmanın Hz. Muhammed’e (sav) uymakla mümkün olduğu anlatılır. ç) Yüce Allah, Hz. Muhammed’in (sav) üstün ahlaklı bir insan olduğunu ona doğrudan ifade etmiştir.

Ayetlerin ilişkili olduğu açıklamalar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	c	b	a	ç
B)	b	ç	a	c
C)	a	c	ç	b
D)	b	ç	c	a
E)	a	b	ç	c

12. Üsveihasene terimi, Kur'an-ı Kerim'de Hz. Muhammed (sav) için kullanılan bir ifadedir ve "en güzel örnek" anlamına gelir. Bu kavram bize Hz. Muhammed'in (sav) dürüstlüğü, adaletini, sabrını, merhametini ve toplumsal ilişkilerdeki hassasiyetini hatırlatır. Üsveihasene, onun yalnızca ibadetlerdeki rehberliğini değil, hayatın her alanındaki ahlaki duruşunu kapsar. Hz. Muhammed (sav), aile hayatından devlet yönetimine, ticaretten komşuluk ilişkilerine kadar her konuda dengeyi ve adaleti gözetmiştir. Müslümanlara her zaman ve her yerde onun yolundan giderek iyi bir insan, adil bir lider, sorumlu bir komşu ve merhametli bir birey olmalarını öğütlemiştir.

Bu paragraftan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Üsveihasene zaman ve mekânla sınırlandırılmayacak bir terimdir.
 - B) Hz. Muhammed (sav), insanlara sorumluluk bilincine sahip olmalarını tavsiye etmiştir.
 - C) Üsveihasene hayatın her alanında uygulanabilir bir örneği ifade eder.
 - D) Hz. Muhammed'in (sav) sahip olduğu erdemler insanlık için yol göstericidir.
 - E) Üsveihasene terimi ilk kez İslam âlimleri tarafından kullanılmaya başlanmıştır.
13. Türk edebiyatında esmâ-i nebî, sûre, mevlid, mi'racnâme, hilye, kırk hadis gibi türler arasında örnekleri en bol ve yaygın olan naat 19. yüzyıldan itibaren Türklerin yaşadığı bölgelerde yazılmış, günümüze kadar da kuvvetli bir gelenek halinde devam etmiştir. Sayıları binlerle ifade edilebilecek olan naatlar ayrıca bestelenecek cami ve tekkelerde okunmuştur. Naatların birçok beyti, hattatlar eliyle levhalara nakşedilip mescit, dergâh, ev ve dükkân gibi mekânları süsleyen birer sanat eseri olarak değer görmüştür. Şairleri naat yazmaya sevk eden çeşitli sebeplerin başında Hz. Peygamber'e duyulan sevgi gelir. Kur'an-ı Kerim'in birçok ayetinde ahlâkî ve üstün şahsiyeti methedildiğinden Cenâb-ı Hakk'ın da habibi olan Hz. Muhammed'e (sav) duyulan bu sevgi aynı zamanda Allah'ın (cc) arzusuna uymayı ifade etmektedir.

Bu metinden hareketle naatlarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türk edebiyatının yaygın bir türüdür.
 - B) Camilerde haftada bir kez okunması gerekir.
 - C) Hz. Peygamber'e duyulan sevginin bir sonucudur.
 - D) Hat levhaları haline getirilmiştir.
 - E) Hz. Peygamber'in farklı özelliklerini yansıtan metinlerdir.
14. Ehlibeyt, "ev halkı" anlamına gelmektedir. Ehlibeyt tabiri, günümüze kadar sadece Hz. Peygamber'in ailesi ve soyu mânasına gelen bir terim olmuştur. Müslümanlar ilk dönemden bugüne peygamber ailesine karşı her zaman sevgi ve saygı duymuşlardır. Camilerde Allah'ın (cc), Hz. Muhammed'in (sav) ve dört halifenin isimleriyle birlikte Hz. Peygamber'in torunları olan Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'in isimlerinin yazıldığı hat levhaları da yer alır. Namazda okunan "Salli Barik" duaları da Hz. Peygamber'e ve onun Ehlibeyt'ine yönelik saygıyı ve sevgiyi ifade eder.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ehlibeyt teriminin Hz. Peygamber'in ailesini ifade ettiğine
- B) Camilerde dört halifenin isimlerinin yazılı olduğuna
- C) Ehlibeyt sevgisinin bireysel dua ve ibadetlerle sınırlı olmasına
- D) Ehlibeyt sevgisinin toplumsal hayatın çeşitli alanlarına yansıdığına
- E) Müslümanların Ehlibeyt'e gösterdiği sevgi ve saygıya

15. Edebiyatta ve sanatın farklı dallarında Hz. Peygamber ve Ehlîbeyti için birçok eser ortaya konmuştur. Hz. Muhammed (sav) hakkında yazılan naat, hilye gibi örneklerin dışında onun neslini devam ettirmesi dolayısıyla Hz. Fatıma ve eşi Hz. Ali hakkında yazılmış menakıpname türünden eserler de mevcuttur. Bazı edebi eserlerin girişindeki naat bölümünde Ehlîbeyt başlığı altında genellikle onların faziletlerinin anlatıldığı görülmektedir. Ayrıca Osmanlı hat sanatında Ehlîbeyt önderlerinin Hz. Peygamber, Hz. Ali, Hz. Fatıma ve Hz. Hasan ile Hz. Hüseyin'in adlarının birlikte yazıldığı manzum (şîir) ve mensur (düz yazı) hatlar bulunmaktadır. Bütün bu edebi ve kültürel miras tarihimizdeki ve milletimizin gönlündeki Ehlîbeyt sevgisinin derinliğini ve yoğunluğunu göstermesi açısından oldukça önemlidir.

Metinden çıkarılacak en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hz. Peygamber ve Ehlîbeyt'i konu alan edebi eserler yazılmıştır.
 B) Osmanlı hat sanatında Ehlîbeyt önderlerinin adlarına önem verilmiştir.
 C) Menakıpname türü eserlerde Hz. Fatıma ve Hz. Ali'nin faziletleri işlenmiştir.
 D) Naat türü eserler Hz. Peygamber'in hayatını anlatmayı amaçlar.
 E) Ehlîbeyt sevgisi toplumun kültür ve sanat birikiminde derin izler bırakmıştır.
16. "De ki eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir." (Al-i İmran 3/31)

Verilen ayette Hz. Peygamberin kültürümüzdeki yeriyle ilgili hangi yönü vurgulanmaktadır?

- A) İyi bir eş olma
 B) Giyimine dikkat etme
 C) İyi bir baba olma
 D) İyi bir dost olma
 E) Müminlere örnek olma
17. Öğretmen, sınıfındaki öğrencilere Ehlîbeyt'in kimler olduğunu sordu. Bazı öğrenciler söz isteyerek cevap verdiler.
- Elif: Hz. Peygamberin arkadaşlarıdır.
 Sedat: Hz. Peygamberle aynı şehirde yaşayanlardır.
 Mert: Peygamberimizi sevenlerdir.
 Sümeyye: Ehlîbeyt, Peygamberimizin yakın akrabalarını kapsar.
 Cemil: Peygamberimizin eşi, çocukları ve torunlarını kapsar.

Hangi öğrencilerin verdiği cevaplar Ehlîbeyt'in tanımıyla ilgilidir?

- A) Elif - Mert
 B) Sedat - Elif
 C) Mert - Cemil
 D) Sümeyye - Cemil
 E) Sümeyye - Sedat

18. Aşağıdakilerden hangisi kültürümüzde Hz. Muhammed'e (sav) ve ailesine duyulan sevginin göstergelerinden biri değildir?

- A) Namazda "Salli ve Barik" dualarının okunması
- B) Ehlibeyt sevgisi hakkında şiirler yazılması
- C) Camilerde Peygamberimizin çocuklarının isimlerinin yer alması
- D) Askere Muhammed isminin kısaltılmışı olan Mehmetçik isminin verilmesi
- E) Kız çocuklarına Zeynep, Rukiye, Hatice ve Ayşe isimlerinin verilmesi

19. "Ey Peygamber! Biz seni bir şahit, bir müjdeleyici, bir uyarıcı; Allah'ın izniyle kendi yoluna çağıran bir davetçi ve aydınlatıcı, bir kandil olarak gönderdik." (Ahzab 33/45-46)

Bu ayetlerden hareketle Hz. Muhammed'le (sav) ilgili

- I. İnsanları Allah'a (cc) itaat etmeye çağırmıştır.
- II. İman edenleri ebedi mutlulukla müjdelemiştir.
- III. Beşerî bir varlık olduğunu belirtmiştir.
- IV. İnkâr edenleri ilahi azapla uyarmıştır.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I, II
- B) I, II, III
- C) I, II, IV
- D) II, III, IV
- E) I, II, III, IV

20. "Ey Peygamber! Biz seni bir şahit, bir müjdeleyici, bir uyarıcı; Allah'ın izniyle kendi yoluna çağıran bir davetçi ve aydınlatıcı, bir kandil olarak gönderdik." (Ahzab 33/45-56)

Bu ayetlerden hareketle altı çizili ifadelerle bir yorum olarak

- I. Hz. Muhammed (sav) Hakem Olayına şahit olmuştur.
- II. İslam'ın emirlerine göre yaşayan Müslümanlara müjdeler verilmiştir.
- III. Allah'ı (cc) inkâr eden kimseler kesin bir dille uyarılmıştır.
- IV. Hz. Peygamber; insanları Allah'a (cc) iman, ibadet ve itaat etmeye çağırmıştır.
- V. Müslümanların bilemediği konuları Hz. Peygamber onlara açıklamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I, II
- B) I, II, III
- C) I, II, III, IV
- D) II, III, IV, V
- E) I, II, III, IV, V

21. “Senden önce de ancak kendilerine vahiy indirdiğimiz kişileri peygamber olarak gönderdik. Eğer bilmiyorsanız bilgi sahibi olanlara sorun. O peygamberleri apaçık delillerle ve kutsal metinlerle gönderdik. İnsanlara indirdiklerimizi kendilerine açıklamaları için ve (ola ki üzerinde) düşünürler diye sana da uyarıcı kitabı indirdik.” (Nahl 16/43-44)

Bu ayetlerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Allah (cc), bütün peygamberlerine vahiy göndermiştir.
- B) Hz. Peygamber, insanlara daima yumuşak bir üslupla tebliğde bulunmuştur.
- C) İnsanlar, bilmedikleri konuları ehil olanlara danışmalıdır.
- D) Yüce Allah, Hz. Muhammed’e (sav) Kur’an-ı Kerim’i göndermiştir.
- E) Hz. Muhammed (sav), Allah’ın (cc) hükümlerini sözlü olarak insanlara anlatmıştır.

5. Kur'an'a Göre Hz. Muhammed

Cevap Anahtarı

Ölçme ve Değerlendirme

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
A	D	B	B	C	D	E	B	A	E	B	E	B	C	E	E	D	C	C	D	B

KAYNAKÇA

Ebu Davud es-Sicistani, Süleyman b. Eş'as b. İshak el-Ezdi. Sünen-i Ebu Davud. ed. Salih b. Abdulaziz. Arabistan: Daru's-Selam, 2000.

Kısakürek, Necip Fazıl. Çile. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2009.

Kur'an-ı Kerim. Erişim 11 Eylül 2024. <https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf>

Müslim, Ebu'l-Hüseyin el-Kuşeyri en-Nisabüri Müslim b. el-Haccac. Sahih-i Müslim. ed. Salih b. Abdulaziz. Arabistan: Daru's-Selam, 2000.

Görsel Kaynakça

Görsel 3.1: Fatih Çam'ın arşivinden alınmıştır.

Görsel 3.2: <https://tr.123rf.com/>, ID: 171146111 (Erişim Tarihi: 05.09.2024)

Görsel 3.3: <https://tr.123rf.com/>, ID: 118783436 (Erişim Tarihi: 05.09.2024)

Görsel 3.4: <https://tr.123rf.com/>, ID: 22191239 (Erişim Tarihi: 05.09.2024)

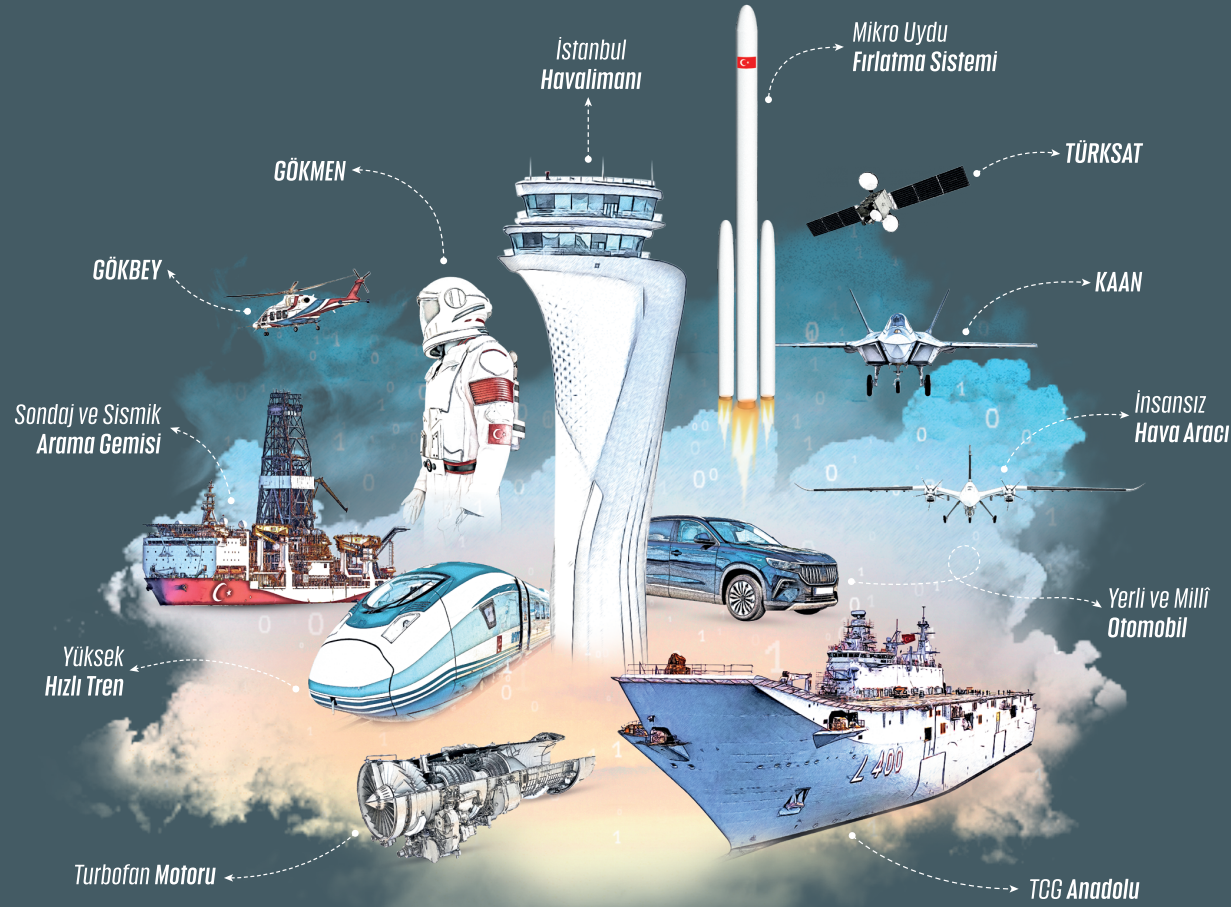
Bu kitaba sığmayan
daha neler var!

eba
www.eba.gov.tr

Karekodu okut, bu kitapla
ilgili EBA içeriklerine ulaş!

Teknoloji Yolculuğumuz

BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA
ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.
PARA İLE SATILAMAZ.

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Beşinci Maddesinin
İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşınması Zorunlu Değildir.

ORTAÖĞRETİM

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ ETKİNLİK KİTABI

9. Sınıf

ORTAÖĞRETİM DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ ETKİNLİK KİTABI 9. Sınıf Ders Kitabı

